ΧΑΡΜΠΑΤΖΑΝ ΚΑΟΥΡ

Η Ζωή μου με τους Διδασκάλους

Μπάμπα Σαουάν Σινγκ - Κιρπάλ Σινγκ
Ντάρσαν Σινγκ - Ρατζίντερ Σινγκ

Η Ζωή μου με τους Διδασκάλους:

Σαουάν Σινγκ
Κιρπάλ Σινγκ
Ντάρσαν Σινγκ
Ρατζίντερ Σινγκ

Χαρμπατζάν Καούρ

ΑΘΗΝΑ 2004

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ:
Nourished by **Divine Love**
My **Life with Four Great Masters**

45 175 Naperville Rd., Naperville. IL 60563
and 2 Canal Road, Vijay Nagar, Delhi 110009, India

Υπεύθυνος για την Ελλάδα :
Dr. Γαβριήλ Σιμονέτος
Email : gaby.simonetos@gmail.com
Κολοκοτρώνη 28 - Φιλοθέη - Τ.Κ. 152 37
Tel.: 6932233989

Επιστήμη της Πνευματικότητας
Email Γραμματεία : sos.satsang@gmail.com
Χαλκηδόνος 3, 11527 Athens – Greece

Science of Spirituality : **https://www.sos.org/el/**

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
https://www.sos.org/el

Εισαγωγή

Η Χαρμπατζάν Καούρ είναι η σύζυγος του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ, νύφη του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ και μητέρα του Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ. Μέσω της αυτοβιογραφίας της βλέπουμε τη ζωή της ευγενικής αυτής γυναίκας, της οποίας η αγάπη, η αφοσίωση και η μεγαλοψυχία της την έκαναν ικανή να παίξει ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην Αποστολή τριών μεγάλων πνευματικών Διδασκάλων του Σαντ Ματ (Ιερού Μονοπατιού).

Σαν σύζυγος, στάθηκε στο πλευρό του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ όλα τα χρόνια που αυτός ήταν μαθητής του Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ και του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ και όταν ήταν ο ίδιος Διδάσκαλος από το 1974 μέχρι το θάνατό του το 1989

Μέσα από τα μάτια της Χαρμπατζάν Καούρ, της αφοσιωμένης και γεμάτης αγάπη συζύγου και συντρόφου του, βλέπουμε τι σήμαινε το να είσαι παντρεμένη με. ένα Διδάσκαλο. Ανακαλύπτουμε πώς ήταν το να είσαι νύφη ενός άλλου Διδασκάλου, του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ, και γνωρίζουμε από πρώτο χέρι τις μεγάλες θυσίες που έκανε για την πνευματική Αποστολή. Βλέπουμε το γεμάτο αγάπη χέρι της να αναθρέφει έναν άλλο μεγάλο άγιο, τον Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ, το σημερινό Διδάσκαλο του Σαντ Ματ. Αυτή μοιράζεται επίσης τις αναμνήσεις της με το δικό της Διδάσκαλο, τον Χαζούρ *Μπάμπα Σαουάν* Σινγκ. Βλέπουμε, τις θυσίες που έπρεπε να κάνει λόγω της αγάπης της για το σύζυγό της, για το Διδάσκαλό της και για το Θεό.

Αυτή η από καρδιάς αφήγηση, βασισμένη σε συνεντεύξεις που δόθηκαν από το 1980 μέχρι τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1990, μας επιτρέπει να ρίξουμε μια ματιά στις εμπειρίες της με τους τέσσερις Διδασκάλους και να γνωρίσουμε τη σεβάσμια γυναίκα που εξυπηρέτησε σαν σύντροφος και σαν

βοηθός τους. Μαθαίνουμε απευθείας από την Χαρμπατζάν Καούρ, που είναι γνωστή με την προσφώνηση Μάτα Τζι, τι σήμαινε το να είσαι παντρεμένη με ένα Διδάσκαλο, το να είσαι η αγαπητή νύφη ενός Διδασκάλου και το να είσαι η μητέρα ενός Διδασκάλου.

Πρόλογος
από τον Ρατζίντερ Σινγκ

Ημουν πολύ τυχερός στη ζωή μου που μεγάλωσα σε μια οικογένεια αγίων. Ο παππούς μου και ο πατέρας μου ήταν και οι δύο πνευματικοί Διδάσκαλοι στην παράδοση του Σαντ Ματ. Μέσω αυτών έλαβα το δώρο της μύησης στο Φως και στον Ήχο του Θεού και τη γεμάτη αγάπη καθοδήγηση στον πνευματικό δρόμο. Επίσης είμαι εξίσου ευλογημένος που έχω μητέρα την Χαρμπατζάν Καούρ που προβλέπω ότι θα μείνει στην ιστορία σαν μια από τις πιο αξιόλογες γυναίκες της εποχής μας. Στη διάρκεια της ζωής της. υπηρέτησε στην Αποστολή των μεγάλων Διδασκάλων του Σαντ Ματ, του Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ Τζι Μαχαράτζ, ο οποίος τη μύησε, του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ Τζι, Μαχαράτζ, που ήταν πεθερός της και του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ Τζι Μαχαράτζ, του συζύγου της. Γράφοντας αυτό το βιβλίο, δεν ρίχνουμε μόνο μια ματιά στο μεγαλείο αυτών των μεγάλων Διδασκάλων, αλλά μαθαίνουμε πώς αφιέρωσε τη ζωή της για να υπηρετήσει το Θεό και την ανθρωπότητα. Ανακαλύπτουμε μέσω των αναμνήσεών της μια εικόνα του πνεύματός της, της μεγαλοψυχίας, του ευρύ νου, της αγάπης, της εξυπηρέτησης και της θυσίας.

Το να είσαι γυναίκα ενός αγίου είναι δύσκολο έργο. Ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ Τζι Μαχαράτζ συνήθιζε να λέει ότι το να έχει κανείς την υπευθυνότητα τού να είναι Διδάσκαλος, είναι από μόνο του ένα δύσκολο έργο, αλλά η μεγαλύτερη προσαρμογή πρέπει να γίνει από τη σύντροφο της ζωής του. Όσο ο Διδάσκαλος εκπληρώνει τις υπευθυνότητες της Αποστολής που του έχει δο-

θεί από το Θεό, η σύζυγος του Διδασκάλου πρέπει να μοιραστεί το σύζυγό της με ολόκληρο τον κόσμο. Αυτή ήταν η περίπτωση της μητέρας μου. Άνοιξε την καρδιά και το σπίτι της σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους που ήρθαν για τις ευλογίες του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ Τζι Μαχαράτζ. Αντί να παραπονιέται ή να κλαίει για το χάσιμο της οικογενειακής ζωής και της ησυχίας της, αφοσιώθηκε στο έργο τού να βοηθάει το σύζυγό της και να κάνει όλους αυτούς που πήγαιναν σ’ εκείνον να νιώθουν ευπρόσδεκτοι κι ότι έχουν αγάπη και φροντίδα. Αυτό το μητρικό πνεύμα εκφράστηκε με πολλές μορφές. Με το να προσφέρει γεύματα σε όλους αυτούς που έρχονταν από μακριά και από κοντά, να διοργανώνει πάρτι γενεθλίων και γιορτές για τη γέννηση ενός μωρού, για ένα γάμο ή για μια αποφοίτηση, μέχρι του να μάθει διάφορες γλώσσες απλά και μόνο για να λέει: «Γειά σας, πώς είστε!» σε ανθρώπους από πολλές χώρες ή για να τραγουδήσει τους στίχους του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ σε διάφορες γλώσσες, έτσι ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να εκτιμήσουν την ομορφιά, της ποίησής του στη γλώσσα τους.

Όσο μεγάλωνα, τη θεωρούσα περισσότερο σαν τη μητέρα μου, αλλά σήμερα, βλέπω τα πολλά και πολύτιμα δώρα που πήρα από κείνη κατά τη διάρκεια των χρόνων που πέρασαν. Από μικρός την έβλεπα να βοηθάει πάντοτε τους ανθρώπους, τον παππού και τη γιαγιά μου κι αργότερα όλους εκείνους που έρχονταν να επισκεφτούν το σπίτι μας. Άκουγε τα προβλήματά τους και τους βοηθούσε να βρουν μια λύση. Αν χρειάζονταν κάτι, τους έπαιρνε σ' ένα κατάστημα και τους βοηθούσε στις αγορές τους. Αν κάποιος ήταν άρρωστος, πήγαινε και τον επισκεπτόταν. Όσο ο πατέρας μου ήταν απασχολημένος με τους ανθρώπους, εκείνη ήταν σ’ ένα άλλο δωμάτιο και φρόντιζε αυτούς που περίμεναν να τον δουν. Προσεχτικά σημείωνε τι χρειάζονταν κι εκπλήρωνε τις ανάγκες τους.

Όσο μεγάλωνα, θυμάμαι πόσο ήταν υπομονετική και γεμάτη αγάπη. Ποτέ δεν με χτύπησε ούτε θύμωσε μαζί μου. Πάντοτε προσπαθούσε να είναι σίγουρη ότι μου παρείχε ό,τι χρειαζόμουν όσο καλύτερα μπορούσε. Θυμάμαι ότι πήγε και παρακολούθησε μαθήματα μαγειρικής, κάτι που πολλές μορ-

φωμένες γυναίκες της εποχής της δεν θα το έκαναν. Επίσης, πήγε να μάθει διάφορες συνταγές χορτοφαγίας, για να κάνει ευτυχισμένη την οικογένειά της. Πραγματικά, θυμάμαι ότι έφτιαχνε μικρά χορτοφαγικά κέικ ειδικά για μένα, ώστε όταν πήγαινα στα πάρτι γενεθλίων των φίλων μου, να μην νιώθω ότι είμαι στο περιθώριο. Ήταν μια θαυμάσια μητέρα, που πάντα εξασφάλιζε τα πράγματα να πηγαίνουν ομαλά για μένα.

Θυμάμαι επίσης ότι η μητέρα μου ήταν σαν αδελφή για μένα. Εφόσον ο πατέρας μου ήταν συχνά απασχολημένος στη δουλειά, στο άσραμ ή με την ποίησή του, περνούσα πολύ χρόνο με τη μητέρα μου. Μιλούσαμε άνετα και γελούσαμε μαζί κατά τη διάρκεια εκείνης της εποχής. Νομίζω ότι το γεγονός πως ήμασταν πολύ κοντά έκανε το χωρισμό μας επίπονο για κείνη, όταν εγώ έφυγα μακριά για το κολέγιο. Όσο ήμουν εκεί, και στο κολέγιο στο Μαντράς και στο Ι.Ι.Τ. του Σικάγου για μεταπτυχιακές σπουδές, γράφαμε ο ένας στον άλλο κάθε βδομάδα.

'Εβλεπα τις θυσίες που έκανε η μητέρα μου καθώς μεγάλωνε η Αποστολή του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ Τζι. Αυτή ακολουθούσε το πρόγραμμα του πατέρα μου και κοιμότανε λίγο. Ήταν απασχολημένη όλο το εικοσιτετράωρο φροντίζοντας τις ανάγκες του πατέρα μου, φροντίζοντας τις ανάγκες των παιδιών της και προσφέροντας στις χιλιάδες των ανθρώπων που έρχονταν. Έβλεπα ότι συχνά έπρεπε να περιμένει ώρες και μερικές φορές μέρες για να βρει μια ευκαιρία να μιλήσει στον πατέρα μου, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού ανθρώπων που εκείνος έπρεπε να δει. Ελάχιστοι μπορούν να φανταστούν πόσο λίγη προσωπική ζωή είχε από τότε που άρχισε η Αποστολή του. Οι άνθρωποι έρχονταν στο διαμέρισμά τους όλες τις ώρες. Συχνά αυτή έπρεπε να βάλει μερικές καρέκλες στην έξω βεράντα για να κοιμηθεί, καθώς οι άνθρωποι κάθονταν και περίμεναν να δουν τον Διδάσκαλο παντού μέσα στο σπίτι, ακόμη και μέσα στο υπνοδωμάτιό της. Στο Κιρπάλ Ασραμ έπρεπε να περάσει κανείς από το δωμάτιό της για να μπει στο δωμάτιο του πατέρα μου και έβλεπε τους ανθρώπους να εισρέουν εκεί όλες τις ώρες, ακόμη και όταν εκείνη προσπαθούσε να αναπαυτεί.

Στις περιοδείες, ήταν στο πλευρό του πατέρα μου, φροντίζοντας τις ανάγκες του και τις ανάγκες των άλλων, καθώς εκείνος συναντούσε ανθρώπους μέρα και νύχτα. Όποτε είχε η ίδια ένα πρόβλημα, συχνά δίσταζε να τον επιβαρύνει μ' αυτό, γιατί έβλεπε ότι οι άνθρωποι που έρχονταν σ' εκείνον είχαν πολλά προβλήματα που ο σύζυγός της έπρεπε να φροντίσει πρώτα. Λίγες θα μπορούσαν να κάνουν μια τέτοια θυσία, να μοιράζονται το σύζυγό τους με ολόκληρο τον κόσμο!

Η μητέρα μου είναι εξαιρετικά ταλαντούχα σε πολλούς τομείς, αφοσιώθηκε όμως περισσότερο στον τομέα της μουσικής. Τραγουδούσε στίχους από τις Γραφές και από την ποίηση του πατέρα μου. Πάντοτε ήθελε να κάνει το καλύτερο που μπορούσε, έτσι μελέτησε με διάφορους δασκάλους μουσικής για να μάθει κλασσική Ινδική μουσική. Περνούσε πολλές ώρες ασκούμενη με αφοσίωση στις κλίμακες, για να τελειοποιήσει τη φωνή της. Όταν ο Διδάσκαλος Ντάρσαν άφησε αυτό τον κόσμο, αφοσιώθηκε ολοκληρωτικά στο να κάνει κασέτες μουσικής, όπου τραγουδά την ποίησή του σε διάφορες γλώσσες, έτσι ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να απολαύσουν την αληθινή έννοια των στίχων. Μέσα σε εννέα χρόνια έβγαλε περίπου είκοσι τρεις κασέτες μουσικής, όπου τραγουδά την ποίηση του συζύγου της στα ουρδικά, που είναι γραμμένοι οι στίχοι, καθώς και στα ισπανικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ιταλικά, τα ελληνικά και στα αγγλικά. Εκείνη γράφει τη μουσική και την τραγουδά με τη φωνή της, που μας ανυψώνει.

Μια από τις μεγαλύτερες συνεισφορές της μητέρας μου προς τον κόσμο είναι η προσφορά εξυπηρέτησης στην Αποστολή των Διδασκάλων. Ήταν μια σταθερή σύντροφος και βοηθός του πατέρα μου. Αυτός συχνά έλεγε ότι χωρίς τη μεγαλοψυχία της η Αποστολή δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει. Τώρα μόνο κατάλαβα τι εννοούσε. Υπάρχουν τόσες πολλές υπευθυνότητες και καθήκοντα που πρέπει κανείς να εκπληρώσει, που η σύζυγος ενός Διδασκάλου πρέπει να έχει κατανόηση και μεγαλοψυχία. Όπως η ίδια δηλώνει, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν εξήγησε, ότι η εργασία της Αποστολής δεν ήταν δικό του έργο, αλλά το θέλημα του Θεού και το θέλημα του Δι-

δασκάλου του και δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα γι’ αυτό. Η αγάπη, το στήριγμα και η συντροφικότητά της βοήθησαν στο να κάνουν το φορτίο του ελαφρύτερο και στο να λειτουργεί πιο ομαλά η Αποστολή.

Αυτό το βιβλίο είναι ένα μοναδικό ντοκουμέντο. Πουθενά στην καταγραμμένη ιστορία δεν βρίσκουμε μια αυτοβιογραφία της συζύγου ενός Διδασκάλου, δίνοντάς μας μια ιδέα πώς είναι μια τέτοια εμπειρία. Αυτό το βιβλίο θα πρέπει να εξυπηρετήσει σαν οδηγός για τον καθένα μας, γιατί μας δείχνει ένα πρότυπο εξυπηρέτησης, θυσίας, μεγαλοψυχίας και αγάπης. Ενώ εξυπηρετούσε ανιδιοτελούς, οι προσπάθειές της δεν έμειναν χωρίς ανταμοιβή, γιατί την περιέβαλε, την υποστήριζε, την έτρεφε και την αγκάλιαζε απ’ όλες τις πλευρές η Θεία αγάπη - η αγάπη του Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ Τζι Μαχαράτζ, του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ Τζι Μαχαράτζ και του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ Τζι Μαχαράτζ.

Είθε ο Θεός να την ευλογήσει με αιώνια μακαριότητα, ειρήνη και με τις ανώτατες ευλογίες για όλα όσα έχει κάνει στην υπηρεσία των μεγάλων Διδασκάλων και της ανθρωπότητας.

Ρατζίντερ Σινγκ
24 Σεπτεμβρίου, 1998,
στην 75η επέτειο των
Γενεθλίων της
Χαρμπατζάν Καούρ

Η Ζωή μου με τους Διδασκάλους:

Σαουάν Σινγκ
Κιρπάλ Σινγκ
Ντάρσαν Σινγκ
Ρατζίντερ Σινγκ

Ο Γάμος με τον Σαντ Ντάρσαν Σινγκ και η Είσοδος στην Οικογένεια ενός Αγίου

Μου είπαν οι γονείς μου το 1942, όταν ήμουν δεκαοκτώ χρονών, ότι θα παντρευόμουν ένα νεαρό άντρα που εργαζόταν σε δημόσια υπηρεσία στο Δελχί και που ήταν πρώτος μαθητής στο Κολέγιο της Λαχώρης, το καλύτερο Ινστιτούτο της Ινδίας. Ούτε καν φανταζόμουνα εκείνη την εποχή ότι ο πατέρας του και ο ίδιος θα ήταν πνευματικοί Διδάσκαλοι. Ο πατέρας μου ήταν φίλος με τον Σαντάρ Τζοντχ Σινγκ, που ήταν ο μεγαλύτερος αδελφός του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Όταν πρότειναν στον πατέρα μου εγώ και ο γιος του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ, ο Ντάρσαν Σινγκ, να παντρευτούμε, ήταν πανευτυχής, λόγω των εξαιρετικών προσόντων του νεαρού.

Ο πατέρας μου ήταν ένας όμορφος άντρας, με ανοιχτόχρωμη επιδερμίδα, δυνατός και με ευγενικό παρουσιαστικό. Φορούσε ένα άσπρο τουρμπάνι και τα ρούχα του ήταν πεντακάθαρα. Η οικογένεια μου πίστευε στις Γραφές. Το να διαβάζω και να λατρεύω τις Γραφές ήταν το ανώτατο σημείο της πνευματικής μου ανατροφής. Ποτέ δεν είχαμε ακολουθήσει ένα ζωντανό Διδάσκαλο. Εκείνη την εποχή η οικογένειά μου ήταν μάλλον υλιστές. Αλλά ο πατέρας μου γνώριζε ότι ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ ήταν ένας άγιος άνθρωπος και μου το είπε αυτό.

Ο πατέρας μου είχε γνωρίσει τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ, καθώς ήταν και οι δύο στην υπηρεσία της κυβέρνησης και κατάγονταν από την ίδια περιοχή της Βόρειας Ινδίας. Αν και οι γονείς μου δεν διήγαν το είδος της ζωής που διήγε εκείνος όταν μπήκε στο πνευματικό μονοπάτι, είχαν μεγάλο σεβασμό προς

τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Γνώριζαν ότι ήταν μαθητής του Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ. Έτσι, μετά τον αρραβώνα, το μόνο πράγμα που ήξερα για τον Μπάμπα Σαουάν Σινγκ και το μονοπάτι των Διδασκάλων ήταν ότι τα μέλλοντα πεθερικά μου πίστευαν για κείνον ότι ήταν ο ζωντανός Διδάσκαλός τους και ακολουθούσαν τα διδάγματά του.

Ο γάμος κανονίστηκε από τους γονείς και των δυο μας. Η τελετή έγινε στο Ραουαλπίντι, με δεξίωση στη Λαχώρη. Πολλοί άνθρωποι από τη Δύση μπορεί να εκπλαγούν αν μάθουν ότι ο σύζυγός μου κι εγώ δεν είχαμε ούτε καν συναντηθεί μέχρι την ημέρα του γάμου μας. Πραγματικά, είδαμε ο ένας τον άλλον μόνο όταν τελείωσε η τελετή του γάμου. Αυτό ήταν το έθιμο στην Ινδία εκείνη την εποχή. Στη διάρκεια της τελετής το πρόσωπο της νύφης πρέπει, κατά την παράδοση, να είναι μερικούς καλυμμένο από ένα πέπλο κι αυτή να έχει τα μάτια της χαμηλωμένα. Ο γαμπρός από σεμνότητα και σεβασμό προς την παράδοση δεν την κοιτάζει στη διάρκεια της τελετής. Ο σύζυγός μου συχνά διηγιόταν με το δικό του ποιητικό και χιουμοριστικό τρόπο την ιστορία τα πρώτης φοράς που είδαμε ο ένας τον άλλο. Αυτός έλεγε: «Συγκέντρωσα όλο το κουράγιο που μπόρεσα για να την κοιτάξω και είδα ότι εκείνη ήδη με κοίταζε. Κατάλαβα τότε ότι ήταν πολύ θαρραλέα!».

Η τελετή του γάμου έγινε στις 22 Αυγούστου 1943 στο Ραουαλπίντι. Μετά την τελετή πήγαμε στο σπίτι του θείου του συζύγου μου στη Λαχώρη. Μετά πήγαμε στο σπίτι του πεθερού μου που ζούσε επίσης στη Λαχώρη. Όταν έφτασα, το πρώτο πράγμα που πρόσεξα ήταν πόσο όμορφα και καλλιτεχνικά ήταν επιπλωμένο το σπίτι τους, όμως με ένα πολύ απλό τρόπο. Προερχόμουν από εύπορη οικογένεια και το σπίτι μας ήταν αρκετά πολυτελές - καλοτελειωμένο και όμορφα διακοσμημένο. Αν και τα πεθερικά μου έπαιρναν επίσης ένα καλό μισθό, κρατούσαν το σπίτι τους μ’ αυτό τον απλό τρόπο.

Όμως βρήκα κάτι στο σπίτι τους που δεν είδα στο σπίτι της οικογένειάς μου - απέραντη αγάπη και στοργή. Αν και οι γονείς μου αγαπούσαν πάρα πολύ τις τέσσερις αδερφές μου, τους τρεις αδερφούς μου και μένα , η οικογένεια του συζύγου μου

μού έδωσε τόση πολλή αγάπη. που δεν μπορούσα, να το πιστέψω! Σκεφτόμουν ότι αυτό συνέβαινε επειδή τα πεθερικά μου είχαν δύο γιους και δεν υπήρχαν κορίτσια στην οικογένειά τους. Πολύ αργότερα συνειδητοποίησα ότι η μεγάλη τους αγάπη είχε να κάνει με την πνευματικότητα.

Μου έδιναν οτιδήποτε ήθελα και με έκαναν να νιώθω πολύ άνετα και ευτυχισμένη. Πραγματικά όταν έφτασα στο σπίτι, μου είπαν, ότι δεν χρειάζεται να τηρώ το συνηθισμένο έθιμο του να καλύπτω το κεφάλι μου στην παρουσία του πεθερού μου. Αυτός μου ζήτησε ακόμη και να τον κοιτάζω, κάτι που γενικά δεν γινόταν από τη νύφη εκείνη την εποχή. Αυτός με ευλόγησε με πολλή αγάπη. Κατάλαβα τότε ότι ήταν ένας άγιος κι επίσης ότι πρέπει να σεβόμαστε και να προσηλώνουμε το βλέμμα μας πάνω σε έναν άγιο. Ήμουν ευτυχισμένη που η οικογένεια ήταν σύγχρονη και δεν έπρεπε να έχω τα μάτια μου χαμηλωμένα στην παρουσία του. Αν ήθελαν από μένα να καλύπτω το κεφάλι μου και να χαμηλώνω τα μάτια μου, θα είχα προσαρμοστεί και θα το είχα κάνει, αλλά χάρηκα όταν είπαν ότι δεν χρειάζεται. Μετά ο πεθερός μου μου έδωσε δώρο ένα αντίτυπο του βιβλίου Γκουρμάτ Σιντάντ, με μια αφιέρωση γεμάτη αγάπη. Είχε τόση πολλή αγάπη. Αργότερα, αυτός άρχισε να με φωνάζει «Κούκλα», όπως λέμε τις κούκλες-παιχνίδια των κοριτσιών και με έλουζε με αγάπη σαν να ήμουν αληθινά μια κούκλα.

Η Πρώτη Συνάντηση με τον Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ

Λίγες μέρες μετά το γάμο, τα πεθερικά μου μας πήγαν το σύζυγό μου και μένα στη Μπεάς, για να πάρουμε τις ευλογίες του Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ. Είχε προγραμματίσει να παρευρεθεί στο γάμο, αλλά εξαιτίας κάποιων προβλημάτων με την υγεία του δεν μπόρεσε να έρθει. Το μόνο που ήξερα για τον Χαζούρ εκείνη την εποχή ήταν ότι ήταν ένας άγιος άνθρωπος. Ο πατέρας μου με είχε διδάξει να έχω μεγάλο σεβασμό προς τους γεροντότερους, ειδικά προς τους αγίους. Αυτή η συμβουλή αποδείχτηκε χρήσιμη όταν πήγα στην Ντέρα. Εκεί μας πήγαν επάνω για να δούμε τον Χαζούρ. Ο καθένας έβαλε το κεφάλι του στα πόδια του Χαζοόρ σαν ένδειξη σεβασμού. Κι εγώ επίσης έσκυψα, σκεπτόμενη ότι αυτός ήταν ένας άγιος κι ότι θα έπρεπε να δώσω τα σέβη μου όπως με είχε συμβουλέψει ο πατέρας μου. Εντυπωσιάστηκα πολύ από την ομορφιά του Χαζούρ. Αυτός με χαιρέτησε με μεγάλη στοργή. Χτύπησε χαϊδευτικά το κεφάλι του συζύγου μου και το δικό μου και μετά γυρνώντας προς τους άλλους, είπε για μένα: «Το πολύτιμο μαργαριτάρι τοποθετήθηκε στη σωστή του θέση». Μετά μου έδωσε ένα χαρτονόμισμα των δέκα ρουπιών, που ακόμα και σήμερα το φυλάω σαν θησαυρό. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που είδα το Χαζούρ και εντυπωσιάστηκα πολύ από την καλοσύνη και τη φιλευσπλαχνία του.

Συνέχεια έβλεπα πόση πολλή αγάπη έρεε από την οικογένεια του συζύγου μου. Αργότερα, όταν συνειδητοποίησα ότι αυτή η μεγάλη αγάπη στην οικογένεια οφειλόταν στον Χα-

ζούρ, άρχισα να αναπτύσσω όλο και περισσότερο σεβασμό και γεμάτη αγάπη εκτίμηση για κείνον. Από τότε ο μεγάλος μου σεβασμός και η αγάπη για τον Χαζούρ συνέχισαν να αυξάνονται μέρα με τη μέρα.

Μαθαίνοντας για το Πνευματικό Μονοπάτι και για τη Χορτοφαγία

Αν και είχα συναντήσει τον Χαζούρ, η οικογένεια ποτέ δεν με πίεσε και δεν μου επέβαλλε τα πνευματικά διδάγματα. Ο τρόπος που με έκαναν να καταλάβω ήταν πολύ τρυφερός, όλο αγάπη και βαθμιαίος.

Μου είπαν τη θεωρία σιγά-σιγά. Έβλεπα η ίδια ότι μέσα στην οικογένεια ήταν όλοι γεμάτοι αγάπη, ευγένεια και γενναιοδωρία. Αυτές οι ιδιότητες που έβλεπα ήταν σπάνιες και μαγεύτηκα. Συνειδητοποίησα το μονοπάτι που ακολουθούσαν μέσω του τρόπου που αυτοί ζούσαν.

Ήμουν όμως ενήμερη από την αρχή ότι ήταν αυστηροί χορτοφάγοι και δεν έπιναν καθόλου οινοπνευματώδη. Εγώ δεν είχα μεγαλώσει σαν χορτοφάγος. Η μόνη μου εμπειρία με τη χορτοφαγία ήταν στη διάρκεια που ήμουν σ' ένα Ινδικό σχολείο, το Άρια Σαμάτζ, στο Καράτσι. Γεννήθηκα στο Καράτσι στις 24 Σεπτεμβρίου 1923. Δεν συνηθιζόταν εκείνη την εποχή να πηγαίνουν τα κορίτσια στο σχολείο. Αν και υπήρχαν εκεί μερικά κορίτσια από την Ινδία, ήμουν το μόνο Σικχ κορίτσι του σχολείου. Στη διάρκεια των σχολικών μου ημερών υπήρχε το έθιμο να κάνουν ένα είδος λατρείας όπου τέσσερα, κορίτσια κάθονταν γύρω από μια φωτιά και εκτελούσαν μερικά τελετουργικά και τύπους. Ενώ τα άλλα τρία κορίτσια εναλλάσσονταν με τους άλλους μαθητές εγώ παρέμενα σαν το τέταρτο κορίτσι κάθε βδομάδα. Στο τέλος του χρόνου είχαμε ένα διαγώνισμα και είδα ότι πήρα βαθμό σαράντα οκτώ στα πενήντα. Όταν ξαναδιάβασα το χαρτί μου, είδα ότι είχα χάσει μισό βαθμό και η βαθμολογία μου είχε στρογγυλοποιηθεί με μισό

βαθμό πιο πάνω. Όταν η καλύτερη μου φίλη είδε ότι είχα πάρει την ίδια βαθμολογία με κείνη ζήτησε να δει το χαρτί μου. Αυτή ανακάλυψε ότι στην πραγματικότητα εγώ είχα πάρει μισό βαθμό πιο κάτω, αλλά το χαρτί μου έγραφε μισό βαθμό πιο πάνω και άρχισε να παραπονιέται, της είπα να μιλήσει στο δάσκαλο γι' αυτό εφόσον εκείνος μου έδωσε το βαθμό. Αυτή ήταν αναστατωμένη γιατί κινδύνευε να χάσει την πρώτη θέση στην τάξη.

Ο δάσκαλος, όμως, είπε: «Ναι, εγώ της έδωσα αυτό το βαθμό. Αλλά γιατί υποφέρεις γι' αυτό; Αν εκείνη είναι στην πρώτη θέση κι εσύ επίσης μπορείς να είσαι στην πρώτη θέση! Αυτή είναι το μόνο Σικχ κορίτσι στο σχολείο μας και οφείλουμε να την ενθαρρύνουμε.»

Κατά τη διάρκεια που σπούδαζα Σανσκριτικά, διάβασα ένα κεφάλαιο για τη χορτοφαγία που μου έδειξε πόσο απάνθρωπο είναι το να σφάζουμε αυτά τα φτωχά ζώα και να τρώμε κρέας. Η σκληρότητα προς τα ζώα έκανε την καρδιά μου να πονέσει και για έξι μήνες αρνήθηκα να φάω κρέας. Αλλά όπως συμβαίνει μερικές φορές, αρχίζει κανείς να ξεχνάει και τρώει ξανά κρέας. Μόνο από την επόμενη μέρα του γάμου μου η χορτοφαγία έγινε μέρος της ζωής μου,

Ο πεθερός μου πρότεινε να πάμε να επισκεφτούμε τα αξιοθέατα ο σύζυγός μου, εγώ, ο κουνιάδος μου Τζάσουαντ κι ένας φίλος του συζύγου μου. Περάσαμε ωραία και μετά πήγαμε να φάμε έξω. Όταν καθίσαμε στο εστιατόριο ο σύζυγός μου μού έδωσε τον κατάλογο των φαγητών.

Μου είπε: «Διάλεξε ό.τι θέλεις».

Από σεβασμό είπα: «Δώσε εσύ πρώτα την παραγγελία σου».

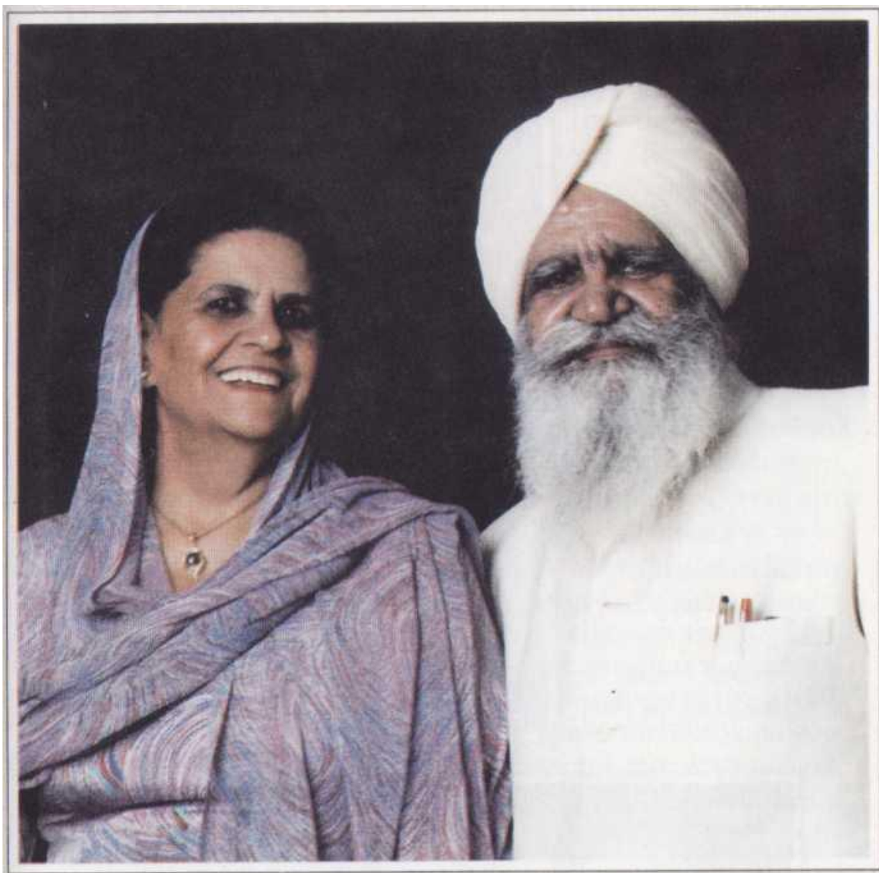
Αυτός τότε είπε: «Εσύ προέρχεσαι από οικογένεια που τρώει κρέας. Μπορείς να παραγγείλεις ό,τι θέλεις. Εγώ προέρχομαι από οικογένεια χορτοφάγων που δεν τρώει κρέας». Και συγχρόνως πρόσθεσε: «Ποτέ στη ζωή μου δεν έφαγα αυτά τα, πράγματα και ποτέ δεν θα τα φάω. Λοιπόν, μπορείς να παραγγείλεις ό,τι σου αρέσει». Έτσι αμέσως είδα ότι ο σύζυγός μου μιλούσε με πολύ γλυκύτητα, αλλά ταυτόχρονα είχε πολύ στα-

θερές απόψεις. Τα λόγια: «Δεν έφαγα ποτέ και ποτέ δεν θα φάω!» μου έκαναν μεγάλη εντύπωση. Καθώς το τελευταίο πράγμα που μου είπε η μητέρα μου πριν το γάμο ήταν να προσαρμοστώ με το σπίτι στο οποίο θα πήγαινα, ακολούθησα τη συμβουλή της. Σκέφτηκα: «Δεν είναι καλό να έχουμε διαφορές από την πρώτη μέρα. Θα πάρω οτιδήποτε πάρουν αυτοί».

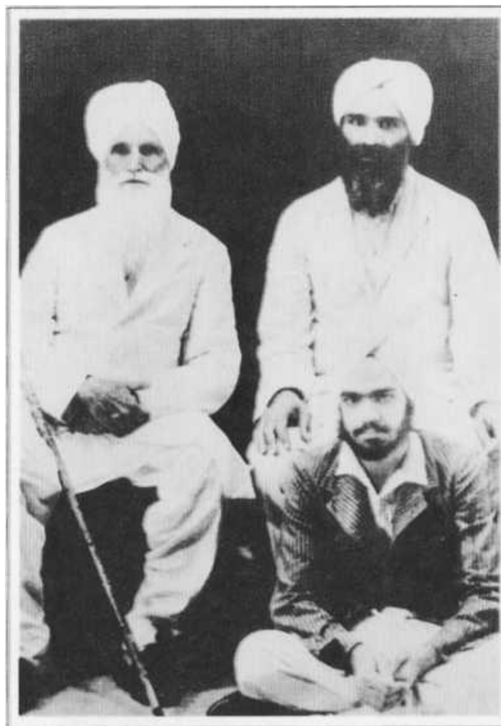
Έτσι είπα: «Οτιδήποτε παραγγείλεις θα πάρω κι εγώ. Αυτό είναι καλό!». Αυτοί συμφώνησαν. Έτσι απ' ό,τι παρήγγειλαν, έφαγα κι εγώ. Από εκείνη την ημέρα έγινα κι εγώ αυστηρή χορτοφάγος.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας που μείναμε στη Λαχώρη είδα ότι ο σύζυγός μου ήταν ένας τέλειος τζέντλεμαν. Ήταν πολύ ωραίο και ευχάριστο να του μιλάς. Και ο αδελφός του ο Τζάσουαντ ήταν επίσης ένας πολύ καλός νέος. Ολόκληρη η ατμόσφαιρα μέσα στο σπίτι ήταν γεμάτη αγάπη και ακτινοβολούσε ειρήνη και χαρά.

Ήταν το έθιμο όταν πήγαινες ξανά στο σπίτι των γονιών σου για πρώτη φορά μετά το γάμο, κάποιος από την οικογένεια των πεθερικών σου να σε πηγαίνει εκεί. Συνήθως ήταν ο σύζυγος ή ο πεθερός που συνόδευε το κορίτσι. Αν ήταν ο πεθερός, όταν έφτανε, η παράδοση ήταν οι γονείς του κοριτσιού να του δώσουν κάποια χρήματα. Μια βδομάδα μετά το γάμο μας, η άδεια του συζύγου μου τελείωσε, κι έπρεπε να επιστρέψει στο Δελχί. Έτσι, με πήγε, ο πεθερός μου στο σπίτι των γονιών μου για επίσκεψη. Ο πατέρας μου ήθελε να του δώσει χρήματα. Αλλά ο πεθερός μου ταπεινά αρνήθηκε λέγοντας: «Πριν λίγες μέρες ξόδεψες χιλιάδες ρουπίες και τώρα θέλεις να ξαναδώσεις χρήματα. Δεν θα τα δεχτώ». Το είπε αυτό πολύ γλυκά, σταθερά και όμορφα. Ο πατέρας μου επέμενε να δώσει τα χρήματα, αλλά ο πεθερός μου εξακολουθούσε να μην τα δέχεται. Ο πατέρας μου εντυπωσιάστηκε πολύ με τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ καθώς κανένας δεν αρνείται χρήματα σε τέτοιες περιπτώσεις. Αυτός είπε: «Κοίταξε, αυτός δεν κυνηγάει τα χρήματα!» Κι αυτό το συμβάν επίσης είχε μεγάλη επίδραση πάνω μου.

Η συγγραφέας Χαρμπατζάν Καούρ με τον Σαντ Ντάρσαν Σινγκ

Δεξιά: Ο Χαζούρ Μπόμπα Σαουάν Σινγκ, (αριστερά) ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ (καθισμένος δίπλα στον Χαζούρ) και ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ. Η φωτογραφία τραβήχτηκε στη δεκαετία του 1930.

Κάτω: Ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ (στο κέντρο), και ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ (δεξιά), αποχαιρετούν τον Ρατζίντερ Σινγκ, που φεύγει για το κολέγιο στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1968.

Η Πρώτη Πνευματική Εμπειρία

Το 1943 είχα την πρώτη μου εμπειρία στο Φως και στον Ήχο από τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Δεν ήξερα τίποτα για την πνευματικότητα, εκτός απ' αυτά που είχα μάθει από τις Γραφές. Αν και έμαθα να έχω σεβασμό για τις Γραφές, δεν γνώριζα τίποτα για το πώς να μπούμε μέσα μας με το διαλογισμό ή για το να έχει κανείς έναν πνευματικό Διδάσκαλο.

Λίγες βδομάδες μετά το γάμο μας, το Σεπτέμβριο του 1943, συνέβη κάτι που μου έδωσε την πρώτη γεύση των πνευματικών δυνάμεων του πεθερού μου, του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Έμενα με τα πεθερικά μου στη Λαχώρη. Συνήθιζα να κοιμάμαι τη νύχτα μαζί τους στην ταράτσα. Μια νύχτα, ενώ ήμουν ξαπλωμένη με τα μάτια κλειστά, προσπαθώντας να κοιμηθώ), ο πεθερός μου ήρθε και κάθισε στο κρεβάτι μου κοντά στο μαξιλάρι. Χάιδεψε το κεφάλι μου και έβαλε τον αντίχειρά του στο μέτωπό μου. Νόμιζα ότι μου έδινε την πατρική του αγάπη. Ξαφνικά, είδα αστραπές από μέσα μου και νόμιζα ότι ήταν από τον ουρανό. Αμέσως άνοιξα τα μάτια μου και του είπα ότι νομίζω πως θα βρέξει.

«Γιατί το λες αυτό;» με ρώτησε.

«Τώρα μόλις είδα αστραπές στον ουρανό», απάντησα.

Εκείνος είπε: «Δεν υπάρχουν αστραπές στον ουρανό ούτε σύννεφα για βροχή. Πώς μπορεί να είναι έτσι; Ξάπλωσε και κοιμήσου». Άρχισε ξανά να με χαϊδεύει στο κεφάλι και έβαλε τον αντίχειρά του στο μέτωπό μου. Ξανάδα το φως, πολύ δυνατό, σαν αστραπές. Κάθισα στο κρεβάτι ξανά και είπα στον πεθερό μου ότι είδα δυνατές αστραπές και θα πρέπει να πάμε στον κάτω όροφο πριν αρχίσει να βρέχει.

Ο πεθερός μου μού είπε να κοιτάξω προς τον ουρανό και

είπε: «Μπορείς να δεις μόνη σου ότι δεν υπάρχει ίχνος αστραπής ή βροχής». Όταν είδα ότι πράγματι δεν υπήρχε τίποτα στον ουρανό, με άφησε να κοιμηθώ.

Η πεθερά μου, που ήταν ξαπλωμένη στο διπλανό κρεβάτι, είπε: «Δεν μπορεί να πάρει τόσο πολύ!» Δεν το κατάλαβα αυτό εκείνη την ώρα. Δεν είχα ακόμη συνειδητοποιήσει τίποτα για το πνευματικό μονοπάτι. Πολύ αργότερα έμαθα ότι αυτό που μου έδειχνε ήταν το εσωτερικό Φως.

Λίγο καιρό μετά απ' αυτό, ο πεθερός μου είπε στην πεθερά μου και σε μένα να πάμε σ' ένα κήπο το βράδυ κι ότι θα πήγαινε κι εκείνος μετά το γραφείο και θα μας συναντούσε εκεί. Το όνομα του κήπου ήταν Σίλμα Παχάρι (Λόφος Σίλμα). Ήταν ένα πάρκο στην πλαγιά ενός λόφου. Πήγαμε και οι δυο μας στον κήπο το βράδυ και αφού φάγαμε μερικά φρούτα που είχε φέρει ο πεθερός μου (που τον φωνάζαμε Μπάουτζι). ζήτησε από την πεθερά μου (που την φωνάζαμε Μπάμπι Τζι), να μας περιμένει για λίγο.

Εν τω μεταξύ , ο Μπάουτζι κι εγώ ξεκινήσαμε να κάνουμε έναν περίπατο μέσα στο πάρκο. Ο Μπάουτζι μου μιλούσε καθώς πηγαίναμε προς τη μια μεριά του πάρκου. Ξαφνικά μου είπε να σταματήσω και ρώτησε αν μπορούσα να ακούσω κανέναν ήχο. Καθώς δεν ήμουν ακόμη ενήμερη για την εσωτερική πλευρά του μονοπατιού, κοίταξα εδώ κι εκεί, αλλά μου είπε να μην κοιτάζω τριγύρω. Μου είπε να σταθώ ακίνητη και να προσπαθήσω να ακούσω. Άκουσα έναν ήχο από καμπάνες που χτυπούσαν και του το είπα. Με ρώτησε από πού ερχόταν ο ήχος και του είπα ότι θα πρέπει να έρχεται από κάποιον κοντινό ναό. Αυτός είπε: «Εντάξει». Άρχισε να μιλάει για κάποιο άλλο θέμα και μου είπε να τον ακολουθήσω. Τότε, με πήγε σε μια άλλη γωνιά του κήπου.

Εκεί ξανά μου είπε να μείνω ακίνητη και επανέλαβε την ίδια ερώτηση, αν μπορούσα να ακούσω ήχο. Πάλι δεν κατάλαβα, γιατί δεν ήμουν ενήμερη γι' αυτό το μονοπάτι και στάθηκα εκεί κοιτάζοντας γύρω. Μου είπε απλά να σταθώ ακίνητη και να προσπαθήσω να ακούσω οποιονδήποτε ήχο. Άκουσα τον ίδιο ήχο από καμπάνες και του το είπα. Ξανά μου έθεσε την ί-

δια ερώτηση κι εγώ *απάντησα* ότι θα πρέπει να υπάρχουν κάποιοι ναοί εκεί γύρω. Εκείνος είπε: «Εντάξει». Μετά με πήρε στην τρίτη γωνιά του κήπου και μου έκανε την ίδια ερώτηση. Σκέφτηκα ότι θα έπρεπε να υπάρχει κάποιο νόημα πίσω από αυτό που με ρωτούσε και αναρωτήθηκα ποιο μπορούσε να είναι αυτό. Ο ίδιος ήχος ερχόταν σε πιο δυνατό τόνο κι έμεινα κατάπληκτη. Ο ήχος έμοιαζε να έρχεται από ναούς, αλλά όταν μου ζήτησε να κοιτάξω γύρω να βρω ναούς, συνειδητοποίησα ότι δεν υπήρχε κανένας εκεί γύρω. Μετά μου ζήτησε να πάω στο κέντρο του πάρκου. Με έβαλε να καθίσω και έβαλε τον αντίχειρά του στο μέτωπό μου. Μου ζήτησε να κλείσω τα μάτια μου. Ακούσα το χτύπο από καμπάνες κι ένα δυνατό ήχο μιας μεγάλης καμπάνας. Μετά από περίπου μισή ώρα, άνοιξα τα μάτια μου και τότε με ρώτησε τι μπορούσα να ακούσω. Είπα ότι ο ήχος της καμπάνας ερχόταν ακόμη πιο δυνατά. Τότε μου είπε ότι ο ήχος δεν ερχόταν απέξω, αλλά από μέσα. Αυτή ήταν η πρώτη μου εμπειρία του εσωτερικού Ηχητικού Ρεύματος.

Λίγους μήνες αργότερα, λόγω αυτών των εσωτερικών εμπειριών του Φωτός και του Ήχου, αποφάσισα να πάρω μύηση. Ζήτησα από τον πεθερό μου να με πάει στην Μπεάς για Νάαμ. Κανένας δεν με εξανάγκασε και δεν μου ζήτησε να το κάνω, αλλά λόγω του τρόπου με τον οποίο αυτοί ζούσαν και αυτών των εσωτερικών εμπειριών, δέχτηκα το μονοπάτι. Μυήθηκα από τον Χαζούρ και βαθμιαία άρχισα να κατανοώ το πνευματικό μονοπάτι που ήταν ένα αναπόσπαστο μέρος της ζωής του πεθερού μου και του συζύγου μου.

Η πρώτη πνευματική εμπειρία που είχα με συνόδεψε σε όλη μου τη ζωή. Η εμπειρία ήταν τόσο θαυμάσια και πάντα ήταν μαζί μου. Δεν ήταν κάτι για το οποίο έπρεπε να κάνω προσπάθεια. Οποτεδήποτε σκέφτομαι τον Διδάσκαλο, αυτή έρχεται. Είναι μια μεγάλη ευλογία. Αυτή με βοήθησε να αντιμετωπίσω όλα τα στρες και τις εντάσεις της ζωής. Όμως, αυτή η εμπειρία δόθηκε σε μένα πριν τη μύηση! Στη μύηση είχα μια εμπειρία, αλλά αυτή η πρωταρχική εμπειρία παραμένει μαζί μου συνέχεια. Οποτεδήποτε σκέφτομαι τον Διδάσκαλο ή είμαι

σιωπηλή, αυτή είναι εκεί. Δεν είναι ανάγκη να σκεφτείτε. Έρχεται και νιώθετε τόσο ευτυχισμένοι.

Επισκέψεις στον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ στην Λαχώρη

Ο σύζυγός μου κι εγώ ταξιδεύαμε συχνά από το Δελχί στη Λαχώρη για να επισκεφτούμε την οικογένεια. Παίρναμε το τρένο Παρασκευή βράδυ και φτάναμε στη Λαχώρη Σάββατο πρωί. Από τη Λαχώρη πηγαίναμε στη Μπεάς με τον Μπάουτζι. Είχαμε εκεί μια μεγάλη οικογενειακή μονοκατοικία (που εκείνη την εποχή ονομαζόταν μπαγκαλόου), όπου μέναμε. Αυτή ανήκε στον αδερφό του πεθερού) μου, τον Σαρντάρ Τζόντχ Σινγκ και ήταν ένα από τα μεγαλύτερα σπίτια της περιοχής. Εκτός από τα Σαββατοκύριακα, πηγαίναμε εκεί και σε όλες τις διακοπές.

Έμαθα ότι και ο πεθερός μου επίσης θεωρείτο άγιος. Στο γραφείο του οι άνθρωποι τον φώναζαν Σαντ Τζι. Και οι συγγενείς μου επίσης είδαν τις ανώτερες αξίες της ζωής να αντανακλώνται στον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Είδαν ότι ο πεθερός μου είχε πολλή αγάπη μέσα του.

Είδα ότι αν και ο πεθερός μου και ο σύζυγός μου ήταν πολύ αφοσιωμένοι στο μονοπάτι, ήταν επίσης πολύ ανθρώπινοι. Αυτοί πίστευαν ότι έπρεπε να ζούμε μέσα στον κόσμο και να συμπεριφερόμαστε σαν φυσιολογικοί άνθρωποι.

Θυμάμαι ένα παράδειγμα της ανθρωπιάς τους όταν πρωτοπαντρευτήκαμε. Ο πεθερός μου μού έδωσε πολλά όμορφα ρούχα και κοσμήματα. Κάποιοι άνθρωποι γύρω έμειναν κατάπληκτοι και ρώτησαν: «Γιατί ένας τέτοιος άγιος άνθρωπος δίνει τόσα πολλά δώρα;» Αλλά ο πεθερός μου εξήγησε: «Πρέπει να ζούμε μέσα στον κόσμο και να κινούμαστε μέσα στην κοινωνία όπως ο καθένας. Εφόσον έχουμε τη δυνατότητα, θα

πρέπει να δίνουμε όμορφα δώρα». Και μετά μου είπε: «Αφού έχουμε τη δυνατότητα για καλά ρούχα, θα πρέπει να φοράμε καλά ρούχα. Πρέπει να ζήσουμε μέσα στον κόσμο και να συναναστρεφόμαστε με τους άλλους. Λοιπόν, θα πρέπει να ντυνόμαστε κόσμια, σύμφωνα με τους κανόνες της κοινωνίας». Είδα επίσης ότι είχε ντύσει τα δυο του παιδιά, το σύζυγό μου Ντάρσαν και τον αδερφό του Τζάσουαντ, πολύ καλά. Όταν ο σύζυγός μου ήρθε στο Δελχί, είχε τρία κουστούμια, πολυάριθμες γραβάτες, τουρμπάνια, ποικιλία παλτών, παντελόνια και πουκάμισα, που ήταν όλα καλής ποιότητας. Τα ξαδέρφια μου τον πείραζαν: «Ο Τσάτσα Τζι (που σήμαινε ο θείος τους Σαντ Κιρπάλ Σινγκ) σε μεγάλωσε σαν πρίγκιπα. Σε παραχάιδεψαν τόσο πολύ». Ανακάλυψα ότι αν και ο σύζυγός μου, όταν ήταν νεαρός, φορούσε πολύ ωραία και ακριβά ρούχα και όμως προσέφερε υπηρεσία στον τομέα των παπουτσιών στο Άσραμ στην Ντέρα της Μπεάς και πάντοτε καθάριζε τη λάσπη από τα παπούτσια του σανγκάτ.

Η Συμβουλή του Πεθερού μου για το Γάμο μας

Όταν παντρευτήκαμε ο πεθερός μου εξήγησε στο σύζυγό μου και σε μένα τις αρχές του γάμου σύμφωνα με τα διδάγματα των Διδασκάλων και των Γραφών. Ηίπε ότι θα πρέπει να ακολουθούμε τρία πράγματα, για να έχουμε αρμονική έγγαμη ζωή. Πρώτον. θα πρέπει να προσαρμοστούμε ο ένας στον άλλο και να καλύπτουμε με αγάπη τις αδυναμίες ο ένας του άλλου. Θα πρέπει να συμβιβάζουμε μαζί τις διαφορές μας με αγάπη. Μας είπε ότι αν έχουμε μια λογομαχία, κανένας τρίτος δεν θα πρέπει να το γνωρίζει. 'Ομως, αν δεν μπορούμε να συμβιβάσουμε τις διαφορές μας, μπορούσαμε να πάμε σ' εκείνον κι αυτός θα μας έβρισκε μια λύση. Δεύτερο, δεν θα έπρεπε να λογομαχούμε για χάρη της λογομαχίας. Θα πρέπει να βλέπουμε την άποψη ο ένας του άλλου και να κάνουμε προσαρμογές. Έλεγε ότι: «Η ευτυχία είναι μια μορφή προσαρμογής». Τρίτο, μας είπε, ότι όσο είναι δυνατόν θα πρέπει να περνάμε τις νύχτες μας σπίτι μας. Κανένας μας δεν θα πρέπει να μένει τη νύχτα μακριά από το σπιτικό μας. Αυτές οι συμβουλές μάς βοήθησαν να διάγουμε μια ομαλή και αρμονική ζωή.

Η Τελετή της Αποφοίτησης και πώς ο Σύζυγός μου με Ενθάρρυνε

Τους πρώτους μήνες του γάμου, είδα ότι ο σύζυγός μου ήταν πολύ γενναιόδωρος προς εμένα. Μόλις είχα επιστρέψει από μια επίσκεψη στο Ραουαλπίντι στο σπίτι μας στο Δεχλί. Το ταξίδι ήταν δαπανηρό εκείνη την εποχή. Θα έπρεπε να περιμένω ακόμη λίγες μέρες στο Ραουαλπίντι, για να μπορέσω να παρευρεθώ στην τελετή της απονομής των διπλωμάτων στο Πανεπιστήμιο του Παντζάμπ, όπου θα μου απένεμαν το δίπλωμα των θεωρητικών επιστημών (B.A. degree). Δεν ήταν συνηθισμένο μια γυναίκα να πάρει ανώτερη εκπαίδευση εκείνη την εποχή. Αλλά εμείς ζούσαμε στο Καράτσι, όπου οι άνθρωποι είχαν αρκετά δυτικοποιηθεί και ο πατέρας μου, καθώς ήταν υψηλά στην επίσημη καριέρα του, πίστευε στην ανώτερη εκπαίδευση για όλα του τα παιδιά.

Πριν παντρευτώ, είχα αποφοιτήσει το 1943, αλλά το έθιμο ήταν να δίνονται τα διπλώματα μήνες μετά την αποφοίτηση. Αντί να περιμένω στο Ραουαλπίντι, επέστρεψα στο Δελχί. Λίγες μέρες αργότερα ήθελα να πάω πίσω στο Ραουαλπίντι για την τελετή της απονομής. Όταν είπα στο σύζυγό μου ότι ήθελα να ταξιδέψω ξανά εκεί, πρόθυμα συμφώνησε. Ήξερε πόσο σημαντικό ήταν αυτό για μένα. Κι εκείνος είχε θελήσει να παρευρεθεί στην τελετή της απονομής του δικού του διπλώματος, αλλά ο αξιωματικός κάτω από τον οποίο εργαζόταν αρνήθηκε να του δώσει άδεια. Λυπήθηκε που έχασε την τελετή της απονομής του καπέλου αποφοίτησης και του μανδύα και την τελευταία ευκαιρία να βρεθεί ξανά με τους συμμαθητές του. Δεν θέλησε να μου αρνηθεί αυτή την ευκαιρία. Αποφοίτησα

παίρνοντας το B.A. δίπλωμα για τις ελεύθερες τέχνες, έχοντας σπουδάσει πολιτικές επιστήμες, οικονομικά και Αγγλικά. Αυτό μου έδειξε ότι ο σύζυγός μου ενδιαφερόταν για μένα και τις ανάγκες μου.

Το Ενδιαφέρον μου για τη Μουσική

Το χόμπι μου ήταν η μουσική. Οι γονείς μου ήταν καλοί τραγουδιστές και συχνά στο σπίτι έψελναν ύμνους. Οι αδερφοί και οι αδερφές μου είχαν επίσης ωραίες φωνές και τραγουδούσαν. Ο πατέρας μου πλήρωσε κάποιον για να με εξασκήσει στο τραγούδι. Όταν ήμουν πολύ νέα, συνήθιζα να τραγουδώ ύμνους από τις Γραφές και κλασσική μουσική. Έπαιρνα επίσης βραβεία σε μουσικούς διαγωνισμούς. Η φωνή μου ήταν πολύ καλή κι όταν έδωσα εξετάσεις στη μουσική βγήκα πρώτη.

Όταν παντρευτήκαμε, ο σύζυγός μου με ενθάρρυνε να συνέχισω αυτό το χόμπι. Πήρα μαθήματα στο κλασσικό τραγούδι και στο αρμόνιο. Στο Δελχί πήγα για μερικούς μήνες στο Σχολείο Μουσικής Ασόκα. Μετά ο σύζυγός μου προσέλαβε ένα δάσκαλο για μένα, αλλά αργότερα σταμάτησα, όταν γεννήθηκε ο πρώτος μας γιος ο Ρατζίντερ (Ράτζι). Δεν μπορούσα να συνέχισω τη μουσική μαζί με τη δουλειά του νοικοκυριού και την ανατροφή του παιδιού. Υπήρξε μια μεγάλη διακοπή από τη μουσική και για χρόνια ούτε καν την άγγιξα. Αλλά αργότερα, όταν ο Ράτζι και ο Μπάουα (ο δεύτερος γιος μου) μεγάλωσαν, ξανάρχισα με ιδιαίτερα μαθήματα και συνέχισα για χρόνια.

Τα πρώτα χρόνια, συνήθιζα να τραγουδώ επίσης τραγούδια από τον κινηματογράφο και άλλα δημοφιλή τραγούδια.Όταν παντρεύτηκα, ο πεθερός μου με ενθάρρυνε να ψάλλω σαμπτνς (ύμνους) αντί γι' αυτά. Μου είπε: «Μου αρέσουν τα σαμπντς. Θα πρέπει να στρέψεις τη μουσική σου προς αυτά». Ο σύζυγός μου που ήταν ποιητής, με ενθάρρυνε επίσης να τραγουδώ γκάζαλς (ωδές ή ποιήματα) και τραγούδια πνευματικής

φύσης. Αν τραγουδούσα ένα σκοπό από ένα κωμικό τραγούδι του Κασμίρ, ένα λαϊκό τραγούδι που ήταν παραδοσιακό στην Ινδία ή ένα δημοφιλές, έλεγε: «Αυτοί οι στίχοι δεν έχουν κανένα νόημα. Τραγουδάς τόσο όμορφα κι αυτά τα τραγούδια έχουν τόσο ασήμαντα και ανιαρά λόγια. Τα λόγια θα πρέπει να είναι κατάλληλα για να ταιριάζουν με τη μουσική σου, που εμπνέει. Τραγούδα αυτό που αρέσει στον αγαπημένο πατέρα μας και θα είναι πολύ ευτυχισμένος». Μερικές φορές ο σύζυγός μου άλλαζε ακόμη και τα λόγια σε πιο όμορφα, που είχαν ένα πνευματικό νόημα. Συνήθιζε να μου λέει να απευθύνω τα τραγούδια μου στο Θεό και στον Διδάσκαλο.

Έτσι άρχισα να τραγουδάω σαμπτνς και γκάζαλς. Μέσα σ' αυτά τα χρόνια τραγουδούσα κυρίως τραγούδια που έβγαιναν από την καρδιά μου, γιατί η πρωταρχική σπουδαιότητα στη ζωή μου ήταν ο Διδάσκαλος.

Μια άποψη της ζωής μας. που μας έκανε να προχωράμε ομαλά μέσα σ' αυτή, ήταν το ότι ο σύζυγός μου έγραφε ποίηση κι εγώ τραγουδούσα. Ακόμη και πριν το γάμο μας εκείνος έγραφε κι εγώ) τραγουδούσα. Αυτό συνεχίστηκε σε όλη την έγγαμη ζωή μας. Εγώ μουρμούριζα ένα σκοπό κι αυτός ήταν ευτυχισμένος. Μερικές φορές, όταν έγραφε ποιήματα, με έβαζε να τα τραγουδήσω. Έτσι, του τραγουδούσα τους στίχους του. Πριν αρκετά χρόνια τα τραγούδησα επίσης σε διάφορες γλώσσες.

Θυμάμαι μια φορά που επέστρεψα στο Δελχί μετά από επίσκεψη στα πεθερικά μου στη Λαχώρη. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ μου είπε: «Θα είσαι στο Δελχί με το σύζυγό σου. Όταν πας εκεί, να τραγουδάς κάθε βράδυ στις 6 η ώρα. Αυτή είναι η ώρα που γυρίζω από το γραφείο μου. Ενώ εσύ θα τραγουδάς στο Δελχί, εγώ) θα σ' ακούω στη Λαχώρη». Έτσι τραγουδούσα κάθε βράδυ στις 6 κι ένιωθα ότι εκείνος άκουγε. Μερικές φορές ο Διδάσκαλος Ντάρσαν, ερχόταν στο σπίτι από το γραφείο στις 6 και μερικές φορές ερχόταν αργότερα, αλλά την καθορισμένη ώρα καθόμουν και τραγουδούσα. Γνώριζα ότι ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήταν σοβαρός και πραγματικά άκουγε. Πώς μπορούσε να με ακούει από άλλη πόλη; Ήξερα ότι ήταν άγιος.

Εποχές Αγάπης με τον Πεθερό μου Σάντ Κιρπάλ Σίνγκ

Ο πεθερός μου, ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ, με αγαπούσε πολύ και είχε θαυμάσιους τρόπους να δείχνει την αγάπη του.

Όταν κάλεσαν το σύζυγό μου στη Βομβάη για μια επείγουσα δουλειά της υπηρεσίας του, το Νοέμβριο του 1943, πήγα στη Λαχώρη να μείνω με τα πεθερικά μου, αν και μόλις είχα επιστρέφει από την επίσκεψή μου σ' αυτούς. Όταν έφτασα εκεί, με ρώτησαν: «Τι σε έκανε να αποφασίσεις να μείνεις μαζί μας;» Εγώ απάντησα: «Αφού ο σύζυγός μου είναι μακριά, ήρθα πίσω στο σπίτι μου». Ό πεθερός και η πεθερά μου εκτίμησαν πάρα πολύ και οι δύο αυτή την παρατήρηση και με υπερηφάνεια και αγάπη το επανέλαβαν σε άλλους πολλές φορές.

Ο σύζυγός μου είχε μια ανεξήγητη αγάπη για τον πατέρα του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Ποτέ μου δεν είδα τόση πολλή αγάπη σαν αυτή που εκείνος είχε για το Διδάσκαλό του και για τον πατέρα του. Αυτό το συμβάν που έρχεται στο νου μου αφορά την αγάπη του για τον πατέρα του, αλλά και την σκανταλιά του πεθερού μου.

Όσο ήμουν στη Λαχώρη με τα πεθερικά μου, ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ με πήρε να δω τους ναούς εκεί. Όταν επιστρέψαμε, μάθαμε ότι ο σύζυγός μου είχε γυρίσει από το Δελχί. Είχε ήδη κάνει ένα λουτρό, έλουσε τα μαλλιά του και αναπαυόταν στο δωμάτιό του. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήταν πειραχτήρι με το δικό του γλυκύτατο τρόπο. Μου είπε: «Πήγαινε να τον δεις». Εγώ είπα: «Όταν σηκωθεί, θα με δει». Εκείνος είπε: «Ό-

χι, όχι, πρέπει να πας να τον δεις τώρα». Έτσι πήγα και κάθισα δίπλα του, αλλά εκείνος κοιμόταν και δεν κουνήθηκε. Μόλις είχε έρθει από ένα μακρινό ταξίδι και δεν μου έκανε καρδιά να τον ξυπνήσω. «Αστόν να κοιμηθεί», σκέφτηκα. Όταν επέστρεψα, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ρώτησε: «Ξύπνησε;» Εγώ είπα: «Όχι». Εκείνος ρώτησε: «Τι έκανες;» Είπα: «Δεν έκανα τίποτα. Κάθισα δίπλα του κι αυτός κοιμόταν έτσι δεν τον ξύπνησα». Εκείνος είπε: «Καλά. Τώρα θα σου δείξω πώς να τον ξυπνήσεις». Μου έδωσε, ένα κομμάτι ξερή ινδική καρύδα και μου είπε να το μασήσω. Μου είπε: «Ρούφηξε το χυμό, αλλά μην τον καταπιείς όλο. Πρέπει να μείνει στο στόμα σου». Ηταν ένα μεγάλο κομμάτι ινδικής καρύδας κι εγώ άρχισα να ρουφάω, να ρουφάω και να ρουφάω. Θυμάμαι ότι το στόμα μου άρχισε να πονάει. Δεν ήξερα τι ήθελε να κάνω και δεν περίμενα ότι θα το έλεγε. Μου είπε να τον ακολουθήσω.

Με πήγε στο δωμάτιό του κι εκείνος στάθηκε λίγο πιο πίσω. Είπε: «Τώρα πήγαινε στον Ντάρσι και φύσηξε την ινδική καρύδα στο πρόσωπό του». Το στόμα μου ήταν γεμάτο κι εκείνος με είδε που δίσταζα. Είπε: «Πρέπει να το κάνεις!» Σκέφτηκα: «Πώς μπορώ να το κάνω αυτό;» Δεν ήμουν ο τύπος του ανθρώπου που θα μπορούσε να φυσήξει την ινδική καρύδα στο πρόσωπό του, ειδικά εφόσον είχε μόλις πλύνει τα μαλλιά και τα γένια του. Αλλά ο Διδάσκαλος Κιρπάλ στεκόταν με σκανταλιάρικο ύφος κι έλεγε: «Πρέπει να το κάνεις!» Έτσι, φύσηξα όλη την ινδική καρύδα στο πρόσωπό του! Εκείνος μόλις άνοιξε τα μάτια του με πρόσεξε βέβαια, αλλά είδε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ κι αμέσως έτρεξε στα πόδια του Διδασκάλου -κατευθείαν! Ο Διδάσκαλος τον χάιδεψε και τον αγκάλιασε. Μετά, μ' ένα λαμπύρισμα στα μάτια του, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ είπε: «Αυτή είναι το πειραχτήρι! Εδώ είναι το πειραχτήρι». Ο σύζυγός μου τότε με χαιρέτησε με αγάπη. Αλλά πρώτα είχε πάει κατευθείαν στον πατέρα του.

Αργότερα, μπροστά στην πεθερά μου, τους εξήγησα τι είχε συμβεί. Τους είπα: «Δεν μου είπε, "Γιατί το έκανες αυτό ή γιατί δεν είπες τίποτα!" Αυτός ποτέ δεν με ρώτησε γιατί το έκανα».

Τέτοια ήταν η αγάπη του για τον πατέρα του. Μόνο μετά που χαιρέτησε τον πατέρα του με κοίταξε και με αγκάλιασε και πήγαμε όλοι μαζί να χαιρετίσουμε την πεθερά μου. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ γελούσε και γελούσε. Κι εγώ επίσης γελούσα, αλλά γελούσα με διαφορετικό τρόπο γι' αυτό που έκανε. Ο σύζυγός μου έπρεπε να βγάλει τα κομματάκια της καρύδας από τα μαλλιά και τα γένεια του. Έτσι ήταν ο Διδάσκαλος Κιρπάλ, όλο αστεία και πειράγματα.

Χρόνια μετά, όταν ο Διδάσκαλος Ντάρσαν διηγιόταν αυτή την ιστορία σε άλλους, πάντοτε με πείραζε και πρόσθετε: «Η θεία σας (Χαρμπατζάν) είχε μεγάλο παράπονο που έτρεξα προσπερνώντας τη για να χαιρετήσω τον Αγαπημένο Διδάσκαλο, πριν να χαιρετήσω εκείνη!»

Μερικές φορές όταν ο σύζυγός μου κι εγώ φεύγαμε, η πεθερά μου μετά μας έλεγε ότι ο Μπάουτζι μας κοίταγε που περπατούσαμε φεύγοντας και της έλεγε: «Έλα και δες με τι μοιάζουν: μοιάζουν σαν γκούντα-γκούντι (δύο κούκλες, αγόρι και κορίτσι)».

Μια φορά το 1944, ο Μπάουτζι και ο σύζυγός μου είχαν πάει στο Πεσαουά για να παρευρεθούν στο γάμο του Τσάραν Σινγκ, ενός από τους εγγονούς του Χαζούρ. Ο πεθερός μου ήρθε πρώτα από τη Λαχώρη, για να συναντήσει το σύζυγό μου στο Δελχί. Όταν ο Μπάουτζι επέστρεψε στο Δελχί και θα πήγαινε πίσω στη Λαχώρη, ετοίμασα ένα ειδικό γεύμα γι' αυτόν, που περιελάμβανε ένα φαγητό με τυρί. Του το πήγαμε στο σιδηροδρομικό σταθμό. Το έφαγε στη διαδρομή, αλλά έκρυψε μερικά κομμάτια τυρί. Όταν έφτασε στη Λαχώρη, έδωσε τα υπόλοιπα κομμάτια του τυριού στην πεθερά μου και είπε: «Δες πόσο ωραία ετοιμάζει φαγητό για το γιο μας!»

Μια φορά ήθελα να κεντήσω ένα κάλυμμα για το κρεβάτι του Μπάουτζι. Άρχισα να το κεντώ στο Δελχί, αλλά δεν μπόρεσα να το τελειώσω έγκαιρα για το ταξίδι μας στην Μπεάς, όπου θα τον συναντούσαμε. Δεν είπα στο σύζυγό μου, στον Μπάουτζι ή σε κανέναν άλλο ότι κεντούσα ένα κάλυμμα κρεβατιού, γιατί αυτό θα ήταν έκπληξη. Στο βάθος της καρδιάς μου ένιωθα θλίψη που δεν το τελείωσα. Όταν φτάσαμε στη

Μπεάς, μας πήγαν να δούμε τον Χαζούρ. Μετά πήγαμε να συναντήσουμε τον Μπάουτζι. Όταν πήγα να αγγίξω τα πόδια του έβαλε το μπράτσο του γύρω μου και είπε: «Πήρα το κάλυμμα του κρεβατιού που έκανες για μένα». Έμεινα κατάπληκτη, καθώς δεν υπήρχε τρόπος που να μπορούσε να μάθει ότι το έφτιαχνα. Ήμουν τόσο ευτυχισμένη που ήξερε ότι ετοίμαζα το κάλυμμα του κρεβατιού για κείνον, αν και δεν το είχα τελειώσει. Συνειδητοποίησα ότι το ήξερε γιατί ήταν άγιος.

Εξαιρετικές Δυνάμεις

Πριν ακόμη γίνει Διδάσκαλος διαπίστωσα ότι ο πεθερός μου είχε, εξαιρετικές δυνάμεις και γνώριζε πράγματα που συνέβαιναν και που επρόκειτο να συμβούν. Είχα επίσης ορισμένες ενδείξεις ότι και ο σύζυγός μου ήταν κάτι παραπάνω από κοινός άνθρωπος. Πρώτον, κατάλαβα ότι ήταν πολύ σοφός και ότι ήταν πάντα σωστός. Όταν έπρεπε να παρθεί μια απόφαση, πρότεινε μια πορεία δράσης. Μερικές φορές εγώ είχα διαφορετική άποψη. Εκείνος απλα έλεγε τη γνώμη του και μετά έλεγε: «Κάνε όπως σου αρέσει». Όταν ακολουθούσα τη δική μου γνώμη, αναπόφευκτα έβγαινε ότι ήμουν λάθος κι ότι η δική του υπόδειξη ήταν η σωστή. Αφού αυτό συνέβη πολλές φορές, σκεφτόμουν δύο φορές πριν ακολουθήσω τη δική μου γνώμη. Μετά δρούσα σύμφωνα με την υπόδειξή του για να μην κάνω λάθος. Έτσι προσπαθούσα να προσαρμοστώ με κείνον, γιατί βαθμιαία κατάλαβα ότι αν και ήταν μόνο δύο χρόνια μεγαλύτερος μου, ήταν πολύ πιο σοφός από μένα και είχε εξαιρετικές δυνάμεις.

Οποτεδήποτε είχα ένα πρόβλημα ή μια φροντίδα, το έλεγα στο σύζυγό μου. Πριν να πω κάτι έβαζε απλά το χέρι του πάνω στο μέτωπό μου και χτυπούσε με αγάπη το κεφάλι μου. Ξαφνικά το πρόβλημά μου έφευγε. Έλεγε: «Ναι, τώρα πες μου το πρόβλημά σου», και γινόμουν τόσο ξένοιαστη που ξεχνούσα πρώτα απ’ όλα πιό ήταν το πρόβλημα. Μερικές φορές, ακόμη και χωρίς να αγγίξει το μέτωπό μου, αλλά απλά με την προσοχή του, το πρόβλημά μου λυνόταν. Αυτά τα πράγματα συνέβαιναν πολύ πριν γίνει ο σύζυγός μου Διδάσκαλος! Έτσι είδα ότι είχε ορισμένες δυνάμεις κι αυτό είχε μεγάλη επίδραση σε μένα.

Ο σύζυγός μου μού είπε ότι δεν θα έπρεπε να έχουμε καμία επιφύλαξη μεταξύ μας. Είπε ότι αν υπήρχε κάτι που χρειαζόμουν, θα έπρεπε να του το λέω. Αλλά μου ζήτησε ένα πράγμα κι αυτό ήταν να μην τον πιέζω πολύ. Είπε.: «Δεν έχω κακές εγκόσμιες συνήθειες και οτιδήποτε χρήματα κερδίζω θα σου τα δίνω κι εσύ μπορείς να διευθύνεις το σπίτι και όλη την κατάσταση. Εσύ κράτα τους λογαριασμούς. Όσα χρήματα χρειάζομαι, θα μου τα δίνεις. Τα υπόλοιπα μπορείς να τα ξοδεύεις. Θα πρέπει να προσαρμοστείς με το ποσό που έχουμε. Αλλά ένα πράγμα ζητώ κι αυτό είναι ποτέ να μη με πιέσεις. Μεγάλωσα με έναν τρόπο γεμάτο αγάπη, όλο αγάπη και δεν είμαι συνηθισμένος να με πιέζουν».

Όταν μου το είπε αυτό, σκέφτηκα ότι θα ήμουν ανόητη να επιμένω σε ορισμένα πράγματα γιατί να επιμένω σε κάτι που εκείνος δεν ήθελε: Μεγάλωσα μ' έναν τρόπο που έμαθα να μη ζητώ από τους άλλους να κάνουν πράγματα χωρίς να υπάρχει ανάγκη. Μου δίδαξαν να κοιτάζω τη δουλειά μου. Έτσι, όλα αυτά με βοήθησαν.

Έγγαμη Ζωή στο Δελχί

Πριν παντρευτούμε, ο σύζυγός μου συγκατοικούσε μ' ένα φίλο του. Όταν παντρευτήκαμε, η πεθερά μου με πήγε στο Σαρασουάτι Μπχαβάν, ένα όμορφο καινούριο διαμέρισμα στο Νταρίκα Γκαντζ στο Δελχί, το οποίο νοικιάσαμε. Περάσαμε μερικούς μήνες σ' αυτό το διαμέρισμα. Είχε δύο δωμάτια, βεράντα και κουζίνα και ήταν αυτόνομο και ήσυχο. Ανήκε σ' έναν σατσάνγκι. Είχε μια αίθουσα σάτσανγκ κάτω από μας που επισκέφτηκε μια φορά ο Μπάμπα Σαουάν Σινγκ. Ο εγγονός του, ο Τσάραν Σινγκ και ο αδελφός του Τσάραν Σινγκ ο Παρσόταμ, επισκέφτηκαν το σπίτι μας.

Όταν πήγα να παρευρεθώ στη συγκέντρωση του Πανεπιστημίου μου, έπρεπε να μετακομίσουμε. Όταν επέστρεψα στο Δελχί από τη συγκέντρωση, ο σύζυγός μου είχε μετακομίσει σ' ένα μεγάλο σπίτι στο Τιμαρπούρ. Ζήσαμε εκεί τρία χρόνια. Εκεί γεννήθηκε ο πρώτος μας γιος, ο Ράτζι.

Κοινωνική Ζωή

Τον πρώτο καιρό της Αποστολής του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ γίνονταν συνεδρίες διαλογισμού στο Δελχί στα σπίτια διαφόρων ανθρώπων. Πηγαίναμε δύο βραδιές την εβδομάδα για συνεδρίες διαλογισμού.

Ο σύζυγός μου κι εγώ μιλούσαμε για τα πάντα. Οπουδήποτε πήγαινε τον συνόδευα - σαν δύο φίλοι. Καθώς ήταν ποιητής παρευρισκόταν σε ποιητικά συμπόσια κι εγώ τον συνόδευα. Όταν έγραφε ποίηση μου την απάγγελνε. Μου ζητούσε να τον ακούσω και να του πω τι είδους δίστιχο είχε γράψει. Αν απλά έλεγα αυτόματα: *«Ουάουα»* ή «Πολύ ωραία» για ένα δίστιχο, έλεγε: «Ακούσε, άκουσε σωστά, αποφάσισε μόνη σου και μετά πες, «Ουάουα» (που σημαίνει ότι είναι εξαιρετικό αυτό το σημείο). Ζύγισε στο νου σου αυτό που λες». Έτσι συζητούσαμε τα πράγματα και χρησιμοποιούσαμε τον ελεύθερο χρόνο μας σε χόμπι τέχνης -ποίηση και τραγούδι- ποτέ σε κουτσομπολιό και διαδόσεις. Αυτό είναι κάτι που έμαθα από την παιδική μου ηλικία. Έτσι ήμουν πάντα απασχολημένη σε κάποια δραστηριότητα για να διευρύνω τις γνώσεις μου.

Χαρούμενες και Γεμάτες Αγάπη Στιγμές Μαζί

Συνηθίζαμε να πηγαίνουμε μαζί να κάνουμε ποδήλατο. όταν ζούσαμε στο Τιμαρπούρ, περίπου τρία χρόνια πριν γεννηθεί ο Ράτζι. Υπήρχαν εκεί πολλοί ανηφορικοί δρόμοι που πηγαίναμε πάνω κάτω για διασκέδαση. Στο σύζυγό μου άρεσε να ποδηλατεί γρήγορα. Γία χάρη μου, πήγαινε πιο αργά. Μετά τη δουλειά, ποδηλατούσαμε μέχρι το Κόνατ Πλέις. που είναι μια περιοχή για ψώνια στο Δελχί. Μερικές φορές πηγαίναμε με το ποδήλατο στα ποιητικά συμπόσια. Καθόμασταν με τον κύκλο των ποιητών φίλων του, μαζί με τις οικογένειες τους. Περνούσαμε τόσο όμορφα μαζί.

Ο σύζυγός μου συνήθιζε να μου φέρνει λουλούδια. Ερχόταν σπίτι από το γραφείο με λουλούδια για μένα. Μερικές φορές ήταν λουλούδια για τα μαλλιά, που ήταν της μόδας εκείνη την εποχή. Μου έφερε λουλούδια τόσες πολλές φορές.

Τον συνόδευα, όταν πήγαινε να επισκεφτεί και να εξυπηρετήσει διάφορους ανθροίπους και να βοηθήσει άλλους που ήταν άρρωστοι.

Αργότερα, όταν άρχισε η Αποστολή, ο χρόνος μας ξοδευόταν στις εργασίες της Αποστολής. Οι άνθρωποι ρωτούσαν: «Γιατί δεν βγαίνετε έξω;» Εγώ τους έλεγα: «Είμαι ευτυχισμένη να είμαι με το σύζυγό μου. Τον αγαπώ τόσο πολύ». Του έλεγα: «Δεν ξέρεις πόσο πολύ σ’ αγαπώ». Κι εκείνος απαντούσε: «Κι εσύ επίσης δεν ξέρεις πόσο σ' αγαπώ». Μετά έλεγε: «Εγώ σ’ αγαπώ πιο πολύ».

Οι Ιδιότητες τον Σαντ Ντάρσαν Σινγκ Όταν Παντρευτήκαμε

Ο σύζυγός μου, Σαντ Ντάρσαν Σινγκ ήταν ένας τέλειος τζέντλεμαν. Τι άλλο μπορώ να πω; Είχε ευχάριστη προσωπικότητα. Ήταν ευγενικός, όλο αγάπη και πολύ γλυκός με τους ανθρώπους. Όλοι τον αγαπούσαν. *Αν* και ήταν νέος στην ηλικία, ήταν ώριμος στο νου. Είχε το νου ενός πολύ πιο ηλικιωμένου από είκοσι δύο χρονών, όταν παντρευτήκαμε. Αν και είχα αποφοιτήσει περίπου την ίδια εποχή όπως κι εκείνος, ήμουν δύο χρόνια νεώτερη από κείνον. Είδα ότι έβλεπε τα πράγματα διαφορετικά από άλλους στην ηλικία του. Όταν μιλούσε για διάφορα πράγματα, εγώ πάντοτε τα έβρισκα σωστά. Μιλούσε για πράγματα που δεν ήταν επιπόλαια, αλλά είχαν κάποια βαρύτητα.

Ήταν καλόκαρδος άνθρωπος, που είχε δυνατά αισθήματα για τους άλλους. Τον είδα να είναι φιλεύσπλαχνος με τον καθένα, είτε στην επίσημη καριέρα του είτε με τους συγγενείς ή με τους γείτονες και τους φίλους. Είχε καλές αρχές και κατανόηση. Όταν χρειαζόταν, έδινε συμβουλές στους άλλους. Οι άνθρωποι γνώριζαν ότι αν πήγαιναν σ' εκείνον θα έφευγαν παρηγορημένοι. Αν ένιωθαν αποκαρδιωμένοι και γεμάτοι τύψεις, τους βοηθούσε να ξανανέβει το ηθικό τους και έφευγαν νιώθοντας ευτυχισμένοι. Προσπαθούσε να λύσει τα προβλήματά τους όσο το δυνατόν καλύτερα.

Αλλαζε το πρόγραμμά του για να βοηθήσει τους ανθρώπους. Συμπαραστεκόταν στους ανθρώπους με πολλούς τρόπους. Ό,τι μισθό κι αν έπαιρνε, έδινε όσο μπορούσε περισσότερα για να βοηθήσει τους άλλους. Αν γινόταν προσφορά ή έ-

ρανος στο γραφείο του για έναν ευγενικό σκοπό, αυτός ήταν ο πρώτος που έδινε, όταν αυτό ήταν να βοηθηθούνε άλλοι. Εκτός του ότι ήταν ο πρώτος που έδινε, αυτός πάντοτε έδινε περισσότερα από τους ανωτέρους του στη δουλειά. Μου έλεγε: «Αν δούνε τι δίνω, μπορεί να δώσουν περισσότερα».

Όποτε αρρώσταιναν συγγενείς, ο σύζυγός μου προσφερόταν να τους βοηθήσει στο νοσοκομείο. Τους επισκεπτόταν για να δει πώς πάει η κατάστασή τους. Πρόσφερε ακόμη και το αίμα του καμιά φορά, όταν χρειάζονταν αυτό τον τύπο αίματος. Αν οι συγγενείς έκαναν βάρδιες όλο το εικοσιτετράωρο στο νοσοκομείο, εκείνος έπαιρνε το πιο δύσκολο μέρος μένοντας ξύπνιος ολη τη νύχτα φροντίζοντας τους.

Ήταν ευαίσθητος και συμπονετικός για τα αισθήματα των άλλων ανθρώπιον. Συμπονούσε και φρόντιζε πιο πολύ τους άλλους, παρά τον ίδιο του τον εαυτό. Αυτή είναι μια ιδιότητα που σπάνια τη βρίσκω στους ανθρώπους. Το ένιωθε αν κάποιος βρισκόταν σε δυσκολία ή είχε ανάγκη ή είχε προβλήματα. Εβλεπε αν μπορούσε να γίνει κάτι γι' αυτούς. Από την αρχή είχε αυτές τις ιδιότητες. Αργότερα, με την πάροδο του χρόνου, αυτές οι ιδιότητες αναπτύσσονταν όλο και περισσότερο. Είχε ανθρωπιά. Πραγματικά ήταν πολύ ανθρώπινος. Δεν μπορούσε να το αντέξει, αν κάποιος πονούσε.

Αν κάποιος έλεγε κάτι για να τον πληγώσει, είχε μια τέτοια φύση που αυτό δεν συνεχιζόταν. Αλλά τον πλήγωνε, αν κάποιος έλεγε κάτι που πλήγωνε κάποιον άλλον. Όταν κάποιος έκανε κάτι για να τον πληγώσει, εγώ έλεγα: «Ο τάδε άνθρωπος είπε αυτό κι εσύ απλά έμεινες σιωπηλός και ούτε, καν θύμωσες! Οι άνθρωποι λένε λάθος πράγματα και ξεφεύγουν χαμογελώντας. Εσύ μόνο χαμογελάς. Η γνώμη μου είναι, αν αυτός ο άνθρωπος δεν είναι καλός, πες του τι σκέφτεσαι!» Αλλά εκείνος συνέχιζε να κάνει τα πράγματα με το δικό του γεμάτο αγάπη τρόπο κι έμενε σιωπηλός.

Σεβόταν τους μεγαλύτερους και ήταν ευγενικός με τους νέους. Αν ένας νέος έκανε κάτι επιβλαβές, έλεγε: «Αυτό είναι προνόμιο της ηλικίας», αλλά τον έκανε να καταλάβει ότι έκανε κάτι κακό με ωραίο τρόπο.

Σε όλα ήταν σωστός. Εργαζόταν σκληρά, ήταν επιμελής στη δουλειά, επιμελής στις σπουδές του και πάντοτε πρώτος στην τάξη του. Ήταν επίσης και αθλητικός.

Στο σύζυγό μου άρεσε πολύ η λογοτεχνία. Του άρεσε να διαβάζει κι έδινε μεγάλη έμφαση στη λογοτεχνία. Όταν παντρευτήκαμε ήδη έγραφε ποίηση, μιλούσε με ποιητικές εκφράσεις και απάγγελνε δίστιχα. Μου είπε για τη λογοτεχνική του εργασία στο κολέγιο. Στο σχολείο ήταν ο συντάκτης του περιοδικού *Ράβι* κι έγραφε ποιήματα γι' αυτή την έκδοση στα Ουρδικά.

Συνήθιζε να ντύνεται καλά. Στο γραφείο φορούσε παντελόνι, πουκάμισο, γραβάτα και παλτό, που ήταν η επίσημη ενδυμασία του. Είχε τρεις ή τέσσερις διαφορετικούς τύπους παλτών και κουστουμιών. Μερικά είχαν λεπτή και ψιλή μπλε ρίγα. Όταν πηγαίναμε σε μια εκδήλωση, φορούσε κουστούμι. Αν πηγαίναμε σε μια εκδρομή ή ένα πάρτι. φορούσε διαφορετικό συνδυασμό ενδύματος μ' ένα κομψό παλτό. Στους ναούς και στους γάμους, φορούσε κουστούμι. Όταν πηγαίναμε σε μια μουσάιρα (ποιητικό συμπόσιο), φορούσε ένα μακρύ μαύρο παλτό και *πατζάμα* (άσπρο βαμβακερό παντελόνι, με ζωνάρι γύρω από τη μέση). Στο σπίτι φορούσε, μια απλή άσπρη βαμβακερή πατζάμα. Πήγαινα μαζί του για να αγοράσει τα ρούχα του κι έπαιρνε αυτά που ήταν της δικής του επιλογής. Αργότερα, όταν η ζωή του έγινε τόσο πολυάσχολη που δεν είχε χρόνο για να ψωνίζει ρούχα, πήγαινα εγώ για ψώνια, διάλεγα μερικά, του τα έδειχνα κι εκείνος έκανε την επιλογή του.

Ήταν πάντοτε αρκετά ωραίος. Για να πάρετε μια ιδέα πώς ήταν, θα έλεγα ότι το πρόσωπο του Ράτζι είναι όμοιο με το πρόσωπο του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ, αλλά ο Μπάουα του μοιάζει περισσότερο στο σώμα.

Ο σύζυγός μου είχε μεγάλη αίσθηση του χιούμορ. Ήταν πολύ έξυπνος. Με τις καλές του ιδιότητες έκανε την ατμόσφαιρα πολύ ευχάριστη. Ήμουν τόσο ευτυχισμένη. Πέρασα τόσο όμορφα χρόνια από τη ζωή μου μαζί του. Σύγκρινα την κατάσταση με αυτή των άλλων συγγενών μου. Δεν βρήκα τόσες πολλές ιδιότητες σ' έναν άνθρωπο όπως βρήκα στο σύζυ-

γό μου. Ποτέ δεν φαντάστηκα άτι μπορούσε κανείς να είναι τόσο γλυκός, καλός και γεμάτος αγάπη. Είχα πολύ εντυπωσιαστεί από τη θελκτική του προσωπικότητα και τους γεμάτους αγάπη τρόπους του. Σκεφτόμουν ότι δεν μπορούσε οτιδήποτε άλλο να είναι καλύτερο απ' αυτό!

Αυτός είχε τόσες πολλές ιδιότητες, αλλά αυτή που προείχε ήταν η αγάπη του για τον Διδάσκαλό του. Όταν παντρευτήκαμε, με έκανε να το καταλάβω αυτό. Μου το έκανε σαφές από την αρχή. Ήταν το ίδιο πράγμα που έγραψε σ' ένα ποίημα: «Τούτζχε Κιγιάα Κχάμπαρ», που μοιράστηκε μαζί μου στο τέλος της ζωής του. Μου είπε: «Εγώ είμαι δικός σου. Η ψυχή μου είναι για τον Διδάσκαλό μου».

Η Πνευματικότητα ήταν η Κύρια Προτεραιότητα της Ζωής Του

Ο σύζυγός μου ανέπτυξε το ενδιαφέρον του για την πνευματικότητα από τα πρώτα χρόνια της ζωής του. Είχε μια άμεμπτη αγάπη για τον Διδάσκαλό του. Είδα ότι είχε μεγάλη αφοσίωση στο Χαζούρ κι ένα στενό σύνδεσμο με τον πατέρα του. Η πρώτη προτεραιότητα της ζωής του ήταν για τους Διδασκάλους του. στο να βοηθάει τους ανθρώπους με γενναιοδωρία και αγάπη, στο διαλογισμό, στο σάτσανγκ και στην εργασία των Διδασκάλων.

Μετά ερχόταν η αγάπη του για την ποίηση. Μου είπε πόσο τον ενθάρρυνε ο Διδάσκαλος να γράψει ποίηση. Του είχε ακόμη ζητήσει να απαγγείλει ένα ποίημα στο γάμου του εγγονού του Χαζούρ, Τσάραν Σινγκ.

Σε ύλη του τη ζωή, ο σύζυγός μου απηύθυνε την ποίησή του προς τον Διδάσκαλό του. Τα ποιήματα του εξέφραζαν την άσβεστη αγάπη του για τους Διδασκάλους του, μια αγάπη που ήταν ολοκληρωτικά απαράμιλλη. Μιλούσε με τόση γλυκύτητα και αγάπη με το δικό του ευγενικό και μοναδικό τρόπο για τη φυσική ομορφιά των Διδασκάλων και για τη μεγάλη του αγάπη και στοργή γι' αυτούς.

Η πνευματικότητα ήταν ο πόλος έλξης γι' αυτόν από την αρχή και τα πάντα στη ζωή του βασίζονταν πάνω σ' αυτό το ιδανικό.

Παρακολουθώντας το Σάτσανγκ τον Χαζούρ στην Μπεάς από το 1943 ως το 1948

Συνάντησα τον Χαζούρ το 1943 και μυήθηκα το 1944. Μπόρεσα να απολαύσω τη φυσική παρουσία του Χαζούρ μέχρι το 1948. Το Σεπτέμβριο του 1946 γεννήθηκε ο γιος μου Ράτζι. Ο Χαζούρ έδωσε στο παιδί το όνομα Ρατζίντερ.

Ταξιδεύαμε από το Δελχί στη Μπεάς κάθε βδομάδα για να παρακολουθήσουμε τα κυριακάτικα σάτσανγκ του Χαζούρ. Αν δεν μπορούσαμε να πάμε κάθε βδομάδα για κάποιο λόγο, τότε πηγαίναμε δύο φορές το μήνα. Ήταν ένα ταξίδι περίπου δώδεκα ώρες η κάθε διαδρομή με το τρένο. Όταν ο σύζυγός μου έπρεπε να εργαστεί τα Σάββατα, παίρναμε το τρένο αργά τη νύχτα του Σαββάτου μετά τη δουλειά, και φτάναμε στη Μπεάς την Κυριακή το πρωί. Στη διάρκεια του μακριού ταξιδιού διαλογιζόμασταν, αναπαυόμασταν, μιλούσαμε μεταξύ μας και παίρναμε το φαγητό μας. Είχαμε την ευκαιρία να είμαστε μαζί οι δυο μας σ’ αυτά τα ταξίδια και να περνάμε μαζί το χρόνο μας. Σταματούσαμε πρώτα στη Λαχώρη, όπου ζούσαν ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ και η σεβαστή πεθερά μου και πηγαίναμε μαζί τους στη Μπεάς. Εκεί μέναμε σ’ ένα μπάνγκαλοου.

Παρακολουθούσαμε το σάτσανγκ του Χαζούρ την Κυριακή και μέναμε μέχρι το βράδυ. Μετά φεύγαμε έγκαιρα τη νύχτα της Κυριακής για να πάει ο σύζυγός μου στο γραφείο του στο Δελχί τη Δευτέρα το πρωί.

Προσπαθούσαμε να επισκεπτόμαστε τον Χαζούρ όσο το

δυνατόν περισσότερο και πηγαίναμε στη Μπεάς στις δύο ή τρεις αργίες της χρονιάς που ο σύζυγός μου δεν είχε γραφείο. Πηγαίναμε επίσης στη μεγάλη γιορτή για τα γενέθλια του Χαζούρ.

Όποτε φτάναμε στη Μπεάς, ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ έκλεινε ραντεβού με τον Χαζούρ, για να τον συναντήσουμε όλοι μας. Ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ και ο σύζυγός μου, ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ, είχαν ελεύθερη πρόσβαση για να δουν τον Χαζούρ. Εκείνος τους χαιρετούσε με αγάπη και τους έδινε τις ευλογίες του. Εμείς σκύβαμε με μεγάλο ενθουσιασμό στα πόδια του Χαζούρ. Αυτός μας ευλογούσε και μας ρωτούσε τι κάνουμε, τι συνέβαινε στην οικογένειά μας και πώς πήγαινε ο διαλογισμός μας. Μερικές φορές μας έδινε οδηγίες για το διαλογισμό μας. Μας έλεγε να διαλογιζόμαστε τόση ώρα ή να αφιερώνουμε τόσο χρόνο στη σέβα (ανιδιοτελή εξυπηρέτηση). Μετά μας έδινε πρασάντ[1]. Συνήθως παίρναμε για πρασάντ puffed[2] ρύζι με δύο *λαντούς* (γλυκά). Ήταν περισσότερο από αυτό που μπορούσαμε να καταναλώσουμε έτσι το παίρναμε μαζί μας και το καταναλώναμε αργότερα. Παρακολουθούσαμε το σάτσανγκ του και περνούσαμε τον υπόλοιπο χρόνο μας σε υπηρεσία ή διαλογισμό. Αν φτάναμε το βράδυ πριν το σάτσανγκ, όπως συνέβαινε μερικές φορές, μας συναντούσε τότε και ξανά την επόμενη μέρα μετά το σάτσανγκ.

Όταν συνάντησα τον Χαζούρ, εντυπωσιάστηκα πάρα πολύ από την ομορφιά του, την εξυπνάδα του και την αγάπη που έδινε άφθονα. Πάντα ένιωθα μέσα στο βάθος της καρδιάς μου την επιθυμία να σκύψω στα ιερά του πόδια. Με. ευλογούσε με γλυκύτητα και ρωτούσε για το διαλογισμό μου. Πάντα χαιρόμουν να τον βλέπω και πάντα περίμενα με λαχτάρα την επόμενη φορά που θα τον επισκεπτόμουν.

Κατά τη διάρκεια εκείνων των χρόνων, ο σύζυγός μου έκανε σχέδια για σέβα στη Μπεάς. Από τη δεκαετία του 1930, ήταν μέλος της Ένωσης Εξυπηρέτησης Σαουάν, μια ομάδα

[1] Πρασάντ: ευλογημένη τροφή που δίνεται από τον Διδάσκαλο σαν δώρο και ευλογία προς τους μαθητές του.

2 Ρύζι φτιαγμένο όπως το ποπ-κορν.

από νέους που οργανώθηκε από τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ, με σκοπό να προσφέρουν υπηρεσία ανιδιοτελώς. Ηταν επτά μέλη στην ομάδα, συμπεριλαμβανομένων του συζύγου μου και των εγγονών του Χαζούρ, Τσάραν Σινγκ και Παρσόταμ Σινγκ. Ο σύζυγός μου εργαζόταν στον τομέα των παπουτσιών, που είχε τον έλεγχο των παπουτσιών του κόσμου κατά τη διάρκεια του σάτσανγκ. Αυτός επίσης καθάριζε τα παπούτσια τους έτσι ώστε να είναι καθαρά όταν θα τα ξανάδινε στους ανθρώπους μετά το σάτσανγκ. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ έκανε επίσης τα δικά του καθήκοντα στη Μπεάς.

Το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από αυτό που περνούσαμε στη Μπεάς κάναμε σέβα. Εγώ έκανα τσαπάτις (πιτάκια ψωμιού). Έκανα τη ζύμη στρογγυλές μπάλες, που ονομάζονται «πέρα». Πηγαίναμε νωρίς, για να έχουμε την ευκαιρία να καθίσουμε κοντά στο φούρνο και να τα ψήσουμε. Η πεθερά μου κι εγώ καθόμασταν μαζί. Μερικές φορές καθαρίζαμε τα μαγειρικά σκεύη ή κάναμε οποιαδήποτε δουλειά βρισκόταν μπροστά μας. Οι ετοιμασίες εκεί ήταν πολύ καλές. Στη Μπεάς υπήρχαν επίσης καταστήματα όπου μπορούσες ν’ αγοράσεις πράγματα που χρειαζόσουν.

Όσο κάναμε σέβα, ο Χαζούρ περνούσε από κει και μας έδινε την ντάρσαν του. Είχαμε την ευκαιρία να τον δούμε στο σάτσανγκ όταν πήγαινε ή όταν γύριζε απ’ αυτό. Μπορούσαμε να πάμε μέσα στο σπίτι του για να τον συναντήσουμε - στιγμές που ήταν σημαντικές για μας.

Όταν πήγαινα στο σάτσανγκ του Χαζούρ, με έβαζαν να καθήσω σε ιδιαίτερη θέση μπροστά, με λίγους άλλους της Μπεάς. Υπήρχε μια ειδική γωνιά που την άφηναν κατά μέρος. Η Μάτα Σέιλα Ντιρ, που ήταν πριν πολλά χρόνια μυημένη του Χαζούρ, με πήγαινε να καθήσω σ’ αυτό τον ειδικό τόπο. Και η πεθερά μου -η γυναίκα του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ-- καθόταν επίσης εκεί. Εγώ καθόμουν μπροστά, στην πρώτη σειρά. Η Μάτα Σέιλα, που ήταν φίλη της πεθεράς μου, είχε τη γνώμη ότι ο Χαζούρ έδινε απλόχερα τις ευλογίες του στο σανγκάτ (μαθητές) κι ότι εμείς θα έπρεπε να έχουμε την ντάρσαν του από πιο κοντινή απόσταση. Έμενα κατάπληκτη που έβλεπα κατά τη διάρ-

κεια του σάτσανγκ του Χαζούρ, ανθρώπους να εγκαταλείπουν το σώμα τους.

Θυμάμαι ότι ο Χαζούρ είχε πολύ δυνατή φωνή. Όταν μιλούσε, ήταν σαν να βρυχάται λιοντάρι.

Μετά το σάτσανγκ πίναμε τσάι και καθόμασταν για διαλογισμό για περίπου μία ή δύο ώρες. Είχα εντυπωσιαστεί από τις εμπειρίες μου του Φωτός και του Ήχου στο διαλογισμό και απολάμβανα την εμπειρία της μύησης, αλλά ήμουν κατάπληκτη από τις εμπειρίες του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ και του Διδασκάλου Ντάρσαν Σινγκ. Αυτοί σήκωναν τα χέρια τους για να αναφέρουν τις εμπειρίες τους, όταν ρωτούσε ο Χαζούρ.

Οι Δραστηριότητες του Σάτσανγκ στο Δελχί από το 1943 ως 1948

Όταν πρωτομετακομίσαμε στο Δελχί, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ ανέθεσε στον Γκουρμπάκς Σινγκ, που ήταν ο ομαδάρχης που διηύθυνε το σάτσανγκ στο Δελχί στο όνομα του Χαζούρ κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1940, να μας φροντίσει. Ο Γκουρμπάκς Σινγκ ήταν αυτός που μας εξασφάλισε μιαν άνετη εγκατάσταση σε μια όμορφη περιοχή για να ζήσουμε εκεί και μας έδειξε και τον τόπο όπου θα γινόταν το σάτσανγκ. Μέσω αυτού ήρθαμε σε επαφή με τους σατσάνγκις της περιοχής. Γίνονταν συνεδρίες διαλογισμού σε διάφορα σπίτια τις μέρες που δεν γινόταν σάτσανγκ. Πηγαίναμε σε συνεδρίες διαλογισμού δύο βραδιές την εβδομάδα. Πηγαίναμε με το ποδήλατο. Ο σύζυγός μου συνήθιζε επίσης να πηγαίνει με το ποδήλατο στο γραφείο του. Στον τόπο όπου γίνονταν οι συνεδρίες του διαλογισμού, ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ ήταν συνήθως το κέντρο της προσοχής. Είχε ζωντάνια και οι άνθρωποι χαίρονταν να είναι μαζί του. Όμως δεν μέναμε πολύ. Ο κύριος σκοπός μας ήταν να πάμε για τις συνεδρίες του διαλογισμού.

Ακόμη κι εκείνη την εποχή, ο σύζυγός μου ρωτούσε με ενδιαφέρον για την ευημερία των άλλων. Αυτοί του έλεγαν τα προβλήματά τους κι εκείνος τους βοηθούσε. Εκείνη την εποχή είχαν ένα σύστημα «ευημερίας πρόνοιας», όπου μερικοί άνθρωποι έλεγχαν να δουν τι ανάγκες είχαν οι άλλοι άνθρωποι. Αυτό ήταν η κύρια φροντίδα τους. Ο καθένας ήταν καλά

πληροφορημένος τι συνέβαινε στους άλλους. Αν κάποιος δεν είχε έρθει στο σάτσανγκ, κάποιος άλλος έψαχνε να βρει αν όλα πήγαιναν καλά ή αν είχε συμβεί κάτι σ’ αυτόν.

Αναμνήσεις από τα Χρόνια με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ από το 1943 ως το 1948

Όταν πηγαίναμε να επισκεφτούμε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ στη Λαχώρη, αυτός και ο σύζυγός μου έκαναν πολλές συζητήσεις. Μιλούσαν για τον Χαζούρ και τη Χάρη του, για το σάτσανγκ και για την εργασία του σάτσανγκ. Ο πεθερός μου διηύθυνε το σάτσανγκ στη Λαχώρη, το οποίο εμείς παρακολουθούσαμε. Έτσι, στο σπίτι μιλούσαν σχετικά με την εργασία του σάτσανγκ της Λαχώρης. Μετά, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ συζητούσε για την εργασία που έκανε για τις εκδόσεις. Εκείνη την εποχή, η εργασία που είχε κάνει ο Διδάσκαλος Κιρπάλ στο Γκουρμάτ Σιντχάντ είχε ήδη τελειώσει, έτσι ο Διδάσκαλος Κιρπάλ βοηθούσε στις άλλες λογοτεχνικές εργασίες και εκδόσεις του Χαζούρ. Ο πεθερός μου και ο σύζυγός μου μιλούσαν για κάποια αποσπάσματα που έπρεπε να συλλεχτούν. Ο σύζυγός μου είχε βοηθήσει τον πατέρα του να συλλέξει αποσπάσματα από αγίους και μύστες. Συζητούσαν και για άλλες εργασίες σχετικές με τις εκδόσεις της Αποστολής και τις δραστηριότητες του σάτσανγκ στα διάφορα κέντρα. Συζητούσαν επίσης για το πώς να φροντίζουν τους ανθρώπους.

Πολλοί άνθρωποι έρχονταν να συμβουλευτούν τον Κιρπάλ Σινγκ. Τον ρωτούσαν για την πνευματικότητα και τους βοηθούσε να καταλάβουν το μονοπάτι. Έδινε στους ανθρώπους τα πάντα σε γενικές γραμμές τόσο όμορφα.

Στο σπίτι του πεθερού μου καθόμασταν για διαλογισμό

μαζί του. Μας έβαζε σε διαλογισμό το πρωί και το βράδυ και καθόταν μαζί μας. Η πεθερά μου καθόταν επίσης μαζί μας για διαλογισμό. Μερικές φορές και οι γείτονες έρχονταν να κάνουν διαλογισμό μαζί μας.

Ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ μου ζητούσε να ψάλλω κάποιον ύμνο πριν καθίσουμε για διαλογισμό. Η πεθερά μου γενικά δεν τραγουδούσε, μόνη της, αλλά έψελνε μαζί με τις κυρίες στο σάτσανγκ, όσο έκαναν σέβα. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ έγραφε ποιήματα, αλλά δεν τραγουδούσε. Τον πρώτο καιρό, είχε ένα *«εκτάρα»,* ένα μονόχορδο όργανο, και έπαιζε, αλλά δεν τον θυμάμαι να τραγουδάει.

Γενικά, όταν επισκεπτόμασταν τον πεθερό μου, τον βρίσκαμε να βοηθάει τους ανθρώπους. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ περνούσε πολύ χρόνο βοηθώντας τους ανθρώπους στη Λαχώρη. Του άρεσε να επισκέπτεται τους ανθρώπους που είχαν ανάγκη, ειδικά εκείνους που ήταν άρρωστοι ή ήταν στο νοσοκομείο. Μερικές φορές μας έπαιρνε και μας μαζί του πηγαίνοντας να δει κάποιον απ’ αυτούς. Αλλες φορές ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ έστελνε το σύζυγό μου σε διάφορα μέρη για να βοηθήσει άλλους ανθρώπους. Όποιος βοηθιόταν, είτε από τον Διδάσκαλο Κιρπάλ είτε από το σύζυγό μου, είχε όφελος.

Βοηθώντας μια Οικογένεια σε Ανάγκη

Μια φορά είδα το σύζυγό μου και την οικογένεια του Κουντάν Σινγκ πάνω σε μια μακριά βοϊδάμαξα, που μετέφερε όλα τα πράγματα του σπιτικού τους στην πόρτα μου. Ο σύζυγός μου μού είπε ότι είχε πάει να τους επισκεφτεί και τους βρήκε στο δρόμο με τα υπάρχοντά τους. Ο ιδιοκτήτης του σπιτιού τούς έκανε έξωση και δεν ήξεραν τι να κάνουν. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν με τη μεγάλη του καρδιά τούς βοήθησε και τους κάλεσε στο σπίτι μας, χωρίς εγώ να το γνωρίζω. Έμειναν μαζί μας τρεις μήνες και έφυγαν μια μέρα πριν γεννηθεί ο Ράτζι.

Ακόμη και οι Υπηρέτες του Σπιτιού Τον Αγαπούσαν

Μέσα στα χρόνια είχαμε διάφορους πληρωμένους βοηθούς για το σπίτι. Όταν παντρευτήκαμε, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν είπε στον υπηρέτη που είχε στο σπίτι του: «Αισθάνομαι ότι δεν έχω τα μέσα για να σε πληρώνω». Αλλά ο άνθρωπος του είπε: «Είτε μπορείς να με πληρώνεις είτε όχι, εγώ θα έρθω και θα ζήσω μαζί σου». Έτσι ήταν η καλή μου τύχη. Το όνομά του ήταν Νταλίπ. Ήταν ο πρώτος μας υπηρέτης με πληρωμή.

Είχαμε τρεις υπηρέτες κατά τη διάρκεια αυτών των χρόνων. Ο Νταλίπ έμεινε το περισσότερο διάστημα. Ο Ούντεϋ Σινγκ τοποθετήθηκε σ' ένα γραφείο. Ο Τσάντερ έμεινε μαζί μας στο Λαξμιμπάι Ναγκάρ.

Τα Γεύματα του Συζύγου μου

Τον πρώτο καιρό άρεσε στο σύζυγό μου να παρουσιάζονται τα γεύματα με αγάπη και γλυκύτητα. με ωραίο τρόπο και μ’ ένα μεγάλο χαμόγελο. Οι προτιμήσεις του στο φαγητό ήταν πάντοτε απλές. Του άρεσαν τα φρέσκα φρούτα και οι ξηροί καρποί. Το μεσημεριανό και το βραδινό φαγητό αποτελείτο κυρίως από τσαπάτις, λαχανικά και γιαούρτι. Το κυριότερο πράγμα ήταν ότι του άρεσε να τρώει μέσα σε μια ευχάριστη οικογενειακή ατμόσφαιρα. Του άρεσε το φαγητό να είναι μαγειρεμένο με γλυκύτητα. Ήταν ευτυχισμένος με μόνο ένα ή δύο πράγματα για φαγητό, αλλά έπρεπε να έχουν ετοιμαστεί με γλυκύτητα στην καρδιά.

Όμως, για να τον κάνεις να φάει, έπρεπε να είσαι πολύ καλή μαζί του. Δεν μπορούσες να παρουσιάσεις γρήγορα το φαγητό. Έπρεπε να τον καλοπιάσω για να φάει και να του πω: «Σε *παρακαλώ, Κχάαοτζι* (φάε)».

Κάνοντας Περιπάτους Μαζί

Ο σύζυγός μου χαιρόταν να κάνει ασκήσεις και ειδικά να περπατάει γρήγορα. Του άρεσε επίσης να τρέχει. Θυμάμαι στα πολιτιστικά προγράμματα τρέχαμε τον αγώνα δρόμου «του κουταλιού», όπου τρέχεις κρατώντας κάτι μέσα σ’ ένα κουτάλι, χωρίς να σου πέσει.

Συνηθίζαμε να περπατάμε από το δρόμο Λόντι μέχρι την «Πύλη της Ινδίας» κάθε μέρα, που ήταν μια απόσταση περίπου πέντε μίλια. Σηκωνόταν, έκανε, το διαλογισμό του και μετά περπατούσαμε νωρίς το πρωί μεταξύ τέσσερις και πέντε η ώρα. Στις πέντε ή έξι το πρωί επιστρέφαμε για τσάι και πρωινό πριν να πάει στη δουλειά. Μερικές φορές η αδελφή μου και ο γαμπρός μου, που ήταν γιατρός, έρχονταν μαζί μας. Τα βράδια κάναμε ένα περίπατο μετά το δείπνο. Ο βραδινός περίπατος ήταν πιο μικρός, μόνον περίπου τρία τέταρτα του μιλίου. Αυτοί οι περίπατοι όχι μόνον ήταν άσκηση, αλλά ήταν και μια ευκαιρία για μας για να περάσουμε κάποια ώρα μαζί.

Οι πιο Θαυμάσιες Μέρες της Ζωής μου

Εκείνο, τα πρώτα χρόνια που παντρεύτηκα καθώς και η εποχή με τον Χαζούρ και τον Διδάσκαλο Κιρπάλ ήταν οι πιο θαυμάσιες μέρες της ζωής μου. Ήταν ένα σύντομο διάστημα και οι μέρες ήταν λίγες. Δεν μπορούσα να φανταστώ ότι οι άνθρωποι μπορούσαν να αγαπάνε ο ένας τον άλλον τόσο πολύ, όσο αγαπούσε ο ένας τον άλλο στην οικογένεια του συζύγου μου - όλη η οικογένεια. Υπήρχε τόση αγάπη - ο πεθερός μου, η πεθερά μου, ο κουνιάδος μου και ο σύζυγός μου ήταν θαυμάσιοι άνθρωποι. Δεν τους είδα ποτέ να μαλώνουν ή να λογομαχούν. Υπήρχε μια τόσο ειρηνική ατμόσφαιρα μέσα στο σπίτι και είχαμε ωραίες σχέσεις. Εξαιτίας αυτής της αγάπης, τίποτα το υλικό δε με επηρέαζε. Ποτέ δεν ένιωσα την απώλεια για υλικά πράγματα. Αν και προερχόμουν από εύπορη οικογένεια και η οικογένεια του συζύγου μου ζούσε απλή ζωή, η ζωή τους ήταν όμορφη κι εγώ ποτέ δεν ένιωσα ότι είχα λιγότερα. Ο τρόπος που ζούσαν απλά ήταν όμορφος.

Αναμνήσεις από την Πεθερά μου, Κρίσνα Ουάντι, Μετά το Γάμο μου

Η πεθερά μου ήταν μια γυναίκα που μιλούσε με γλυκύτητα. Είχε ανοιχτόχρωμο δέρμα και, αν και ήταν υγιής, είχε ένα εύθραυστο φυσικό σώμα. Ήταν πολύ ταπεινή, γεμάτη αγάπη και πολύ αφοσιωμένη σύζυγος. Είχε μεγάλη αφοσίωση -πάρα πολύ μεγάλη αφοσίωση- στο σύζυγό της. Ήταν μυημένη από τον Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ Τζι, αλλά είχε επίσης μεγάλη αφοσίωση στον σύζυγό της.

Ο σύζυγός μου, εγώ και ο Ράτζι συνηθίζαμε να τη φωνάζουμε Μπάμπι Τζι. Αυτή φώναζε το σύζυγό μου «Ντάρσι» και εμένα με φώναζε «Χαρμπατζάν». Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ συνήθιζε να με φωνάζει είτε «Χαρμπατζάν» ή με το ειδικό του όνομα για μένα «Ντόλλυ» (κούκλα). Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν με φώναζε «Μπατζαν-Μπάααα-Τ'ζαααν» κι έλεγε: «Έλα πολύ γρήγορα!»

Θυμάμαι πως η πεθερά μου, που δεν είχε κόρη, αλλά μόνο δύο γιούς, ήταν ευτυχισμένη όταν πήγα στο σπίτι να ζήσω μαζί τους μετά το γάμο μας. Όλοι μου συμπεριφέρονταν με αγάπη. Με δέχτηκε σαν κόρη της, γιατί δεν είχε δική της κόρη και μου έδωσε μεγάλη αγάπη. Αυτή ήταν μια απλή γυναίκα - δεν είχε πολλές απαιτήσεις. Δεν κρατούσε πολλά αντικείμενα μέσα στο σπίτι. Αλλά οποτεδήποτε έβλεπε κάποιον της ηλικίας μου να φοράει ή να χρησιμοποιεί κάτι που της άρεσε, αυτή ήθελε να το αποκτήσω. Έτσι, ζητούσε από τον Διδάσκαλο Κιρπάλ να το πάρει για μένα και να μου το στείλει στο Δελχί. Το έπαιρνα με χαρά, μαζί με την αγάπη με την οποία αυτή έστελνε αυτά τα πράγματα.

Είχε πολύ γλυκιά διάθεση. Κοίταζε τη δουλειά της και δεν ανακατευόταν στις δουλειές των άλλων. Δεν έχανε το χρόνο της μιλώντας. Ενδιαφερόταν για το δικό της σπιτικό, καθώς επίσης και για τις ανάγκες του Διδασκάλου Κιρπάλ και βοηθούσε ειδικά στο σάτσανγκ. Πήγαινε με το σύζυγό της οποτεδήποτε αυτός ήθελε να πάει να βοηθήσει ανθρώπους ή να κάνει τηλεφωνήματα για να επισκεφτεί ανθρώπους.

Πήγαιναν στο σάτσανγκ πολύ συχνά, πάρα πολύ συχνά. Κάθε φορά που άκουγες γι' αυτούς ήταν στη Μπεάς με τον Χαζούρ. Της άρεσε πολύ να διαλογίζεται. Και οι δυο τους κάθονταν πολύ για διαλογισμό μαζί. Αυτά, είναι τα κυριότερα πράγματα που θυμάμαι για την πεθερά μου. Όποιος τους επισκεπτόταν καθόταν επίσης για διαλογισμό μαζί τους. Ο διαλογισμός ήταν το κυριότερο πράγμα.

Συνήθιζα να βλέπω πώς η πεθερά μου, η Κρίσνα Ουάντι εργαζόταν στο σπίτι σύμφωνα με. τις επιθυμίες του Αγαπημένου Διδασκάλου, του συζύγου της. Είδα ότι φιλοξενούσε τους ανθρώπους σύμφωνα με το πώς εκείνος ήθελε και πόσο πολύ τον βοηθούσε. Όταν εκείνος επισκεπτόταν τα σπίτια των αρρώστων και αυτών που είχαν ανάγκη, αυτή ήταν πάντα εκεί. Εργαζόταν πάρα πολύ στο σπίτι βοηθώντας ανθρώπους. Υπήρχαν πάντα άνθρωποι στο σπίτι που επισκέπτονταν τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ στη Λαχώρη. Αυτή ήξερε ότι το καθήκον της ήταν να φροντίσει να φάνε οι άνθρωποι και να τους βοηθήσει σε ό,τι χρειάζονταν, γιατί αυτοί έρχονταν για τις ευλογίες του Διδασκάλου. Έρχονταν για να καλυτερέψουν και να ανυψωθούν γιατί πίστευαν ότι ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήταν ένας τέλειος άγιος. Το συνειδητοποίησαν αυτό χρόνια πριν γίνει Διδάσκαλος. Όλα αυτά τα πράγματα αργότερα είχαν μια επίδραση πάνω μου. Δεν θυμάμαι να μου έδωσε καμιά ειδική συμβουλή για το πώς να εξυπηρετώ. Όμως όλα τα μικρά πράγματα που την είδα να κάνει είχαν μια επίδραση πάνω μου στα μετέπειτα χρόνια, όταν βρέθηκα στις ίδιες περιστάσεις.

Όταν ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ ανέλαβε την πνευματική εργασία, είπε στο σύζυγό μου ότι η υπευθυνότητα να φροντίζει την οικογένεια έπεφτε τώρα σ' εκείνον. Αυτό ο σύζυγός

μου το δέχτηκε με χαρά. Όταν άρχισε η Αποστολή του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ το 1948, η πεθερά μου ήρθε να ζήσει μαζί μας, γιατί η υγεία της είχε γίνει εύθραυστη κι ο σύζυγός μου θα μπορούσε να τη φροντίζει. Ήταν άρρωστη και δεν μπορούσε να αντεπεξέλθει με την γεμάτη υπερένταση καθημερινότητα του Διδασκάλου. Αν και η πεθερά μου είπε στον Μαχαράτζι ότι στο εξής θα έμενε μαζί μας, ωστόσο εξέφρασε την επιθυμία να πεθάνει στα ιερά του πόδια. Η επιθυμία της έγινε δεκτή και ο Μαχαράτζι τη διαβεβαίωσε ότι θα περνούσε τα δύο τελευταία χρόνια της ζωής της μαζί του. Αυτό πραγματικά έγινε, αυτή έζησε μαζί μας έτσι περίπου είκοσι χρόνια. Στη διάρκεια εκείνων των χρόνων ο σύζυγός μου την υπηρέτησε και τη φρόντισε, με μεγάλη αγάπη και αφοσίωση. Αυτή πέρασε: τα δύο τελε,υταία της χρόνια με τον πεθερό μου μέχρι ν' αφήσει το σώμα το 1970.

Μια μέρα, στα τελευταία της χρόνια, ξαφνικά αρρώστησε και είχε πρόβλημα στο να καταπιεί φαγητό. Της άρεσε να τρώει δύο τσαπάτις την ημέρα, μερικά λαχανικά και μερικά φρούτα. Κατά τη διάρκεια εκείνης της εποχής, αν δεν μπορούσε να φάει δύο τσαπάτις την ημέρα, ένιωθε ότι δεν ήταν καλά. Είχε τη συνήθεια να τρώει έτσι. Το πρόβλημα στο λαιμό της δεν της επέτρεπε να καταπίνει τα τσαπάτις. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ είχε πάει περιοδεία. Όταν επέστρεψε, του το είπαμε και ήρθε να τη δει στο διαμέρισμά μας. Αυτή του μίλησε και του εξήγησε πως δεν μπορούσε να καταπιεί. Ένιωσα τόσο άσχημα! Αν μπορούσε μόνο να φάει το τσαπάτι της και τα πράγματα που ήθελε, θα ήταν ευτυχισμένη. Αν και της δώσαμε διάφορα πράγματα, τόσα όσα μπορούσε να καταπιεί, χωρίς να φάει τα τσαπάτι της δεν μπορούσε να νιώσει ικανοποιημένη ότι είχε φάει σωστά. Είπα στον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ: «Διδάσκαλε, νιώθω πολύ άσχημα που δεν μπορεί να καταπιεί τα τσαπάτις». Δάκρυα ήρθαν στα μάτια μου κι έκλαψα. Ό Διδάσκαλος Κιρπάλ με χάιδεψε και είπε: «Θα γίνει καλά. Θα γίνει καλά». Μόλις έφυγε, το πρώτο τσαπάτι που της δώσαμε, άρχισε να το καταπίνει! Μέχρι το τέλος της ζωής της, μπορούσε να φάει τσαπάτις.

Ο σύζυγός μου έδειχνε τόση αγάπη στη μητέρα του. Καθόταν δίπλα της και έμενε μαζί της μισή ώρα κάθε βράδυ. Αυτό γινόταν καθημερινά. Μια φορά ήρθε να μας επισκεφτεί ο πατέρας μου. Όταν ήρθε ο σύζυγός μου, χαιρέτησε τον πατέρα μου και μετά πήγε στη μητέρα του για να καθίσει μαζί της. Ο πατέρας μου εντυπωσιάστηκε τόσο πολύ με το σύζυγό μου! «Είναι ένα καλό αγόρι!» είπε γι' αυτόν.

Στο σπίτι, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν συχνά απήγγειλε τους στίχους του στα ουρδικά, αν και η μητέρα του δεν καταλάβαινε ουρδικά. Μερικές φορές μιλούσε για την ποίησή του στη μητέρα του και εξηγούσε την έννοια των στίχων του. Μια φορά, ο σύζυγός μου έπρεπε, να απαγγείλει ένα ποίημα σε. μια Μουσάιρα. Ήταν νύχτα και ρώτησα την πεθερά μου αν ήθελε να μας συνοδεύσει. Αυτή είπε: «Ναι, θα ήθελα να πάω». Εγώ είπα: «Είσαι πολύ ευπρόσδεκτη να έρθεις, αλλά είναι στα Ουρδικά και δε;ν θα μπορέσεις να το καταλάβεις». Η πεθερά μου απάντησε: «Εντάξει, δεν θα καταλάβω τι λέει, αυτό είναι αλήθεια. Αλλά θα ακούσω τη φωνή του». Ήρθε και ήταν ευτυχισμένη. Όταν διηγήθηκα το συμβάν στον Διδάσκαλο Ντάρσαν, αυτός χαμογέλασε και είπε: «Γιατί όχι. είναι η μητέρα μου!»

Η πεθερά μου είχε μεγάλη αγάπη και αφοσίωση για τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Έμενε μαζί μας, αλλά πάντοτε πήγαινε να επισκεφτεί τον Διδάσκαλο στο άσραμ. Όμως, συχνά δεν κατάφερνε να δει τον Διδάσκαλο. Ο σύζυγός μου την έκανε να νιώθει άνετα και της μιλούσε μ' ένα τόνο που την έκανε ευτυχισμένη. Είχε το δικό του τρόπο για να την κερδίζει.

Ο σύζυγός μου είχε χιουμοριστικούς τρόπους, για να κάνει τη μητέρα του ευτυχισμένη. Τη ρωτούσε: «Τα κατάφερες να δεις τον Διδάσκαλο Κιρπάλ;» Όταν έλεγε: «Ναι, τον είδα», εκείνος έλεγε: «Τέλεια. Αυτό είναι πολύ καλό». Της ανέβαζε το ηθικό κι έλεγε: «Κοίτα εκεί, είδες τον Διδάσκαλο». Και όταν τη ρωτούσε αν του μίλησε κι αυτή έλεγε: «Ναι του μίλησα για λίγα λεπτά», τότε ο Διδάσκαλος Ντάρσαν με φώναζε μέσα κι έλεγε: «Πρέπει να κάνουμε πάρτι, γιατί σήμερα είχε μια συνέντευξη και μίλησε με κείνον!» Τέτοια ζωή ζούσαμε!

Πάρτι, γιατί αυτή μπόρεσε να μιλήσει στο σύζυγό της! Έτσι ήμασταν φτιαγμένοι. Δίναμε πάρτι, δημιουργώντας το εμείς οι ίδιοι, αν η μητέρα μας είχε την ευκαιρία να μιλήσει στο πατέρα μας - μπορείτε να το πιστέψετε αυτό!

Με την πάροδο του χρόνου, οι συγγενείς του συζύγου μου και η πεθερά μου αφηγούνταν ιστορίες από τα παιδικά χρόνια του Σαντ Ντάρσαν Σινγκ. Όταν ήταν τεσσάρων ή πέντε χρονιάν ήταν πολύ δραστήριος, παιχνιδιάρης και ζωηρός. Ανέφεραν για κείνον ότι ήταν σκανταλιάρης και παιχνιδιάρης τύπος. Όταν ήταν μικρός, είπαν, οι συγγενείς του τού έκαναν όλα τα χατίρια, έτσι ώστε να έχει οτιδήποτε ήθελε.

Ὀταν ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήταν νεαρό αγόρι, συνήθιζε να πειράζει τη μητέρα του. Έκανε συνέχεια σκανταλιές. Για παράδειγμα, όταν του ζητούσε να της κάνει μερικές μικροδουλειές του σπιτιού, αυτός της έλεγε ότι ήταν πολύ απασχολημένος κάνοντας τα μαθήματά του. Αλλά όταν ο Διδάσκαλος Κιρπάλ του ζητούσε να κάνει μια μικροδουλειά, τα παρατούσε όλα και με χαρά το έκανε. Οποτεδήποτε αυτή παραπονιόταν γι αυτό στον Διδάσκαλο Κιρπάλ, εκείνος έλεγε: «Ω! Όχι είναι τόσο καλό αγόρι». Ο νεαρός Ντάρσαν ευχαριστούσε όλους τους άλλους συγγενείς και τον πατέρα του, έτσι αυτοί νόμιζαν ότι ήταν τόσο καλός. Οποτεδήποτε έρχονταν οι συγγενείς συμπεριφερόταν τόσο όμορφα. Έτσι, όποτε η μητέρα του παραπονιόταν σ' αυτούς για τις σκανταλιές που έκανε, έλεγαν: «Είναι τόσο καλός. Δεν μπορούμε να το πιστέψουμε». Αυτός ήταν ο ένας τρόπος που πείραζε τη μητέρα του. Αλλά αργότερα στη ζωή τη σεβόταν πάρα πολύ, αν και συχνά έκανε αστεία, την πείραζε ή της μιλούσε με έναν τρόπο που θα την έκανε να γελάσει ή την έκανε ευτυχισμένη. Πάντοτε έβρισκε τον τρόπο να την κάνει να χαμογελάσει. Το να της κάνει αστεία ήταν ο τρόπος του για να της δείξει την προσοχή του.

Η πεθερά μου μού είπε, πόσο την αγαπούσε ο σύζυγός μου όταν ήταν παιδί. Όποτε αυτός ερχόταν και έβαζε το κεφάλι του στα γόνατά της αυτή έλεγε: «Αυτή ήταν η συνήθειά του. Όταν ήθελε να κάνουν κάτι για κείνον σαν παιδί, πήγαινε κι έβαζε το κεφάλι του στα γόνατά μου!» Του άρεσε να είναι μα-

ζί της και να είναι κοντά της. Έτριβε τα πόδια της για να την ανακουφίσει αν το χρειαζόταν και της έκανε τα μικροπράγματα που είχε ανάγκη. Αν χρειαζόταν κάποια ιατρική φροντίδα, πάντοτε τη συντρόφευε στο γιατρό. Συνήθιζα να προσέχω πώς μητέρα και γιος τα πήγαιναν πολύ καλά μεταξύ τους. Ήταν πολύ ευτυχισμένοι όταν ήταν μαζί οι δυο τους.

Η πεθερά μου γνώριζε πολλά για τα βότανα. Τα έφτιαχνε και τα χρησιμοποιούσε για όφελος του σώματος. Ήταν επίσης και καλή μασέζ. Για παράδειγμα, αν είχαν κάποιο πρόβλημα τα κορίτσια ή τα αγόρια και είχαν πόνο στο πόδι ή ήταν κουρασμένα, τους έκανε πιέσεις και μαλάξεις. Ηξερε όλα τα σωστά νεύρα ή σημεία. Αν ο λαιμός σου πονούσε, πίεζε ορισμένα σημεία για να ανακουφίσει τον πόνο. Έλεγε: «Αν πιέσεις αυτό το σημείο, θα είναι εντάξει». Δεν είχαμε κανένα πρόβλημα όταν ήταν αυτή εκεί. Ήταν φανταστική. Έμαθε πολλά απ' αυτά που ήξερε από τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. καθώς και από τη μητέρα της - τη γιαγιά του Διδασκάλου Ντάρσαν σινγκ. Η μητέρα της ήξερε για βότανα που μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε στο σπιτικό μας κι επίσης ήξερε ποια σημεία να πιέζει. Το έκανε αυτό μόνο για τους οικείους της - όχι για επιχείρηση ή κάτι παρόμοιο. Έτσι, η πεθερά μου έδινε ανακούφιση σε πολλούς ανθρώπους.

Υπάρχει ένα άλλο περιστατικό για την πεθερά μου που μου έρχεται στο νου. Αυτό συνέβη πριν να γεννηθώ, στα πρώτα χρόνια της έγγαμης ζωής του Διδασκάλου Κιρπάλ. Μια κυρία με το όνομα Σίτα, που ζει ακόμη και είναι περίπου ενενήντα χρονών, έμεινε χήρα σε νεαρή ηλικία. Ήταν σύζυγος ενός δεύτερου ξαδέλφου. Αυτή ήταν πολύ όμορφη. Στην Ινδία, δεν ήταν το έθιμο να ξαναπαντρεύεται κανείς όταν χήρευε. Αυτή δεν είχε αποκτήσει παιδί. Πήγε λοιπόν στον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ για να ρωτήσει τι θα έπρεπε να κάνει. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ είπε: «Είναι καλύτερα να σπουδάσεις». Υπήρχε μια θέση για νοσοκόμα. Έτσι την έστειλαν να σπουδάσει σ' αυτό τον τομέα. Η οικογένειά της αντέδρασε, αλλά ο πεθερός μου τους ρώτησε: «Τότε τι θα πρέπει να κάνει;» Δεν υπήρχε καμιά οικογένεια για να τη φροντίσει. Ο πεθερός μου

εξήγησε: «Αν μάθει νοσηλεύτρια, μπορεί να κερδίζει χρήματα μόνη της. Αλλιώς, θα πρέπει κάποιος άλλος να τη συντηρεί». Έτσι ήταν υπεύθυνος για την εξάσκησή της. Επίσης ήταν πρόβλημα το να γίνει δεκτό εκείνες τις ημέρες ένα κορίτσι σ' αυτό το είδος εκπαίδευσης. Επειδή η κοπέλα έπρεπε να συνοδεύεται, ο πεθερός μου έστειλε την πεθερά μου μαζί της για να παρακολουθήσει τα μαθήματα νοσηλευτικής. Αυτός είπε στην πεθερά μου: «Όσο εκείνη θα μελετά κι εσύ επίσης θα μαθαίνεις». Έτσι η πεθερά μου παρακολούθησε τη νοσηλευτική μαζί της κι έγινε μια πολύ καλή νοσοκόμα, αν και δεν άσκησε ποτέ αυτό το επάγγελμα. Το να πάει σχολείο και να γίνει νοσοκόμα ήταν ένα μεγάλο βήμα εκείνες τις ημέρες. Αυτή η κυρία αποφοίτησε και μπορούσε να κερδίζει χρήματα. Τώρα είναι ηλικιωμένη και δεν μπορεί πια να ασκήσει τη νοσηλευτική, αλλά είναι ευκατάστατη. Υιοθέτησε δύο παιδιά, αλλά ποτέ δεν ξαναπαντρεύτηκε. Τη φωνάζουμε «Σίτα Μπούα Τζι» - ακριβώς όπως το «μάσσι» σημαίνει «αδελφή της μητέρας», το «Μπούα» χρησιμοποιείται για την «αδελφή του πατέρα».

Όταν η πεθερά μου αρρώσταινε ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ερχόταν να την επισκεφτεί. Μια φορά όταν δεν ήταν πολύ καλά, αλλά μπορούσε να τα καταφέρει να πάει στο άσραμ να τον δει, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ μας είπε: «Γιατί δεν μένει εδώ για λίγο διάστημα; Της είναι δύσκολο να πηγαίνει και να έρχεται». Ό Διδάσκαλος Κιρπάλ και ο σύζυγός μου έκαναν τις διευθετήσεις για να ζει καθώς πρέπει στο άσραμ, με όλες τις ευκολίες που χρειαζόταν. Δεν ήμουν σίγουρη *πώς* θα ένιωθε, γιατί ζούσαμε ακόμη στο διαμέρισμά μας, σε αρκετή απόσταση από το άσραμ. Αυτή ήταν μια κυρία με μεγάλη αποφασιστικότητα και δυνατή θέληση, αλλά δεν ήθελε οι άνθρωποι να μπαίνουν σε μπελά γι' αυτήν ή να δημιουργεί προβλήματα σε κανέναν. Ανησυχούσα πώς θα τα κατάφερνε όταν ο Διδάσκαλος θα έλειπε από το άσραμ. Ήθελα να σιγουρευτώ για την ευημερία της. Πριν ο Ράτζι πάει στις Ηνωμένες Πολιτείες για τις σπουδές του στο κολέγιο, έμενε στο άσραμ με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ. Του ζήτησα λοιπόν να ελέγξει πώς αυτή ένιωθε εκεί. Όταν αυτός ήρθε πίσω στο σπίτι μας, είπε: «Μαμά, ανησυχείς

πάρα πολύ». Εγώ είπα: «Γιατί;» Εκείνος είπε: «Η Μπάμπι Τζι (όπως ο σύζυγός μου, εγώ και ο Ράτζι αναφερόμασταν γι' αυτήν) είναι πολύ ευτυχισμένη». Κάποιος τη ρώτησε: «Θέλεις κάτι;» κι αυτή είπε: «Ναι, σε παρακαλώ, κάνε κάτι για μένα και κάνε κάτι επίσης για τον Ράτζι». Έκαναν πεκόρας*. Και οι δύο μας φάγαμε κι αυτή ήταν τόσο ευτυχισμένη. «Έτσι δεν πρέπει να ανησυχείς».

Μια φορά πάνω σε μια συζήτηση ειπώθηκε ότι αν η σύζυγος του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ πεθάνει, θα πρέπει να ετοιμάσουν ρούχα για την τελετή της αποτέφρωσης. Ανησυχούσα ότι θα πέθαινε. Της ανέφερα ότι ανησυχούσα για την υγεία της. Αυτή είπε: «Μην ανησυχείς. Δεν θα πεθάνω ακόμη. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είπε ότι θα μείνω μαζί του δύο χρόνια πριν πεθάνω. Δεν πέρασε ακόμη ούτε ένας χρόνος. Μην ανησυχείς». Θαύμασα την πίστη και την αφοσίωσή της στον Διδάσκαλο.

Αυτή αγαπούσε τον Ντάρσαν πάρα πολύ. Εγώ μερικές φορές αργότερα στη ζωή ένιωθα θλίψη που αυτή δεν έζησε να δει πώς ο γιος της δρούσε στην Αποστολή.

Πεκόρας: είδος πίτας τηγανισμένη και γεμιστή με πατάτες και λαχανικά.

Η Γέννηση τον Ράτζι και η Παιδική του Ηλικία

Ο μεγαλύτερος γιος μας, ο Ράτζι, γεννήθηκε στο σπίτι, στην Τιμαρπούρ του Δελχί, στις 20 Σεπτεμβρίου 1946, στις 4 το απόγευμα. Ήρθαν για τη γέννηση ένας γιατρός και μια νοσοκόμα. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν πήρε άδεια από τη δουλειά του για να είναι εκεί. Ήταν ένα παχουλό παιδάκι, ένα όμορφο μωρό που ζύγιζε, περίπου τέσσερα κιλά. Γεννήθηκε με μεγάλα, όμορφα μάτια, όπως του πατέρα του.

Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ χάρηκε όταν άκουσε τα νέα. Ήταν στη Λαχώρη εκείνη την εποχή. Έτσι την επόμενη μέρα, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ, συνοδευόμενος από την πεθερά μου, ταξίδεψε στο Δελχί για να δει το μωρό. Έμειναν για λίγες μέρες. Αυτή η παραμονή ήταν πολύ ευχάριστη. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ σήκωσε το μωρό στα χέρια του κι εκείνος και η πεθερά μου το κοίταζαν με αγάπη και χαίρονταν το μικρό παιδί. Μετά, ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ ταξίδεψε στη Μπεάς για να πει τα νέα στο Χαζούρ. Ήταν ο Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ που έδωσε στο μωρό το όνομα Ρατζίντερ, που σημαίνει «Βασιλιάς των βασιλιάδων». Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ μάς είπε: «Αυτό είναι το όνομα που του έδωσε ο Χαζούρ».

Αργότερα, όπως είναι το έθιμο στην Ινδία, η οικογένεια μπορεί να το συντομεύσει ή να του δώσει ένα υποκοριστικό. Έτσι αρχίσαμε να τον φωνάζουμε «Ράτζι».

Στην Ινδική κουλτούρα, εκείνη την εποχή, όταν γεννιόταν ένα μωρό, παρέμενε στη φροντίδα της μητέρας. Αλλά και ο σύζυγός μου φρόντιζε επίσης για τις ανάγκες του μωρού. Επίσης, πιστεύουμε ότι όταν έρθει ένα μωρό, έχει την πρώτη προ-

τεραιότητα. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν πάντοτε φρόντιζε να ικανοποιηθούν πρώτα οι ανάγκες του παιδιού. Εξασφάλιζε να έχει τη σωστή τροφή, γάλα, ρούχα και ό,τι άλλο χρειαζόταν. Συχνά έλεγε, ότι σε μια οικογένεια, όταν υπάρχει ένα παιδί, οι ανάγκες του παιδιού είναι πρώτης προτεραιότητας και πρέπει να ικανοποιούνται πρώτες, μετά της συζύγου δεύτερες και οι ανάγκες του τελευταίες.

Ο σύζυγός μου ερχόταν σπίτι από τη δουλειά και έπαιζε με το μωρό. Έκανε το Ράτζι να γελάει και να κουνάει πάνω κάτω τα χέρια και τα πόδια του παίζοντας. Στην Ινδία, η κύρια φροντίδα ήταν ότι η μητέρα φροντίζει το παιδί και καθώς το παιδί μεγαλώνει παρακολουθεί την εκπαίδευσή του.

Ο Ράτζι ήταν ένα ευτυχισμένο και χαρούμενο παιδί, όχι κλαψιάρικο. Ήταν πολύ δυνατός. Έτρωγε καλά, έπαιζε πολύ και ήταν πολύ ικανοποιημένος. Την περισσότερη ώρα ήταν ικανοποιημένος. Όλοι μέσα στο σπίτι τον φρόντιζαν. Σαν βρέφος είχε σταθερό πρόγραμμα. Κοιμόταν στις 10 τη νύχτα και ξυπνούσε γύρω στις 6 το πρωί και ήθελε να φάει. Μερικές φορές κατά τη διάρκεια της ημέρας, τον βάζαμε μέσα σε. ένα κρεβατάκι μωρού, όπου άκουγε μουσική και έμενε ήρεμος.

Το Δεκέμβριο του 1946, τρεις μήνες μετά τη γέννηση του Ράτζι, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ και η πεθερά μου ήρθαν να μας επισκεφτούν και πήραμε το μωρό στη Λαχώρη κατά τη διάρκεια των διακοπών. Θέλαμε να πάμε επίσης και στο Ραουαλπίντι, αλλά ο πεθερός μου είπε ότι δεν ήταν καλό να πάμε εκείνη την εποχή γιατί ο καιρός ήταν κρύος εκεί και δεν ήταν καλό για τα πολύ μικρά παιδιά. Μείναμε στη Λαχώρη και μετά επιστρέψαμε στο Δελχί.

Ο Ράτζι ήταν ένα υγιές παιδί, γεμάτο ζωή και σπάνια αρρώσταινε. Σαράντα μέρες μετά τη γέννηση του ήρθε μια νοσοκόμα και με βοήθησε να μάθω πώς να παίρνω στα χέρια μου το μωρό. Έτρεφα το μωρό με το δικό μου γάλα. Όταν έφυγε η νοσοκόμα, το μωρό δεν ενεργήθηκε για δύο τρεις μέρες. Έτσι πήγα σ’ έναν ειδικό για παιδιά. Αυτός είπε: «Τι του δίνεις;» Είπα: «Γάλα». «Του δίνεις νερό; Δώσε του και λίγο νερό εκτός από το γάλα, για δύο τρεις μήνες». Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν

Σινγκ πήγε μετά να πληρώσει το γιατρό για την επίσκεψη. Ο γιατρός είπε: «Δεν έχει τίποτα το παιδί. Είναι μόνο η ανησυχία της μητέρας. Απλά δώστε του λίγο νερό», και ο γιατρός αρνήθηκε να πληρωθεί. Μετά από αυτό, συνέχισε να παίρνει το γάλα κανονικά, ακριβώς όπως κάθε μωρό. Συνέχισε να είναι υγιής σε όλα τα παιδικά του χρόνια.

Καθώς μεγάλωσε λίγο, έγινε πιο δραστήριος. Όταν άρχισε να μπουσουλάει, μερικές φορές έκανε μικρές σκανδαλιές και με πείραζε προσποιούμενος ότι έκανε κάτι που δεν θέλαμε να κάνει.

Τον πηγαίναμε περιπάτους με το καροτσάκι. Καθώς περπατούσαμε στην αγορά, του άρεσαν τα παιχνίδια και οι μαγαζάτορες. Αγαπούσε τα παιχνίδια και κάθε μέρα ήθελε ένα καινούριο. Μαγευόταν με τα κινούμενα παιχνίδια. Αργότερα του άρεσαν παιχνίδια που απαιτούσαν εξυπνάδα για να τα συναρμολογήσει. Ένα παιχνίδι ήταν φτιαγμένο από σιδερένιες ράβδους με τις οποίες έκανες ένα οικοδομικό τετράγωνο. Μερικές φορές έπαιζε μ’ αυτές πάνω στο τραπέζι. Μερικές φορές έφτιαχνε ένα μικρό φράχτη γύροι του, σαν πάρκο για μωρά κι έβαζε τα παιχνίδια του μέσα κι έπαιζε εκεί. Μερικές φορές τον καθίζαμε στο πάτωμα και έπαιζε με πούλια άσπρα και μαύρα. Τα έβαζε σε τακτικές και καθαρές στοίβες. Μερικές φορές τα έβαζε στο στόμα του και προσποιούταν ότι τα έτρωγε. Εγώ έτρεχα να δω τι είχε μέσα στο στόμα του κι αυτός γέλαγε!

Του άρεσε να είναι με άλλα παιδιά και ήταν παιχνιδιάρης μαζί τους. Του άρεσε επίσης να τρώει ψωμί με βούτυρο ή κουλουράκια. Μια φορά τον έβγαλα φωτογραφία μικρό να κάθεται μ' ένα μεγάλο κουτί κορν-φλέικς. Υπάρχει και μια άλλη φωτογραφία του, όταν ήταν μικρό και καθόταν με το κοριτσάκι ενός γείτονα. Είχε, φάει το δικό του κουλουράκι και άπλωνε το χέρι του να πάρει και το δικό της! Ήταν τόσο τολμηρός!

Σαν μικρό παιδί μάθαινε πολύ γρήγορα. Ήταν έξυπνο παιδί. Αρχισε να περπατά στους δέκα μήνες, στην αρχή με μικρά βήματα. Μετά, όταν ήταν ενός χρόνου περπατούσε μόνος του. Άρχισε να λέει: «Μαμά». Ήταν αρκετά ξύπνιος.

Η Τελευταία μου Συνάντηση με τον Χαζούρ

Η τελευταία μου συνάντηση με το Χαζούρ ήταν σαν τις συνηθισμένες συναντήσεις - δεν γνώριζα ότι δεν θα τον ξανασυναντήσω πια. Όπως στις άλλες συναντήσεις, ήρθε η ώρα να ζητήσουμε τις ευλογίες του και να είμαστε μαζί του για να καλυτερέψει ο διαλογισμός μας. Ποτέ δεν παραπονεθήκαμε σε κείνον για τίποτα.

Ο σύζυγος μου, όμως, πήγε να τον δει ξανά. Ο Χαζούρ είχε αρρωστήσει κι ο σύζυγός μου ήταν πολύ ανήσυχος για την κατάστασή του. Ήθελε να είναι εκεί μαζί του. Ο σύζυγός μου ήταν με τον Χαζούρ στη Ντέρα κατά τη διάρκεια της τελευταίας του αρρώστιας. Πήρε άδεια από το γραφείο του το Μάρτιο του 1948 για να είναι κοντά του και να τον υπηρετεί. Όταν έφτασε η ώρα να επιστρέψει στο Δελχί, πήγε στον Χαζούρ για πρασάντ και τις ευλογίες του. Έβαλε το κεφάλι του στα πόδια του Χαζούρ κι αυτός του είπε: «Είμαι πολύ ευχαριστημένος μαζί σου». Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια του προς το σύζυγό μου. Στις 2 Απριλίου 1948 ο Χαζούρ άφησε αυτό τον κόσμο για πάντα.

Ο Θάνατος του Χαζούρ και η Διαδοχή από τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ημερών του Χαζούρ γνωρίζαμε ότι ήταν άρρωστος. Ο σύζυγός μου ήξερε ότι ο πεθερός μου θα διαδεχόταν τον Χαζούρ και ήξερε για τη δουλειά της Αποστολής που είχαμε μπροστά μας. Μου είπε για τη μεγάλη υπευθυνότητα που θα είχε βοηθώντας τον πατέρα του. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είχε πει στον Διδάσκαλο Ντάρσαν ότι θα έπρεπε να επωμιστεί την οικογένεια και τις ευθύνες του σπιτιού, γιατί αυτός θα ήταν απασχολημένος στη λειτουργία της Αποστολής. Είπε στο σύζυγό μου: «Ντάρσι, όταν εγώ θα πρέπει να εκτελώ αυτό το έργο, θα χρειάζομαι όλη σου τη βοήθεια». Εκείνη την ώρα, που μου το είπε αυτό, δεν μπορούσα παρά να το δεχτώ όπως το είπε. Δεν είχα καθόλου ιδέα εκείνη την ώρα τι σήμαινε αυτό.

Την εποχή του θανάτου του Χαζούρ στις 2 Απριλίου 1948, η Ινδία χωριζόταν από το Πακιστάν σε δύο χώρες. Γίνονταν τόσα πολλά εκείνη την εποχή. Δεν υπήρχε χρόνος να σκεφτείς, μόνο να πράξεις.

Όταν μάθαμε ότι ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ ήταν ο διάδοχος του Χαζούρ, δεν ήταν για μας έκπληξη. Έχοντας δει τόσες θεϊκές ιδιότητες στον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ το πέρασμα της δύναμης σ' αυτόν, απ' τον Χαζούρ, ήταν κάτι φυσικό. Δεν είχαμε χρόνο να σκεφτούμε ή να συνειδητοποιήσουμε τι θα σήμαινε αυτό για μας. Εμείς απλά έπρεπε να δρούμε για οτιδήποτε χρειαζόταν να γίνει εκείνη την ώρα. Όταν μας είπε για τις ευθύνες που θα είχαμε, δεν φανταζόμουνα τι θα σήμαινε αυτό.

Βλέποντας τον Χαζούρ στο Διαλογισμό

Όταν ο Χαζούρ άφησε το σώμα του, το 1948, του συζύγου μου του άλειψε πάρα πολύ. Έκλαιγε συνέχεια. Όμως, βοηθώντας τον πατέρα του ήταν πάντα σε, δράση και προσπαθούσε να είναι πάντα απασχολημένος, αλλά συχνά μιλούσε για την απώλεια του Χαζούρ. Μερικές φορές μάθαινα ότι ο Χαζούρ εμφανιζόταν στο σύζυγό μου εσωτερικά στο διαλογισμό εκείνες τις πρώτες μέρες της Αποστολής του Διδασκάλου Κιρπάλ. Μου τα έλεγε γενικά, αλλά όχι με, λεπτομέρειες. Μου έλεγε: «Ο Χαζούρ μού εμφανίστηκε. Κάτι ειπώθηκε». Έλεγε ότι ο Χαζούρ τού χαμογέλασε. Ένιωθε ευτυχισμένος να βλέπει τον Χαζούρ να χαμογελά και να του λέει μερικά λόγια.

Ακόμη και τότε ο σύζυγός μου είχε, πολλές πνευματικές εμπειρίες. Είχε τόσο μεγάλη αγάπη για το Διδάσκαλό του, Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ. Επίσης την αγάπη που είχε για τον Διδάσκαλο Κιρπάλ είναι δύσκολο να τη φανταστεί κανείς, γιατί ήταν πολύ δυνατή.

Ο σύζυγός μου συχνά μοιραζόταν μαζί μου διάφορες ιστορίες από τις εμπειρίες του που είχε όταν ήταν με τον Χαζούρ. Όταν μιλούσε για τις ιδιότητες και την αγάπη που ο Χαζούρ του έδινε με αφθονία, ένιωθα μεγάλη χαρά. Χαιρόμουν να ακούω τις αφηγήσεις του για τον Διδάσκαλο. Μου διηγιόταν πώς τον συνάντησε ο Χαζούρ. πώς έκανε σέβα, πώς έκανε προσωπική εργασία για το Χαζούρ, πως πέρασε δίπλα του ο Χαζούρ, πως ο Χαζούρ τον κοίταξε και πως ο Χαζούρ τον φώναζε: *«Πουράνα γιάρ* (παλιέ φίλε)». Μου διηγήθηκε την ιστο-

ρία πως μια φορά τον εμπόδισε κάποιος να συναντήσει τον Χαζούρ και πως ο Χαζούρ το έμαθε και είπε στους ανθρώπους στην πύλη ότι οποτεδήποτε ερχόταν ο «Ντάρσι», να του επιτρέπουν να μπει μέσα. Μου διηγήθηκε ιστορίες από μουσάιρας ή από ποιητικά συμπόσια, που διοργανώθηκαν με τη βοήθεια των φίλων του και πώς ο Χαζούρ επαινούσε τα αγόρια γι' αυτό, λέγοντας πόσο καλά είχαν κάνει. Είχε πολλές ιστορίες όταν ήταν με το Χαζούρ στην παιδική και στην εφηβική του ηλικία και μου ήταν ευχάριστο να τις ακούω.

Η αγάπη μοιράζεται μεταξύ των καρδιών. Υπήρχε δυνατή αγάπη μεταξύ του Χαζούρ και του συζύγου μου. Είναι τα μικρά πράγματα, το ανθρώπινο άγγιγμα που θυμόμαστε. Αυτές είναι οι γεμάτες αγάπη εμπειρίες που έχει κανείς από τον Διδάσκαλο. Οι Διδάσκαλοι βρίσκονται ανάμεσα μας σκορπίζοντας αγάπη. Δίνουν πολλή περισσότερη από όση χρειάζεται. Νιώθουμε τη δεκτικότητα μέσα στην καρδιά μας. Εκείνοι δίνουν άφθονη αγάπη κι εμείς νιώθουμε μεγάλη χαρά.

Ο σύζυγός μου είχε πλήρη πίστη, μεγάλη πίστη και δυνατή αγάπη για τον Διδάσκαλο. Ποτέ δεν τον άκουσα ούτε για μια φορά να έχει κλονιστεί η πίστη του ή να μιλά για έλλειψη πίστης. Με απόλυτη και δυνατή πίστη έκανε τα πάντα κι αυτό τον βοήθησε πριν ακόμη αρχίσει η Αποστολή του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ. Αυτή την πίστη την είχε ο σύζυγός μου από την αρχή μέχρι το τέλος.

Ο Σαντ Κιρπάλ Μένει Μαζί μας στο Σπίτι μας στο Δελχί

Ο σεβαστός πεθερός μου συνταξιοδοτήθηκε από την υπηρεσία του τον Μάρτιο του 1947. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα πήγε να ζήσει στη Μπεάς για να υπηρετήσει τον Χαζούρ. Όταν ο Χαζούρ άφησε το φυσικό σώμα, ένα χρόνο αργότερα, ο Μπάουτζι ήρθε να μείνει μαζί μας στο Δελχί. Έμεινε μαζί μας για δυόμισι μήνες. Θυμάμαι ότι από νωρίς το πρωί μέχρι αργά τη νύχτα, με τη βοήθεια μόνον ενός υπηρέτη, εξυπηρετούσα ουρές από κόσμο που ερχόταν στο σπίτι μας για να δουν τον πεθερό μου, που ο κόσμος τον φώναζε τώρα «Μαχαράτζ Τζι». Θυμάμαι τις μέρες στη Λαχώρη, ακόμη και πριν ο Μαχαράτζ Τζι γίνει Διδάσκαλος.

Στη Λαχώρη, πολλοί άνθρωποι έρχονταν να τον επισκεφθούν. Η πεθερά μου εξυπηρετούσε όλους εκείνους που έρχονταν. Ήταν μια όμορφη γυναίκα, γεμάτη γλυκύτητα και ταπεινοφροσύνη, που ήταν εξαιρετικά αφοσιωμένη στον Διδάσκαλο. Αυτή καλωσόριζε τον καθένα που ερχόταν να δει το σύζυγό της και τους εξυπηρετούσε με αγάπη. Έτσι τώρα, στο Δελχί. είχα την πρώτη μου πραγματική εμπειρία του να εξυπηρετώ τους ανθρώπους μέρα και νύχτα μαγειρεύοντάς τους φαγητό, όπως έκανε η πεθερά μου. Δεν συνειδητοποιούσα εκείνη την εποχή ότι κάτι τέτοιο θα συνέβαινε είκοσι έξι χρόνια αργότερα, όταν ο σύζυγός μου θα αναλάμβανε την πνευματική Αποστολή.

Εκείνες τις μέρες, οι άνθρωποι έρχονταν νωρίς το πρωί και έμεναν μέχρι αργά τη νύχτα. Αν κάποιος σηκωνόταν να φύγει, ο Μαχαράτζι Τζι του έλεγε μ’ ένα λαμπύρισμα στα μάτια: «Ε-

χεις κάτι τόσο επείγον που πρέπει να φύγεις τώρα;» Τότε αυτός καθόταν και έμενε περισσότερο.

Μετά από δυόμισι μήνες, ο Μαχαράτζ Τζι ξεκίνησε για τα Ιμαλάια, λέγοντάς μας ότι όταν θα έβρισκε έναν κατάλληλο τόπο, θα μας έγραφε για να τον συναντήσουμε εκεί.

Με τον Σαντ Κιρπάλ Σίνγκ στο Ρισικές

Μετά από δεκαπέντε μέρες (αγωνιώδους αναμονής, το γράμμα έφτασε, λέγοντας μας ότι ο Μαχαράτζ Τζι έμενε στο Ράνι-κι-κόθι στο Ρισικές κι ότι μπορούσαμε να τον συναντήσουμε εκεί. Έτσι ο σύζυγός μου πήρε άδεια από το γραφείο για ένα μήνα και μαζί με την σεβαστή πεθερά μου και τον σχεδόν δύο χρονών γιο μας Ράτζι, πήγαμε να μείνουμε μαζί του.

Το Ράνι-κι-κόθι ήταν ένα απλό σπίτι με πολύ ήρεμη ατμόσφαιρα που έβλεπε στον ποταμό Γάγγη. Μερικές φορές το πρωί, ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ πήγαινε σε ένα κοντινό ρυάκι για να διαλογιστεί. Διαλογιζόταν δεκαοχτώ ώρες την ημέρα. Κάθε μέρα ο Μαχαράτζ Τζι όχι μόνον έκανε ο ίδιος πολύ διαλογισμό, αλλά μας έβαζε και εμάς όλους σε διαλογισμό για πολλές ώρες συνέχεια, γενικά, έξι, οκτώ ή δέκα ώρες την ημέρα. Έβαζε το χέρι του στο μέτωπό μας και με αγάπη μάς έβαζε σε διαλογισμό. Το βράδυ, μας έβαζε ξανά σε διαλογισμό. Στα διαλείμματα μεταξύ των διαλογισμών, ήταν μαζί μας και απολαμβάναμε όλοι μας τη φυσική ομορφιά του τόπου, δοξασμένου από τη θεία του λαμπρότητα.

Μερικές φορές ο πεθερός μου μας αφηγείτο τις εμπειρίες του με διάφορους αγίους και προφήτες που συναντούσε όταν ταξίδευε εσωτερικά στα ανώτερα επίπεδα.

Μετά το διαλογισμό, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ζητούσε από τους άλλους εκεί να ψάλλουν ύμνους. Καθημερινά στο λυκόφως ο Μαχαράτζ Τζι μας έπαιρνε να καθήσουμε έξω από το σπίτι για να τραγουδήσουμε *σαμπτς* (ύμνους) υμνώντας τον

Κύριο. Μετά, μας εξηγούσε την εσωτερική έννοια των ύμνων, που ήταν πολύ διαφωτιστική. Οποτεδήποτε ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήθελε να τραγουδήσω, έλεγε: «Ακούσα ότι και η Μπάτζαν επίσης τραγουδά. Πού είναι;»

Καμιά φορά μαγείρευε λαχανικά για μας. Μια μέρα είπε: «Τιάρα, ας κάνω μερικά τσαπάτις (Ινδικές πίτες) για σας» και μεις γελάσαμε, γιατί νομίζαμε ότι δεν θα μπορούσε να το κάνει. Αλλά εκείνος είπε: «Όχι, αφήστε με να δοκιμάσω». Προς μεγάλη μας έκπληξη έκανε ωραία τσαπάτις και όλοι μας τα απολαύσαμε. Η φωτογράφηση ήταν ένα από τα χόμπι μου και ο Μαχαράτζ Τζι μού επέτρεψε να τραβήξω μια σπάνια φωτογραφία του που έκανε *τσαπάτις*. Ήταν μια περίοδος αγνής απόλαυσης.

Εκείνη την εποχή, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ μας έκανε μια νύξη για το τι θα επακολουθούσε. Έλεγε: «Τιάρα έχω αρκετό καιρό για σας. Κάνω τσαπάτις για σας, αλλά μπορεί να έρθει μια μέρα που δεν θα μπορώ να περνάω τόσο πολύ χρονικό διάστημα μαζί σας». Είπε, ότι θα έπρεπε να επωφεληθούμε όσο μπορούμε περισσότερο από αυτό το χρονικό διάστημα μαζί του.

Μια μέρα, ο Μαχαράτζ Τζι, διαλογιζόταν πάνω σε ένα βράχο δίπλα στον ποταμό. Για να τραβήξει αυτή τη φωτογραφία, ο σύζυγός μου έπρεπε να μπει μέσα στο νερό με τη φωτογραφική μηχανή. Μπήκε στο νερό μέχρι το στήθος περιμένοντας τον Μαχαράτζ Τζι ν' ανοίξει τα μάτια του. Πέρασε μισή ώρα με αυτό τον τρόπο. Τελικά, όταν ο Μαχαράτζ Τζι άνοιξε τα μάτια του, τράβηξε δύο φωτογραφίες, και είναι εκείνες οι όμορφες φωτογραφίες, που έγιναν πολύ γνωστές.

Μερικές φορές ο Μαχαράτζ Τζι μάς έπαιρνε τριγύρω για να μας δείξει τις ομορφιές της φύσης. Μια φορά μας πήγε να δούμε το Χάρντουαρ και μια άλλη φορά τη Ντέρα Ντουν. Εκτός από αυτά μας έπαιρνε μαζί του σε διάφορα Άσραμ στο Ρισικές, καθώς του άρεσε να συζητά με τους διάφορους ευσεβείς και σοφούς ανθρώπους που ήταν εκεί. Συνάντησε εκεί πολλούς γιόγκις και σοφούς, αλλά δεν συνάντησε κανέναν που να μπορεί να πηγαίνει στα εσωτερικά επίπεδα, εκτός από

έναν, τον Γιόγκι Ρατζ Ραγκουβατσαρία Τζι. Ο Μαχαράτζ Τζι μάς είπε ότι ήταν μια πολύ ανώτερη ψυχή κι ότι είχε πάει στο πρώτο επίπεδο Σαχάσρα Νταλ Καμάλ.

Του Μαχαράτζ Τζι του άρεσε να περπατά και μερικές φορές το πρωί πήγαινε μακρινούς περιπάτους με το σύζυγό μου. Μερικές φορές μας έπαιρνε και μας μαζί του. Όποτε κουραζόμασταν, μας έβαζε να καθίσουμε και μας έλεγε για την ιστορία του Ρισικές ή κάποια αστεία ιστορία.

Ο Διδάσκαλος έτρωγε απλό φαγητό και δεν χάναμε χρόνο για την προετοιμασία του φαγητού. Τρώγαμε μόνο δύο γεύματα την ημέρα, ένα το πρωί και ένα το βράδυ. Τρώγαμε πάντα με τον Μαχαράτζ Τζι.

Η σεβαστή πεθερά μου, που ήταν μαζί μας, ήταν ευγενική, αγαπητή και πολύ αφοσιωμένη στον Διδάσκαλο. Κατά τη διάρκεια της παραμονής μας, μου διηγιόταν διάφορα περιστατικά από τα πρώτα χρόνια της άγιας ζωής του Μαχαράτζ Τζι. Πώς συνήθιζε να πηγαίνει έξω από το σπίτι τη νύχτα για να διαλογιστεί σε απομονωμένους τόπους και μερικές φορές έμενε ξύπνιος σε διαλογισμό όλη τη νύχτα. Αυτή είχε μεγάλη αγάπη και σεβασμό για τον Μαχαράτζ Τζι και μεγάλη πίστη σε κείνον.

Ο Μαχαράτζ Τζι συνήθιζε να παίζει με τον Ράτζι και τον διασκέδαζε δίνοντάς του διάφορα πολύχρωμα λουλούδια και το παιδί το χαιρόταν πάρα πολύ. Έδινε πολύ αγάπη στο παιδί, το κοίταζε στα μάτια το έβαζε να κοιτάζει στα δικά του.

Εκείνη η εποχή στο Ρισικές ήταν πολύ ξεχωριστή.

Η Ανάγκη για ένα Άσραμ

Αφού μείναμε στο Ρισικές ένα μήνα και κάτι, επιστρέψαμε στο Δελχί, καθώς τελείωσε η άδεια του συζύγου μου. Μετά από λίγο καιρό, το Δεκέμβριο του 1949, ο Μαχαράτζ Τζι πήρε εσωτερική καθοδήγηση από το Χαζούρ να μετακομίσει στο Δελχί για να συνεχίσει την Αποστολή. Ο Μαχαράτζ Τζι και η πεθερά μου ήρθαν και μας βρήκαν στο Δελχί, και έμειναν μαζί μας στο διαμέρισμά μας στο δρόμο Λόντχι. Η δουλειά μας ήταν μόνο να εξυπηρετούμε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ και να κάνουμε το καλύτερο που μπορούσαμε. Το μέλη μά μας ήταν να τους φροντίζουμε, να τους παρέχουμε άνεση και να τους βοηθάμε με οποιονδήποτε τρόπο μπορούσαμε καθώς ο Διδάσκαλος Κιρπάλ άρχισε την Αποστολή του. Κάναμε το καλύτερο για να καλύπτουμε τις ανάγκες τους.

Άρχισαν να έρχονται κάθε μέρα όλο και περισσότεροι επισκέπτες. Έρχονταν σε όλη τη διάρκεια της ημέρας κι έμεναν μέχρι αργά τη νύχτα. Ο Μαχαράτζ Τζι τούς έδινε με αφθονία τους πνευματικούς του θησαυρούς. Τους έκανα τσάι ή τους πρόσφορα κρύα αναψυκτικά ή μπισκότα. Ο σύζυγός μου μού έλεγε: «Πρέπει να εξυπηρετήσουμε τον πατέρα και τη μητέρα όσο καλύτερα μπορούμε. Δεν πρέπει να νιώθουν ότι μας έχουν δημιουργήσει κάποιο πρόβλημα. Δεν πρέπει να σκέπτεσαι τίποτα, αλλά να τους εξυπηρετείς όμορφα, έτσι ώστε να συνεχίσουν να μένουν μαζί μας». Από την αρχή προσπαθήσαμε να κάνουμε το καλύτερο γι' αυτούς και για τους ανθρώπους που έρχονταν να δουν τον Διδάσκαλο. Επειδή ο Μαχαράτζ Τζι με αγαπούσε τόσο πολύ, ήθελα κι εγώ να κάνω το καλύτερο γι' αυτόν.

Μια μέρα, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ επέστρεψε στο σπίτι μας, όπου έμενε μετά την επιστροφή του από το Ρισικές. Ο μικρός

μας γιος, ο Ράτζι που ήταν περίπου δυόμισι χρονών, στεκόταν πάνω στο μακρύ τραπέζι της τραπεζαρίας. Αγαπούσε τον Μαχαράτζ Τζι τόσο πολύ, που όταν είδε τον Αγαπημένο Διδάσκαλο να περνάει απέξω από το παράθυρο και να μπαίνει στο δωμάτιο. έτρεξε να τον συναντήσει, ξεχνώντας ότι ήταν πάνω σ' ένα ψηλό τραπέζι. Έτρεξε από τη μια άκρη του τραπεζιού στην άλλη και πετάχτηκε προς τον Διδάσκαλο Κιρπάλ. Θα είχε τσακιστεί κάτω στο πάτωμα, αν δεν είχε μπει έγκαιρα ο Διδάσκαλος να τον αρπάξει στην αγκαλιά του. Ο Μαχαράτζ Τζι χάιδεψε το παιδί και μας είπε: «Έτσι, θα πρέπει να ριχτείτε στην αγκαλιά του Γκουρού και τότε ο Γκουρού πρέπει να σας φροντίσει».

Μετά από λίγο, ο αριθμός των ανθρώπων που έρχονταν στο σπίτι είχε αυξηθεί τόσο γρήγορα και είχε γίνει τόσο μεγάλος, που ο Μαχαράτζ Τζι μας είπε μια μέρα, με το δικό του γλυκό τρόπο, ότι αν και το απολάμβανε να μένει στο σπίτι μας και εκτιμούσε πολύ την εξυπηρέτησή μας προς εκείνον, δεν ήταν δυνατόν να λειτουργήσει ένα άσραμ μέσα σε ένα σπίτι. Η καρδιά μας βάρυνε, γιατί θέλαμε να συνεχίσει να μένει μαζί μας και να εξακολουθήσουμε να τους υπηρετούμε. Ο Μαχαράτζ Τζι μάς είπε ότι ήταν αναγκαίο να ξεκινήσει να λειτουργεί ένα άσραμ, για να μπορεί εκείνος να εργαστεί για τη ανύψωση της ανθρωπότητας.

Όταν ήρθε η ώρα να πάει σε έναν τόπο που να είναι μεγαλύτερος, τον βοήθησε ο Γκουρμπάκς Σινγκ. Πρότεινε μια τοποθεσία συνεχόμενη με το σπίτι μας, που ονομαζόταν Ράντιο Κόλονυ. Έτσι ο Διδάσκαλος Κιρπάλ μετακόμισε στη Ράντιο Κόλονυ, στο Κινγκ Σουέι Καμπ.

Υπήρχε εκεί ένα άδειο σπίτι. Αυτός είπε στο σύζυγό μου: «Οι ευθύνες για τα καθήκοντα του σπιτικού πέφτουν τώρα στους ώμους σου». *Ο* Διδάσκαλος Ντάρσαν υποσχέθηκε στον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ: «Θα κάνω το καλύτερο που μπορώ για να σε βοηθήσω στην Αποστολή. Δεν θα κάνω ποτέ τίποτε για να σε ενοχλήσω». Και κράτησε το λόγο του σε όλη του τη ζωή.

Σαουάν Άσραμ

Το Σαουάν Άσραμ στο Γκουρμάντι, στο Δελχί, άρχισε να λειτουργεί το 1951, όταν η Ράδιο Κόλονυ δεν επαρκούσε για να χωράει τον κόσμο. Όταν χτιζόταν, ο σύζυγός μου κι εγώ προσφερθήκαμε να βοηθήσουμε στην οικοδόμηση. Κουβαλούσαμε τούβλα και λάσπη πάνω στα κεφάλια μας και βοηθούσαμε στο σερβίρισμα του φαγητού στα σέβανταρς*. Υπήρχαν πολλά σέβανταρς για να βοηθήσουν στο χτίσιμο. Ο ίδιος ο Μαχαράτζ Τζι κουβαλούσε καλάθια με χώμα πάνω στο κεφάλι του μέσα στη ζέστη του καλοκαιριού, πράγμα που ενέπνευσε πολλούς άλλους να βοηθήσουν στο χτίσιμο. Το Άσραμ εγκαινιάστηκε στις 11 Ιουνίου 1951. Ο Μαχαράτζ Τζι έβαλε το θεμέλιο λίθο μ' ένα κομμάτι χώμα που είχε φέρει από το ιερό κατώφλι του δικού του Διδασκάλου, Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ.

Στην πάροδο των χρόνων κι εγώ βοήθησα στην προσωπική κουζίνα του Μαχαράτζ Τζι. Επίσης έψελνα ύμνους σε όλες τις σημαντικές εκδηλώσεις στο άσραμ και μερικές φορές βοηθούσα στο επιτελείο των εκδόσεων.

Σέβανταρς: Οι άνθρωποι που κάνουν σέβα (ανιδιοτελή εξυπηρέτηση).

Το θέμα της Καριέρας μου

Κάποτε ήθελα να τραγουδήσω επαγγελματικά. Πήγαμε στο Μαχαράτζ Τζι να πάρουμε τη συμβουλή του πάνω στο θέμα. Αυτός είπε: «Είναι ωραίο για τα κορίτσια να τραγουδούν στο σπίτι ή στους ναούς ή στις πνευματικές εκδηλώσεις. Μπορείς να τραγουδάς εκεί». Έτσι, ήξερα ότι αυτό που μου έλεγε ήταν για το καλό μου. Η συμβουλή της μητέρας μου για προσαρμοστικότητα ήρθε τότε στο νου μου.

Η Αγάπη και η Αφοσίωση για τον Πατέρα Του

Ο σύζυγός μου είχε μεγάλη αγάπη για τον Χαζούρ, αλλά συνειδητοποίησα επίσης πόση πολλή αγάπη είχε και για τον πατέρα του. Μπορούσα να καταλάβω ένας σύζυγος να έχει τόση πολλή αγάπη για τη σύζυγο ή ένας πατέρας να έχει τόση πολλή αγάπη για τα παιδιά του, αλλά ένας ενήλικας άντρας να έχει τόση πολλή αγάπη για τον πατέρα του!

Θυμάμαι μια φορά, αφού ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είχε αναλάβει την Αποστολή του Χαζούρ, ο σύζυγός μου αρρώστησε. Τον είδα να γυρνάει από τη μια μεριά και μετά από την άλλη και συγχρόνως καλούσε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ. Καλούσε τον πατέρα του. Απορούσα πόση πολλή αγάπη είχε για τον πατέρα του, που σε κάθε στριφογύρισμα τον θυμόταν!

Όταν ο σύζυγός μου ήταν άρρωστος -τόσο άρρωστος που δεν μπορούσε να σηκωθεί από το κρεβάτι- ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ερχόταν πότε πότε να τον επισκεφτεί. Οποτεδήποτε ερχόταν, ο σύζυγός μου αμέσως ανακαθόταν και φαινόταν να είναι καλά. Οι γείτονές μας μερικές φορές παρατηρούσαν: «Τι είδους άνθρωπος είναι αυτός; Όταν έρχεται ο πατέρας του ξαφνικά γίνεται καλά, όμως όταν ο πατέρας του δεν είναι εκεί, υποφέρει τόσο πολύ».

Ο σύζυγός μου έκανε ό,τι μπορούσε για τον πατέρα του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Έκανε τα πάντα για κείνον. Δεν του ξέφευγε καμία ευκαιρία να τον εξυπηρετήσει. Ένιωθε μεγάλη ευχαρίστηση να υπηρετεί τον πατέρα του. Είχε πολύ μεγάλη αγάπη και για τους δύο, τον Χαζούρ και τον πατέρα του.

Βοηθώντας τον Νεώτερο Αδελφό Του

Εκείνη την εποχή, ο νεώτερος αδελφός τού συζύγου μου, ο Τζάσουαντ Σινγκ, πήγαινε σχολείο. Πήγαινε στο Σχολείο Πριτ Λόχρη, πριν από το γάμο μιας. Περίπου ένα ή δύο χρόνια μετά το γάμο μας, ο Τζάσουαντ Σινγκ ήρθε σε μας στο Δελχί για να συνεχίσει τις σπουδές του και αργότερα να βρει δουλειά. Έμεινε, μαζί μας από το 1944 μέχρι το 1951 περίπου. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν είχε αναλάβει αυτή την ευθύνη της οικογένειας. Γι' αυτό είχαμε την πεθερά μου και τον αδερφό του μαζί μιας. Όταν ο αδελφός του παντρεύτηκε το 1950 έμεινε με τη σύζυγό του μαζί μας για περίπου έξι μήνες, ωσότου πήραν το δικό τους διαμέρισμα. Ο Ράτζι ήταν περίπου τεσσάρων χρονών όταν έφυγαν για το διαμιέρισμά τους.

Η Παιδική Ηλικία του Ράτζι

Ο Ράτζι ήταν πολύ δυνατό και ζωηρό αγόρι. Του άρεσα πολύ να παίζει και να τρέχει. Δεν ήταν ήσυχο παιδί. αλλά δραστήριο και παιχνιδιάρικο. Πολλοί άνθρωποι έρχονταν στο σπίτι για να τον επισκεφτούν. Έπαιζε πολύ με τα παιδιά των γειτόνων των κυρίων Μέτα και Κουμάρ. Ήταν πολύ φίλοι.

Στην ηλικία των τεσσάρων χρονιάν, άρχισε να πηγαίνει στο νηπιαγωγείο. Καθώς μεγάλωσε και πήγε στις μεγαλύτερες τάξεις, διάβαζε τα μαθήματά του, αλλά του άρεσε να παίζει με τα παιδιά. Πάντοτε προτιμούσε να είναι με άλλους ανθρώπους, παρά να είναι μόνος του. Αν ήταν μόνος, χρειαζόταν συντροφιά και παιχνίδια. Τον ενδιέφερε να ξεσυναρμολογεί και να ξανασυναρμολογεί τα πράγματα. Ήταν πολύ καλός στα παζλς, όπως τα τζίγκσοου παζλς.

Καθώς μεγάλωνε, αυτό που ήταν αξιοσημείωτο ήταν η συγκέντρωσή του. Σ’ αυτό το θέμα ήταν όπως ο πατέρας του, Σαντ Ντάρσαν Σινγκ. Από τις πρώτες μέρες, όταν ο Ράτζι έκανε κάτι, εστίαζε την προσοχή του σ’ αυτό που ήθελε να κάνει.

Ήταν όμως και σκανταλιάρης. Του άρεσε πολύ το νερό! Υπήρχε μια λιμνούλα κοντά στο σπίτι που του άρεσε πολύ. Έριχνε πέτρες μέσα σ’ αυτή για να κάνει κυματάκια. Θυμάμαι μια φορά που έκανε μια σκανδαλιά. Ήμασταν όλοι ντυμένοι και τον ετοίμαζα για να βγούμε έξω. Έβαλα την καινούρια του φορεσιά δίπλα σε κάτι άλλα πράγματα. Όταν εγώ δεν έβλεπα, πήρε τη φορεσιά έξω μαζί του στη λιμνούλα. Εν τω μεταξύ εγώ τον έψαχνα μέσα στο σπίτι. Μετά τον ανακαλύψαμε να κά-

θεται ωραία, έξω καλυμμένος με λάσπη, σαν να μη συνέβαινε τίποτα, με τη φορεσιά μέσα στο νερό! Εκείνος ήταν μισό-μουσκεμένος κι έπρεπε να ψάξουμε γι' άλλα ρούχα για να βάλει. Βρήκε την ευκαιρία να πετάξει τη φορεσιά του στη λιμνούλα και να διασκεδάσει!

Μια άλλη φορά, όταν ήταν περίπου τριών ή τεσσάρων χρόνων ήταν δίπλα σε μια άλλη λιμνούλα, η οποία είχε πολύ χώμα και λάσπη. Έπαιζε μέσα σ' αυτή και ξαφνικά κάποιος τον είδε και φώναξε: «Βουλιάζει». Ήταν βούρκος και τραβούσε τον μικρό Ράτζι κάτω! Ευτυχώς, τον αρπάξαμε έγκαιρα και τον τραβήξαμε έξω.

Αν έλεγες στον Ράτζι να μην κάνει κάτι και το έκανε, σου έσκαγε ένα σκανταλιάρικο χαμόγελο. Έμοιαζε πάντοτε να έχει το πάνω χέρι με μας.

Αν ζητούσα από το Ράτζι να κάνει κάτι στο σπίτι, βοηθούσε. Αλλά μερικές φορές έκανε σκανταλιές. Όταν τον φώναζα και δεν ερχόταν, το έλεγα στον Διδάσκαλο Ντάρσαν. Ο σύζυγός μου έλεγε: «Είναι καλό γι' αυτόν να παίζει». Μια φορά, έπιασα τον Ράτζι να σηκώνει τον αντίχειρά του δείχνοντας τον στον πατέρα του, επειδή του είχα πει γι' αυτόν!

Όταν ήταν λίγο μεγαλύτερος, υπήρχαν μερικά αγόρια της γειτονιάς που τους άρεσε να κάνουν σκανταλιές. Κοντά στο σπίτι μας ήταν το Αεροδρόμιο Σαφνταρζάνγκ. Απαγορευόταν να περνάει κανείς μέσα από το αεροδρόμιο, καθώς αυτό ήταν επικίνδυνο. Μια μέρα, οι φίλοι του Ράτζι αποφάσισαν να κόψουν δρόμο μέσα από το αεροδρόμιο. Οι Αρχές τους πιάσανε. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν έπρεπε να πάει εκεί να τον πάρει για να τον φέρει σπίτι. Τα αγόρια τα μάλωσαν και τους είπαν ότι τους απαγορεύεται να το κάνουν ξανά. Θυμάμαι ότι παρόλο που ο σύζυγός μου του εξηγούσε το σωστό από το λάθος, ποτέ δεν χτύπησε τον Ράτζι. Σ' όλη μας τη ζωή, ο σύζυγός μου ποτέ δεν έδειρε στο ποπό τα αγόρια, ούτε μια φορά.

Τα βράδια διάβαζα στο Ράτζι. Από τότε που πήγαινε στο νηπιαγωγείο και μετά, θυμάμαι να του διαβάζω ιστορίες για παιδιά από βιβλία και περιοδικά. Του άρεσε, και είδα, ότι διαβάζοντάς του, άρχισε να διαβάζει μόνος του βιβλία με ιστορίες

και βιβλία με κόμικς. Στην τρίτη, τετάρτη και πέμπτη τάξη διάβαζε περιοδικά και βιβλία. Πήγαινε στη βιβλιοθήκη της κοινότητας για να πάρει βιβλία. Τον βοηθούσα να μάθει, τον έβαζα να γράφει και να μου διαβάζει. Συνήθιζα να ελέγχω την εργασία του σχολείου που έκανε στο σπίτι. Τον βοηθούσα στις εργασίες και στη μελέτη του μέχρι που πήγε στην πέμπτη τάξη.

Ο Ράτζι κι αργότερα ο δεύτερος γιος μας ο Μπάουα, πήγαν σε ιδιωτικό σχολείο και ξεκίνησαν να μαθαίνουν Αγγλικά από το νηπιαγωγείο. Μ ’ αυτό τον τρόπο έμαθαν να μιλούν και να διαβάζουν με ευχέρεια και τα Αγγλικά και τα Ινδικά.

Ο Ράτζι είχε πολύ καλή αίσθηση του χιούμορ. Έκανε τα σοβαρά θέματα να γίνονται ελαφρύτερα.

Καθώς μεγάλωνε του άρεσαν τα σπορ. Τον ενδιέφεραν το κρίκετ, το χόκεϊ, το ποδόσφαιρο, το μπάντμιντον και το να πετάει χαρταετό.

Εφόσον ήταν μοναχοπαίδι μέχρι να γεννηθεί ο Μπάουα, και ήταν χαϊδεμένος, αποφασίσαμε να τον στείλουμε να μείνει με τα ξαδέρφια του, σε οικογένεια όπου υπήρχαν πολλά παιδιά. Ετσι θα αποκτούσε την εμπειρία της συμβίωσης με άλλα παιδιά στο σπίτι. Θέλαμε να μάθει πώς να μοιράζεται και να συμβιώνει με μια μεγαλύτερη οικογένεια με παιδιά και να αυτοεξυπηρετείται. Τον στείλαμε να μείνει με τον Σαντ Σινγκ. τον ξάδερφο του συζύγου μου, γιατί είχε πολλά παιδιά. Πριν από αυτό, αν ήθελε μια μπανάνα ξεφλουδισμένη, απλά μου ζητούσε να το κάνω γι’ αυτόν. Όταν είναι μόνο ένα παιδί, έχει την τάση κανείς να κάνει τα πάντα γι’ αυτό. Αλλά μετά μένοντας με τα ξαδέρφια του άρχισε να κάνει πράγματα για τον εαυτό του, όπως να γυαλίζει τις μπότες του.

Ο Ράτζι διασκέδαζε πολύ σ’ αυτά τα ταξίδια με τα ξαδέρφια του. Ο Σαντ Σινγκ είχε μια μεγάλη δεξαμενή και τα παιδιά το απολάμβαναν να παίζουν μαζί. Μια φορά πήγαν όλα μαζί στη Ντέρα Ντουν. Υπήρχαν βουνά εκεί και τα παιδιά χαίρονταν να αναρριχώνται και να διασκεδάζουν. Μια φορά ήταν εκεί ο Διδάσκαλος Κιρπάλ για διακοπές μαζί με την οικογένεια. Μια άλλη φορά, πήγαμε στο Μουσσόρι με τον Ράτζι για να του δείξουμε εκεί τον τόπο.

Εκείνη την εποχή ο Ράτζι είχε πλεξούδες, όπως ήταν το έθιμο για τα αγόρια των Σικχ. Όταν ήταν δέκα ή έντεκα χρονών, επέστρεψε από το σπίτι τού Σαντ Σινγκ και ο ξάδελφός του είχε βάλει στο Ράτζι το δικό του τουρμπάνι, για να δει αν ήταν έτοιμος να το φορέσει. Μείναμε έκπληκτοι, όταν τον είδαμε με το τουρμπάνι. Έμοιαζε διαφορετικός και αλλαγμένος. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που τον είδα με τουρμπάνι.

Όταν ήταν περίπου δώδεκα χρόνων πήγαμε να δούμε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ στην Ντέρα Ντουν. Εκείνη την εποχή ο Μαχαράτζ Τζι έμενε στο σπίτι του στην οδό Ράτζπουρ, πολύ πριν χτιστεί το Μάναβ Κέντρα. Εκεί του ζητήσαμε, όταν θα επιστρέφαμε στο Δελχί, να κάνει την τελετουργία του δεσίματος του τουρμπανιού του Ράτζι. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ είπε: «Γιατί να μην το κάνουμε εδώ; Έχουμε όλα όσα χρειάζονται για να το κάνουμε». Μετά πρόσθεσε: «Ο Ράτζι μπορεί να χρησιμοποιήσει το τουρμπάνι μου». Έτσι, το τουρμπάνι του Διδασκάλου Κιρπάλ βάφτηκε ροζ χρώμα κι έγινε η τελετουργία. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν έφερε γλυκά για την περίσταση. Παραβρέθηκαν οι σατσάγκις (μαθητές) που έμεναν στην Ντέρα Ντουν. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ έδεσε το τουρμπάνι στο κεφάλι τού Ράτζι και μοίρασε τα γλυκά. Η φωτογραφία που έχουμε με τον Ράτζι να στέκεται μαζί μας με το ροζ τουρμπάνι είναι αυτή που πάρθηκε μετά την τελετή του δεσίματος του τουρμπανιού. Μετά απ’ αυτό, από την ηλικία των δώδεκα και έπειτα, άρχισε να δένει τον κότσο στην κορυφή τού κεφαλιού του και να φοράει το τουρμπάνι.

Ο Ράτζι ήταν πάντα γεμάτος σεβασμό προς τους ανθρώπους και φιλικός μαζί τους. Δεχόταν τα πράγματα όπως έρχονταν. Ο πατέρας του κι εγώ του διδάξαμε να μην μαλώνει με τους φίλους του και να συμπεριφέρεται καλά. Ακολούθησε τη συμβουλή μας. Ποτέ δεν μάλωσε με κανέναν. Είχε σεβασμό για τους μεγαλύτερούς του. Ήταν πολύ αγαπητό αγόρι και με καλή συμπεριφορά.

Η Ανιδιοτελής, Εξυπηρέτηση του Ράτζι στη Νεαρή του Ηλικία

Από νεαρός ο Ράτζι άρχισε να κάνει ανιδιοτελή υπηρεσία στο άσραμ. Βοηθούσε στο να προσφέρει τσαπάτις και νερό στο *«λανγκάρ»* (δωρεάν κουζίνα). Έκανε επίσης σέβα στο *«Τζοράε: Σέβα»* (Υπηρεσία Παπουτσιών), όπου οι άνθρωποι άφηναν τα παπούτσια τους πριν το σάτσανγκ και τα έπαιρναν μετά.

Κατά τη διάρκεια μεγάλων εκδηλώσεων, γιορτών, γενεθλίων και στις μπαντάρες , βοηθούσε επίσης στην καντίνα.

Μπαντάρα: Η επέτειο·: θανάτου ενικ Αγίου.

Οι Πνευματικές Εμπειρίες του Ράτζι

Ποτέ δεν πιέσαμε το Ράτζι να διαλογιστεί ή να διάγει πνευματική ζωή. Μας έβλεπε να καθόμαστε για διαλογισμό και καθόταν κι αυτός. Τα παιδιά έμαθαν τα πάντα απλά και μόνο από την οικογενειακή μας ζωή. Ο κύκλος των σχέσεων μας ήταν περισσότερο Σατσάνγκις κι αυτός μεγάλωσε σ' αυτό το περιβάλλον.

Όταν ο Ράτζι ήταν μικρός, πήρε μύηση στο Ηχητικό Ρεύμα από τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Μια μέρα, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ του είπε: «Εντάξει έλα και κάθισε». Δεν συζητήθηκε ειδικά για το πότε και πού θα έπρεπε να πάρει μύηση. Απλά συνέβη μια μέρα. Ήταν στο Σαουάν Ασραμ μ' ένα γκρουπ από άλλα παιδιά. Τότε ήταν περίπου έξι χρονών.

Ήξερα ότι ο Ράτζι έβλεπε το εσωτερικό Φως όταν διαλογιζόταν. Μερικές φορές, όταν καθόταν σε διαλογισμό έλεγε: «Οι άγιοι συνεχίζουν να έρχονται στο διαλογισμό μου ο ένας μετά τον άλλο. Ποια είναι η σημασία του ερχομού τους;» Του έλεγα: «Αυτό είναι πολύ καλό με τη Χάρη του Διδασκάλου». Όταν ρώτησε γι αυτό τον πατέρα του, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν του απάντησε: «Αυτό είναι πολύ καλό. Είναι φυσιολογικό, Ράτζι». Αν και είχε αυτές τις καλές εμπειρίες, δεν το κάναμε θέμα.

Όταν με ρώτησαν, αν νόμιζα ότι ο Ράτζι θα γινόταν άγιος, απάντησα ότι ποτέ δεν σκέφτηκα για το αν ήταν άγιος ή όχι, γιατί δεν ευχόμουν σε κανένα να πρέπει να αναλάβει το φορτίο ενός Διδασκάλου. Σαν ένας ανέκφραστος φόβος πέρασε από το νου μου, επειδή ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ τού έδωσε τόση πολλή αγάπη. Αλλά δεν το ευχόμασταν. Ποτέ δεν θέλαμε

αγίους -- αυτό ήταν πάρα πολύ. Στις προσευχές μου έλεγα: «Εύχομαι ο Ράτζι να γίνει όπως ο πατέρας του. Αυτό το μωρό πρέπει να μοιάσει του πατέρα του». Αγαπούσα πολύ τα μάτια του Διδασκάλου Ντάρσαν και ήθελα τα μάτια του Ράτζι να είναι σαν του πατέρα του - γλυκά και γεμάτα αγάπη. Η αγιότητα ήταν ήδη μέσα στο σπίτι μας. Αλλά είναι σκληρό το να είναι ο σύζυγός μου Διδάσκαλος. Είχα τόσες επιθυμίες για το Ράτζι. Ήθελα όμως να έχει, τις ιδιότητες εκείνες που θα τον καθιστούσαν άξιο της οικογένειας ενός αγίου.

Το Πρόγραμμα στο Σπίτι

Από νέα πάντα τηρούσα πρόγραμμα. Καθώς μεγάλωνα, στο σπίτι των γονέων μου και στα χρόνια του κολεγίου, είχα τη συνήθεια να σηκώνομαι στις 3 το πρωί. Εκείνη την εποχή, σηκωνόμουν για να παίξω μουσική και να διαβάσω τις Γραφές. Το πρωί έψελνα ράγγας'. έκανα ένα λουτρό και πήγαινα στο κολέγιο. Είχα ήδη αυτή τη συνήθεια.

Όταν μυήθηκα μέναμε με τον πεθερό μου, τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Σηκωνόμουν και τότε πρωί, έκανα ένα μπάνιο και έψελνα τις ράγγας πρώτα απ' όλα. Μετά, από τις 4 μέχρι τις 5 το πρωί περίπου, καθόμουν για διαλογισμό και ήμουν πλήρως συνειδητή. Στη συνέχεια διάβαζα τις Γραφές.

Περίπου στις 5 τελείωνα. Τότε ο Διδάσκαλος Ντάρσαν κι εγώ περπατούσαμε σχεδόν για μια ώρα μέχρι την «Πύλη της Ινδίας» και γυρίζαμε πίσω. Μερικές φορές κάναμε κούνια. Συνήθως, αν δεν κάναμε το περίπατό μας μαζί, έκανα μόνη μου ασκήσεις εκείνη την ώρα.

Μετά ερχόταν η εφημερίδα. Παίρναμε το τσάι. Ξυπνούσαμε τον υπηρέτη και το παιδί και το ετοιμάζαμε για το σχολείο. Εφόσον ο Ράτζι και ο Μπάουα έχουν 14 χρόνια διαφορά, πρώτα αναθρέψαμε τον Ράτζι. Όταν ο Μπάουα πήγε σχολείο, ο Ρίιτζι ήταν ήδη στο κολέγιο. Έτσι ουσιαστικά είχαμε μόνο ένα παιδί στο σπίτι κάθε φορά, που να είναι σε σχολική ηλικία. Το πρωί κάναμε στο παιδί ένα λουτρό και το ντύναμε για το σχολείο.

Ράγγας: Είδος θρησκευτικών ύμνων.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ετοιμαζόταν για τη δουλειά και έφευγε γύρω στις 10. Του ετοίμαζα φαγητό για να το πάρει για το γεύμα. Κατά τη διάρκεια της ημέρας έκανα δουλειές του σπιτιού. Ποτέ δεν είχα πολλή ώρα για να κοιμηθώ. Αν ξεκουραζόμουν, σηκωνόμουν πάλι γρήγορα. Αν δεν είχα κοιμηθεί αρκετά τη νύχτα, επειδή πήγαινα αργά στο κρεβάτι, τότε το απόγευμα έπαιρνα έναν υπνάκο για περίπου μισή ώρα.

Το μεσημέρι ο Ράτζι ερχόταν από το σχολείο για το γεύμα. Του έδινα το γεύμα και μετά έπαιζα μαζί του.

Το βράδυ, όταν ο Ράτζι ερχόταν σπίτι από το σχολείο, τον βοηθούσα στην εργασία του σχολείου πριν το δείπνο. Μετά, τα βράδια είχαμε ώρα παιχνιδιού. Μετά το δείπνο, ο Ράτζι και αργότερα ο Μπάουα, μιλούσαν στον Διδάσκαλο Ντάρσαν και φλυαρούσαν για το σχολείο. Ο σύζυγός μου βεβαιωνόταν ότι είχαν μελετήσει για τις εξετάσεις. Μετά ο Ράτζι πήγαινε στο κρεβάτι. Αν ο σύζυγός μου κι εγώ πηγαίναμε το βράδυ στο Γκουρμάντι να επισκεφτούμε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ, ή παίρναμε τα παιδιά μαζί μας ή ζητούσαμε από τους γείτονες μας να τα προσέχουν. Μερικές φορές ο Διδάσκαλος Κιρπάλ έδινε στον Διδάσκαλο Ντάρσαν εργασία για την Αποστολή, όπως κάποια λογοτεχνική εργασία που έπρεπε να γίνει μέχρι το πρωί. Τότε αν έπρεπε να μείνουμε όλη τη νύχτα στο άσραμ και τα παιδιά ήταν μαζί μας κοιμόταν εκεί και τα ξυπνούσαμε όταν ήταν η ώρα να πάμε σπίτι. Αν τα παιδιά ήταν στο σπίτι τηλεφωνούσαμε στους γείτονες για να τους πούμε ότι δεν θα γυρίζαμε σπίτι, έτσι ώστε να τα προσέχουν όλη τη νύχτα. Για παράδειγμα, οι γείτονές μας, ο κύριος και η κυρία Μέτα, ξυπνούσαν τα παιδιά για να τα τάίσουν γάλα κατά τη διάρκεια της νύχτας, όταν ήταν μικρά. Οι άλλοι μας γείτονες, ο κύριος και η κυρία Κουμάρ, ήταν εκεί στη διπλανή πόρτα για να βοηθήσουν. Είχαμε οικειότητα με τους γείτονές μας. Ευτυχώς, μπορούσαμε να έχουμε τη βοήθειά τους λόγω της εικοσιπεντάχρονης σχέσης που είχαμε μαζί τους. Ολόκληρη η ζωή μας πέρασε με αυτό το πρόγραμμα.

Βρίσκαμε επίσης χρόνο για να περάσουμε μαζί τους. Ο κύριος Κουμάρ και ο σύζυγός μου έμεναν ως αργά τη νύχτα

συζητώντας για ποίηση. Ήταν καλοί φίλοι και μιλούσαν συχνά μαζί. Πήγαιναν επίσης μαζί σε ποιητικά συμπόσια. Μερικές φορές όταν είχε γραφτεί ένα καινούργιο ποίημα η κυρία Κουμάρ κι εγώ καθόμασταν μαζί τους. Απολαμβάναμε να ακούμε την ποίηση του συζύγου μου. Τα παιδιά κοιμόντουσαν, ήταν αργά και την επομένη είχαν σχολείο, αλλά εμείς ήμασταν ξύπνιοι απολαμβάνοντας την ποίηση.

Έμοιαζε ότι ο Διδάσκαλος με κρατούσε ξύπνια. Έκανα πολύ δουλειά για κείνον. Μου ζητούσε να διαβάζω κάτι και να του μιλάω γι' αυτό. Το διάβαζα στα Ινδικά και του έλεγα τι είχα διαβάσει.

Στα πρώτα χρόνια της Αποστολής του Διδασκάλου Κιρπάλ, σταχυολόγησα ένα βιβλίο με ιστορίες για τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Είχα αρχίσει να συλλέγω δέκα ή δώδεκα ιστορίες. Ο σύζυγος μου τις διόρθωσε και τους έδωσε το δικό του στυλ. Εκδόθηκε πρώτα σαν μικρό φυλλάδιο. Μετά συγκεντρώσαμε περισσότερες ιστορίες. Είχαμε περίπου διακόσιες ιστορίες. Εκδόθηκε αργότερα σαν βιβλίο: «Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος», και τυπώθηκε από τον Μπάντρα Σένα, τον Βίνοντ Σένα και το σύζυγό μου.

Έτσι το πρόγραμμά μας ήταν να μένω ξύπνια μέχρι αργά τη νύχτα μαζί του ακόμη κι από τα πρώτα χρόνια.

Εμπειρίες Διαλογισμού

Από την ημέρα που ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ με συνέδεσε με το Φως και τον Ήχο μέχρι τώρα, οποτεδήποτε είμαι μόνη και ήρεμη, ακούω το Ηχητικό Ρεύμα, ακόμη και χωρίς να κάθομαι σε διαλογισμό.

Έχω τόση πολλή αγάπη για τον Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ. Πριν να πάω σ' εκείνον δεν ήξερα τίποτα για το τι γίνεται στα εσωτερικά Βασίλεια ή για την πνευματικότητα.

Όσα έχω λάβει οφείλονται στη Χάρη του.

Περνώντας Χρόνο με τους Συγγενείς μας

Η οικογένεια μας ήταν στενά δεμένη και οι συγγενείς έρχονταν συχνά να μας επισκεφτούν. Έρχονταν ο αδελφός του Διδασκάλου Ντάρσαν και η οικογένειά του ή πηγαίναμε εμείς. Οι συγγενείς κατέφθαναν απλά οποιαδήποτε ώρα. Έρχονταν ξαφνικά. Δεν κλείνονταν ραντεβού γι' αυτές τις επισκέψεις. Απλά παρουσιάζονταν μπροστά μας. Χαίρονταν να έρχονται.

Από την πλευρά του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ είχαμε καλές σχέσεις με την οικογένεια. Κάθε μήνα είχαμε μια συγκέντρωση σ' ένα από τα σπίτια των ξαδέλφων και ερχόταν και ο Διδάσκαλος Κιρπάλ. Κρατούσαμε σειρά σε ποιανού το σπίτι θα γινόταν η συγκέντρωση. Ήταν ο Σαντ Σινγκ, ο Μάνοχαρ Σινγκ, ο Σάτζαν Σινγκ, ο Ούτταμ Σινγκ, ο Ταάσμπρι Σινγκ και ο σύζυγός μου. Όταν οι συγκεντρώσεις ήταν στο σπίτι μας, κάναμε, λεπτομερείς διευθετήσεις. Είχαμε περίπου εκατό μέλη στην οικογένεια. Γινόταν συζήτηση για τις οικογενειακές καταστάσεις και τα οικογενειακά θέματα όπως έρχονταν. Μερικές φορές οι άνθρωποι μιλούσαν ιδιαιτέρως. Τα παιδιά ήταν επίσης εκεί παίζοντας μαζί. Σ' αυτές τις συγκεντρώσεις, τρώγαμε μαζί. Στον Διδάσκαλο Κιρπάλ άρεσε να επισκέπτεται την οικογένεια και τους συγγενείς του.

Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ εμπιστευόταν πολλά από τα οικογενειακά θέματα στο σύζυγό μου. Έτσι, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν βοηθούσε στα οικογενειακά προβλήματα και έκανε διευθετήσεις για τις συγκεντρώσεις και τους γάμους. Τα καθήκοντά μου περιελάμβαναν και τον έλεγχο της τροφής για το φα-

γητό του Διδασκάλου Κιρπάλ στις συγκεντρώσεις. Οπουδήποτε πήγαινε ο Διδάσκαλος Κιρπάλ, έπρεπε να ελέγχω το φαγητό να είναι το κατάλληλο. Ο σύζυγός μου ήταν υπεύθυνος για άλλες διευθετήσεις.

Μια φορά όταν ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ πήγε στη Δύση τα ξαδέρφια συναντήθηκαν. Όταν αυτός επέστρεψε, είδε ότι υπήρχαν προστριβές μεταξύ των εξαδέλφων και των αδελφών. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν κι εγώ ήμασταν εκεί επίσης. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είπε: «Αυτό είναι λάθος του Ντάρσι». Μείναμε κατάπληκτοι, γιατί δεν είχαμε ανακατευτεί στο πρόβλημα. Τελικά, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ εξήγησε: «Έπρεπε να το λύσεις όταν ήμουν μακριά. Γιατί το άφησες για μένα;» Αυτό δείχνει πώς ο Διδάσκαλος Κιρπάλ βασιζόταν στο σύζυγό μου, ώστε να φροντίζει αυτός τα θέματα της οικογένειας.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν σαν Πατέρας

Ο σύζυγός μου φρόντιζε να καλυφθούν οι ανάγκες των παιδιών πρώτα και να έχουν όλα τα απαραίτητα για να μεγαλώσουν σωστά. Μέσα στα πλαίσια της χορτοφαγικής διατροφής, χωρίς κρέας, χωρίς ψάρι, χωρίς πουλερικά, χωρίς αυγά, εξασφάλιζε να μπορούν να φάνε το είδος των πραγμάτων που ήθελαν. Φρόντιζε επίσης τα ρούχα τους να είναι ωραία και να πηγαίνουν σε καλά σχολεία και καλά κολέγια. Σιγουρευόταν ότι είχαν οτιδήποτε βιβλία και εφόδια χρειάζονταν, έτσι ώστε να μην έχουν καμιά δικαιολογία τα παιδιά να μη μελετούν. Δεν τους βάζαμε να κάνουν καμία εργασία μέσα στο σπίτι που θα εμπόδιζε τις σπουδές τους. Η προτεραιότητα δινόταν στις σπουδές των παιδιών. Ο σύζυγός μου σιγουρευόταν ότι όλες οι ανάγκες των παιδιών εξασφαλίζονταν το ταχύτερο δυνατόν.

Προσπαθούσαμε, καθώς τα παιδιά μεγάλωναν, να τρώμε όλη η οικογένεια μαζί. Συζητούσαμε τότε τα γεγονότα του σχολείου τους, καθώς και άλλα γεγονότα της ημέρας τους. Εκείνος ήθελε να είναι καλοί στα μαθήματα και φρόντιζε ιδιαίτερα να κάνουν το βράδυ τις σχολικές τους εργασίες. Βεβαιωνόταν ότι όταν έπρεπε να εργαστούν εργάζονταν και όταν έπρεπε να παίξουν έπαιζαν. Ήθελε να συγκεντρώνονται όταν έκαναν κάποια εργασία. Αλλά πίστευε ότι ήταν επίσης σημαντικό τα παιδιά να παίζουν.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ενθάρρυνε τα παιδιά να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του σχολείου, όπως δράμα, μουσική, συζήτηση, πολιτιστικά προγράμματα, σπορ, αθλητικά παι-

χνίδια καν άλλες δραστηριότητες εκτός προγράμματος. Ήθελε να ενημερώνονται και για τις δραστηριότητες που γίνονταν στην πόλη και ήταν κατάλληλες για παιδιά της ηλικίας τους. Επίσης, τα παιδιά τραγουδούσαν. Θυμάμαι τον Ράτζι να τραγουδάει ένα τραγούδι όταν ήταν μικρός, που λέγεται *«Γκουρκι-Ρεβάρι»*. Και ο Μπάουα τραγουδούσε όταν ήταν μικρός.

Την ημέρα που ήταν αφιερωμένη στους γονείς πηγαίναμε στο σχολείο για να δούμε πώς πήγαιναν. Γίνονταν συνέδρια γονιών-δασκάλων, όπου οι δάσκαλοι μιλούσαν για τη συμπεριφορά των παιδιών και πο'ις πήγαιναν στην ακαδημαϊκή τους εκπαίδευση. Και ο Ράτζι και ο Μπάουα ήταν καλοί μαθητές και πάντοτε είχαμε καλές αναφορές γι' αυτούς από τους δασκάλους. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήταν πολύ ευτυχισμένος με την πρόοδό τους και με τα σχολεία όπου εκπαιδεύονταν.

Όταν γινόταν μια σχολική εκδήλωση, πηγαίναμε και οι δύο. Αν ο Ράτζι ή ο Μπάουα συμμετείχαν σε κάποια σχολική παράσταση ή σε σχολικούς αθλητικούς αγώνες και αθλήματα, ο σύζυγός μου κι εγώ πηγαίναμε να τους δούμε.

Ο σύζυγός μου έπαιζε με τα παιδιά και τα έπαιρνε μαζί, όταν γίνονταν ειδικές εκδηλώσεις. Πηγαίναμε στο τσίρκο, παρακολουθούσαμε τη Ραμλίλα (μια εκτέλεση της Ραμαγιάνα επί σκηνής), συμμετείχαμε στο Φεστιβάλ της Ντουσσέρα, βλέπαμε τα φοίτα στην Κόννατ Πλέις στο Δελχί ή τα πυροτεχνήματα στο Ντιβάλι, βλέπαμε: την παρέλαση της Ημέρας της Δημοκρατίας στις 26 Ιανουάριου ή βγαίναμε το βράδυ για διασκέδαση. Οπουδήποτε πηγαίναμε, ο σύζυγός μου έλεγε στα παιδιά λεπτομέρειες για ό,τι έβλεπαν ή επισκέπτονταν, έτσι ώστε να μπορούν να καταλάβουν τη σημασία της εκδήλωσης.

Τα πήγαινε επίσης και σε αθλητικές εκδηλώσεις. Θυμάμαι ότι πηγαίναμε σε αγώνες κρίκετ μαζί τους. Παίρναμε κιάλια, για να παρακολουθούμε τους παίκτες από απόσταση. Αφιέρωνε χρόνο για να συζητάει μαζί τους αρκετή ώρα για το πώς παίζονται τα αθλήματα. Τους έλεγε επίσης πως εκείνος συνήθιζε να παίρνει μέρος στους αγώνες. Μερικές φορές πηγαίναμε στο αεροδρόμιο και με πέντε ρουπίες τα παιδιά μπορούσαν να ανέβουν πάνω σε μια κυλιόμενη επιφάνεια. Όταν ο Διδά-

σκαλος Κιρπάλ Σινγκ' ήταν εκτός ττόλης, τα πηγαίναμε κάπου για διασκέδαση, μετά το Σάτσανγκ της Κυριακής. Όλες αυτές οι δραστηριότητες ήταν για να ψυχαγωγούνται.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν τα ανέθρεψε έτσι ώστε να τα πηγαίνουν καλά με τους άλλους. Τους δίδαξε να μη μαλώνουν με κανέναν. Όλοι ήταν φιλικοί. Αν κάποιος άλλος είχε άσχημα αισθήματα, ο σύζυγός μου μού έλεγε να παρεμβαίνω και να εξομαλύνω τα πράγματα. Δίδαξε στα παιδιά να έχουν καλές σχέσεις με όλους. Κάποτε είπε, στον Ράτζι: «Ράτζι, να είσαι φίλος με τον καθένα». Του δίδαξε επίσης να παρεμβαίνει όπου ήταν δυνατόν και μιλώντας με γλυκύτητα να βοηθάει τους άλλους στο να εξομαλύνονται τα προβλήματά τους. Μια άλλη φορά είπε στο Ράτζι: «Ποτέ να μην τσακώνεσαι με κανέναν. Ράτζι, να μεσολαβείς στους τσακωμούς των άλλων και να τους συμφιλιώνεις». Σαν αποτέλεσμα είδαμε ότι ο Ράτζι ήταν φιλικός με όλους όσους συναντούσε.

Την εποχή που τα παιδιά μας μεγάλωναν, οι γονείς φρόντιζαν τα παιδιά να παίζουν κοντά στο σπίτι. Γι’ αυτό, δεν τους επιτρέπαμε να βγαίνουν έξω τη νύχτα. Οι γονείς εκείνη την εποχή φρόντιζαν επίσης τα παιδιά να μην τριγυρνάνε έχοντας χρήματα. Πρόσεχαν επίσης να μην μπλέξουν με κακές παρέες με άλλα παιδιά, να πάρουν ναρκωτικά, να μην κάνουν σκανταλιές και αντικοινωνικές δραστηριότητες. Ήταν σωτήρια Χάρη που και τα δυο μας παιδιά είχαν σεβασμό για τον πατέρα και τον παππού τους και ήταν υπάκουα.

Ο σύζυγός μου ήθελε τα αγόρια να είναι πειθαρχημένα. Οποτεδήποτε υπήρχε μια ειδική εκδήλωση, φρόντιζε να πάνε στην ώρα τους. Ήθελε να ζητάνε την άδειά του για να πάνε οπουδήποτε, όπως σε κάποιου το σπίτι ή για να κάνουν διάφορα πράγματα. Δεν ήθελε να παίρνουν μόνο τη δική μου άδεια. Για παράδειγμα, ήθελε πρώτα να ζητάνε την άδειά του πριν πάνε στον κινηματογράφο. Φρόντιζε να βλέπουν μόνο τα κινηματογραφικά έργα που είχαν πνευματικές ή ηθικές αξίες, ήταν εκπαιδευτικά ή ταίριαζαν στην ηλικία τους. Ο σύζυγός μου δεν ήθελε να δίνω εγώ την άδεια, αλλά ήθελε να τη δίνει εκείνος. Ίσως να σκεφτόταν ότι εγώ θα ήμουν πολύ ελαστική

και θα ενέδιδα στις απαιτήσεις τους! Γενικά, ο σύζυγός μου κι εγώ πηγαίναμε στον κινηματογράφο μια φορά στα τρία με πέντε χρόνια. Ένα έργο ονομαζόταν: «Καθισμένοι ωραία». Είδαμε και δύο ή τρία έργα μαζί με τα παιδιά. Το ένα ήταν: «Οι Δέκα Εντολές» και το άλλο ήταν «Ο Ήχος της Μουσικής», που του Ράτζι του άρεσε πάρα πολύ. Μερικές φορές πήγαινε στο σινεμά με μια ομάδα παιδιών. Δεν τους επιτρεπόταν να πάνε μόνα τους. Αν τα παιδιά των φίλων μας ήθελαν να πάνε σε ένα κινηματογράφο και τα αγόρια δεν μπορούσαν να βρουν τον πατέρα τους, δεν πήγαιναν ώσπου να επικοινωνήσουν μαζί του για να πάρουν την άδεια. Τους έβαζε να ντυθούν ωραία όταν πήγαιναν στον κινηματογράφο, τους έλεγε τι σνακς μπορούσαν να φάνε, εκεί, που να είναι χορτοφαγικά και τους έδινε χρήματα. Μερικά από τα άλλα παιδιά προσπαθούσαν να πάρουν χρήματα για τον κινηματογράφο με άτιμα μέσα. Ενω θέλαμε να δώσουμε την άδεια για το τι θα βλέπανε, εξασφαλίζαμε να έχουν αρκετά χρήματα για τον κινηματογράφο και για τα πράγματα που θα έτρωγαν εκεί.

Ο σύζυγός μου ήθελε επίσης εκείνος να τους δίνει την άδεια για να δούνε τηλεόραση. Όταν ο Ράτζι ήταν παιδί, δεν είχαμε τηλεόραση στο σπίτι. Μετά, όταν ο Ράτζι πήγε, στις Ηνωμένες Πολιτείες μας έστειλε την πρώτη μας τηλεόραση. Τότε ο σύζυγός μου ήθελε, να εγκρίνει τα προγράμματα που θα έβλεπε ο Μπάουα. Όσο οι γιοι μας μεγάλωναν, δεν υπήρχαν πάρα πολλά προγράμματα στην τηλεόραση για παιδιά. Εκείνος ήθελε, να βλέπουν εκπομπές που να αξίζουν. Υπήρχαν λίγες μικρές σειρές από εκπαιδευτικά προγράμματα. Αλλά αυτός δεν ήθελε να βλέπουν μη αναγκαία προγράμματα.

Το ραδιόφωνο ήταν επίσης δημοφιλές, όταν τα αγόρια μεγάλωναν. Θυμάμαι όταν ο Μπάουα άρχισε να ακούει ραδιόφωνο. Κρίναμε, ότι άκουγε πάρα πολύ και τον αποσπούσε από τη μελέτη του. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δεν ήθελε αυτός να περνάει τόσο πολύ χρόνο ακούγοντάς το. Έτσι, μια μέρα ο Μπάουα ήρθε στο σπίτι και βρήκε, ότι σύζυγός μου είχε πετάξει το ραδιόφωνο έξω στον σκουπιδοτενεκέ!

Μερικά από τα άλλα παιδιά έκαναν πονηριές και έβρισκαν

δικαιολογίες για να μην πηγαίνουν στο σχολείο. Αλλά ο σύζυγός μου ήταν πολύ αυστηρός και ήθελε να είναι σίγουρος ότι τα παιδιά πήγαιναν τακτικά στο σχολείο και δεν χρησιμοποιούσαν δικαιολογίες για να μην πάνε.

Ο σύζυγός μου ήταν όλο ζωντάνια και ήθελε τα παιδιά να είναι απασχολημένα σε ευχάριστες δραστηριότητες. Το μόνο για το οποίο ήθελε να είναι σίγουρος είναι ότι ήταν κατάλληλες για τη ηλικία τους κι ότι είχαν κάποια αξία. Τους ενθάρρυνε να συμμετέχουν σε μεγάλη γκάμα δραστηριοτήτων, αλλά ήθελε να είναι εκείνος που δίνει την άδεια σε ποιες δραστηριότητες συμμετείχαν και με ποιον. Ήταν Χάρη που κράτησε τα παιδιά μακριά από οτιδήποτε θα τα έβλαπτε καθώς μεγάλωναν.

Ιδιαίτερα Γεγονότα στην Οικογενειακή μας Ζωή

Ο σύζυγός μου φρόντιζε να κάνει τα γενέθλια ένα ιδιαίτερο γεγονός. Στα γενέθλια των παιδιών τους έπαιρνε δώρα και τους έκανε πάρτι. Καλούσαμε όλα τα παιδιά των συγγενών. Τους έκανε διάφορα διασκεδαστικά πράγματα., που τα χαίρονταν. Μερικές φορές στα πάρτι έκαναν αθλήματα. Μπορεί να πέταγε χαρταετούς μαζί τους ή να συμμετέχει στο μπάντμιντον ή στο κρίκετ. Στα γενέθλιά μου μού έκανε πάντα μια έκπληξη. Μια φορά μου έκανε έκπληξη συνοδεύοντάς με να αγοράσω ένα ωραίο δώρο. Ήξερε ότι μου άρεσε να ψωνίζω. Με εξέπληξε που ήρθε μαζί μου για να διαλέξω ένα δώρο της επιλογής μου. Θυμάμαι ότι διάλεξα ένα μεταξωτό σάρι και μια μπλούζα.

Στη Δύση, ήταν το έθιμο να κάνουν τούρτα γενεθλίων. Δεν το κάναμε αυτό στην Ινδία, αλλά μια χρονιά είχαμε, την ιδέα να φέρουμε μια τούρτα γενεθλίων στον Μαχαράτζ Τζι. Είχαμε πάει σε διάφορους φούρνους για να πάρουμε μια τούρτα χωρίς αυγά. Τελικά πήραμε μια τούρτα καμωμένη από μπέρφι. Το μπέρφι γίνεται από ζάχαρη και γάλα. Κάναμε την τούρτα με πέντε διαφορετικά χρώματα μπέρφι. Όταν τη δείξαμε στον Διδάσκαλο Κιρπάλ, ήταν πολύ ευτυχισμένος. Είπε: «Είναι σύμβολο των πέντε εσωτερικών επιπέδων».

Ο σύζυγός μου πήγαινε τα επόμενα χρόνια και παρακολουθούσε την ετοιμασία για τις τούρτες, για να είναι σίγουρος ότι περιείχαν μόνο αγνά χορτοφαγικά συστατικά. Θυμάμαι ότι στην εβδομηκοστή πέμπτη επέτειο των γενεθλίων του Μαχαράτζ Τζι είχαμε βάλει εβδομήντα πέντε κεράκια πάνω στο

κέικ. Ο Μαχαράτζ Τζι άρχισε να μετρά τα κεριά και μας ρώτησε: «Γιατί βάλατε εβδομήντα πέντε;» Είπε: «Είναι η εβδομηκοστή έκτη επέτειος γενεθλίων». Μέτρησε έναν επιπλέον χρόνο και εξήγησε: «Τα πρώτα γενέθλια ήταν τη μέρα που γεννήθηκα και είδα το φως αυτού του κόσμου». Μετά απ' αυτό, πάντα βάζαμε ένα επιπλέον κεράκι στην τούρτα του. Κάθε χρόνο μετά απ' αυτό, μετρούσε τα κεριά. Ήταν ο τρόπος του για να μας κάνει ευτυχισμένους.

Στο Χόλι (ινδική γιορτή) κάναμε ένα πρόγραμμα και συναντιόμασταν. Όπως είναι η παράδοση, ο καθένας έβαζε χρώματα στον άλλο. Μπορεί να ήταν κόκκινη σκόνη που λέγεται γκουλάμπ και με τη σειρά πασαλείβαμε ο ένας του άλλου τα μέτωπα και τα πρόσωπα και μετά αγκαλιαζόμασταν. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν απολάμβανε, να βλέπει τα παιδιά να παίζουν με τα χρώματα. Πέταγαν μπαλόνια γεμάτα με χρώμα και τα χρώματα πήγαιναν πάνω στα ρούχα τους.

Δημιούργησε ακόμη και το Κλαμπ «Μαμάδων, Μπαμπάδων και Παιδιών» (Μ.Μ.Π. Κλαμπ) για τις οικογένειες της γειτονιάς, για να παίζουν μαζί τα βράδια ή να ανταλλάσσουν επισκέψεις μεταξύ τους. Επίσης, κανόνιζε κάποια ειδική εκδήλωση ή πολιτιστικό πρόγραμμα για τις οικογένειες. Μετά προσφέρονταν αναψυκτικά και γλυκά. Μερικές φορές διοργάνωνε τουρνουά (αγώνες για πρωτάθλημα). Έπαιζαν κρίκετ ή μπάντμιντον ή πετούσαν χαρταετούς.

Σε γιορτές όπως η Λόρι και το Ντιουάλι ο σύζυγός μου έκανε ένα πολιτιστικό πρόγραμμα για παιδιά. Ενθάρρυνε τα παιδιά να ανεβαίνουν στη σκηνή και να παίζουν παραστάσεις. Ήταν ο βασικός διοργανωτής πίσω απ' όλα αυτά.

Φέρνοντας τους Ανθρώπους Κοντά

Ο σύζυγός μου είχε τον τρόπο του να φέρνει τους ανθρώπους κοντά. Για παράδειγμα, ο φίλος του ήταν παντρεμένος και δεν έφερνε τη σύζυγό του από το σπίτι των γονιών της. Εκείνη την εποχή αν οι δύο σύζυγοι καυγάδιζαν, μερικές φορές η σύζυγος επέστρεφε στο σπίτι των γονιών της και έμενε εκεί. Οι γονείς του φίλου του τον εκλιπαρούσαν να ξαναπάρει τη σύζυγό του να ζήσει μαζί του.

Ο σύζυγός μου έπεισε το φίλο του να φέρει πίσω στο σπίτι του τη γυναίκα του. Η οικογένειά του ήταν πολύ ευτυχισμένη γι’ αυτό που έκανε γι' αυτούς. Πάντοτε έφερνε τους ανθρώπους πιο κοντά.

Βοηθώντας τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ στην Αποστολή Του

Ο σύζυγός μου βοηθούσε πολύ τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ στην Αποστολή του. Έκανε ό,τι ήθελε ο Διδάσκαλος Κιρπάλ. Έκανε την περισσότερη δουλειά στο άσραμ. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ συχνά του έλεγε ότι ήθελε η δουλειά να γίνει αμέσως! Πολλές φορές ο σύζυγός μου έμενε ξύπνιος όλη νύχτα, για να τελειώσει τη δουλειά στο άσραμ και μετά ερχόταν σπίτι, ντυνόταν και έφευγε για το γραφειο.

Η περισσότερη εργασία ήταν λογοτεχνική. Βοηθούσε στις εκδόσεις πολλών βιβλίων. Βοηθούσε επίσης και στην έκδοση του Σατ Σαντές στα πρώτα χρόνια της έκδοσής του. Την περισσότερη εργασία την έκανε στα παρασκήνια. Πάντοτε εργαζόταν γρήγορα με επιμέλεια και ανεπιτήδευτα, όπως ήθελε ο πατέρας του.

Ο σύζυγός μου φρόντιζε η εργασία του να είναι βοήθημα στην Αποστολή του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ. Αν έπρεπε να μείνει μέχρι αργά, τον περίμενα. Περάσαμε ωραία μαζί εξυπηρετώντας τον Διδάσκαλο. Ήταν τόσο ευχάριστη εποχή! Την απολαμβάναμε όλοι. Κάναμε οποιαδήποτε, δουλειά της Αποστολής με μεγάλη αγάπη, με ζήλο, με πολύ γούστο και ήμασταν πάντοτε πρόθυμοι.

Η Γέννηση του Δεύτερου Γιου μας, Μπάουα

Περιμένοντας το δεύτερο παιδί μας δεν ξέραμε αν θα ήταν αγόρι ή κορίτσι. Εκείνη την εποχή συνήθως οι οικογένειες προτιμούσαν τα αγόρια. Αλλά όταν μας ρωτούσαν τι παιδί θα θέλαμε να έχουμε, ο σύζυγός μου έλεγε ότι για κείνον δεν είχε σημασία αν θα ήταν αγόρι ή κορίτσι. Αυτό έδειχνε ότι πάντοτε είχε αυτή την παγκόσμια οπτική γωνία και δεν έκανε, διαχωρισμούς μεταξύ των ανθρώπων με διαφορετικό φύλο.

Ο δεύτερος γιος μας, ο Μπάουα, γεννήθηκε στις 23 Μάίου 1960, στο Νοσοκομείο Ουίλλινγκτον στο Δελχί. Όταν έφτασε η ώρα να γεννηθεί, ο σύζυγός μου ήταν στη δουλειά και τον ειδοποίησαν να έρθει. Είχε όμως καθοδηγήσει τον Ράτζι, που ήταν περίπου 14 χρόνων, να είναι έτοιμος να με πάει κατευθείαν στο νοσοκομείο. Ο Ράτζι ντύθηκε και ήταν έτοιμος από νωρίς το πρωί για να του πω πότε θα πάμε. Έτσι, την κατάλληλη ώρα, με πήγε με ταξί στο νοσοκομείο. Ο σύζυγός μου μας συνάντησε εκεί. Στις 11.40 το βράδυ γεννήθηκε ο Μπάουα.

Ο Μαχαράτζ Τζι ήρθε στο νοσοκομείο για να ευλογήσει το μωρό. Κανονικά, δεν έδιναν στο παιδί το όνομα αμέσως. Αλλά όταν ο Μαχαράτζ Τζι άρχισε να παίζει με το παιδί και του έπαιζε τα χέρια και τον χτύπαγε χαϊδευτικά, το παιδί ανταποκρινόταν και κοίταζε μέσα στα μάτια του. Ο Μαχαράτζ Τζι ευχαριστήθηκε με την αντίδραση του μικρού προς εκείνον και είπε: «Το παιδί πρέπει να ονομαστεί «Μανμόχαν», που σημαίνει, αυτός που έλκει την καρδιά».

Η Συμβουλή του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ προς τα Εγγόνια Του

Ο αγαπημένος Διδάσκαλος Σαντ Κιρπάλ Σινγκ ενδιαφερόταν πολύ για την ανάπτυξη των δύο γιών μας. Ειδικά για την πρόοδό τους στο διαλογισμό και στις σπουδές τους. Πάντοτε τους συμβούλευε να δίνουν όσο περισσότερο χρόνο μπορούν στη μελέτη τους και να προσπαθούν να είναι πάντα πρώτοι στην τάξη τους. Συμβούλευε επίσης τα παιδιά να είναι τακτικοί στο διαλογισμό τους. Όταν ο ίδιος ήταν παιδί, έδινε την πρώτη προτεραιότητα στο διαλογισμό και επιθυμούσε τα παιδιά να ακολουθούν το παράδειγμά του.

Η Επίδραση τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ και του Συζύγου μου στην Ανατροφή του Ράτζι

Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ και ο Διδάσκαλος Ντάρσαν είχαν και οι δυο μεγάλη επίδραση στη ζωή του Ράτζι. Νομίζω ότι οι ιδιότητες που πήρε ο Ράτζι ήταν περισσότερο από τον Διδάσκαλο Κιρπάλ παρά από τον Διδάσκαλο Ντάρσαν και μένα. Η πνευματική πλευρά έγινε φυσικό κομμάτι του Ράτζι, νομίζω επειδή ο Διδάσκαλος Κιρπάλ και η πεθερά μου έμειναν μαζί μας για πολλά χρόνια και πηγαινοερχόμασταν στο άσραμ. Ο Ράτζι μεγάλωσε μέσα σ' αυτή την καλή ατμόσφαιρα. Αλλά πήρε επίσης και πολλές ιδιότητες του Διδασκάλου Ντάρσαν.

Κατά τη διάρκεια των πρώτων ημερών του σχολείου του, ο Μαχαράτζ Τζι πάντοτε τον ρωτούσε αν πήγαινε καλά. Ο Μαχαράτζ Τζι τού έλεγε, ότι έχει πάρα πολλή δουλειά μπροστά του και θα ήταν καλό να μελετά σκληρά και να παίρνει καλούς βαθμούς. Του έλεγε ότι αν διαβάζει πολύ, τελικά θα ανταμειφθεί. Πρέπει κανείς να εργάζεται σκληρά. Ενδιαφερόταν όμως και να παίζει το παιδί. Του είπε,: «Να βάζεις την προσοχή σου σε οτιδήποτε κάνεις Όταν παίζεις να παίζεις και όταν μελετάς να μελετάς». Πάντοτε τόνιζε στον Ράτζι την αυτοσυγκέντρωση. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν Σινγκ πρόσεχε πάρα πολύ, να κάνει ο Ράτζι αυτό που του είχε πει ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ για το παιχνίδι και τη μελέτη και βεβαιωνόταν ότι είχε όλες τις προϋποθέσεις για να μελετά σωστά. Έτσι ήταν σίγουρος ότι θα μελετούσε όταν ήταν ούρα να μελετήσει κι ότι θα έπαιζε όταν ήταν ώρα να παίξει.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν συνήθιζε να παίζει επιμορφωτικά παιχνίδια με τον Ράτζι και αργότερα με τον Μπάουα. Ο σύζυγός μου ποτέ δεν έπαιζε χαρτιά, εκτός από το εκπαιδευτικό παιχνίδι που λέγεται «Λεξικό», στο οποίο κάνει κανείς λέξεις με χάρτινα γράμματα. Φλυαρούσε με τα παιδιά για τα παιχνίδια που έπαιζαν και ενδιαφερόταν γι αυτά.

Ο Ράτζι ήταν πολύ καλός στα μαθηματικά. Ένας μαθητής που ήταν φίλος του στην ένατη τάξη μου είπε μια φορά: «Ο Ράτζι είναι πολύ έξυπνος. Μελετά σκληρά. Σήμερα την ώρα των μαθηματικών είχε μια άσκηση το βιβλίο που γράφτηκε στον πίνακα. Ούτε ο δάσκαλος ούτε οι μαθητές μπορούσαν να τη λύσουν. Φώναξαν τον Ράτζι και την έλυσε.»

Ο Μαχαράτζ Τζι είχε πολλές προσδοκίες απ' αυτόν. Πάντοτε ενδιαφερόταν να είναι πρώτος στην τάξη του. Ο Ράτζι είχε μεγάλη αυτοσυγκέντρωση. Γενικά ήταν πρώτος σε πολλά θέματα, αλλά μερικές φορές γλιστρούσε στη δεύτερη ή τρίτη θέση. Αν ο Ράτζι και ο Μπάουα έπαιρναν καλούς βαθμούς, έτρεχαν στον Μαχαράτζι Τζι για να δείξουν τους ελέγχους τους. Αλλά αν έπεφταν στη δεύτερη, τρίτη ή τέταρτη θέση, τρέμανε από φόβο όταν έπρεπε να του δείξουν τους ελέγχους τους. Ο Μαχαράτζ Τζι έλεγχε γιατί τα παιδιά δεν είχαν βγει πρώτα. Έτσι προσπαθούσαν να είναι πάντα πρώτοι! Ο Ράτζι πάντα προσπαθούσε να κάνει το καλύτερο που μπορούσε.

Στο Γυμνάσιο, ενθαρρύνθηκε να λάβει μέρος σε διάφορες εξωσχολικές δραστηριότητες. Μερικές φορές έπρεπε να παρακολουθήσει διαλέξεις στο σχολείο. Έπαιρνε μέρος επίσης σε διάλογους και σε θεατρικές παραστάσεις.

Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ και ο Ράτζι μιλούσαν συχνά για πράγματα γενικής φύσης. Μια μέρα ο Διδάσκαλος Κιρπάλ του είπε: «Είμαστε φίλοι». Του είπε να τον εμπιστεύεται όταν ήθελε να μιλήσει σε κείνον.

Ο Ράτζι ήταν παχουλό παιδί. Μεγαλώνοντας, αδυνάτισε λίγο και ήταν εντάξει, αλλά μετά ξαναπάχυνε. Ήταν πολύ ρωμαλέο, δυνατό και υγιές παιδί. Μια μέρα είπα στον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ: «Ο Ράτζι πάχυνε πολύ». Εννοούσα ότι κάτι πρέπει να γίνει. Ο Μαχαράτζ Τζι άλλαξε την κουβέντα. Μετά

είπε: «Α! ήμουν σαν εκείνον όταν ήμουν μικρός. Η μόνη διαφορά είναι ότι εγώ έδενα ένα απλό τουρμπάνι, ενώ εκείνος δένει ένα *Πατιάλα* τουρμπάνι'». Μια φορά, κάποιοι άνθρωποι ήθελαν' τη φωτογραφία του Διδασκάλου Κιρπάλ όταν ήταν παιδί. Εκείνος τους είπε: «Αν θέλετε μια φωτογραφία μου σαν παιδί, δεν έχω. Αν υπήρχε θα είχε μείνει στη Λαχώρη που ανήκει τώρα στο Πακιστάν. Αν θέλετε να δείτε τη φωτογραφία μου, μπορείτε απλά να δείτε τον Ράτζι. Ημουν ακριβώς σαν και κείνον στην ηλικία του».

Πατιάλα τουρμπάνι: Τύπος στυλιζαρισμένου τουρμπανιού, που το χρησιμοποιούσαν οι Μαχαραγιάδες υψηλής κοινωνικής τάξης.

Η Σχέση μου με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ

Καθώς η Αποστολή του Μαχαράτζ Τζι μεγάλωνε, βγήκε αληθινό αυτό που προείπε στο Ρισικές -- ότι δεν θα μπορούσαμε ποτέ πια να περνάμε πολύ χρόνο μαζί του οικογενειακά. Είχε όμως το δικό του τρόπο να δείχνει την αγάπη του για μας, όποτε πηγαίναμε να τον δούμε. Ακόμη και όταν ήταν πάρα πολύ απασχολημένος, μας έλουζε με την αγάπη του με το δικό του γλυκό τρόπο.

Αν και ο Διδάσκαλος ήταν πάρα πολύ απασχολημένος με τις εργασίες στο άσραμ, πάλι έβρισκε χρόνο για να έρθει και να μας επισκεφτεί. Εμείς πάντοτε τρώγαμε απλό φαγητό, και καθώς δεν του άρεσαν τα πιπεράτα φαγητά, πάντοτε ξέραμε τι να του προσφέρουμε. Ακόμη και όταν τηλεφωνούσε ξαφνικά, εγώ ετοίμαζα γρήγορα ένα γεύμα κι εκείνος μας έλεγε να φάμε μαζί του. Πάντοτε επέμενε να καθίσουμε δίπλα του. Μερικές φορές έβαζε ο ίδιος, με μεγάλη αγάπη και στοργή, τα λαχανικά και τα τσαπάτις στα πιάτα μας. Μετά το φαγητό καθόταν ήρεμα με το δικό του τρόπο, εκτιμώντας την ατμόσφαιρα του σπιτιού και την απλότητα του φαγητού.

Όταν ήμασταν ενήμεροι από πριν ότι ο Μαχαράτζ Τζι ερχόταν. ο σύζυγός μου ήθελε να πάει ο ίδιος προσωπικά στην αγορά για να διαλέξει τα καλύτερα φρούτα και λαχανικά για τον Μαχαράτζ Τζι. Μια μέρα που είχα πάει στην αγορά, ο καταστηματάρχης μου έδωσε μερικά χρήματα που είπε ότι ήθελε να μας τα επιστρέφει. Ρώτησα γιατί. Τότε μου είπε μια ενδιαφέρουσα ιστορία. Είπε ότι σύζυγός μου πήγαινε σε κείνον πότε πότε για να αγοράσει φρούτα και λαχανικά. Του έλεγε ό-

τι θέλει τα καλύτερα, γιατί θα ερχόταν ο πατέρας του. Για αστείο. ο καταστηματάρχης τον «μαδούσε», του έβαζε την ανώτατη τιμή που μπορούσε και ο σύζυγός μου τα πλήρωνε! Ο καταστηματάρχης είπε: «Όταν βλέπαμε το σύζυγό σου να έρχεται, λέγαμε ο ένας στον άλλο ότι ο σαρντάρ (ευγενής κύριος) ήρθε σήμερα και δεν λογαριάζει τα χρήματα. Λέει ότι θέλει μόνο τα καλύτερα. Χθες ήρθε ξανά ο σύζυγός σου και ξέρουμε ότι όποτε έρχεται πρέπει να είναι μια ιδιαίτερη περίσταση. Έτσι, πήρα απ' αυτόν τα διπλά χρήματα από ό,τι συνήθως». Με αυτά τα λόγια ο καταστηματάρχης επέστρεψε τα επιπλέον χρήματα που είχε πάρει από το σύζυγό μου. Αυτό ήταν πολύ αστείο που το λέγαμε στο σπίτι και γελούσαμε!

Ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ ήταν πολύ αγαπητός πατέρας. Δεν ήταν σαν τους συνηθισμένους πεθερούς στην Ινδία, που δεν μιλάνε στη νύφη τους και την κρατούν σε απόσταση. Μου συμπεριφερόταν σαν να ήμουν κόρη του. Συχνά μιλούσε σε μένα για το μονοπάτι των Διδασκάλων και μου έδινε μια ώθηση με τις γεμάτες αγάπη ματιές του. Ήταν επίσης και πολύ ανθρώπινος και αστειευόταν μαζί μου με το δικό του στυλ και μου έδειχνε πόσο πολύ με αγαπούσε.. Πήγαινα συχνά να τον δω.

Υπάρχει κάτι που δεν μπορώ ποτέ να ξεχάσω -- κάτι που συνέβη πολλές φορές εκείνα τα χρόνια: Ο Μαχαράτζ Τζι με καλούσε στο δωμάτιό του στο άσραμ. Εγώ περίμενα καθώς εκείνος πήγαινε στα ράφια με τα βιβλία και έπαιρνε ένα ειδικό βιβλίο και το άνοιγε σαν να ήθελε να το διαβάσει. Τότε εγώ άρχιζα να διερωτώμαι αν με είχε φωνάξει κατά λάθος. Μετά μου έλεγε, να πάω πιο κοντά, ν' ανοίξω το βιβλίο και να του διαβάσω μερικές σελίδες. Μετά μέσα στις σελίδες του βιβλίου μού έδειχνε μια φωτογραφία που κρατούσε εκεί - μια φωτογραφία του γάμου μας με το σύζυγό μου και μένα δίπλα δίπλα. Με ρωτούσε με αγάπη: «Πες μου ποια είναι αυτή;» καθώς μου έδειχνε τη φωτογραφία μου. «Ξέρεις ποια είναι αυτή;» έλεγε δείχνοντας τη φωτογραφία. Μετά έλεγε: «Όταν δεν είσαι εδώ και θέλω να σε δω, ρίχνω μια ματιά στη φωτογραφία». Εγώ κοκκίνιζα και χαμήλωνα τα μάτια μου. Περίπου ο-

κτώ μήνες μετά το επαναλάμβανε αυτό ξαφνικά. Τέτοιος ήταν ο τρόπος του για να δείξει τη μεγάλη του αγάπη για μας.

Συνήθως, αν είμαστε αργοπορημένοι στο σάτσανγκ (ομιλία του Διδασκάλου), ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ μάς ρωτούσε: «Πότε ήρθατε;» Μπορεί να υπήρχε κάποιο τραγούδι ή ένας ύμνος πριν την ομιλία που ίσως να το είχαμε χάσει, αλλά όχι την ομιλία του. Έτσι του λέγαμε: «Ήρθαμε πριν την ομιλία σου».

Μου άρεσε να πλέκω πουλόβερ για τον Μαχαράτζ Τζι κάθε χρόνο. Μια φορά, κάποιος στο άσραμ μου είπε: «Δεν χρειάζεται κανένα πουλόβερ. Εχει ήδη τόσα πολλά». Έτσι, μετά απ' αυτό δεν του έπλεξα πουλόβερ εκείνη τη χρονιά. Όταν πήγα στο άσραμ, ο Διδάσκαλος μου έδειξε ότι ήξερε τα πάντα. Μου είπε: «Τι; Δεν έχει πουλόβερ για μένα αυτή τη φορά;» Μετά απ' αυτό, σκέφτηκα ότι θα πρέπει να του κάνω άλλο ένα. Έτσι, πήρα το μαλλί και άρχισα να ξαναπλέκω. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ με είδε να πλέκω με αγάπη και είπε: «Πάρε τα μέτρα μου και δες τι μέγεθος πρέπει να είναι το πουλόβερ». Έβαλα τη μεζούρα κοντά στο σώμα του για να τον μετρήσω. Μετά με φώναξε ξανά και μου έδειξε τη φωτογραφία μου που έκρυβε, στο βιβλίο του!

Μια φορά όταν ο σύζυγός μου ήταν άρρωστος και δεν μπορούσε, να σηκωθεί, πληροφόρησα το Μαχαράτζ Τζι για την κατάστασή του. Μετά από το βραδινό σάτσανγκ ο πεθερός μου ήρθε στο σπίτι μας. Όταν μπήκε, ο σύζυγός μου προσπάθησε να σηκωθεί για να αγγίξει τα πόδια του Διδασκάλου, αλλά δεν μπορούσε. Όταν συνειδητοποίησε ότι δεν μπορούσε να κινηθεί για να αγγίξει τα πόδια του λόγω της ασθένειάς του, τα μάτια του συζύγου μου γέμισαν δάκρυα. Ο Μαχαράτζ Τζι έμεινε μαζί μας πέντε ώρες και μετά με ρώτησε: «Θέλεις να μείνω όλη τη νύχτα;» Σκέφτηκα: «Νιώθω ότι πρέπει να μείνεις, καθώς αυτός είναι σε κρίσιμη κατάσταση». Ο Μαχαράτζ Τζι με κοίταξε και μου έγνεψε με τα μάτια, εκφράζοντας ότι τίποτε κακό δεν πρόκειται να συμβεί στο σύζυγό μου. Μετά ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ ρώτησε το σύζυγό μου αν θα έπρεπε να μείνει. Αυτός, συνειδητοποιώντας ότι ο Διδάσκαλος εί-

χε πολλή εργασία να κάνει και περίμεναν πολλοί άνθρωποι, επέμενε να επιστρέψει ο Διδάσκαλος στο άσραμ και πρόσθεσε: «Η Διδάσκαλος Δύναμη με φροντίζει. Μπορείς να επιστρέψεις στο άσραμ για να δεις τους ανθρώπους που σε περιμένουν». Τόσος ήταν ο σεβασμός που είχε ο σύζυγός μου για τον πατέρα του. Εγώ ανησυχούσα ακόμη, αλλά ο Διδάσκαλος Κιρπάλ με διαβεβαίωσε μ' ένα λαμπύρισμα των ματιών του λέγοντας: «Τίποτε κακό δεν θα συμβεί». Με έκανε να καταλάβω ότι ο σύζυγός μου θα ήταν εντάξει. Με χτύπησε απαλά και είπε: «Έκανα το καλύτερο που μπορούσα για κείνον». Με ξαναχτύπησε χαϊδευτικά στο μπράτσο κι έφυγε.

Όλα τα χρόνια, ο Μαχαράτζ Τζι είχε τέτοιους θαυμάσιους τρόπους για να δείχνει την αγάπη του στα παιδιά μιας και σε μας. Το 1971, όταν ο Μαχαράτζ Τζι έκανε μια εγχείρηση στο θεραπευτήριο Μαχατζάν, έμενα εκεί μαζί του. Αλλά είχα τη ντάρσαν του όχι περισσότερο από δύο φορές την ημέρα, γιατί οι γιατροί μας είχαν συμβουλεύσει ότι θα έπρεπε, να έχει απόλυτη ανάπαυση και να μην δέχεται καθόλου επισκέπτες. Ένα πρωινό που πήγα να τον δω, μου ζήτησε να μένω στο πλευρό του πιο συχνά, γιατί όταν οι αγαπημένοι του ήταν δίπλα του ο φυσικός του πόνος ελαττωνόταν στο μισό.

Μερικές φορές, ο Μαχαράτζ Τζι ερχόταν να μιας επισκεφθεί χωρίς να μας ειδοποιήσει. Αισθανόταν αμέσως σαν στο σπίτι του, σαν να έμενε ακόμη μαζί μας. Το πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να καθίσει στον καναπέ του σαλονιού και να διαβάσει τους τίτλους των εφημερίδων που μπορεί να βρίσκονταν στο τραπεζάκι.

Μια φορά, την ημέρα των γενεθλίων του συζύγου μου, ο σύζυγός μου, εγώ, ο Ράτζι κι ο Μπάουα ντυνόμασταν για να πάμε στο άσραμ για τις ευλογίες του Μαχαράζ Τζι. Ήταν περίπου εφτά παρά τέταρτο το πρωί, όταν ξαφνικά άκουσα κάποια κίνηση στο καθιστικό. Κοίταξα έξω και είδα ότι ο Αγαπημένος Διδάσκαλος καθόταν εκεί. Είχε έρθει μόνος του στο σπίτι μας. Έτρεξα βιαστικά στο δωμάτιο μου για να βρω ένα *τσουνί* (κάλλυμα για το κεφάλι), για να καλύψω το κεφάλι μου. Ευχήθηκε στο σύζυγό μου «Ευτυχισμένα γενέθλια» και

μας είπε: «Εσείς πάντοτε έρχεστε σε μένα στο άσραμ. Σκέφτηκα, σήμερα ας πάω εγώ να ευχηθώ πρώτος ευτυχισμένα γενέθλια κι έφτασα μόλις τώρα». Μετά αγκάλιασε το σύζυγό μου και τον φίλησε με αγάπη. Ο Μαχαράτζ Τζι είπε: «Σήμερα, ήθελα να σας προλάβω στο σπίτι σας πριν φύγετε». Μετά με φώναξε και με ρώτησε: «Πού είναι τα γλυκά; Εντάξει, αν δεν μου δώσετε εσείς γλυκά, θα σας δώσω εγώ». Μας έδωσε κουφέτα που είχε φέρει και έδωσε στο σύζυγό μου ένα στυλό για δώρο.

Μια άλλη φορά, όταν ο Μπάουα είχε αρρωστήσει, ήμουν πολύ ανήσυχη. Υπήρχε κάποια υπόνοια για πολιομυελίτιδα και ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήρθε να τον δει. Τον ρώτησα αν το παιδί θα γινόταν καλά. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είπε: «Θα γίνει καλά και σε λίγες μέρες θα τρέχει». Έγινε όπως το είπε. Λίγες μέρες αργότερα, γινόταν ένας παράξενος αγώνας δρόμου στο σχολείο του. Ήταν ένας αγώνας όπου δύο αγόρια, δένουν ο ένας το δεξί πόδι στο αριστερό του άλλου και τρέχουν με «τρία» πόδια, κουβαλώντας ένα τρίτο αγόρι. Ο Μπάουα έλαβε μέρος στον αγώνα και βγήκε πρώτος!

Μια άλλη φορά, όταν ο Ράτζι ήταν περίπου οκτώ μηνών, αρρώστησα με τυφοειδή πυρετό. Ήταν κατά τη διάρκεια που τον θήλαζα. Έπρεπε ν' αρχίσουμε να του δίνουμε άλλο γάλα. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ φρόντισε να νοσηλευτώ σωστά. Έκανε όλες τις διευθετήσεις για να έρθει κάποιος να με φροντίζει. Ευτυχώς ήταν μια σύντομη ασθένεια και ανάρρωσα τελείως.

Σε μια άλλη περίπτωση ο Μαχαράτζ Τζι έφερε έναν Τζέιν Μιούνι μαζί του στο σπίτι μας. Ο Μαχαράτζ Τζι ήταν με το Μιούνι μερικά μίλια από το σπίτι μας. Ο Μιούνι τού είχε πει ότι *έπρεπε* να πάρει το φαγητό του πριν τη δύση του ηλίου ή θα έπρεπε να περάσει χωρίς να φάει δείπνο. Ο Μαχαράτζ Τζι του είχε πει: «Το σπίτι μου είναι εδώ κοντά. Μπορούμε να πάμε να φάμε εκεί». Όταν έφτασαν στο σπίτι μας, ο Μαχαράτζ Τζι με φώναξε και μου είπε να ετοιμάσω το δείπνο γι' αυτούς. Ενώ αυτοί έτρωγαν, ο σύζυγός μου επέστρεψε σπίτι από τη δουλειά του και χάρηκε πολύ που είδε τον Διδάσκαλο στο σπίτι μας. Μετά το φαγητό ο Μιούνι πήρε ένα από τα βιβλία του

συζύγου μου. Ήταν ένα σπάνιο βιβλίο και δεν το έβρισκε κανείς εύκολα. Ένας καλλιτέχνης είχε απεικονίσει τους στίχους του Ούρδου ποιητή Γκαλίμπ. Ο Μιούνι μαγεύτηκε τόσο πολύ μ' αυτό, που ο Μαχαράτζ είπε: «Σου αρέσει αυτό το βιβλίο;» Αυτός απάντησε ότι ήταν ένα τόσο σπάνιο βιβλίο, που ευχαριστιόταν πολύ να το ξεφυλλίζει. Ο Μαχαράτζ Τζι απάντησε.: «Αν σου αρέσει τόσο πολύ και καθώς δεν το βρίσκεις εύκολα, σε παρακαλώ πάρτο». Ο Μιούνι παρατήρησε ότι δεν ήταν μόνο σπάνιο, αλλά και ακριβό, έτσι πριν το πάρει, ζήτησε να ερωτηθεί και ο ιδιοκτήτης του σπιτιού. Ο Μαχαράτζ Τζι απάντησε πολύ σταθερά: «Τι, εγώ είμαι ο ιδιοκτήτης του σπιτιού!» Έτσι ο άνθρωπος πήρε το βιβλίο και η χαρά μας δεν είχε όρια όταν ακούσαμε το Μαχαράτζ Τζι να θεωρεί το σπίτι μας, σπίτι του.

Οι Μέρες του Κολεγίου τον Ράτζι

Όταν ο Ράτζι έφυγε για το κολέγιο, ήταν δύσκολα για μένα. Τον αγαπούσα τόσο πολύ. Ήταν τόσο φιλικός που όταν μεγάλωσε η σχέση που είχαμε ήταν σαν αδελφής με αδερφό. Στην αρχή πήγε στο Ινδικό Ινστιτούτο Τεχνολογίας του Μαντράς. Μου έγραφε γράμματα κάθε βδομάδα κι εγώ του απαντούσα. Μου έγραφε για τις σπουδές του ή για την κατάστασή του εκεί. Είχε επίσης και ένα θείο και μια θεία στο Μαντράς που φρόντιζαν για την ευημερία του όσο ήταν εκεί.

Το 1968 ο Ράτζι θα έφευγε για την Αμερική για να πάει σε ένα Πανεπιστήμιο για να πάρει το πτυχίο του στη μηχανική. Ο ίδιος ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ διάλεξε τη σχολή Ι.Ι.Τ (Ινστιτούτο Τεχνολογίας του Ιλλινόις στο Σικάγο) Ο Ράτζι ήταν πολύ καλή συντροφιά. Ήταν ειρηνικός άνθρωπος και οι φίλοι του τον αγαπούσαν. Δημιουργούσε ωραία ατμόσφαιρα όπου πήγαινε. Έδινε καλές συμβουλές για να διευκολύνει μια κατάσταση. Μπορούσε, να προσαρμοστεί χωρίς παράπονα σε οποιοδήποτε περιβάλλον βρισκόταν. Νόμιζα ότι Οα σπουδάσει και θα βρει δουλειά εδώ στην Ινδία. Έτσι ένιωσα άσχημα όταν έφυγε για την Αμερική.

Πριν φύγει ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήθελε ο Ράτζι να περνάει χρόνο μαζί του στο άσραμ για να τον εκπαιδεύσει στην πνευματικότητα. Ο Ράτζι έμεινε μαζί του περίπου ένα μήνα. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ τον αγαπούσε πολύ.

Τη μέρα που ο Ράτζι ήταν έτοιμος να φύγει από την Ινδία έστειλαν να με φωνάξουν. Πήγα στο άσραμ για να δω αν ο Μαχαράτζ Τζι θα μας συνόδευε στο αεροδρόμιο για να τον δει που έφευγε. Όταν πήγα εκεί ρώτησα τον Διδάσκαλο αν θα ή-

ταν εύκαιρος εκείνη τη νύχτα. Ο Διδάσκαλος είπε: «Α, είμαι πολύ απασχολημένος. Δεν έχω καθόλου χρόνο». Μετά απ' αυτό δεν τόλμησα να πω τίποτα παραπάνω, αλλά μέσα στην καρδιά μου ένιωθα θλίψη και απόρριψη που δεν θα μπορούσε να μας συνοδέψει. Μετά από μια στιγμή ο Αγαπημένος Διδάσκαλος κοίταξε πάνω και είπε: «Δεν γνωρίζετε ότι είμαι πολύ απασχολημένος σήμερα το βράδυ! Έχω να πάω στο αεροδρόμιο να δω τον Ράτζι να φεύγει. Αν δεν πάω, ποιος θα σκουπίσει τα δάκρυά σας;».

Το Χέρι του Διδασκάλου Κιρπάλ είναι Πάνω από το Κεφάλι του Ράτζι

Οταν ο Ράτζι ήταν στην Αμερική, μου έγραφε κάθε εβδομάδα και φύλαγε τα γράμματά μου. Μιλούσαμε επίσης στο τηλέφωνο αρκετά συχνά.
Ενας φίλος του ήρθε από το Σικάγο στην Ινδία. Μου είπε: «Ο γιος σας είναι πολύ έξυπνος» . Εγώ είπα: «Εργάζεται σκληρά». Ο φίλος του απάντησε: «Αλήθεια, πράγματι εργάζεται σκληρά». Είπα στο φίλο: «Με το να εργάζεται σκληρά παίρνει καλούς βαθμούς, πράγμα που είναι το καλύτερο για κείνον». Ο φίλος του είπε: «Ναι, εργάζεται σκληρά και παίρνει καλούς βαθμούς. Κι εμείς είμαστε έξυπνοι σαν και κείνον, αλλά το χέρι του παππού του είναι πάνω από το κεφάλι του και παίρνει τους καλύτερους βαθμούς».

Ο Ράτζι είχε καλή ακαδημαϊκή σταδιοδρομία. Αποφοίτησε με την υψηλότερη βαθμολογία και τις ανώτατες τιμές. Αυτό οφειλόταν στην προσοχή και στις προσδοκίες του Μαχαράτζ Τζι που μας έκρινε με πολύ υψηλό στάνταρντ.

Πραγματικά, όταν ο Μαχαράτζ Τζι επέστρεψε στην Ινδία από την τρίτη του παγκόσμια περιοδεία το 1972, είπε: «Ο καθένας είχε κάποιο έπαινο να πει για τον Ράτζι και είμαι πολύ ευχαριστημένος μαζί του».

Αποκτώντας Γη

Σε όλη μου τη ζωή ήθελα να έχω ένα σπίτι, αλλά ο σύζυγός μου ποτέ δεν συμφωνούσε σ' αυτό. Με έκανε να καταλάβω ότι δεν έπρεπε να έχουμε δικό μας σπίτι, γιατί ήταν σε κυβερνητική υπηρεσία και του πρόσφεραν σπίτι για μας. Δεν ήθελε επίσης να αφιερώσει χρόνο και χρήμα για σπίτι και να συνεχίσει να πληρώνει λογαριασμούς γι' αυτό, όταν η κυβέρνηση ήδη μας τα προμήθευε αυτά.

Μια μέρα, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ είχε αγοράσει διακόσιες πενήντα γιάρδες γης για τον κουνιάδο μου Τζάσουαντ. Μετά είπε στο σύζυγό μου: «Θα αγοράσω και για σένα ένα κομμάτι γης». Αλλά ο σύζυγός μου είπε,: «Κύριε, δεν το χρειάζομαι». Όμως, ο Μαχαράτζ Τζι έλεγε επανειλημμένα: «Όχι, θα σου το δώσω». Ο σύζυγός μου εξήγησε: «πληρώνομαι αρκετά. Έχω μια μικρή οικογένεια. Δεν το χρειάζομαι». Εκείνος είπε ξανά: «Όχι, θα σου το δώσω». Ο σύζυγός μου συνέχισε να λέει: «Όχι, Μαχαράτζ Τζι, δεν θέλω τίποτε». Τελικά, ο Μαχαράτζ Τζι είπε στο σύζυγό μου: «Συ μπορεί να μην το θέλεις, αλλά εγώ πραγματοποιώ τη δική μου υπευθυνότητα σαν πατέρας». Μετά ο Μαχαράτζ Τζι είπε στο σύζυγό μου: «Εν τάξει, εσύ είσαι έξω από αυτό!» Τότε είπε να με φωνάξουν και μου είπε: «Σου αγοράζω ένα κομμάτι γης». Και έγραψε τη γη στο όνομά μου.

Ο Θάνατος της Πεθεράς μου, της Συζύγου του Σαντ Κιρπάλ Σινγκ

Το 1970, η πεθερά μου, που ζούσε στο άσραμ με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ, ήταν αναγκασμένη να περνά περισσότερο χρόνο ξαπλωμένη στο κρεβάτι. Μπορούσε ακόμη σιγά-σιγά να πάει στα διαμερίσματα του Μαχαράτζ Τζι που ήταν μετά τα δικά της. Αλλά στο τέλος δεν μπορούσε πια να σηκώνεται μόνη της. Η κατάστασή της χειροτέρεψε στο τέλος του Μαρτίου. Ο Μαχαράτζ Τζι ήταν σε περιοδεία εκείνη την εποχή. Όταν επέστρεψε στις 30 Μαρτίου τη ρώτησε αν ήταν έτοιμη να φύγει. Αυτή απάντησε: «Ναι, σε τρεις μέρες», Ο Διδάσκαλος σκέφτηκε για μια στιγμή και είπε: «Καλά, σε τρεις μέρες, αυτό σημαίνει στις 2 Απριλίου - Θα είμαι πολύ απασχολημένος εκείνη την ημέρα». Έτυχε να πέφτει στην μπαντάρα (επέτειο θανάτου) του Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ, και γινόταν πάντα μεγάλες εκδηλώσεις στο άσραμ για την περίσταση. Έτσι ο Μαχαράτζ Τζι της είπε: «Στις 3 Απριλίου θα είναι καλύτερα, νωρίς το απόγευμα, ας πούμε στις 1:30 - Θα είμαι πιο ελεύθερος τότε». Απλά φανταστείτε - και οι δύο τους ενδιαφέρονταν ακόμη και η ώρα του θανάτου της και η αποτέφρωση να γίνουν σε μια ώρα που δεν θα έφερνε δυσκολία σ' ολόκληρο το σανγκάτ! Τόσο μεγάλη θυσία και αφοσίωση είχε η πεθερά μου στο σύζυγό της.

Περίπου στις 1:00 το μεσημέρι, στις 3 Απριλίου 1970 η κατάσταση της πεθεράς μου έγινε πιο σοβαρή. Όταν κάποιος πληροφόρησε το Μαχαράτζ Τζι γι' αυτό, είπε: «Ναι, το ξέρω». Ο Μαχαράτζ Τζι πήγε στην πεθερά μου, την κοίταξε με καλοσύνη και είπε: «Είσαι έτοιμη;» Εκείνη τον κοίταξε στα μάτια

και είπε: «Ναι». Ο Μαχαράτζ Τζι είπε: «Είσαι σίγουρη ότι η καρδιά σου είναι τελείως καθαρή - χωρίς καθόλου μίσος για κανέναν;» Αυτή απάντησε: «Ναι, δεν έχω τίποτα εναντίον κανενός μέσα στην καρδιά μου». Ο Μαχαράτζ Τζι, είπε: «Τότε, γιατί δεν χαμογελάς;» Μετά απ' αυτό, το πρόσωπό της άρχισε να λάμπει από χαρά. Χαμογέλασε γλυκά και έμοιαζε να λάμπει από ευτυχία. Πήρε το χέρι του Μαχαράτζ Τζι και είπε: «Συγχώρεσέ με, αν έκανα ποτέ κάτι που σε πρόσβαλε». Ο Μαχαράτζ Τζι χαμογέλασε. Μετά αυτή είπε: «Και οι δύο μορφές σου είναι εδώ - σε βλέπω και εξωτερικά και εσωτερικά». Ο Μαχαράτζ Τζι είπε: «Εντάξει, τώρα κλείσε μάτια σου και χαλάρωσε». Δέκα ή δεκαπέντε λεπτά αργότερα, η πεθερά μου έφυγε.

Περιοδεύοντας με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ

Σπάνια πηγαίναμε σε περιοδεία με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Θυμάμαι τον Διδάσκαλο Κιρπάλ να μου λέει: «Δες τον Παντίτ Τζάουαχαρλάλ Νεχρού. Η κόρη του πάει στις περιοδείες πάντα μαζί του. Όμως εσύ δεν έρχεσαι στις περιοδείες μαζί μου!»

Πήγαμε σε περιοδεία με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ στο Κασμίρ το 1973. Θυμάμαι επίσης ότι πήγαμε σε περιοδεία μαζί του μία ή δύο φορές στο Μεερούτ. Ήμουν στη σειρά για να του ευχηθώ καθώς έβγαινε με το αυτοκίνητο έξω απο το άσραμ. Τότε ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ σταμάτησε το αυτοκίνητο και με ρώτησε: «Δεν θα έρθεις στο Μεερούτ μαζί μου;» Χωρίς να μ’ αφήσει να απαντήσω, κάποιος άλλος μέσα στο αυτοκίνητο απάντησε: «Δεν έχει χρόνο». Ρώτησα τον Διδάσκαλο Ντάρσαν που βρισκόταν εκεί μαζί μου τι θα έπρεπε να κάνω, γιατί ο γιος μας ο Μπάουα, ήταν ακόμη στο σχολείο εκείνη την εποχή. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν μου είπε: «Θα πρέπει να πας». Έτσι απλά μπήκα μέσα και κάθισα στο αυτοκίνητο με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ. Δεν είχα ούτε καν ρούχα μαζί μου για το ταξίδι! Η γυναίκα του Σαρντάρ Σαντ Σινγκ, που ήταν συγγενής μας, καθόταν επίσης μέσα στο αυτοκίνητο. Η περιοδεία ήταν για μια ή δύο μέρες. Ο Διδάσκαλος είπε: «Μπορείς να πάρεις ρούχα από την αγορά εκεί». Η γυναίκα του Σαρντάρ Σαντ Σινγκ κι εγώ απλά μπήκαμε στο αυτοκίνητο και πήγαμε με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Υπήρχε ένα άσραμ στο Μεερούτ κι έκανε σάτσανγκ εκεί. Η αδελφή του

Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ και μητέρα του Ούτταμ Σιννκ, ζούσε εκεί στο Μεερούτ, έτσι την επισκέφτηκα. Ήταν ένα πολύ ευχάριστο ταξίδι.

Περιοδεία στο Κασμίρ

Το ταξίδι μας στο Σριναγκάρ του Κασμίρ το 1973 ήταν ιδιαίτερα ωραίο. Πιο πριν, είχα αρχίσει να νιώθω λίγο θλιμμένη που άλλοι άνθρωποι πήγαιναν σε περιοδείες, και εμείς δεν μπορούσαμε να πάμε, γιατί ο σύζυγός μου εργαζόταν στο Δελχί. Υπήρχαν τόσα πολλά να γίνουν στο σπίτι και τα παιδιά πήγαιναν σχολείο. Έτσι δεν μπορούσα να πάω σε καμιά περιοδεία, εκτός από τη σύντομη περιοδεία στο Μεερούτ. Στις διακοπές, πηγαίναμε στο άσραμ στο Γκουρμάντι. Αλλά μια φορά, ο σύζυγός μου έπρεπε να πάει σε μια επίσημη περιοδεία στο Σριναγκάρ. Του πλήρωσαν τα αεροπορικά εισιτήρια για να πάει. Δεν είχα πάει ποτέ σ' αυτό τον τόπο. Ο Ράτζι ήταν ήδη στις Ηνωμένες Πολιτείες και πήγαινε σχολείο. Έτσι ο σύζυγός μου είπε: «Μπορείς να με συνοδέψεις στο κυβερνητικό αεροπλάνο». Ήταν η πρώτη εμπειρία του Μπάουα να μπει σε αεροπλάνο. Είχε πληρώσει μια φορά πέντε ρουπίες για να μπει σ' ένα κινούμενο διάδρομο στο αεροδρόμιο αλλά δεν είχε ποτέ ταξιδέψει με αεροπλάνο.

Σ' αυτό το ταξίδι μείναμε σε ένα μοτέλ και πήγαμε να δούμε την πόλη. Απολαύσαμε πάρα πολύ το ταξίδι.

Όταν γυρίσαμε πίσω, βρήκαμε ότι κι ο Διδάσκαλος Κιρπάλ θα πήγαινε επίσης σε περιοδεία στο Κασμίρ και ζήτησε από το σύζυγό μου να τον συνοδέψει. Όταν ο σύζυγός μου εξήγησε ότι μόλις είχε επιστρέφει από ένα επίσημο ταξίδι κι ότι επειδή στο γραφείο έλειπαν πολλοί άλλοι, δεν ήθελαν να φύγει ξανά. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είπε: «Αν δεν με φροντίζεις εσύ στην αρρώστια μου, στα γηρατειά μου, ποιος άλλος θα το κάνει;» Έτσι ο σύζυγός μου μίλησε στους ανθρώπους στο γραφείο του. Τους είπε ότι πρέπει να συνοδέψει τον πατέρα

του για να τον φροντίζει. Είχαν κατανόηση για την περίπτωση, γιατί γνώριζαν ποιος ήταν ο πατέρας του κι επίσης ήξεραν ότι δεν μπορούσε να αρνηθεί κάτι σ' αυτόν. Έτσι, πήγαμε ξανά και οι δυο μας στο Κασμίρ, αυτή τη φορά με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ.

Ο σύζυγός μου υπέφερε από άσθμα. Όταν ήμασταν στο Κασμίρ για τη δουλειά της κυβέρνησης, κατάλαβε ότι το ταξίδι επιδείνωνε την κατάστασή του. Είχε δοκιμάσει πολλές θεραπείες, αλλά καμιά δεν τον είχε θεραπεύσει. Ενώ ταξιδεύαμε με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ στο Κασμίρ, ο Διδάσκαλος σταμάτησε το αυτοκίνητό του καθ' οδόν. Μας είπε για μια μικρή πόλη με το όνομα Μπάνγκα, όπου υπήρχε ένας γιατρός της Αγιουρβέδα. Ο Μαχαράτζ Τζι είπε στο σύζυγό μου να συμβουλευτεί το γιατρό. Αυτός όμως του είπε: « Ηρθα για να φροντίζω εσένα. Θα πάω μια άλλη φορά.» Ο Μαχαράτζ Τζι επέμενε, να πάει να συναντήσει το γιατρό και να τον ξαναβρεί (τον Μαχαράτζ Τζι) στο Σριναγκάρ. Έτσι πήγαμε στη Μπάνγκα για να συμβουλευτούμε το γιατρό.

Όταν φτάσαμε στο Σριναγκάρ, ο Μαχαράτζ Τζι καθόταν πάνω σ' ένα κρεβάτι. Ο σύζυγός μου του έδωσε τα σέβη του κι αυτός αμέσως τον ρώτησε: «Έφερες το φάρμακο;» Τότε ο Μαχαράτζ ζήτησε να το δει. Κοιτάζοντας τη σκόνη είπε ότι φαινόταν να είναι ένα φάρμακο που το φτιάχνουν σ’ αυτό τον τόπο. Μετά ο Μαχαράτζ Τζι το δοκίμασε και το ενέκρινε. Είπε στο σύζυγό μου: «Να το πάρεις!» Εκείνος πήρε τη σκόνη και είδε ότι όσα υπέφερε από τις οξείες κρίσεις του άσθματος εξαφανίστηκαν! Είχε ζητήσει από το σύζυγό μου να πάει στο Κασμίρ για να τον φροντίσει, αλλά αντί γι’ αυτό εκείνος φρόντισε για την αρρώστια του συζύγου μου!

Περάσαμε περίπου δέκα μέρες με τον Μαχαράτζ Τζι στο Πανχαλγκάμ και στο Γκουλμάργκ.

Ένα βράδυ έψαλα για κείνον. Καθόμασταν σε μια κοιλάδα. Έψαλα το *«Τζιτχάι Τζάι Μπαχάε: Μέρα Σατγκουρού»*.

Η παραμονή μαζί του εκεί ήταν πολύ ευχάριστη.

Η Μόνη μου Εργασία Επαγγελματικής Φύσης

Σε ό,τι αφορά το θέμα της καριέρας ή της εργασίας έξω από το σπίτι, δούλεψα μόνο σε μια εργασία. Με την έγκριση του Μαχαράτζ Τζι, εργαζόμουν λίγες μέρες το χρόνο στην Union Public Service Commission (UPSC) και στο Πανεπιστήμιο του Παντζάμπ σαν επιτηρήτρια στις εξετάσεις. Γίνονταν εξετάσεις δέκα *τάξεων* για απολυτήρια, F.A. (Faculty of Arts), B.A. (Bachelor of Arts), μεταπτυχιακές εξετάσεις του Πανεπιστημίου του Παντζάμπ και εξετάσεις για το διαγωνισμό που γινόταν από την U.P.S.C. για εισαγωγή στο Δημόσιο. Είχα πάρει προαγωγή σε επικεφαλής επιτηρήτρια σ' αυτό το τμήμα.

Οι εξετάσεις γίνονταν σ' ένα γραφείο απέναντι, στην οδό Μαν Σινγκ. Ήταν ένα κτήριο για τις εξετάσεις του Δημοσίου. Υπήρχαν εκεί τρεις με τέσσερις όροφοι και ο καθένας είχε μια αίθουσα περίπου διακοσίων ατόμων. Σαν επόπτρια και εξετάστρια είχα να επιτηρώ διακόσιους ανθρώπους που έδιναν εξετάσεις. Υπήρχε ένα επιτελείο από επιτηρητές, γραμματείς, ορντινάντσες και μερικούς άλλους.

Η εργασία μου ήταν να δίνω τα χαρτιά των εξετάσεων και οι άνθρωποι τα υπέγραφαν. Μετά έπρεπε να διαβάζω τις προφορικές οδηγίες. Φρόντιζα ώστε τα τεστ να δίνονται τον προκαθορισμένο χρόνο και όλη η εξέταση να διεξάγεται με το σωστό τρόπο. Έπρεπε να ελέγξω τους επιτηρητές, να σιγουρευτώ ότι οι άνθρωποι πήγαν στη θέση τους και να ελέγξω τι χρειάζονταν οι σπουδαστές. Το U.P.S.C και το Πανεπιστήμιο του Παντζάμπ με προσλάβανε βάση συμβολαίου. Οι εξετάσεις

στο Πανεπιστήμιο του Ϊαντζάμπ γίνονταν μια φορά το χρόνο. Οι άλλες γίνονταν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Μου έδωσαν το μεγαλύτερο κέντρο και τους περισσότερους επαίνους.

Το όνομά μου είχε καταγραφεί ως ανώτερη Επιθεωρήτρια. Οι αξιωματικοί που έδιναν τα αποτελέσματα στην εφημερίδα της κυβέρνησης ήταν υπό την εποπτεία μου. Με επέλεξαν πρώτη και καταγράφηκα στο αρχείο.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήταν ευχαριστημένος με τον τρόπο που διηύθυνα τις εξετάσεις. Θυμάμαι μια φορά στο σπίτι, όταν ύψωσα τη φωνή μου, μου είπε: «Εδώ δεν είναι η αίθουσα εξετάσεων. Δεν χρειάζεται να μιλάς μ' αυτό τον τρόπο στο σπίτι». Είχε έναν τρόπο που μιλούσε και σε έκανε να μένεις άναυδος και να μην μπορείς ν' αντιδράσεις.

Μια φορά, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ορίστηκε σαν βοηθός επόπτη και του ζητήθηκε να πάει εκ μέρους της κυβέρνησης. Ετσι ήρθε κι αυτός εκεί όπου εργαζόμουν. Τελικά, κατέληξε βοηθός για κάποιον άλλον κι όχι για μένα.

Ενδείξεις Θειότητας στον Σαντ Ντάρσαν Σινγκ

Ήμουν ενήμερη ότι κι ο σύζυγός μου επίσης είχε ιδιότητες αγίου. Τις ονόμαζα «Θεϊκά πράγματα». Για παράδειγμα, οποτεδήποτε ο Διδάσκαλος Ντάρσαν επισκεπτόταν άρρωστους ανθρώπους, γίνονταν καλύτερα. Τους έδινε συμβουλές και τους έκανε να νιώθουν καλύτερα. Μερικές φορές σαν θαύμα η κατάστασή τους καλυτέρευε και απορούσαν πώς γίνονταν καλά με την παρουσία του.

Με την πάροδο των χρόνων, οι σατσάγκις είχαν μεγάλο σεβασμό για το σύζυγό μου. Εκτός του ότι ήταν γιος του Διδασκάλου, έβλεπαν επίσης και καλές ιδιότητες σ' αυτόν. Τον σέβονταν και τον εκτιμούσαν.

Είχε την ιδιότητα να θεωρεί τα προβλήματα των άλλων σαν δικά του. Αν οι άνθρωποι του το ζητούσαν, έκανε των άλλων την εργασία όπως θα έκανε και τη δική του. Δεν υπήρχε κανένας σαν το σύζυγό μου. Είχε τη δική του φιλεύσπλαχνη προσωπικότητα. Οποιαδήποτε εργασία ή πρόβλημα που οι άλλοι χρειάζονταν βοήθεια, τη θεωρούσε δική του εργασία ή δικό του πρόβλημα.

Ο σύζυγός μου είχε τρομερή υπομονή με τους ανθρώπους. Όταν τον έβλεπες με τα νεαρά παιδιά, θα συνειδητοποιούσες πόση υπομονή είχε ακόμη και μαζί τους. Τους μιλούσε, κάνοντάς τα να καταλάβουν και εξομάλυνε τα μικρά τους προβλήματα. Ήταν ιδιαίτερα υπομονετικός με τους ηλικιωμένους, με αυτούς που ήταν ανάπηροι και εκείνους που είχαν μεγάλα προβλήματα. Είχε μεγάλη υπομονή με τους νέους. Πολλοί γονείς έρχονταν σ' εκείνον για να τους καθοδηγήσει στις σχέσεις

τους με τα νεαρά παιδιά τους (13-20 χρονών) και έδειχνε μεγάλη υπομονή όταν συνδιαλεγόταν μαζί τους. Υπήρχαν ορισμένοι άνθρωποι που ήταν αδιόρθωτοι και για μένα το να συνδιαλέγομαι μ' αυτούς ήταν μια δοκιμασία της υπομονής μου. Αλλά όταν πήγαιναν στο σύζυγό μου. μπορούσε να το διευθετήσει με τέτοια απίστευτη υπομονή και γεμάτη αγάπη καλοσύνη.

Ακόμη και από τα πρώτα χρόνια του γάμου μας, όταν είχα κάποιες δυσκολίες ή ένα πρόβλημα, του το έλεγα κι εκείνος πάντοτε είχε μια απάντηση ή μια λύση. Έλυνε κάθε πρόβλημα με τέτοιο τρόπο που πάντοτε όταν έφευγες ένιωθες ειρήνη στο νου. Είχε έναν τρόπο να σε κάνει να νιώθεις άνετα πολύ γρήγορα. Όταν έφευγες, ένιωθες ότι δεν έχεις πια το πρόβλημα.

Σε ένα συνηθισμένο σπιτικό, έρχονται πράγματα απρόοπτα. Τα πράγματα δεν έρχονται πάντα σύμφωνα με τα σχέδια και τις επιθυμίες μας και αναστατωνόμαστε και δεν γνωρίζουμε τι να κάνουμε ή πώς να λύσουμε το πρόβλημα. Όταν ήθελα να μιλήσω στο σύζυγό μου γι' αυτά τα προβλήματα καθόταν απλά δίπλα μου και άκουγε. Χάιδευε το κεφάλι μου, χτυπούσε ελαφρά την πλάτη μου, άγγιζε ή χτυπούσε στοργικά τον ώμο μου κι έλεγε: «Μην ανησυχείς» και όλο το βάρος που είχε ο νους μου είχε φύγει. Με απάλλασσε από τα βάρη μου χωρίς να του το ζητήσω. Ένιωθα ελαφριά, σαν να μην υπήρχε τίποτα που να με ενοχλεί. Το μεγάλο πρόβλημα που νόμιζα ότι είχα, είχε φύγει. Αυτός απλά το είχε σβήσει. Αυτό μου συνέβη πολλές φορές. Η ικανότητα που είχε να το κάνει αυτό υπήρχε από την αρχή της συμβίωσής μας.

Απορούσα πώς το έκανε αυτό. Ο τρόπος που σκεπτόταν έμοιαζε πάντοτε να βγαίνει σωστός. Έμοιαζε για μένα σαν να είχε μια υπερδύναμη. Γνώριζα ότι *υπήρχε* σ' αυτόν κάποια ιδιαίτερη δύναμη. Ακόμη και οι φίλοι του έλεγαν: «Υπάρχει κάτι σ' αυτόν» ή «κάτι υπάρχει στα χέρια του».

Όποτεδήποτε χρειαζόμουν κάτι, οι περιστάσεις έρχονταν έτσι ώστε να γίνει. Μικρά θαύματα γίνονταν συνέχεια.

Όσο για τη ζωή, συνέβαινε να έχω θελήσει να διαλέξω να πάρω μια πορεία ή μια κατεύθυνση κι ο σύζυγός μου να δια-

λέξει να με κατευθύνει προς έναν άλλο δρόμο. Μου ζητούσε να κάνω κάτι όπως ήθελε εκείνος. Αν το έκανα όπως ήθελα εγώ, συνέβαινε να μη βγαίνει καλό. Όμως, αν το έκανα όπως ήθελε εκείνος, ακόμη κι αν στην αρχή δεν μου έμοιαζε σωστό, στο τέλος αποδεικνυόταν ότι ήταν σωστό.

Άρχισα να το θεωρώ δεδομένο ότι εκείνος ήταν πάντα σωστός. Άρχισα να λέω στον εαυτό μου: «Γιατί να κάνω πράγματα σύμφωνα με το μυαλό μου, όταν αυτό που εκείνος λέει πάντα αποδεικνύεται σωστό;» Γι αυτό το λόγο προσπάθησα να κάνω τα πράγματα με τον τρόπο που εκείνος ήθελε να τα κάνω. Στην αρχή συνήθιζα να σκέφτομαι: «Έχω τελειώσει το κολέγιο και διαθέτω κοινό νου». Αλλά καθώς κατάλαβα ότι γνώριζε το μέλλον κι ότι τα πράγματα που έλεγε αποδεικνύονταν αληθινά, το δέχτηκα. Γι αυτό ήταν πάντα γεμάτος αγάπη απέναντι μου. Συνήθιζα να λέω: «Αυτός ο Διδάσκαλος είναι πραγματικά «κάτι»». Ήταν απίστευτο.

Ακόμη και πριν αναλάβει αυτός την Αποστολή, πολλά πράγματα συνέβησαν μέσα στα χρόνια που με εξέπληξαν και με έπειθαν ότι είχε θειότητα μέσα του. Για παράδειγμα, όταν εμείς σαν νεαρά παιδιά αποφοιτούμε από το κολέγιο, όλοι μας νομίζουμε ότι έχουμε μεγάλη δύναμη κι ότι τα ξέρουμε όλα. Αλλά καθώς μεγαλώνεις συνειδητοποιείς ότι δεν ξέρεις τίποτα σε σύγκριση με πολλούς άλλους! Όμως, στην περίπτωση του, ήξερα ότι είχε κάποια ανώτερη δύναμη που εργαζόταν μέσα απ’ αυτόν.

Αυτός Ποτέ δεν Θύμωνε

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δεν θύμωνε ποτέ. Κάθε φορά που είχα κάποιο πρόβλημα, ελάφρυνε το φορτίο από την καρδιά μου. Μου έλεγε: «Ποτέ μην με πιέζεις». Πάντοτε με άφηνε να του ανοίγω την καρδιά μου και να νιώθω ελεύθερη να του μιλώ για οτιδήποτε, αλλά ζήτησε ποτέ να μην τον πιέζω.

Ο λόγος που δεν ήθελε να τον πιέζω ήταν ότι γνώριζε, το μέλλον. Σε όλη μου τη ζωή τήρησα αυτό που μου ζήτησε. Άνοιγα την καρδιά μου. Γενικά, όταν έλεγε κάτι ή με άγγιζε, τα προβλήματά μου είχαν φύγει. Μερικές φορές σκεφτόμουν κάτι, αλλά θυμόμουν την υπόσχεση να μην τον πιέζω. Το έκανα μέχρι του σημείου που μου επέτρεπε να το κάνω. Αν έρχονταν άνθρωποι να τον επισκεφτούν και κάποιος απ' αυτούς έλεγε κάτι που μπορεί να ήταν παράλογο, αυτός ήταν υπομονετικός και γεμάτος αγάπη. Αργότερα του έλεγα: «Θα έπρεπε να είσαι πολύ αυστηρός μ' αυτόν τον άνθρωπο». Αλλά εκείνος μου έλεγε: «Αυτό είναι το στυλ μου. Έτσι συμπεριφέρομαι». Αυτή ήταν μια ιδιότητα που είχε. Ποτέ δεν τον είδα να νευριάζει για τη συμπεριφορά του άλλου ανθρώπου. Χρησιμοποιούσε γλυκά λόγια για να το παρακάμψει και να εξομαλύνει την κατάσταση. Αλλοι άνθρωποι σε παρόμοιες καταστάσεις θα αντιμιλούσαν έντονα ή θα αντιδρούσαν και θα προσπαθούσαν να του δώσουν ένα μάθημα. Η αντίδραση του Διδασκάλου Ντάρσαν ήταν τελείως διαφορετική. Χαμογελούσε σαν να ήταν όλα φυσιολογικά. Αυτό γινόταν ακόμη και από τις πρώτες μέρες του γάμου μας. Έτσι ήταν από τη φύση του.

Ήταν όλο αγάπη, γλυκύτητα και ηρεμία. Ενώ θυμάμαι ότι ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ εξηγούσε με λίγα λόγια κάτι και

μετά δεν έλεγε τίποτα άλλο. Ήταν ευθύς. Έλεγε κάτι κι έπρεπε κανείς να καταλάβει αμέσως ότι αυτό ήταν. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δεν άφηνε κανέναν μέχρι που ο άνθρωπος να νιώσει ευτυχισμένος.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δεν Μπορούσε να Αρνηθεί Τίποτα σε Κανέναν

Ένας άνθρωπος πήγε στον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ και του ζήτησε βοήθεια για μια έκδοση. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ τού είπε να πάει να δει τον Ντάρσαν. Ο άνθρωπος συνάντησε το σύζυγό μου στο δρόμο, καθώς πήγαινε στο γραφείο του. Του είπε: «Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ μού είπε να έρθω σε σένα για βοήθεια». Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν τον ρώτησε: «Ποια είναι η βοήθεια που χρειάζεσαι;» Ο άνθρωπος απάντησε: «Ένα βιβλίο». Έτσι, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν γύρισε πίσω στο σπίτι, αντί να πάει στο γραφείο. Πρώτα δώσαμε στον άνθρωπο τσάι και μετά του έφερε το υλικό που είχε ζητήσει. Αυτό βρισκόταν κάτω από όλα τα άλλα βιβλία. Έβγαλε όλα τα βιβλία, βρήκε το σωστό και το έδωσε στον άνθρωπο, ο οποίος έμεινε απόλυτα ικανοποιημένος. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν άργησε στη δουλειά του εξαιτίας αυτού του ανθρώπου, αλλά έκανε ό,τι του ζητήθηκε.

Τελικά αυτό που έγινε ήταν πως ό,τι του έδωσε ο Διδάσκαλος Ντάρσαν, εκείνος το χρησιμοποίησε και το έξεδωσε στο όνομά του! Ο άνθρωπος χρησιμοποίησε την καλοσύνη του συζύγου μου κι ο σύζυγός μου απλά χαμογέλασε. Τέτοια ήταν η καλοσύνη της καρδιάς που είχε ο σύζυγός μου. Δεν μπορούσε να αρνηθεί τίποτα σε κανέναν, ειδικά αν κάποιος ανέφερε το όνομα του Διδασκάλου. Άσχετα με το πόσο βασανιστική μπορεί να ήταν μια κατάσταση, ο σύζυγός μου πάντοτε αντιδρούσε με αγάπη και παρέμενε στη θετική πλευρά.

Ευτυχισμένη να Είμαι Μαζί με το Σύζυγό μου

Το μόνο που ήθελα ήταν να είμαι στο πλευρό του συζύγου μου κάτω από οποιαδήποτε περίσταση. Χαιρόμουν να είμαι μαζί του είτε καθόμασταν, είτε περπατούσαμε ή ποδηλατούσαμε. Μερικές φορές ανέβαινα μαζί του στη μοτοσικλέτα του και μερικές φορές στο ποδήλατο δίπλα του. Το καλοκαίρι, ενώ οι συγγενείς μας έφευγαν για διακοπές στα βουνά, εμείς περνούσαμε το χρόνο μας στο Γκουρμάντι στο Δελχί, μόνο και μόνο για να είμαστε με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ. Δεν πηγαίναμε διακοπές, όταν μπορούσαμε να είμαστε με τον Διδάσκαλο. Οι συγγενείς μας ρωτούσαν: «Γιατί δεν πάτε διακοπές; Τι είναι αυτά - μόνο στο Γκουρμάντι πηγαίνετε;» Τους έλεγα: «Είμαι ευτυχισμένη να είμαι με το σύζυγό μου. Οπουδήποτε πηγαίνω με το σύζυγό μου είμαι ευτυχισμένη, γιατί η συντροφιά του είναι τόσο ενδιαφέρουσα». Αυτοί έλεγαν: «Δεν σε καταλαβαίνουμε. Γιατί δεν κάνετε διακοπές και να πάτε κάπου αλλού;» Τους απαντούσα: «Νιώθω χαρά σε κάθε κατάσταση, όταν είμαι με το σύζυγό μου είτε στο τρένο είτε στο σκούτερ ή σ’ ένα ταξί. Είτε έχουμε λίγα χρήματα είτε πολλά, δεν με ενοχλεί αν εκείνος είναι πάντα στο πλευρό μου. Όταν πρέπει να πάω κάπου μόνη, μου λείπει... Το να είμαι μαζί του είναι το μόνο που μ’ αρέσει».

Ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ Ετοίμαζε το Σύζυγό μου για το Μελλοντικό του Ρόλο

Το 1970 είχαμε πυρετώδεις δραστηριότητες. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είχε δώσει στον Διδάσκαλο Ντάρσαν πολλές από τις αρμοδιότητες του άσραμ. Γίνονταν πολλές εκδηλώσεις και ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ήθελε το σύζυγό μου να είναι συνέχεια στο πλευρό του. Ο σύζυγός μου επισκεπτόταν τον πατέρα του στο άσραμ σχεδόν καθημερινά για οποιαδήποτε δουλειά χρειαζόταν για μια ειδική εκδήλωση. Παρουσιαζόταν το ένα ή το άλλο πράγμα που τον κρατούσαν απασχολημένο. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ τον ήθελε να είναι εκεί όσο το δυνατόν περισσότερο, για να συμμετέχει στις εκδηλώσεις.

Μερικές φορές συναντούσα τον Διδάσκαλο Ντάρσαν στο γραφείο του και πήγαινα μαζί του στο άσραμ μετά τη δουλειά του. Αν η δουλειά στο σπίτι απαιτούσε να είμαι εκεί, τότε έμενα και δεν έφευγα. Εκείνη την εποχή, ο Μπάουα ήταν ακόμη μικρός.

Ο σύζυγός μου συχνά μου έλεγε ότι όταν πηγαίναμε στο άσραμ θα έπρεπε να έχουμε απόλυτο σεβασμό για τον καθένα εκεί και να συμπεριφερόμαστε σαν ο καθένας να ήταν ανώτερος μας. Έλεγε: «Όταν πηγαίνεις στο άσραμ να είσαι καλόβολη. Να μη νευριάζεις». Ο σύζυγός μου ποτέ δεν έκρινε κανέναν. Αν κάποιος προσπαθούσε να τον βλάψει με οποιοδήποτε τρόπο, ποτέ δεν αντεκδικούταν. Το αντιμετώπιζε με θάρρος κι απλά έλεγε: «Είναι η φύση αυτού του ανθρώπου. Εμείς δεν πρέπει να αντεκδικούμε, αλλά να αγαπάμε. Αν αυτοί δεν αφή-

νουν τους κακούς τους τρόπους, γιατί 0α πρέπει εμείς να αφήσουμε τους καλούς μας τρόπους;» Ποτέ δεν θύμωνε με κανέναν και πάντα είχε ένα χαμόγελο για όλους όσους τον συναντούσαν. Αν και υπήρχαν πολλές δυσκολίες που ο σύζυγός μου έπρεπε να περάσει, εκείνος έδινε μεγάλη αγάπη και σεβασμό σ' εκείνους που τις προκαλούσαν. Το παράδειγμά του με βοήθησε να γίνω πιο υπομονετική, να έχω πιο ανοιχτό μυαλό και μεγάλη καρδιά.

Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μου έδειχνε εσωτερικά και εξωτερικά ότι ο σύζυγός μου θα αναλάμβανε το ρόλο του Διδασκάλου μια μέρα. Είχα δει τη ζωή του πεθερού μου να αλλάζει όταν έγινε Διδάσκαλος. Είδα, πώς η ιδιωτική του ζωή είχε γίνει δημόσια ζωή και πώς από το να είναι πατέρας δύο παιδιών και μιας οικογένειας, είχε γίνει Παγκόσμιος Πατέρας. Είχα δει πώς η πεθερά μου έπρεπε να μοιράζεται το σύζυγό της με ολόκληρο τον κόσμο. Και είχα δει πώς ο σύζυγός μου έπρεπε να θυσιάζει το χρόνο του με τον πατέρα του, για το όφελος της ανθρωπότητας. Βλέποντας όλα αυτά, είχα ένα κρυφό φόβο μη συμβούν τα ίδια πράγματα και σε μας και διακόψουν την αρμονική και θαυμάσια οικογενειακή μας ζωή.

Η πρώτη νύξη για το τι θα ερχόταν μου έγινε το 1971. Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είχε γράψει μια διαθήκη. Μια μέρα ο Διδάσκαλος Ντάρσαν κι εγώ ήμασταν σε ένα αυτοκίνητο με τον Χαρτζαράν Σινγκ, την Πούσπα και τον Μπάλουαντ Σινγκ που εργάζονταν κι αυτοί για την Αποστολή. Ο Μπάλουαντ Σινγκ. που οδηγούσε, είπε στο σύζυγό μου: «Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ έγραψε μια διαθήκη στο όνομά σου». Αναφερόταν σε μια διαθήκη που έλεγε ποιος θα ήταν ο πνευματικός διάδοχός του. Ο Χαρτσαράν Σινγκ είπε στα Παντζάμπι: *«Ιν, να νου πάτα ναχίν»,* που σημαίνει: «Αυτός δεν ξέρει», και σκούντησε τον Μπάλουαντ Σινγκ. Όταν άκουσα αυτή τη συζήτηση είπα: «Ω *Θεέ* μου, ξέρουν για τη διαθήκη!» Αλλά μείναμε σιωπηλοί. Έγινε σιωπή θανάτου για λίγη ώρα.

Μια άλλη φορά, πριν ακόμη απ’ αυτό που συνέβη το 1971. όταν πίναμε τσάι με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ, η Τάι Τζι, μια κυ-

ρία που εργαζόταν στο άσραμ, έφερε το τσάι και ρώτησε τον Διδάσκαλο Κιρπάλ: «Ποιος θα σε διαδεχτεί;» Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ δεν απάντησε, μόνο σκάλιζε τα χαρτιά του. Αυτή επέμενε ότι διόρισε κάποιον σαν διάδοχό του. Τελικά, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ, προσπαθώντας να αποφύγει να απαντήσει στην ερώτηση, άλλαξε τη συζήτηση λέγοντάς της; «Ποιον προτείνεις;», αυτή απάντησε: «Εγώ βλέπω τις ιδιότητες μόνο στο γιο σου, Ντάρσι». Έτσι, γεγονότα σαν κι αυτά μου έδωσαν κάποια ιδέα για το τι θα μπορούσε να συμβεί. Όμως, προσπαθήσαμε να το βγάλουμε από το μυαλό μας και να μην του δίνουμε πολλή σημασία. Μερικές φορές, άλλοι άνθρωποι ήθελαν να μιλήσουν για τη διαδοχή, αλλά εμείς λέγαμε: «Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είναι ακόμη εδώ μαζί μας, δεν πρέπει να έχουμε τέτοιες σκέψεις». Δεν δίναμε σημασία σ' αυτό και λέγαμε: «Μην μιλάτε γι' αυτό. Δεν ακούμε».

Το 1973, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ρώτησε το σύζυγό μου πότε μπορούσε να πάρει σύνταξη. Ο σύζυγός μου απάντησε: «Σε πέντε χρόνια». Εγώ ρώτησα το σύζυγό μου: «Γιατί σε ρωτάει συνέχεια γι' αυτό;» Αυτός απλά απέφυγε την απάντηση, λέγοντας: «Εκείνος είναι ο Διδάσκαλος. Εκείνος ξέρει καλύτερα».

Κατά τη διάρκεια εκείνης της χρονικής περιόδου ο Διδάσκαλος Κιρπάλ είχε αρχίσει να λέει στο σύζυγό μου για τις λεπτομέρειες της πνευματικής εργασίας. Σκέφτηκα: «Γιατί του ζητάει να συνταξιοδοτηθεί; Τον θέλει να κάνει πνευματική εργασία». Ανησυχούσα για το πού θα οδηγούσε αυτό. Είχαμε οικογένεια και τα παιδιά ήταν μικρά, ακόμα.

Μετά, μια μέρα, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ρώτησε το σύζυγό μου: «Μπορείς να συνταξιοδοτηθείς τώρα;» Ο σύζυγός μου απάντησε: «Μπορώ να συνταξιοδοτηθώ τώρα, αλλά η εντολή για την πληρωμή μου έχει κανονιστεί με την προσαύξηση αυτού του βαθμού υπηρεσίας. Αν περιμένω αργότερα, υπάρχει πιθανότητα να πάρω μεγαλύτερη σύνταξη». Εγώ ξαναρώτησα το σύζυγό μου: «Γιατί το ρώτησε αυτό;» Εκείνος απλά απάντησε: «Μου έθεσε αυτή την ερώτηση κι εγώ έπρεπε να απαντήσω».

Το Φεβρουάριο του 1974. λίγο μετά το Συνέδριο για την

Ενότητα του Ανθρώπου, πήγαμε στο σάτσανγκ στο Κιρπάλ Άσραμ. Μετά, ο Διδάσκαλος Κιρπάλ ρώτησε το σύζυγό μου: «Πρόσεξες ότι άλλαξα το στυλ που δίνω τα σάτσανγκ». Κι εκείνος απάντησε: «Ναι, Κύριε». Μετά ο Μαχαράτζ Τζι είπε: «Βλέπεις, *άρχισα να δίνω σάτσανγκ* τύπου ομιλίας». (Προηγουμένως έδινε σάτσανγκ βασισμένο σ' έναν ύμνο από τις Γραφές). Δεν συνειδητοποίησα ότι προετοίμαζε το σύζυγό μου σ' αυτό τον τομέα της πνευματικής εργασίας.

Το Φεβρουάριο του 1974 ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μάς κάλεσε μόνους μας στο δωμάτιό του. Μετά από την προκαταρκτική συζήτηση για την γρήγορη ανάπτυξη της Αποστολής, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος είπε στο σύζυγό μου για την αφάνταστα μεγάλη εργασία που απαιτούσε η Αποστολή και είπε ότι ο σύζυγός μου έπρεπε να τη συνεχίσει μετά από κείνον. Ο Μαχαράτζ Τζι του είπε: «Θα επωμιστείς μεγάλη ευθύνη μετά από μένα. Θα πρέπει να συνεχίσεις την πνευματική μου εργασία του σάτσανγκ και της μύησης. Είναι μεγάλη ευθύνη», παρατήρησε: «Πρέπει να της δίνεις περισσότερο από το χρόνο σου και την προσοχή σου». Βλέποντας τα μάτια του συζύγου μου να γεμίζουν δάκρυα, ο Μαχαράτζ Τζι τον καθησύχασε λέγοντας: «Όμως είμαι ακόμη μαζί σου. Αλλά η εργασία πρέπει να γίνει και όσο πιο σύντομα τελειώσεις την εξάσκησή σου σ' αυτή, τόσο το καλύτερο». Ο σύζυγός μου έκλαψε με πικρά δάκρυα. Εκείνος του είπε ότι, όπως ακριβώς ο Χαζούρ συνέχιζε την Αποστολή με τον ίδιο, θα συνέχιζε να κάνει το ίδιο επίσης και στην περίπτωσή του. Ακριβώς τότε μπήκε κάποιος στο δωμάτιο και ο Διδάσκαλος έμεινε σιωπηλός.

Κάθε φορά που ο σύζυγός μου επισκεπτόταν τον Μαχαράτζ Τζι, ο Διδάσκαλος του έλεγε πολλές λεπτομέρειες για την εργασία του σάτσανγκ στην Ινδία και σε όλο τον κόσμο. Ο Μαχαράτζ Τζι έβαλε επίσης το σύζυγό μου σε διαλογισμό στο δωμάτιο που ήταν δίπλα στο υπνοδωμάτιο του στο άσραμ.

Μερικούς μήνες αργότερα, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ρώτησε ξανά το σύζυγό μου: «Πότε μπορείς να συνταξιοδοτηΘείς;» Αυτός απάντησε: «Σε πέντε χρόνια». «Μπορείς να συνταξιοδοτηθείς τώρα;» τον ρώτησε ο Διδάσκαλος. «Ναι, αλλά

η επιτροπή συνεδριάζει για να αναβαθμίσει την κλίμακα της πληρωμής». Αλλά ο Δάσκαλος ρώτησε: «Αν έπρεπε να συνταξιοδοτηθείς σήμερα, θα μπορούσες;» Και ο σύζυγός μου απάντησε: «Ναι». Καθώς επιστρέφαμε σπίτι μέσα στο λεωφορείο, ρώτησα το σύζυγό μου: «Γιατί ο Μαχαράτζ Τζι συνεχίζει να σε ρωτάει για την συνταξιοδότηση;» Ο σύζυγός μου μού είπε: «Εκείνος ρωτάει κι εγώ πρέπει να απαντήσω. Μην ανησυχείς γι αυτό». Είχα ξαφνιαστεί με όλα αυτά τα γεγονότα, αλλά ο Διδάσκαλος με βοηθούσε να καταλάβω τι επρόκειτο να συμβεί. Όμως, δεν το δεχόμουν. Όλα. αυτά τα χρόνια ήξερα ότι ο σύζυγός μου ήταν ένας ξεχωριστός άνθρωπος, ότι δεν ήταν ένας κοινός άνθρωπος. Και ο αγαπημένος Διδάσκαλος μού έκανε νύξεις για την Αποστολή που βρισκόταν μπροστά μας. Αν και δεν ήθελα να συμβεί αυτό, δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς. Ήταν προκαθορισμένο.

Εξακολουθούσα να ανησυχώ. Αν και ο Ράτζι είχε καλή δουλειά στο Σικάγο, δεν είχε ακόμη παντρευτεί και ο Μπάουα ήταν ακόμη στο Γυμνάσιο. Δεν είχαμε μεγάλο λογαριασμό στην Τράπεζα για να βασιστούμε σ' αυτόν. Η εκπαίδευση στην Ινδία κοστίζει πολύ. Ένιωθα ότι ακόμη δεν είχαμε τακτοποιήσει τους γιους μας σωστά. Στην Ινδία το «να είναι τακτοποιημένα» τα παιδιά σημαίνει ότι έχουν εργασίες και είναι παντρεμένα. Έλεγα στον σύζυγό μου: «Ο Μπάουα πηγαίνει ακόμη στο σχολείο, γιατί να αναστατώνουμε τα πράγματα;» Ευχόμουν να περάσει ο καιρός και ο σύζυγός μου να μη συνταξιοδοτηθεί νωρίς, αλλά μόνον όταν θα συμπληρώσει το όριο. Ήθελα να τακτοποιηθεί πρώτα ο Μπάουα.

Δεκατέσσερις μέρες πριν αφήσει το σώμα ο Αγαπημένος Διδάσκαλος, ρώτησε ξανά το σύζυγό μου: «Μπορείς να συνταξιοδοτηθείς αυτή τη χρονιά;» και ο σύζυγός μου είπε: «Ναι». Ποτέ δεν φανταζόμουν ότι ο Αγαπημένος Διδάσκαλος θα έφευγε τόσο γρήγορα. Αλλά ξαφνικά, στις 21 Αυγούστου 1974, άφησε το σώμα του. Δύο μέρες πριν είχε μεταβιβάσει την πνευματική δύναμη στο σύζυγό μου.

Είχα τους φόβους μου όταν η Αποστολή άρχισε με το σύζυγό μου σαν πνευματικό Διδάσκαλο. Όμως, με τη Χάρη του

Διδασκάλου τα πάντα λύθηκαν μόνα τους. Μας έκανε να καταλάβουμε ότι αυτό ήταν η δουλειά του Διδασκάλου κι έπρεπε να κάνουμε το καλύτερο που μπορούσαμε.

Είδα το σύζυγό μου να λάμπει τόσο πολύ και με έκανε να καταλάβω τι υπάρχει εσωτερικά. Επειδή με έκανε να καταλάβω ήξερα ότι έπρεπε να κάνουμε στην Αποστολή το καλύτερο που μπορούσαμε. Δεν θα το κάνουμε εμείς οι ίδιοι. Εμείς θα κάναμε μόνο το καλύτερο που μπορούσαμε. Ήταν το έργο του Θεού.

Η Ζωή μας Όταν Άρχισε η Αποστολή του Διδασκάλου Ντάρσαν

Λίγο καιρό μετά την αναχώρηση του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ η ζωή μας άλλαξε τελείως. Ζούσαμε ακόμη στο διαμέρισμά μας, στο 219 Λαξμιμπάι Ναγκάρ. Ηταν ένα μικρό διαμέρισμα με καθιστικό, τραπεζαρία, μια μικρή κουζίνα, δύο υπνοδωμάτια και βεράντα. Όμως λίγο καιρό μετά που έφυγε ο Αγαπημένος Διδάσκαλος, το σανγκάτ (οι μαθητές) άρχισε να έρχεται στο σπίτι μας. Στην αρχή άρχισαν να έρχονται λίγοι άνθρωποι. Μετά έρχονταν όλο και περισσότεροι.

Πολλοί άνθρωποι άρχισαν να έρχονται από διάφορα μέρη της Ινδίας και από όλο τον κόσμο για να ελέγξουν το σύζυγό μου. Όταν βρήκαν ότι είχε τις πνευματικές ιδιότητες και είχαν εσωτερικές αποκαλύψεις, η πεποίθησή τους έγινε πολύ δυνατή. Επέστρεφαν στον τόπο τους ή έγραφαν γράμματα, λέγοντας στους άλλους ότι ο σύζυγός μου ήταν ο διάδοχος του Διδασκάλου Κιρπάλ.

Οι άνθρωποι προσπαθούσαν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, να επιβεβαιώσουν ότι ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήταν ο αληθινός διάδοχος του Διδασκάλου Κιρπάλ. Θυμάμαι ότι ο γιος του Τσάτσα Τζι, Ραμ, ήρθε από το Λακνάου. Ο Ραμ αμέσως ρώτησε το σύζυγό μου: «Μπορώ να δω το πέλμα σου;» Ένα από τα σημάδια ενός Διδασκάλου είναι το σημάδι του λωτού στην πατούσα του. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν έμεινε σιωπηλός. Έβγαλε τα παπούτσια και τις κάλτσες του και πήρε ένα μαντίλι για να τρίψει το πόδι του. Ο Ραμ ήταν ευτυχής που μπορού-

σε να δει το σημάδι του λωτού στην πατούσα του συζύγου μου. Ο σύζυγός μου τότε ξαναέβαλε τις κάλτσες του. Οι άνθρωποι δοκίμαζαν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους για να έχουν τη δική τους προσωπική επιβεβαίωση ότι ο σύζυγός μου ήταν ο αληθινός διάδοχος. Έμεινα κατάπληκτη από αυτό το γεγονός. Ρώτησα το σύζυγό μου: «Γιατί τα κάνεις όλα αυτά για τον κόσμο;» «Είναι εντάξει», μου είπε ρεμβάζοντας, και συνέχισε να μασουλάει ένα σπόρο από κάρδαμο.

Παρόλη αυτή τη δραστηριότητα, ο σύζυγός μου συνέχισε να πηγαίνει στο γραφείο του. Αλλά οι άνθρωποι έρχονταν όλη μέρα και τον περίμεναν να επιστρέψει σπίτι από τη δουλειά. Όταν ερχόταν στο σπίτι συζητούσε μαζί τους, ανάλογα με την ανάγκη του καθενός. Ξαφνικά, πολλοί άνθρωποι άρχισαν να έρχονται. Τους χαιρετούσα με ενωμένα χέρια κι έλεγα: «Σας παρακαλώ, αφήστε το σύζυγό μου να πάει στο γραφείο του. Έχει δουλειά στο γραφείο». Αλλά τι να έκανα; Οι άνθρωποι έρχονταν κλαίγοντας. Εμείς οι ίδιοι ήμασταν θλιμμένοι, γιατί είχαμε χάσει τον πατέρα μας. Αλλά εκείνοι που έρχονταν έλεγαν: «Ερχόμαστε από τόσο μακριά. Όταν βλέπουμε το σύζυγό σου, βλέπουμε τον Μαχαράτζ Κιρπάλ Σινγκ Τζι. Και μετά που τον βλέπουμε νιώθουμε πολύ ικανοποιημένοι σαν να είδαμε τον Μαχαράτζ Τζι. Αυτός είναι ο λόγος που ερχόμαστε. Δεν επιθυμούμε να σε ενοχλήσουμε ή να σε βάλουμε, σε οποιαδήποτε ανησυχία. Θέλουμε απλά να τον δούμε και να πάμε σπίτι μας. Λοιπόν, σε παρακαλούμε. άσε μας να έχουμε την ντάρσαν του. Μόνο άσε, μας να τον δούμε». Τιάρα, τι θα έπρεπε να κάνουμε; Βρίσκονταν εδώ με δάκρυα στα μάτια τους, καθώς ήταν μόνο λίγες μέρες από τότε που έφυγε ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ. Και τα δικά μας μάτια επίσης ήταν υγρά από δάκρυα.

Ο σύζυγός μου δεν πήρε καθόλου άδεια από την δουλειά του, όμως οι άνθρωποι συνέχισαν να έρχονται στο μικρό μας διαμέρισμα σε όλη τη διάρκεια της ημέρας. Είναι το έθιμό μας, όταν κάποιος έρχεται στο σπίτι, από ευγένεια να του προσφέρουμε νερό ή τσάι. Στην αρχή προσφέραμε νερό, αλλά καθώς οι άνθρωποι έρχονταν από μακριά ή έμεναν για λίγο, αρχίσαμε να προσφέρουμε τσάι.

Ο σύζυγός μου μιλούσε για τον Χαζούρ και τον Μαχαράτζ Τζι και οι άνθρωποι με τη σειρά τους μοιράζονταν τις αναμνήσεις τους με τους Διδασκάλους. Όταν του έλεγα «Ολόκληρο το σανγκάτ έρχεται εδώ», εκείνος απαντούσε: «Τι πρέπει να κάνουμε; Αυτό όλο είναι δική Του δουλειά. Εγώ έχω ακόμη τη δουλειά στην Δημόσια Υπηρεσία της Ινδίας και πρέπει να πάω στο γραφείο μου. όμως πρέπει να εξυπηρετήσω επίσης και την Αποστολή». Ήμουν ευχαριστημένη που τουλάχιστον συνέχιζε τη δουλειά του. Αλλά δύσκολα μπορούσαμε, να τα καταφέρουμε με όλον αυτόν τον κόσμο που ερχόταν. Δεν ξέραμε ούτε πού να τους βάλουμε να καθίσουν. Μερικές φορές, για να αποφύγουμε τη συρροή, φεύγαμε νωρίς το πρωί και πηγαίναμε σε κάποιου άλλου το σπίτι. Ο σύζυγός μου είχε λάβει εντολή εσωτερικά από τον Διδάσκαλο ότι θα έπρεπε να μείνει σε απομόνωση, εννοώντας ότι δεν έπρεπε να δώσει σάτσανγκ ή μύηση, μέχρις ότου ο Διδάσκαλος να του δώσει εντολή να ξεκινήσει. Γι’ αυτό μού ζήτησε, να μην έρχεται κανένας να μας επισκεφτεί, γιατί εκείνος ήταν σε απομόνωση. Αλλά οι άνθρωποι κάθονταν στους φράκτες στην αυλή μπροστά από το διαμέρισμά μας. Όταν ο σύζυγός μου πήγαινε στο γραφείο, σηκώνονταν και με ενωμένα τα χέρια πήγαιναν να τον χαιρετήσουν.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου που περίμενε τους Διδασκάλους εσωτερικά να του δώσουν την εντολή να αρχίσει την εργασία του σάτσανγκ, έπρεπε να πηγαίνουμε στο σπίτι μιας συγγενούς μας, της Ντίπα, που ήταν στο αεροδρόμιο Χίντεν, ένα κυβερνητικό αεροδρόμιο μεγάλης ασφάλειας. Είχε επίσης κατοικίες μεγάλης ασφάλειας κι έπρεπε κανείς να υπογράψει σ’ ένα βιβλίο όταν έμπαινε. Είχε διαμέρισμα σ' αυτή την περιοχή. Από τη δουλειά του εκείνος πήγαινε στο σπίτι της και γυρίζαμε στο σπίτι αργά τη νύχτα. Είχε λίγους ανθρώπους μαζί του, όπως τον Μπατναγκάρ, την Ντίπα, τον Μάνοχαρ Σινγκ και μένα και καθόμασταν για διαλογισμό. Ο κόσμος μάς έψαχνε, αλλά εμείς παραμέναμε σε απομόνωση. Είπαμε στη γειτόνισσά μας: «Αν έρθει κανείς και ο γιος μας ο Μπάουα ή ο υπηρέτης Τσάντερ δεν είναι σπίτι, πες τους ότι έχουμε βγει

έξω και δεν ξέρεις πότε θα επιστρέφουμε». Όταν πήγαμε στο σπίτι της Ντίπα για πρώτη φορά, βρήκαμε ένα ολόκληρο πλήθος ανθρώπων έξω από το σπίτι μας όταν επιστρέψαμε. Η γειτόνισσά μας ήρθε σε μας με ενωμένα τα χέρια. Όταν τη ρωτήσαμε γιατί δεν τους έδιωξε, απάντησε με ενωμένα χέρια και δάκρυα στα μάτια: «Σε παρακαλώ, αδελφή, μη μας λέτε να λέμε σ' αυτούς τους ανθρώπους που έρχονται να δουν τον αδελφό (εννοώντας τον σύζυγό μου), να μην έρχονται. Όλη την ημέρα ήμουν απασχολημένη στο να τους λέω να μην έρχονται. Αν ήθελαν νερό, γιατί είχαν έρθει από μακριά, τους έδινα. Τους είπα τι μου είπες να τους λέω. Αλλά εκείνοι είπαν: «Σε παρακαλώ, μην το λες αυτό. Μην μας λες να μην ερχόμαστε. Όταν έχουμε κάποιο εσωτερικό όραμα ή μήνυμα μέσα μας. θέλουμε να έρθουμε. Δεν θέλουμε νερό από σένα. Δεν θέλουμε τίποτα. Θέλουμε μόνο να δούμε τον Διδάσκαλο»».

Έτσι, είπε ότι δεν μπορούσε να τους διώξει. Αισθάνθηκε πολύ άσχημα λέγοντάς τους να μην έρχονται. Αυτί) είπε: «Είναι πολύ δυνατοί άνθρωποι και δεν τους αρέσει να τους λένε έτσι. Έρχονται εδώ με τέτοια αγάπη και αφοσίωση κι όταν τους λέω να φύγουν αρχίζουν να κλαίνε. Σε παρακαλώ, μη μου ζητάς να τους διώχνω». Οι γείτονές μας άρχισαν να σκέφτονται: «Κάτι πολύ σημαντικό συμβαίνει εκεί κι έρχεται όλος αυτός ο κόσμος».

Μερικές φορές, όταν φεύγαμε από το διαμέρισμα, ο Μπάουα και ο Τσάντερ έμεναν στο σπίτι. Καθώς ο Μπάουα ήταν σχολείο, ερχόταν στο σπίτι να μελετήσει για τις εξετάσεις του και για τα μαθήματά του. Ο Τσάντερ ήταν επίσης εκεί κι έκανε μάθημα δι' αλληλογραφίας, που είχαμε πληρώσει, έτσι (άστε να μπορέσει να πάρει ένα δίπλωμα. Όταν οι άνθρωποι έρχονταν και δεν ήμασταν σπίτι, ο Μπάουα και ο Τσάντερ τούς πρόσφεραν φαγητό. Η γειτόνισσά μας, η κυρία Μέτα, έβλεπε τη θλιβερή τους κατάσταση και τους βοηθούσε προσφέροντας φαγητό στους σατσάνγκις (μαθητές). Αλλά οι άνθρωποι που έρχονταν, τους δυσκόλευαν στη μελέτη τους. Έτσι, είπα στο σύζυγό μου: «Αυτό είναι πάρα πολύ για μας». Και μου απάντησε με, πολλή φιλευσπλαχνία και αγάπη: «Αυτό δεν το

κάναμε εμείς. Δεν το επέλεξα εγώ. Αυτό δεν είναι δουλειά. Είναι δουλειά Του!» Έτσι, μου το έλεγε με τέτοιο τρόπο που έβλεπα ότι δεν υπήρχε άλλη λύση. Αυτός έλεγε: «Αυτό δεν το κάνω εγώ. Εγώ δεν το θέλω. Εσύ δεν το θέλεις. Εκείνος το κάνει έτσι. Εκείνος το κάνει. Είναι παντοδύναμος. Πρέπει να προσαρμοστούμε. Τι μπορείς να κάνεις; Οι άνθρωποι έρχονται. Τι μπορείς να κάνεις γι' αυτούς; Ζητήσαμε από τους γείτονες να τους πούνε να μην έρχονται. Όμως, συνεχίζουν να έρχονται. Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;»

Έτσι άρχισα να νιώθω ότι θα έπρεπε απλά να βοηθήσω. Ήταν η Χάρη του που μπόρεσα να προσαρμοστώ. Συχνά οι συγγενείς μου εξ αίματος αδελφοί και αδελφές- έρχονταν να μας επισκεφτούν και έβλεπαν τι συνέβαινε. Μου έλεγαν: «Εσύ μπορείς να το αντέξεις! Εμείς δεν θα μπορούσαμε». Οι αδελφές και οι αδελφοί μου ήταν όλοι τους καλά αποκαταστημένοι στη ζωή. Δεν ήταν σατσάνγκις, αλλά Σικχς που πίστευαν στις Γραφές. Όμως, σέβονταν το σύζυγό μου τόσο πολύ, που όποτε πήγαινε να τους επισκεφτεί, έλεγαν ότι ο Θεός μόλις ήρθε στο σπίτι τους. Και το έλεγαν αυτό ακόμη και πριν αρχίσει την Αποστολή! Τότε, ετοίμαζαν μόνο αγνά χορτοφαγικά φαγητά, όταν πηγαίναμε και μου έλεγαν: «Εσύ είσαι αδελφή μας. Είσαι πολύ καλή. Είσαι συγγενής μας εξ αίματος. Αλλά αυτός είναι άγιος. Είναι ο Θεός που έρχεται στο σπίτι μας». Και χαμογελούσαν. Βλέποντας τι συνέβαινε στην Αποστολή και βλέποντας το στυλ της ζωής μου, μου είπαν: «Εσύ προοριζόσουν γι αυτή την οικογένεια. Μπορείς να αντεπεξέλθεις με όλο αυτό. Εμείς δεν θα μπορούσαμε. Είσαι φτιαγμένη γι' αυτό το είδος ζωής». Αλλά εγώ γνωρίζω ότι όλα είναι η Χάρη του. Αν μ' άφηνε μόνη, δεν θα μπορούσα να τα κάνω και ο ίδιος ο Διδάσκαλος ακόμη είπε πολλές φορές: «Για μένα η μετάβαση δεν ήταν τίποτα, γιατί η Χάρη του Διδασκάλου απλά ρέει μέσω μου, αλλά η Μπάτζαν έπρεπε να προσαρμοστεί περισσότερο».

Ανησυχούσα για τον Μπάουα όμως, γιατί δεν ήξερα τι βαθμούς θα έφερνε από το σχολείο ή τι θα έκανε με το κολέγιο. Ήταν στην ένατη τάξη, γύρω στα δεκατέσσερα εκείνη την

εποχή. Ο Μπάουα παρακολουθούσε κι έβλεπε όλα αυτά να συμβαίνουν. Ήταν στο σπίτι με τον Τσάντερ, τον υπηρέτη μας, όλη την ώρα. Ήταν δύσκολο για κείνον να μελετήσει με όλο αυτό τον κόσμο να έρχεται μέρα και νύχτα και ο Τσάντερ, επίσης, μελετούσε εκείνη την εποχή. Μια φορά ο Μπάουα μάς πληροφόρησε ότι δεν μπορούσε να μένει πίσω, αλλά θα μας συνόδευε από τώρα και εμπρός, οπουδήποτε πηγαίναμε. Όταν τον ρωτήσαμε γιατί, είπε: «Οι άνθρωποι έρχονται γύρω μου και με ρωτούν πού είσαστε και όταν τους λέω ότι δεν ξέρω, δεν με. πιστεύουν. Μερικοί άνθρωποι από χωριά μου λένε: "Ακόμη και τα πιο μικρά παιδιά γνωρίζουν πού είναι οι αγελάδες και τα βόδια τους, όμως εσύ δεν γνωρίζεις πού είναι οι γονείς σου!» Αλλά τότε ο Διδάσκαλος είπε στον Μπάουα: «Εσύ πρέπει απλά να κοιτάς τη δουλειά σου, να μένεις στο δωμάτιό σου και να μελετάς».

Σύντομα, διάφορα μέλη του συμβουλίου της Αποστολής του Διδασκάλου Κιρπάλ Σινγκ έρχονταν το ένα μετά το άλλο, για να προσφέρουν τη βοήθειά τους και να εργαστούν με τον σύζυγό μου. Άρχισαν να έρχονται να ζητάνε την καθοδήγησή του. Ο σύζυγός μου τους είπε να τον συναντούν στο αεροδρόμιο Χίντεν και η δουλειά σιγά σιγά άρχισε.

Μερικές φορές, ο σύζυγός μου πήγαινε στο σπίτι του Μπατναγκάρ ή του Μάνοχαρ Σινγκ στην περιοχή Αύντι. Το σανγκάτ ακόμη δεν γνώριζε πού πηγαίναμε. Λίγοι άνθρωποι έρχονταν μαζί του. Μιλούσαν, έκαναν ερωταποκρίσεις με το σύζυγό μου και κάθονταν σε διαλογισμό. Γυρίζαμε, στο σπίτι μόνο πολύ αργά τη νύχτα ή το πρωί, όταν τα πλήθη των ανθρώπων στο σπίτι μας ήταν μικρά. Μετά, ο σύζυγός μου πήγαινε στη δουλειά.

Αν και θα άρχιζε την πνευματική εργασία μόνο όταν του έδιναν εντολή εσωτερικά, με τη συνήθεια που είχε δεν μπορούσε να είναι απότομος με τους ανθρώπους. Δεν προσκαλούσε κόσμο να έρθει. Προσπάθησε όσο το δυνατόν να μείνει μακριά, αλλά αν τον συναντούσε κάποιος, ήταν όλο αγάπη και γλυκύτητα προς αυτόν και του μιλούσε.

Ο Γάμος τον Ράτζι

Δεν ανησυχούσα μόνο για τις σπουδές του Μπάουα, αλλά ανησυχούσα και για την παντρειά του Ράτζι. Ο Ράτζι ήρθε στην Ινδία το 1976 και πήγαινε, παντού, με τον Διδάσκαλο στο σανγκάτ και σε άλλα, μέρη, αλλά δεν κοίταζε κανένα κορίτσι για γάμο. Έτσι, είπα στο σύζυγό μου: «Θέλω λίγο από το χρόνο σου». Εκείνος είπε: «Εντάξει, κάθισε κάτω». Έτσι του είπα ότι ανησυχούσα για τις σπουδές του Μπάουα και το γάμο του Ράτζι. Μου είπε: «Κοίταξε, αυτό είναι δουλειά Του. Μην ανησυχείς για τον Ράτζι. Θα παντρευτεί, οπωσδήποτε, και θα πάει πίσω στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πήγαινε μαζί του όποτε έχεις χρόνο και δείτε, μερικά κορίτσια. Όταν δει κάποια που του αρέσει, πες μου το κι εγώ θα πάω να συναντήσω την οικογένεια. Όσο για τον Μπάουα μην ανησυχείς. Αυτός οπωσδήποτε, με τη Χάρη του Διδασκάλου θα γίνει δεκτός σε κάποιο κολέγιο για ηλεκτρονικά. Ας κάνει αίτηση για διάφορα μέρη και στο τέλος κάπου θα τον πάρουνε».

Όταν ήρθε η ώρα να παντρευτεί ο Ράτζι, ψάξαμε για μια κοπέλα. Ένα κορίτσι που το έλεγαν Ρίτα Σατσντέβ ήταν υποψήφια. Είχε πάρει το δίπλωμα *«Bachelor of Arts»* καθώς και το δίπλωμα στη Διαχείριση Σπιτιού. Είχε πολλά ταλέντα. Όταν ο Ράτζι την συνάντησε του άρεσε.. Ζητήσαμε από τον Διδάσκαλο Ντάρσαν τις ευλογίες του.

Ο γάμος έγινε στις 30 Απριλίου 1976. Πραγματικά ήταν όπως τον είχε περιγράψει ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ δώδεκα χρόνια πριν. Ενώ γίνονταν οι διευθετήσεις για ένα γάμο στην οικογένεια ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ πρότεινε να γίνει όσο το δυνατόν πιο απλός. Παρατήρησε: «Θα δείτε ότι στο γάμο του Ράτζι θα πραγματοποιηθεί η επιθυμία μου». Εκείνη την εποχή ε-

γώ ανησύχησα, γιατί από τον τρόπο που το είπε φάνηκε ότι εκείνος δεν θα ήταν εκεί μαζί μας. Και έτσι έγινε. Ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ Τζι δεν ήταν με το φυσικό του σώμα εκεί για το γάμο του Ράτζι. Αλλά οι επιθυμίες του εκτελέστηκαν και είχαμε έναν απλό γάμο για τον Ράτζι και τη Ρίτα. Μετά από δύο εβδομάδες στην Ινδία πήγαν στις Ηνωμένες Πολιτείες για να ζήσουν στα περίχωρα του Σικάγου. Ο Ράτζι και η Ρίτα έχουν τώρα δύο παιδιά, μια κόρη που τη λένε Ρίμτζιμ (υποκοριστικό Ρίμπη) κι ένα γιο με το όνομα Κουνουαρτζίτ (υποκοριστικό Κέννυ).

Τα Ενδιαφέροντα του Ράτζι

Ο Ράτζι είχε μεγάλο ενδιαφέρον για την καριέρα του στην έρευνα και στην ανάπτυξη, σε μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες τηλεπικοινωνιών του κόσμου, όπου εργαζόταν στο Σικάγο. Είχε επίσης και μεγάλο ενδιαφέρον για τις δραστηριότητες της Αποστολής, με τον τρόπο που τη διεύθυνε ο Διδάσκαλος Ντάρσαν Σινγκ.

Ο Ράτζι ήταν στη Δύση και ο Διδάσκαλος ήταν στην Ανατολή. Υπήρχαν πολλοί μαθητές από τη Δύση που έθεταν ερωτήματα. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν πληροφορούσε πάντα τον Ράτζι για όλα τα γεγονότα και πολλές φορές τον καθοδηγούσε τι να πει στους ανθρώπους.

Όταν ο Διδάσκαλος πήγαινε περιοδεία στην Αμερική, συμβουλευόταν τον Ράτζι κι αυτός βοηθούσε να γίνουν οι διευθετήσεις εκεί. Ο Ράτζι συχνά έλεγε τις απόψεις του και έδινε τις ιδέες του σε διάφορα θέματα για το πώς θα έπρεπε να γίνουν τα πράγματα.

Ο Ράτζι εργαζόταν δραστήρια για την Αποστολή. Προσπαθούσε όσο καλύτερα μπορούσε να εξυπηρετήσει την Αποστολή του Διδασκάλου Ντάρσαν Σινγκ, όσο ήταν δυνατόν. Αφιέρωνε πολύ χρόνο γι’ αυτό όλα τα χρόνια.

Η Καλοσύνη του Ράτζι

Ο Ράτζι ήταν πολύ καλός με τους ανθρώπους. Μια φορά ένας από τους φίλους του Διδασκάλου Ντάρσαν Σιγνκ πήγε από την Ινδία στο Σικάγο και έμαθε ότι ο Ράτζι ήταν εκεί. Ο Ράτζι ακύρωσε το πρόγραμμά του για να μείνει σπίτι και να διασκεδάσει το φίλο του πατέρα του. Αργότερα, όταν ο Ράτζι ρώτησε, έμαθε ότι ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δεν ήξερε ότι ο άνθρωπος θα ήθελε να μείνει μαζί του και ο άνθρωπος δεν του το ζήτησε ποτέ. Αλλά ο Ράτζι ήταν τόσο καλός που οποτεδήποτε κάποιος ανέφερε το όνομα του πατέρα του, έβγαινε από το πρόγραμμα του για να τον βοηθήσει.

Χρόνια αργότερα, το 1995, ένας πρώην καθηγητής του Ράτζι κι ένα μέλος του επιτελείου του πανεπιστημίου τον συνάντησαν σε ένα ταξίδι στο Μαδράς. Ο ένας θυμήθηκε ότι φρόντιζε την κουζίνα και την τραπεζαρία και ο άλλος ότι εργαζόταν σαν σύμβουλος για τους φοιτητές. Και οι δυο τους θυμήθηκαν τον Ράτζι που χρόνια πριν πήγαινε στο Ινδικό Ινστιτούτο της Τεχνολογίας του Μαδράς. Ο καθηγητής είπε: «Είδα από τότε, όταν ήσουν σπουδαστής, τα χαρακτηριστικά της αγιότητας σου». Και οι δυό τους ήταν ευτυχείς που συνάντησαν ξανά τον Ράτζι. Είχαν σκεφτεί ότι αυτός θα γινόταν κάτι μεγάλο και ήταν ευτυχείς που τον έβλεπαν ξανά.

Η Εκπαίδευση του Μπάουα

Οταν ο σύζυγός μου ανέλαβε την Αποστολή το 1974, ο Μπάουα ήταν μόνο δεκατεσσάρων χρονών και πήγαινε ακόμη σχολείο. Όταν τελείωσε, το σχολείο, ο σύζυγός μου του είπε ότι έπρεπε να πάρει το δίπλωμα του κολεγίου και. να διαλέξει κάποιο κλάδο εργασίας. Ο Μπάουα ήθελε να μείνει μαζί μας στο Δελχί, αλλά ο σύζυγός μου του είπε. ότι θα έπρεπε να πάει στην Αμερική και να πάει εκεί σε κολέγιο. Ο σύζυγός μου σκέφτηκε ότι αν πήγαινε σχολείο στο Δελχί, θα ήταν δύσκολο να συγκεντρωθεί στα μαθήματα του, γιατί η ζωή στο άσραμ ήταν τόσο πυρετώδης. Τότε ο σύζυγός μου μού είπε: «Έχεις την καρδιά μητέρας - έχεις χορδές αγάπης. Αλλά πρέπει να μάθει να εξυπηρετείται μόνος του». Γι αυτό αποφάσισε να τον στείλει στο Σικάγο να ζήσει με τον αδερφό του Ράτζι και να πάει στο κολέγιο για δίπλωμα.

Ο Μπάουα πήγε στο Νορθ Σέντραλ Κόλλετζ και πήρε δίπλωμα στην Επιστήμη των Υπολογιστών. Αν και ο Μπάουα θα προτιμούσε μάλλον να παραμείνει στο Δελχί, αργότερα είπε: «Τιάρα κατάλαβα ότι ήταν καλό που πήγα κολέγιο στις Ηνωμένες Πολιτείες». Πήρε το δίπλωμα του κολεγίου και εξέφρασε την εκτίμησή του προς τον Διδάσκαλο γι’ αυτό. Ο σύζυγός μου ήταν πολύ ευχαριστημένος μαζί του.

Παντρεύτηκε την Σάτουαντ Τσάμπρα στις 2 Ιανουάριου, 1986 και τώρα έχει δύο παιδιά: μια κόρη, την Άινα κι ένα γιο, τον Γιουβράτζ.

Η Αναγνώριση της Ισότητας από τον Διδάσκαλο Ντάρσαν

Θυμάμαι ένα γεγονός που έγινε στη γέννηση της πρώτης εγγονής μας, Ρίμτζιμ, που είναι παράδειγμα ότι ο σύζυγος μου αναγνώριζε την ισότητα μεταξύ των δυο φύλων. Όταν άκουσε τα νέα για τη γέννησή της, στις 23 Νοεμβρίου 1979, κάλεσε όλους τους ανθρώπους που ήταν στο άσραμι και άρχισε να μοιράζει λαντούς, ένα είδος ινδικού γλυκού, που είναι σαν μπαλάκι. Ενώ το έκανε αυτό, ο Τσάτσα Τζι, ένας από τα γεροντότερα σέβανταρς (αυτοί που κάνουν ανιδιοτελή εξυπηρέτηση στο άσραμ), ρώτησε το σύζυγό μου: «Γιατί προσφέρεις λαντούς για κορίτσι; Τα λαντούς δίνονται για τη γέννηση γιού!»

Αυτό είναι ενα παράδειγμα που δείχνει ότι ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δεν έκανε διάκριση μεταξύ κοριτσιών και αγοριών. Μας έδειξε ότι η ίδια γιορτή που γίνεται για τη γέννηση γιού στην Ινδία θα έπρεπε να γίνεται επίσης και για τη γέννηση κόρης! Αυτός αργότερα ξαναείπε αυτή την ιστορία πολλές φορές με μεγάλη ευτυχία και χαρά.

Από την Ιδιωτική Ζωή στην Εγκόσμια ζωή

Σιγά σιγά, εξαιτίας της Αποστολής, η ιδιωτική μας ζωή έγινε δημόσια ζωή. Η ιδιωτική μας ζωή βαθμιαία εξαφανίστηκε χωρίς καμιά απόφαση, ούτε πρόβλημα, από μέρους μας. Απλά, συνέβη φυσικότατα. Υπήρχε τόση πολλή δουλειά να γίνει που απλά ασχολιόσουν σ' αυτήν και ξεχνούσες τα προβλήματα. Προσπάθησα να κάνω διευθετήσεις, έτσι ώστε να υπάρχει κατάλληλη ατμόσφαιρα και τα πάντα να πηγαίνουν ομαλά.

Η πρώτη κυρία που ήρθε από τη Δύση ήταν η Εστέλλε Κλέυτον. Τις πρώτες μέρες της Αποστολής οι άνθρωποι πήγαιναν στα ξενοδοχεία. Έτσι, όταν επισκέπτονταν το σπίτι, έμεναν πολλές ώρες. Φυσικά, τους λέγαμε: «Θα θέλατε να φάμε μαζί;» Έτσι συνέχεια υπήρχαν άνθρωποι που έτρωγαν μαζί μας. Δεν ήταν ασύνηθες το να πρέπει ξαφνικά να ετοιμάσουμε φαγητό για είκοσι ή περισσότερους ανθρώπους, τους οποίους ο σύζυγός μου αυθόρμητα είχε καλέσει να φάνε μαζί του. Ο σύζυγός μου πλήρωνε για όλο αυτό το φαγητό από την τσέπη του. Ποτέ δεν δέχτηκε χρήματα από κανέναν. Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα, όλες του οι αποταμιεύσεις εξανεμίστηκαν, λόγω του κόστους διατροφής τόσων πολλών ανθρώπων κάθε μέρα από τη δική μας κουζίνα. Όταν μας τελείωσαν τα χρήματα, ο γιος μας ο Ράτζι, άρχισε να μας στέλνει χρήματα για να μας βοηθήσει.

Θυμάμαι μια φορά τον πρώτο χρόνο που ανέλαβε την Αποστολή ο σύζυγος μου, παρήγγειλα δύο μεγάλα κουτιά με φρούτα για κείνον, γιατί του άρεσαν τα φρούτα πάρα πολύ.

Αργότερα, όταν τον επισκέφτηκαν κάποιοι άνθρωποι, μου ζήτησε να φέρω μερικά από αυτά τα φρούτα. Αρχισα να ψάχνω για τα δυο κουτιά και βρήκα μόνο το ένα. Ρώτησα τι έγινε το άλλο κουτί και μου είπαν ότι ο σύζυγός μου το είχε ήδη μοιράσει σε ανθρώπους που τον είχαν επισκεφτεί. Τώρα, θα μοίραζε και το δεύτερο κουτί! Δεν ήμουν ευχαριστημένη μ' αυτό, αφού το είχα παραγγείλει ειδικά για κείνον. Όταν του είπα πώς ένιωσα, εκείνος με αγάπη και γλυκύτητα είπε: «Ας κάνουμε μια συμφωνία. Δεν θα μοιράζω τα πράγματα που δεν μπορώ να δω. Αν θες να κρατήσεις κάτι εδώ, τότε κράτησε το μακριά, να μην το βλέπω!»

Καθώς η Αποστολή μεγάλωνε, είδα ότι κι εγώ ήμουν όλο και πιο απασχολημένη. Ο σύζυγός μου συχνά μου ζητούσε να κανονίσω για διάφορες συγκεντρώσεις και πάρτι για τους αγαπητούς που έφευγαν για να επιστρέφουν στα σπίτια τους ή να γιορτάσουν τους γάμους τους, τη γέννηση των παιδιών τους, γενέθλια και επετείους. Αν κάποιος δεν ήταν καλά, συχνά τον επισκεπτόμουν σε κάποιο από τα πανδοχεία.

Είδα ότι ο σύζυγός μου ήταν όλο και πιο απασχολημένος. Οι άνθρωποι άρχισαν μερικές φορές να έρχονται στο διαμέρισμά μας στο Λαξμιμπάι Ναγκάρ περίπου από τις τέσσερις το πρωί. Ο σύζυγός μου έπρεπε να ετοιμαστεί για τη δουλειά του και να φύγει στις 9:30 ή 10:00. Μέχρι να. κάνει το λουτρό του, να ντυθεί, να δέσει το τουρμπάνι του και να πάρει πρόγευμα μπορούσε να δει είκοσι με τριάντα ανθρώπους που είχαν στριμωχθεί όλοι μαζί στο μικρό μας καθιστικό στη βεράντα.

Μερικές φορές υπήρχαν τόσοι πολλοί άνθρωποι, που αν ήθελα να πάρω έναν υπνάκο, δεν υπήρχε χώρος για μένα να ξαπλώσω. Οι άνθρωποι στο τέλος κάθονταν παντού, ακόμη και μέσα στο υπνοδωμάτιό μου. Μερικές φορές κοιμόμουν στο πάτωμα της τραπεζαρίας και μερικές φορές στην ταράτσα. Αλλες φορές έβαζα δύο ή τρεις καρέκλες μαζί στην έξω βεράντα και ξάπλωνα εκεί. Μερικές φορές άπλωνα ένα σεντόνι στο πάτωμα για να κοιμηθώ. Γία τέσσερα χρόνια κοιμόμουν έτσι.

Το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας περνούσε κάνοντας συντροφιά στους σατσάνγκις, που ήθελαν να περιμένουν στο

σπίτι μας, ωσότου ο Διδάσκαλος Ντάρσαν να επιστρέφει από το γραφείο του το βράδυ. Τόσοι πολλοί έρχονταν στο σπίτι, που ήταν δύσκολο να τα βγάλουμε πέρα με τα τρόφιμα. Έτσι, έλεγα στον Τσάντερ να κρατά ένα δοχείο ρύζι κι ένα δοχείο φακές πάντοτε έτοιμα στη χόβολη. Η θεία μας Τζάνκι ερχόταν όλη την ημέρα και έκανε πίκλες από λεμόνι, τσίλι και τζίντζερ για να προσφέρει με το ρύζι και τις φακές. Ό,τι και να έκανε, είχε τελειώσει μέχρι το βράδυ. Την άλλη μέρα όλα επαναλαμβάνονταν και ξανά το επόμενο βράδυ όλα τα φαγητά είχαν τελειώσει. Ο Τσάντερ έκανε επίσης τσαπάτις, για να προσφέρει με το φαγητό. Το κάναμε αυτό γιατί οι άνθρωποι έμεναν πολλές ώρες περιμένοντας να μιλήσουν στον Διδάσκαλο Ντάρσαν. Έτσι, συνεχίζαμε να τους ταΐζουμε. Το πρόβλημα ήταν ότι οι άνθρωποι έρχονταν από μακριά. Δεν ήταν σ' ένα ξενοδοχείο όπου μπορούσαν να πάνε να φάνε. Περίμεναν πολλές ώρες και πεινούσαν κι ένιωθε κανείς ότι πρέπει να τους προσφέρει φαγητό. Μέχρι να αποκτήσουμε το εξοχικό σπίτι της Μόνας, το 1976, οι άνθρωποι εισρέανε στο διαμέρισμά μας. Κανένας δεν μπορεί να καταλάβει τι πίεση ήταν - όλη την ημέρα να κάνουμε ρύζι, νταλ, πατάτες, τσαπάτις, γιαούρτι, τσάι, και να προσφέρουμε νερό. Όποτε θέλανε, οι άνθρωποι μπορούσαν να φάνε. Μετά, κάθε νύχτα, όταν ο Διδάσκαλος Ντάρσαν έτρωγε βραδινό, καλούσε τους ανθρώπους να φάνε μαζί του! Αυτή ήταν η δουλειά του. Εγώ έπρεπε απλά να βοηθάω. Χρειαζόταν όλη μου τη συνεργασία για να ξεπερνάει την κατάσταση.

Δεν ήταν εύκολο. Όταν ο Διδάσκαλος Ντάρσαν έτρωγε, ήθελε όλοι οι άλλοι να έχουν τον ίδιο τύπο πήλινα σκεύη και τον ίδιο τύπο φαγητού όπως κι εκείνος. Δεν μας επέτρεπε να του σερβίρουμε ιδιαίτερο φαγητό σε ιδιαίτερο πιάτο. Δεν μπορούσαμε να κρατήσουμε ιδιαίτερα ποτήρια, φλιτζάνια ή πιάτα για κείνον. Αν μαγειρεύαμε ένα ιδιαίτερο φαγητό για κείνον, επέμενε να προσφερθεί και στους άλλους. Ήθελε να έχει κόσμο γύρω του. Ήθελε οι άνθρωποι να πίνουν τσάι να γευματίζουν και να δειπνούν μαζί του, έτσι ώστε να εξοικονομά χρόνο και να μιλάει σε πολλούς ανθρώπους και να τους ικανοποιεί.

Ο Μπάουα βοηθούσε όλη αυτή την περίοδο. Μας άφηνε να κάνουμε αυτό που θέλαμε και δεν προσπαθούσε να επιβάλλει στον πατέρα του να κάνει αυτό που εκείνος ήθελε. Σεβόταν πάρα πολύ τον πατέρα του. Ήταν μαζί στα πρώτα χρόνια της Αποστολής. Ήσυχα έμενε πίσω και ποτέ δεν μας δημιούργησε κανένα πρόβλημα. Εκτιμούσαμε πάρα πολύ τη βοήθειά του.

Όλη αυτή την περίοδο, κατάλαβα ότι η Αποστολή ήταν του Διδασκάλου Κιρπάλ. Ήταν δουλειά του Διδασκάλου και έπρεπε να κάνουμε το καλύτερο. Επειδή ο σύζυγός μου κι εγώ ήμασταν κοντά, μιλούσαμε και τακτοποιούσαμε τα θέματα. Μερικές φορές έρχονταν τόσοι πολλοί άνθρωποι να δουν τον Διδάσκαλο Ντάρσαν, που έπρεπε να περιμένω πάρα πολύ χρόνο για να του μιλήσω. Αν υπήρχε σειρά ανθρώπων που περίμεναν να τον δουν, έβαζα μερικές φορές το όνομά μου στη λίστα των συνεντεύξεων. Όποτε έβλεπε το όνομά μου το έβαζε σε προτεραιότητα.

Έκανε τα πράγματα όσο το δυνατόν πιο εύκολα, για να μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε σ’ αυτές τις καταστάσεις. Πώς το έκανε, αυτός γνωρίζει. Μέσα σε όλα αυτά, ποτέ μου δεν τον φαντάστηκα να πονάει. Με ένα χαμόγελό του, λουλούδια ξεπήδαγαν τριγύρω. Όταν άκουγε και χαμογελούσε, τα πάντα φωτίζονταν τότε έμοιαζε ότι δεν υπήρχαν προβλήματα και ήταν παντού άνοιξη.

Οι Διδάσκαλοι έρχονται εδώ για όλο τον κόσμο. Δεν μπορούμε να τους κρατήσουμε αποκλειστικά για τον εαυτό μας ή αποκομμένους από τους άλλους. Ήξερα ότι δεν μπορούσα να τον δέσω ολοκληρωτικά σε μένα. Κατάλαβα και ήξερα ότι έπρεπε να τον αφήσω ελεύθερο. Εκείνος έλεγε για μένα: «Εκείνη έχει το δικό της χώρο αρμοδιότητας κι εγώ έχω το δικό μου». Δεν παρενέβαινα στο χώρο του, αλλά ήμουν στο πλευρό του όταν με χρειαζόταν. Εγώ είχα τον τομέα της διατροφής των ανθρώπων που έρχονταν να τον δουν. Αυτή ήταν η εξυπηρέτησή μου προς εκείνον.

Το Εξοχικό σπίτι της Μόνας

Όταν νοικιάσαμε το εξοχικό σπίτι της Μόνας κοντά στο Γκρήν Παρκ σαν τόπο για τους σατσάνγκις που μας επισκέπτονταν, ο σύζυγός μου πήγαινε εκεί κατευθείαν από τη δουλειά του πολλές φορές την εβδομάδα. Ήταν ένα καινούργιο σπίτι, με τρεις ορόφους. Το ισόγειο είχε ένα καθιστικό, τραπεζαρία, κουζίνα κι ένα υπνοδωμάτιο με λουτρό. Ο δεύτερος όροφος είχε μια ταράτσα και ένα μικρό δωμάτιο στο πλάι. Εγώ τον συναντούσα εκεί. Μετά τη δουλειά είχε μόνο δέκα με δεκαπέντε λεπτά, πριν αρχίσει το βραδινό του πρόγραμμα, να συναντάει ανθρώπους, να βάζει τον κόσμο σε διαλογισμό και να απαντά σε ερωτήσεις. Συναντούσε κόσμο μέχρι τις δύο ή τρεις το πρωί. Κι αν κάποιοι έφευγαν για να επιστρέψουν στη χώρα τους, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν τους καλούσε να έρθουν μαζί μας στο διαμέρισμά μας, για να τους δώσει μια τελευταία συνέντευξη και πρασάντ. Αν το αεροπλάνο τους έφευγε στις 6:00 το πρωί, αυτοί που θ' αναχωρούσαν έμεναν μαζί μας μέχρι τις 4:30 το πρωί. Μετά, λίγο αργότερα, άρχιζαν να φτάνουν οι πρωινοί επισκέπτες. Μερικές φορές έμενα κατάπληκτη, αλλά και ανησυχούσα που έβλεπα το σύζυγό μου να πηγαίνει στο γραφείο του χωρίς να αναπαυθεί ή να αναπαύεται μόνο μισή ώρα τη νύχτα, τη μια μέρα μετά την άλλη. Για χρόνια, τα πράγματα δεν άλλαξαν πολύ και απορούσα για την υπεράνθρωπη φυσική του αντοχή και υπομονή.

Ο σύζυγός μου συχνά μου έλεγε ότι είχα προτεραιότητα κι ότι μπορούσα να του μιλήσω οποτεδήποτε ήθελα. Αλλά έβλεπα ότι τόσοι πολλοί άνθρωποι ήθελαν να τον δουν. Ήξερα ότι η εργασία του Διδασκάλου ήταν η πραγματική προτεραιότητα. Έτσι συχνά περίμενα μέρες για να του μιλήσω. Όταν τα

παιδιά, ο Ράτζι και ο Μπάουα, ήταν εκεί, είδα ότι κι εκείνοι επίσης περίμεναν μέχρι να είναι ελεύθερος για να του μιλήσουν. Αυτοί συχνά περίμεναν για ώρες και ώρες και μερικές φορές, για μέρες. Όταν μας έδινε χρόνο ήταν όλο αγάπη και γλύκα. Όμως, όταν έβλεπες τόσους πολλούς ανθρώπους να έρχονται σ' εκείνον με προβλήματα, ήξερες ότι πρέπει να φροντίσει πρώτα αυτούς και προσαρμοζόσουν στο να περιμένεις.

Αλλαγές που Παρατήρησα στο Σύζυγό μου Όταν Έγινε Διδάσκαλος

Σε όλη του τη ζωή ο σύζυγός μου είχε μεγάλη υπομονή και ικανότητα να αντιμετωπίζει σοφά τα προβλήματα και να βοηθάει πολλούς ανθρώπους. Όταν έγινε Διδάσκαλος έκανε το ίδιο, αλλά διαπραγματευόταν με όλο και μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων για όλο και περισσότερες ώρες, ενώ διατηρούσε την ίδια γλυκύτητα! Υπήρχε τρομερή πίεση με τόσους πολλούς ανθρώπους που έρχονταν σ' εκείνον με προβλήματα και ανάγκη για Χάρη. Ήταν ολοφάνερο ακόμη και με γυμνό μάτι ότι η Χάρη έρεε σε όλους τους ανθρώπους που έρχονταν.

Αν έχει κανείς να ασχοληθεί με τα προβλήματα ενός μικρού κύκλου ανθρώπων, είναι δύσκολο, αλλά κατορθωτό. Αλλά όταν πάρα πολλοί άνθρωποι και πάρα πολλά προβλήματα έρχονται στο κεφάλι σου μεμιάς, είναι πάρα πολύ δύσκολο να τα βγάλεις πέρα με τα προβλήματα και τις πιέσεις με ειρηνικό και γεμάτο αγάπη τρόπο. Αλλά ο σύζυγός μου μπορούσε να το κάνει.

Στα πρώτα χρόνια της Αποστολής του συζύγου μου, με εξέπληξε που τα έβγαζε πέρα με όλα. Πώς η Αποστολή άρχισε από το μηδέν, πώς μεγάλωσε και πώς όλα τα προβλήματα λύνονταν τόσο εύκολα στα χέρια του, ήταν θαύμα. Εκείνος ήταν πάντα ήρεμος και συγκροτημένος και χειριζόταν τα προβλήματα με γλυκό τρόπο και ποτέ δεν ταραζόταν για τίποτα. Είναι γι αυτό που ο Διδάσκαλος Κιρπάλ Σινγκ εμπιστεύτηκε στον σύ-

ζυγό μου να φροντίζει για τις ευθύνες της οικογένειας στην απουσία του και περίμενε από κείνον να λύνει οποιοδήποτε πρόβλημα.

Οι άνθρωποι συχνά με ρωτάνε, αν είδα καμιά αλλαγή στο σύζυγό μου μετά που πήρε τον πνευματικό μανδύα. Η πιο σημαντική αλλαγή στο φυσικό του σώμα ήταν ότι τα μάτια του, που ήταν μαύρα, είχαν γίνει μπλε. Ο καθένας μπορούσε να το δει, συγκρίνοντας τα πρώτα βίντεο που είχα τραβήξει με κείνα που τραβήχτηκαν αργότερα. Είχε πολύ μεγαλύτερη ομοιότητα με τον πατέρα του, τον Αγαπημένο Διδάσκαλο Σαντ Κιρπάλ Σιγνκ Τζι. Οι ιδιότητες του μυαλού, της καρδιάς και της ψυχής έγιναν πολύ πιο έντονες. Έγινε ακόμη πιο φιλεύσπλαχνος, ελεήμων και γεμάτος Χάρη. Ο τρόπος που έβλεπε τα πράγματα έγινε ακόμη πιο πλατύς. Σκεφτόταν από την άποψη όλων των μυημενών, μάλλον όλης της ανθρωπότητας — μάλλον όλης της Δημιουργίας. Μετά που έλαβε τον πνευματικό μανδύα, δεν είχε καθόλου χρόνο για την ποίησή του και πραγματικά πολύ λίγο χρόνο για τις υποθέσεις της οικογένειάς του και της προσωπικής του ευημερίας. Αυτό συνέβει γιατί η οικογένειά του είχε μεγαλώσει και αγκαλιάσει όλη τη Δημιουργία. Αν και είχε λιγότερο χρόνο να δώσει στα μέλη της φυσικής του οικογένειας, εξακολουθούσε να φροντίζει τρυφερά για μας κι επιθυμούσε να είμαστε απασχολημένοι στη δουλειά για το σάτσανγκ - όμως μερικές φορές είχαμε κάποιες γλυκές και φευγαλέες ματιές όπως στο παρελθόν!

Άλλαζε προς το καλύτερο τη ζωή εκείνων που έρχονταν σε επαφή μαζί του και αγωνιζόταν να τους κάνει ιδανικούς άντρες και γυναίκες, θυμίζοντάς τους αυτό που ονομάζεται «θετικός μυστικισμός». Όταν πήρε σύνταξη αφιέρωνε όλο το χρόνο του στην πνευματική Αποστολή. Έδινε ομιλίες και έγραφε βιβλία πάνω σε πνευματικά θέματα, απαντούσε σε. ογκώδη αλληλογραφία από όλο τον κόσμο και έδινε συνεντεύξεις σε όλους εκείνους που έρχονταν σε κείνον προσωπικά για παρηγοριά στα προβλήματα και στις αρρώστιες τους και για να παρακαλέσουν για τις ευλογίες του. Συχνά επισκεπτόταν ανθρώπους που ήταν στο νοσοκομείο, ευλογούσε σπίτια και

ταξίδευε στα κέντρα της Αποστολής στην Ινδία και σε όλη την υδρόγειο. Πάνω απ' όλα, χάριζε τη μύηση στα μυστήρια του Υπερπέραν στους ειλικρινείς πνευματικούς αναζητητές, συνδέοντάς τους στο εσωτερικό Φως και Ήχο. Μετά τους οδηγούσε στο μονοπάτι πίσω στο Θεό.

Η Δημοτικότητά του Αυξήθηκε Παρά την Αμφισβήτηση

Όταν ο Σαντ Κιρπάλ Σινγκ άφησε αυτό το γήινο επίπεδο, οι άνθρωποι ήθελαν να ελέγξουν το σύζυγό μου για να δουν αν ήταν αληθινός Διδάσκαλος. Θυμάμαι μια φορά τις πρώτες μέρες, που η Αποστολή Ραμακρίσνα στο Δελχί τον προσκάλεσε να δώσει μια ομιλία. Κάποιος που δεν πίστευε σε κείνον είπε: «Μην βάλετε το όνομά του στον κατάλογο των ομιλητών». Όμως, ήταν ήδη στον κατάλογο και δεν μπορούσαν να τον βγάλουν. Κάποιος τότε άρχισε να λέει στους ανθρώπους να μην πάνε, γιατί θα μιλούσε ο Ντάρσαν Σινγκ. Παρόλα αυτά, ο κόσμος έμαθε πως θα μιλήσει και πήγε να τον ακούσει. Εμφανίστηκε όλο το σανγκάτ. Εκείνος έφτασε καθισμένος στο πίσω μέρος του σκούτερ του Μάνοχαρ Σινγκ, που ήταν ο συνηθισμένος του τρόπος να μετακινείται εκείνες τις ημέρες. Οι άνθρωποι μπήκαν στη σειρά για να τον χαιρετίσουν. Είπαν σε όλους να καθίσουν και όχι να στέκονται στη σειρά, αλλά ήθελαν τόσο πολύ να έχουν τη ντάρσαν του που έμειναν στη σειρά. Όσο περισσότερο έλεγαν στους ανθρώπους να μην τον βλέπουν, τόσο περισσότερο αυτοί πήγαιναν. Αυτός απήγγειλε εκεί ένα ποίημα και οι άνθρωποι μπήκαν και πάλι στη σειρά για να τον δουν και όταν έφευγε.

Συνειδητοποίησα ότι Ήταν μια Μεγάλη Ψυχή

Από την αρχή της έγγαμης ζωής μου, συνειδητοποίησα ότι ήταν πολύ πιο σοφός από μένα. Άρχισα να συνειδητοποιώ πως οτιδήποτε έλεγε κι έκανε πάντοτε έβγαινε σωστό. Πάντοτε προσπαθούσα να προσαρμοστώ στις δικές του καταστάσεις. Αυτή είναι η αλήθεια. Ποτέ δεν ρώτησα για τίποτα, γιατί είχε τόσο γεμάτους αγάπη τρόπους, που παραμέριζε γλυκά τις ερωτήσεις ή τα προβλήματά μου. Από τη φύση μου, δεν είμαι ο τύπος που κεντρίζει ή που κρίνει. Η προσέγγισή μου ήταν πάντα θετική. Οτιδήποτε συνέβαινε προσπαθούσα να το αντιμετωπίσω. Πάντοτε προσπαθούσα να τον βοηθήσω. Από τις πρώτες μέρες είδα ότι οι ικανότητές του ήταν πολύ περισσότερες από τις δικές μου και ήταν το ιδανικό μου.

Καθώς η ζωή μας συνεχιζόταν, τον έβλεπα να παραμένει ακλόνητος στις ανώτερες αξίες κι έτσι μου ήταν πιο πρακτικό και πιο εύκολο να πράττω όπως έπραττε και να ακολουθώ αυτό που μας έλεγε στο σπίτι. Οι γενναιόδωροι τρόποι του και η καλή του συμπεριφορά προς εμάς και προς όλα τα μέλη της οικογένειας ήταν πολύτιμο μάθημα για να είμαι στο πλευρό του όποτε με χρειαζόταν.

Βασικά, ήταν ένας ποιητής, και από την αρχή έγραφε ποίηση και εξηγούσε τις καταστάσεις που τον οδήγησαν να γράψει κάθε ποίημα. Μου εξηγούσε την ιστορία της ζωής του μέσω της ποίησής του.

Μετά το γάμο μας, η γεμάτη αγάπη ατμόσφαιρα που δημιουργούσε ο σύζυγός μου μέσα στο σπίτι, η σοφία του και η φροντίδα του με έφεραν πολύ κοντά του με δυνατούς δεσμούς

αγάπης. Με έκανε να είμαι τόσο κοντά του. Άνοιγα την καρδιά μου κι εκείνος πάντοτε άκουγε και με βοηθούσε με τη Χάρη του, να καταλάβω την απάντηση σε οτιδήποτε τον ρωτούσα. Συνειδητοποίησα με τον καιρό ότι ήταν κάτι πολύ περισσότερο από ένας κοινός άνθρωπος. Αυτό με έκανε να του έχω πλήρη εμπιστοσύνη.

Όταν έγινε Διδάσκαλος, συνειδητοποίησα ότι η Διδάσκαλος Δύναμη είχε μεταβιβαστεί σ' εκείνον. Ήταν ο σύζυγός μου και είχε μια τρομερή Αποστολή μπροστά του στην οποία χρειαζόταν τη συνεργασία μου και τη βοήθειά μου σε κάθε βήμα. Με έκανε να το καταλάβω αυτό κι ένιωσα ότι ήταν ευθύνη μου προς το σύζυγό μου και την οικογένειά μου και προς την πνευματική οικογένεια που ήταν τώρα μαζί μας στην Αποστολή, να τον βοηθήσω όσο μπορούσα.

Ο Ράτζι Προσπαθεί να Βρει μια Λύση

Αν και είχα δύο δικά μου παιδιά, φερόμουν σε όλα τα παιδιά που έρχονταν σε μας από όλο τον κόσμο σαν να ήταν δικά μου. Ένιωθα ότι έπρεπε να προσπαθήσω να βοηθήσω όσο το δυνατόν περισσότερο όλους εκείνους που έρχονταν από μακριά για πνευματική ανύψωση. Για το λόγο αυτό τον πρώτο καιρό, όταν ο Διδάσκαλος πήγαινε στο γραφείο του, άνοιγα όλο το σπίτι στους ανθρώπους που έρχονταν γα να είναι με τον Διδάσκαλο. Δεν υπήρχε άσραμ και ο κόσμος ήθελε τόσο πολύ να τον δει. Έρχονταν το πρωί και κάθονταν εκεί μέχρι που πήγαινε στο γραφείο του. Μετά περίμεναν τον Διδάσκαλο στο καθιστικό. Αυτό είναι γεγονός. Τους εξυπηρετούσα όλους. Δεν έβαλα το φορτίο πάνω σε κανέναν άλλον. Ποτέ δεν σκέφτηκα ούτε για μια στιγμή να εξυπηρετηθώ από οποιονδήποτε. Η μόνη βοήθεια που είχα ήταν ο υπηρέτης μου, ο Τσάντερ, τον οποίο πληρώναμε. Αυτό συνεχίστηκε για τέσσερα χρόνια μέχρι να έχουμε ένα άσραμ.

Όταν ο Ράτζι ήρθε το 1976 για το γάμο του, ήταν η πρώτη φορά που επέστρεψε στην Ινδία από το 1968 και έγινε αυτόπτης μάρτυρας του τι γινόταν μέσα στο σπίτι μας με όλο τον κόσμο που ερχόταν να δει το σύζυγό μου. Έβλεπε τους ανθρώπους να έρχονται νωρίς το πρωί, πριν αυτός να πάει στη δουλειά. Τους έβλεπε να περιμένουν για πολλές ώρες και έβλεπε ακόμη περισσότερο κόσμο να έρχεται το βράδυ. Έτσι ο Ράτζι με ρώτησε: «Τι πρέπει να γίνει;» Εγώ είπα: «Είσαι εδώ. Πρέπει να κάνεις αυτό που νομίζεις σωστό». Δεν μπορούσε να μιλήσει στον πατέρα του πριν τα μεσάνυχτα, γιατί όλοι οι άλλοι

άνθρωποι περίμεναν να δουν τον Διδάσκαλο Ντάρσαν. Αφού παρακολούθησε όλα αυτά περίπου μια εβδομάδα, είδε καθαρά ότι καινούριοι άνθρωποι έρχονταν πάντα. Παρατήρησε ότι ο Διδάσκαλος Ντάρσαν παρέμενε ξύπνιος μέχρι αργά τη νύχτα και δεν ξεκουραζόταν μέχρι νωρίς το πρωί. Και παρατήρησε ότι έπρεπε να πηγαίνει στο γραφείο του το πρωί μόνο μετά από λίγη ξεκούραση. Στο τέλος της εβδομάδας, ο Ράτζι τελικά είπε: «Δεν μπορεί να γίνει τίποτα», και πρόσθεσε: «Αυτοί οι άνθρωποι πρέπει να τον δουν».

Θυμάμαι επίσης ότι ο Ράτζι έκανε δυο καινοτομίες. Αγόρασε ένα ξύλινο χώρισμα που μπορούσε να τοποθετηθεί στο διάδρομο μεταξύ του δωματίου μου και του δωματίου του Διδασκάλου Ντάρσαν, έτσι ώστε να μπορούμε να πηγαινοερχόμαστε μεταξύ των δωματίων ιδιωτικά. Οι άνθρωποι ήταν παντού σε όλο το σπίτι και το πρωί δεν μπορούσαμε να πάμε ούτε στο λουτρό που ήταν μεταξύ των δωματίων μας χωρίς να μας δουν.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν αργούσε κάθε πρωί να πάει στο γραφείο του εξαιτίας των ανθρώπων που περίμεναν να τον δουν στο σπίτι. Έπρεπε κάθε μέρα να τηλεφωνεί ότι θα αργήσει. Ο Ράτζι είπε ότι είχε μια λύση. Είπε ότι έπρεπε να δημιουργηθεί μια τηλεφωνική μηχανή μ’ ένα μαγνητοφωνημένο φωνητικό μήνυμα, που να μπορεί αυτόματα να παίζει καθημερινά στο γραφείο του λέγοντας: «Ο Ντάρσαν θα αργήσει σήμερα!» Αυτή η ιδέα του Ράτζι ήταν χρόνια πριν να ανακαλυφθούν οι τηλεφωνητές!

Το να Είσαι Σύζυγος ενός Διδασκάλου

Ο Διδάσκαλος είναι Διδάσκαλος. Εγώ είμαι η σύζυγος του Διδασκάλου. Το καθήκον μου είναι ι να τον βοηθάω. Οι άνθρωποι έρχονται μόνο για τον Διδάσκαλο. Θέλουν να είναι κοντά του από αγάπη.

Μια φορά στο άσραμ έμπαινα στο σπίτι μου. Στην πύλη ήταν μια καινούρια κυρία που έλεγχε την είσοδο. Με σταμάτησε μαζί με άλλους μέσα στο πλήθος και δεν με άφησε να μπω. Δεν ήθελε να με αφήσει να μπω. Δεν ένιωθα ότι ήταν σωστό να την πιέσω και να την σταματήσω από το να κάνει το καθήκον της στην πύλη. Απλά, στάθηκα εκεί και δεν είπα τίποτα. Σκεφτόμουν ότι τελικά κάποιος θα με έβλεπε και θα με βοηθούσε να μπω μέσα. Κάποιος είπε: «Μπάμπι Τζι!» και έκανε πέρα την κυρία που φύλαγε την πύλη και είπε: «Άστην να μπει». Όταν είπα στον Διδάσκαλο Ντάρσαν Σινγκ ότι έφτασα αργά και διηγήθηκα τι είχε συμβεί στην πύλη, γελούσε και γελούσε. Ποτέ δεν έδειξα θυμό προς την κυρία. Αυτή δεν με αναγνώρισε και απλά έκανε το καθήκον της.

Μια φορά πήγαινα πάνω στα διαμερίσματά μας στο δεύτερο όροφο, όπου μέναμε στο Κιρπάλ Άσραμ και με σταμάτησε ένας άντρας λέγοντας: «Δεν μπορείς να πας». Του είπα: «Καλά, έχω δουλειά επάνω». Αυτός ρώτησε: «Ποια είναι η δουλειά σου; Δεν μπορείς να πας». Έτσι απλά στάθηκα εκεί. Μετά είπα: «Σε παρακαλώ άσε με να πάω». Εκείνος είπε: «Έχω διαταγή να μην αφήσω κανέναν να πάει». Ποιο ήταν το λάθος του;Του είπαν να εμποδίζει τους ανθρώπους να μπούνε στο σπίτι μας. Ο άνθρωπος που ήταν εκεί ήταν συγγενής του ανθρώπου

που συνήθως έκανε αυτή τη δουλειά και δεν με γνώριζε. Έτσι, συνέχισα να στέκομαι εκεί. Σύντομα, ήρθε ένας φύλακας, με αναγνώρισε και του είπε: «Ω, αυτή είναι η Μπάμπι Τζι! Άστην να περάσει. Δεν γνωρίζεις ότι είναι η Μάτα Τζι!» Όταν μου συνέβη αυτό, θα έπρεπε να μαλώσω με το αγόρι; Αυτό έκανε μόνο το καθήκον του.

Ο Διδάσκαλος είναι Διδάσκαλος. Η σύζυγος δεν είναι ο Διδάσκαλος. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν Σινγκ μου είπε ότι το κύριο καθήκον μου είναι να υπηρετώ το σανγκάτ. Αυτό κάνει τους ανθρώπους να νιώθουν ευτυχισμένοι. Τώρα βλέπω και μένω έκπληκτη με το πόση αγάπη έχουν οι άνθρωποι για μένα.

Ιστορίες Θαυμάτων

Θυμάμαι που μια φορά επισκεφτήκαμε μια κυρία στο νοσοκομείο. Ήταν βαριά άρρωστη. Ήταν αξιολύπητο να τη βλέπει κανείς με μεγάλα σπυριά σε όλο της το δέρμα. Οι γιατροί είπαν ότι δεν υπήρχε ελπίδα να γίνει καλά. Ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ πήγε και κάθισε στο πλευρό της. Χάιδεψε το κεφάλι της και είπε ότι θα γινόταν καλά σύντομα. Οι υπόλοιποι από μας ποτέ δεν φαντάστηκαν ότι θα γίνει καλά. Μια μέρα ήρθε στο άσραμ και μας είπε ότι είχε θεραπευτεί τελείως.

Υπήρξε επίσης και η περίπτωση μιας γυναίκας στην Ινδία με το όνομα Πούρι, που ήταν στο νοσοκομείο. Οι γιατροί είχαν δηλώσει ότι η ασθένειά της ήταν ανίατη. Τελικά, την έδιωξαν από το νοσοκομείο, αλλά της είπαν ότι οι μέρες της ήταν μετρημένες. Ο πατέρας της ζήτησε να τη φέρουν να δει τον Διδάσκαλο στο άσραμ. Εκείνη την εποχή, μέναμε στο δεύτερο όροφο στην παλιά μας κατοικία. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν κι εγώ καθόμασταν στη βεράντα, όταν την έφεραν πάνω. Έβαλαν το αδύνατο σώμα της πάνω στον καναπέ. Δεν μπορούσε να φάει καμία τροφή. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν Σινγκ μου ζήτησε να φέρω λίγο γάλα, πράγμα που έκανα. Εκείνος είπε: «Αυτή πρέπει να πιει κάτι». Έβαλε μισό κουταλάκι γάλα στα χείλη της. Το ρούφηξε και μπόρεσε να το καταπιεί. Μετά τής έδωσε λίγο περισσότερο. Ο Διδάσκαλος συνέχισε να την ταΐζει με τα χέρια του χρησιμοποιώντας το κουταλάκι. Μέχρι την ώρα που έφυγε, είχε πάρει δύο με τρεις κουταλιές. Τότε εκείνος είπε: «Πήγαινε πάλι στο γιατρό και ξανακάνε εξετάσεις». Ο πατέρας της είπε: «Ο γιατρός μας έχει ήδη πει ότι δεν υπάρχει καμιά ελπίδα γι’ αυτήν. Την έστειλαν σπίτι με μας». Τότε

η μητέρα της είπε: «Αν ο Διδάσκαλος είπε ότι πρέπει να την εξετάσει ο γιατρός, τότε πρέπει να εξεταστεί». Έτσι ξαναπήγαν στο γιατρό για να δούνε τι άλλο θα έλεγε. Έξι μήνες αργότερα, επέστρεψαν στο άσραμ για να μας δουν. Είδα την Πούρι. με το σύζυγό της που της κρατούσε το χέρι και μπορούσε να ανέβει τις σκάλες μόνη της. Μείναμε έκπληκτοι που την είδαμε σε τόσο καλή κατάσταση. Αυτή η γυναίκα ζει ακόμη μέχρι σήμερα.

Μετακομίζοντας από το Λαξμιμπάι Ναγκάρ στο Άσραμ

Μόλις ο Διδάσκαλος Ντάρσαν βγήκε στη σύνταξη από την υπηρεσία του, το 1979, από τη θέση του Αναπληρωτή Γραμματέα της Κυβέρνησης της Ινδίας, μετακόμισε στο Κιρπάλ Ασραμ. Αν και το Κιρπάλ Άσραμ εγκαινιάστηκε το 1977, δεν μετακόμισε εκεί παρά το χειμώνα του 1979. Πριν πηγαίναμε και ερχόμασταν στο άσραμ για να συναντήσουμε τον κόσμο, αλλά μέναμε σιο σπίτι μας στο Λαξμιμπάι Ναγκάρ.

Η αρχή στο Κιρπάλ Ασραμ ήταν διαφορετική από τις ημέρες που ο Διδάσκαλος Κιρπάλ άρχισε το Σαουάν Ασραμ. Το Σαουάν Ασραμ ήθελε χτίσιμο, ενώ το Κιρπάλ Ασραμ είχε ήδη κτίρια. Αργότερα έγιναν βελτιώσεις κι έπρεπε να γίνουν κάποιες εργασίες χτισίματος. Μια άλλη διαφορά ήταν ότι όταν χτίστηκε το Σαουάν Ασραμ έρχονταν λίγοι Δυτικοί, αλλά στο Κιρπάλ Ασραμ έρχονταν πολλοί άνθρωποι από όλο τον κόσμο.

Την εποχή που αγοράσαμε το άσραμ υπήρχε ένας ξενώνας σε σχήμα οκταγώνου, μεγάλη αυλή για σάτσανγκ. μερικά μικρά κτίρια για λανγκάρ και γραφεία και το κυρίως σπίτι με δύο ορόφους και μια μεγάλη ταράτσα. Έπρεπε να σκεφτούμε πού θα κατοικούσαμε στο άσραμ. Ο σύζυγός μου είπε: «Θα πρέπει να είσαι ευτυχισμένη εδώ. Αυτό το σπίτι είναι ωραία χτισμένο. Οτιδήποτε θέλεις να βάλεις μέσα εκεί, μπορείς να το φέρεις από το διαμέρισμά μας. Τα υπόλοιπα πρέπει να τα δώσεις». Λοιπόν, πήραμε το δεύτερο όροφο του σπιτιού για κατοικία μας. Είχε δύο υπνοδωμάτια, μια τραπεζαρία, μια κουζί-

να, ένα λουτρό και μια βεράντα που μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σαν καθιστικό. Έπρεπε να αποφασίσουμε τι να φέρουμε από το Λαξμιμπάι Ναγκάρ, για να το βάλουμε στο σπίτι. Έτσι, ζήτησα από τον υπηρέτη μας Τσάντερ, τον γιο μας Μπάουα και τους γείτονες μας να πάρουν ό,τι τους άρεσε από τα υπάρχοντά μας που θα δίναμε.

Τακτοποίησα το χώρο για μας στο άσραμ και κατάφερα να φέρω ό,τι μπορούσα. Ο σύζυγός μου χρησιμοποιούσε το ένα δωμάτιο σαν υπνοδωμάτιο και τόπο εργασίας. Εγώ πήρα το άλλο δωμάτιο. Ήταν περίπου τέσσερα επί τέσσερα μέτρα. Οι περισσότεροι άνθρωποι περνούσαν μέσα από το δωμάτιό μου όλες τις ώρες της ημέρας και της νύχτας, για να δουν τον Διδάσκαλο στο δωμάτιό του. Ζούσαμε εκεί ήδη πέντε χρόνια, όταν ο Τζέιμ Σμιθ έχτισε έναν τοίχο και μια πόρτα στο δωμάτιο, έτσι ώστε να μην πρέπει να περνάνε μέσα απ' αυτό ενώ αναπαυόμουν, αλλά μπορούσαν να περάσουν στο δωμάτιο του Διδασκάλου από την άλλη μεριά του τοίχου, από ένα διάδρομο. Κοιτάζοντας τώρα πίσω, μερικές φορές σκέφτομαι ότι κανένας δεν μπορεί να το φανταστεί - κόσμος να περνάει μέσα από το υπνοδωμάτιό του όλη τη μέρα και τη νύχτα! Είχαμε τόσο ζήλο κι ενθουσιασμό, που ποτέ δεν σκεφτήκαμε πώς ζούσαμε!

Πως ο Διδάσκαλος Ντάρσαν μου Ζήτησε να Μάθω Διάφορες Γλώσσες

Εκτός από τα ινδικά, ήξερα και αγγλικά από την παιδική μου ηλικία. Αλλά ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήθελε να μπορώ να χαιρετώ τους ανθρώπους που έρχονταν από το εξωτερικό μιλώντας τους στη δική τους γλώσσα. Χαιρετώντας τους στη δική τους γλώσσα, θα τους έκανα να νιώσουν σαν παιδιά που έρχονται στο σπίτι τους.

Ήρθε μια ομάδα από τη Γαλλία και δεν γνώριζε αγγλικά. Ο Σαντ Ντάρσαν Σινγκ μού ζήτησε να τους καλωσορίσω Τους μίλησα Αγγλικά και όλοι κούνησαν το κεφάλι τους. Ξέραμε ότι δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι τους έλεγα. Έτσι ο Διδάσκαλος Ντάρσαν με ρώτησε: «Γιατί δεν μαθαίνεις να τους χαιρετάς στη γλώσσα τους, έτσι ώστε να νιώθουν ευπρόσδεκτοι;»

Έτσι, αυτό μου έδωσε ώθηση να μάθω. Όταν έρχονταν άνθρωποι από τη Γερμανία, τη Γαλλία ή το Μόντρεαλ ή της ισπανόφωνες χώρες, άρχισα να μαθαίνω τη γλώσσα τους. Έτσι μπορούσα να τους πω μερικές λέξεις όταν έφταναν. Αργότερα έμαθα λίγα ιταλικά και ελληνικά. Το κυριότερο ήταν να τους καλωσορίσω στη γλώσσα τους και να τους βοηθήσω να τακτοποιηθούν στα δωμάτιά τους για να νιώθουν άνετα. Αυτός είναι ο λόγος που άρχισα να μιλώ διάφορες γλώσσες.

Αποκτώντας ένα Σπίτι

Αν και πάντα προσπαθούσα να αποκτήσω ένα σπίτι, τελικά αποδέχτηκα το γεγονός ότι δεν μπορούσαμε να έχουμε σπίτι. Με σκοπό να αγοράσουμε ένα σπίτι, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν είχε καταθέσει μερικά χρήματα πριν συνταξιοδοτηθεί. Εμεινα κατάπληκτη γνωρίζοντας πώς ένιωθε για την απόκτηση σπιτιού. Του είπα: «Τώρα μένουμε στο άσραμ. Γιατί χρειαζόμαστε σπίτι;» Εκείνος είπε ότι θεωρούσε πως ήταν καθήκον του να μου αγοράσει σπίτι.

Ο Μπάουα είχε έρθει στην Ινδία περίπου δέκα ή δεκαπέντε μέρες πριν πάμε να δούμε το σπίτι. Ο Μπάουα με πήρε να το δω όταν ήταν εδώ. Αυτό ήταν στα διαμερίσματα της Α.Α.Δ. (Αρχές Ανάπτυξης του Δελχί). Περιμέναμε ότι θα ήταν όπως τα κυβερνητικά διαμερίσματα στο Λαξμιμπάι Ναγκάρ, αλλά αυτό το σπίτι είχε τρία υπνοδωμάτια. Ήταν πραγματικά πέρα από τις προσδοκίες μας. Είχε ένα καθιστικό και ένα μπαλκόνι. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ρώτησε: «Σου αρέσει;» Άρεσε πάρα πολύ στον Μπάουα και σε μένα. Ήταν όμορφο. Με ρώτησε: «Είσαι ευτυχισμένη;» Του είπα ότι είμαι. Ήταν τόσο γλυκός και είπε: «Τότε είμαι ευτυχισμένος που μπόρεσα να σου το δώσω αυτό στη ζωή μου. Ήθελα να σου δώσω ένα σπίτι από τα κέρδη μου. Μπορούσα να σου το δώσω αυτό.»

Ώρες Εργασίας

Με τον Διδάσκαλο Ντάρσαν πάντοτε υπήρχαν γέλια και αστεία. Πάντοτε ήταν έτσι, και δεν ήταν ότι απλά μόνο αστειευόμασταν και γελούσαμε, αλλά η δουλειά γινόταν με αστεία και γέλια. Θυμάμαι μια φορά που μερικοί αδελφοί και αδελφές από τη Δύση εργάζονταν με τον Διδάσκαλο κι ένας νεαρός ήταν κάτω κι έκλαιγε, γιατί δεν ήταν επάνω με τους άλλους. Νόμιζε ότι αστειεύονταν και γελούσαν μόνο. Έτσι, έστειλε δύο, τρία σημειώματα στον Διδάσκαλο. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν τον κάλεσε να έρθει επάνω και να καθίσει και τότε είδε ότι γινόταν πολλή δουλειά και δεν ήταν μόνο αστεία και γέλια. Εργάζονταν όλη τη νύχτα, αλλά τα αστεία και τα γέλια δεν έλειπαν.

Το Χιούμορ του Συζύγου μου

Ο σύζυγός μου ήταν πολύ πνευματώδης. Του άρεσε να κάνει λογοπαίγνια. Από κοινές και απλές καταστάσεις έκανε ευχάριστα σχόλια. Είχε τόση πολλή αγάπη, που έρεε με τη μια μορφή ή την άλλη κι έκανε τους ανθρώπους να νιώθουν άνετα στη συντροφιά του. Όλοι θεωρούσαν τη συντροφιά του πάντα τόσο ευχάριστη.

Όπου και να ήταν έκανε κάτι και αυτομάτως γινόταν αισθητή η παρουσία του. Πολλοί φίλοι και στενοί συγγενείς έρχονταν σε κείνον για να λύσουν τα προβλήματά τους και να πάρουν κουράγιο. Έτσι ήταν η φύση του και το καθήκον του.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήταν παιχνιδιάρης και του άρεσε να κάνει εκπλήξεις. Το έκανε αυτό με πολλούς τρόπους. Πολύ συχνά μας έκανε κάποια έκπληξη.

*Τα Μαγικά της Θείας**

Θεωρούσα ότι αν άρεσε κάτι στον Διδάσκαλο, έπρεπε να αρέσει και σε μένα, επίσης. Αν ο Διδάσκαλος αγαπούσε κάποιον, θα έπρεπε να αγαπώ κι εγώ επίσης αυτό το άτομο. Αν ήθελε να κάνω κάτι, θα έπρεπε να είμαι ευτυχισμένη που το κάνω. Μετέβαλα με την πάροδο των χρόνων, τις ιδέες και τις απόψεις μου σύμφωνα με τα αισθήματά του. Για οτιδήποτε έλεγε «εντάξει», αποδεικνυόταν σωστό. Ποτέ δεν έλεγα τίποτα όταν ήθελε να κάνω κάτι. Ποτέ δεν του είπα όχι. Αν ήθελε να δώσω κάτι στους άλλους, ακόμη κι αν δεν είχαμε αρκετό ή δεν έμενε τίποτα για μας, το έκανα. Αν ήθελε κάποιος να φάει, το έκανα. Δεν είχαμε λαγκάρ (δωρεάν κουζίνα του άσραμ) - ήταν μόνο το δικό μας σπίτι.

Θυμάμαι ότι οι άνθρωποι κάθονταν στο σπίτι μας για δύο-τρεις μέρες και ήθελαν κάτι να φάνε. Ήταν ένα πωλητής στην άκρη του δρόμου, έτσι αγοράζαμε φρούτα, παράνθας και πίκλες γι' αυτούς και έτρωγαν. Πάντοτε τα καταφέρναμε.

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν πολλές φορές μου ανήγγειλε: «Α, κάλεσα λίγους ανθρώπους για δείπνο», αλλά είχε ξεχάσει να μου το πει από πριν! Έλεγε: «Το ήξερα ότι θα μπορέσεις να τα καταφέρεις!» Είχε το δικό του τρόπο.

Ο γείτονάς μας, ο κύριος Κουμάρ, συνήθιζε να λέει: «Καλά, ο Ντάρσαν ευχαριστιέται πιο πολύ να ξοδεύει τα χρήματα, παρά να τα κρατάει».

Μια μέρα ο Διδάσκαλος Ντάρσαν μού είπε να ετοιμάσω φαγητό για δεκαπέντε ανθρώπους. Ετοίμασα ρύζι, φάβα και

Όταν ζούσε ο Διδάσκαλος Ντάρσαν, οι μαθητές από τη Δύση αποκαλούσαν τη σύζυγό του χαϊδευτικά «θεία».

γιαούρτι. Ήθελε να σερβιριστούν όλοι αμέσως. Δυο τρεις επισκέπτες με βοήθησαν να τα καταφέρω. Συνέχεια κάναμε χώρο, καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι έρχονταν. Βάλαμε το δείπνο στον κάτω όροφο. Καθώς όλοι τους μιλούσαν, το φαγητό ετοιμαζόταν. Όταν αυτοί τελείωναν και παίρναμε τα. πιάτα τους, ο σύζυγός μου είπε: «Θα ήμασταν ευτυχείς αν μας έδινες και γλυκό». Ήξερα ότι δεν είχε απομείνει τίποτα στο σπίτι. Αλλά είδα δυο κουτιά συμπυκνωμένο γάλα και δύο μάνγγο. Σκέφτηκα: «Τι μπορούν να κάνουν δυο κουτιά γάλα και δύο μάνγγο για δεκαπέντε περίπου ανθρώπους; Θα χρειαστούμε είκοσι έξι μάνγκο!» Πήρα ένα πιάτο και άρχισα να σκέφτομαι πώς θα κάνω το γλυκό. Ανάμειξα το συμπυκνωμένο γάλα και τα μάνγκο και έστειλα όμορφα το πιάτο έξω. Πήραν όλοι δυο κουταλιές και ο καθένας ήταν τόσο ευτυχισμένος. Κάποιος ζήτησε ακόμη και τη συνταγή! Αυτή είναι η δύναμη της αγάπης!

Μια φορά πάρα πολύς κόσμος καθόταν με τον Διδάσκαλο Ντάρσαν όταν ξαφνικά μου ανήγγειλε: «Μπορείς να μας δώσεις ένα γλυκό;» Είπα: «Ναι, γιατί όχι;» Το να αγοράζεις γλυκά από την αγορά, παίρνει χρόνο. Όταν χρειάζεται κάτι αμέσως δεν υπάρχει χρόνος για να το πάρεις από την αγορά. Λοιπόν τι να κάνω; Αρχισα να δίνω μπωλ στον καθένα. Μετά άρχισα να σκέφτομαι τι θα τους δώσω. Θυμήθηκα ότι υπήρχε στην κουζίνα συμπυκνωμένο και κανονικό γάλα. Αλλά δεν είχα καθόλου ζάχαρη. Θυμήθηκα ότι υπήρχαν στο σπίτι κουτιά με πρασάντ. Ανάμειξα μαζί νερό και *«πέθα»* - πρασάντ που το χρησιμοποιούσαμε για επετείους γενεθλίων. Το πέθα-πρασάντ είναι καμωμένο από ένα λαχανικά σαν κολοκύθα, που στερεοποιείται σε γλυκό τύπου σκληρής ζελατίνας. Μου αρέσει πάρα πολύ. Όταν το βάλεις στο νερό, λιώνει. Μόνο η ζάχαρη που εμποτίζει το λαχανικό μένει και το υπόλοιπο λιώνει. Έτσι, μόλις άρχισε να βράζει, έφεραν μέσα τα μπωλ για σερβίρισμα. Πήρα όλο το πηγμένο πρασάντ και ζήτησα από κάποιον να το τρίψει. Μόλις το έτριψε, πρόσθεσα το κανονικό γάλα και το συμπυκνωμένο γάλα. Μετά, το βάλαμε στα μπωλ με κομματιασμένο ρύζι. Τελικά, βάλαμε κάρδαμο από πάνω.

Αυτό ήταν μια σπεσιαλιτέ. Είπα στο κορίτσι που με βοηθούσε: «Μην πεις σε κανέναν γι' αυτή τη σπεσιαλιτέ!» Η σύζυγος του Ούτταμ Σινγκ. ξαδέρφου του συζύγου μου, ήρθε μέσα και είπε: «Τι είναι αυτό;» Κάποιος είπε: «Η Μπάμπι Τζι το έκανε». Δεν είπα ποτέ σε κανέναν τι ήταν. Αλλά ήταν τόσο εύγεστο! Κανένας δεν μπορούσε να καταλάβει τι ήταν. Πρόσφερα στον Διδάσκαλο και γελώντας είπα ότι ήταν η καινούρια μου συνταγή. Εγώ την έκανα, και τάισε πενήντα ανθρώπους.

Θυμάμαι μια φορά που ήρθαν ο Τζέυ και η Ρίκη Λίνκσμαν. Η Ρίκη έφερε οκτώ κουτιά με αμερικανική τροφή από τις Ηνωμένες Πολιτείες, για να τρώνε όσο θα ήταν στην Ινδία. Μια μέρα είπε: «Θα ήθελα να μαγειρέψω κάτι για σένα και τον Διδάσκαλο». Εγώ είπα: «Δεν έχεις κάνει ποτέ τίποτα εδώ προηγουμένως». Αυτή είπε: «Όχι. αλλά θα ήθελα να κάνω κάτι για σας αυτή τη φορά». Το ετοίμασε και είπε: «Θεία Τζι, έκανα κάτι ωραίο για τον Διδάσκαλο, για σένα, τον Τζέυ και μένα. Αν καλεσετε κάποιον άλλον, μπορούμε να έχουμε, μισή μερίδα ο καθένας και να προσφέρουμε να φάνε και άλλοι τέσσερις άνθρωποι». Έτσι, είπα: «Εντάξει». Όταν ήρθε η ώρα να σερβίρουμε το φαγητό μερικοί άνθρωποι έφευγαν για τη χώρα τους. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν Σινγκ ανήγγειλε στη Ρίκη μπροστά σε όλους: «Θα μας δώσεις ένα ωραίο φαγητό;» Μετά ο Διδάσκαλος Ντάρσαν Σινγκ άρχισε να λέει σ' αυτό τον άνθρωπο και σ' εκείνον τον άνθρωπο: «Γιατί δεν κάθεσαι;» Ετσι δώδεκα ακόμη άνθρωποι κάθισαν για φαγητό. Σύντομα έγιναν τριάντα άτομα. Ό καθένας ήθελε να γευτεί το φαγητό της Ρίκη. ΓΙο'ις μπορούσε να μοιραστεί; Η Ρίκη άρχισε να ιδρώνει. Μου είπε: «Θεία Τζι, τι πρέπει να κάνω; Τριάντα άτομα κάθονται, αλλά έχει αρκετό το πολύ για τέσσερις συν τέσσερις ακόμη». Της είπα: «Μην ανησυχείς. Κάτι θα κάνουμε. Μπορούμε να βοηθήσουμε. Μπορούμε να κάνουμε οτιδήποτε. Απλά, κοίτα». Της είπα: «Κόψε στα δύο τα δυο μισά που έκανες». Αλλά οκτώ δεν μπορούσαν να φτάσουν για τριάντα με. σαράντα άτομα! Ο καθένας ήθελε να δοκιμάσει αυτό που είχε ετοιμάσει. Όταν συνέβαιναν τέτοιου είδους πράγματα, δεν μπορούσε κανείς να πει στον Διδάσκαλο Ντάρσαν: «Γιατί κά-

λεσες και άλλους ανθρώπους, εκείνη έφερε μόνο τόσο». Ποτέ δεν θα του το έλεγα αυτό. Αυτό δεν θα ήταν σωστό, έτσι ποτέ δεν του παραπονέθηκα για τέτοια πράγματα. Εκείνος διασκέδαζε κι έλεγε στους ανθρώπους: «Καθίστε, απολαύστε, η Ρίκη θα μας δώσει ένα ωραίο φαγητό». Και το φτωχό κορίτσι σίγουρα ίδρωνε. Μερικές φορές, όταν η δουλειά είχε τελειώσει, μπορεί να έφευγε και να ευχόταν σε όλους καληνύχτα, αλλά σ' αυτές τις περιπτώσεις, για να παίξει, συνέχιζε να κάθεται για το δείπνο και όλοι συνέχισαν να κάθονται μαζί του. Μερικές φορές, για αστείο, σε έβαζε σε δύσκολη θέση.

Φέραμε πιάτα και είπαμε στον κόσμο ότι το φαγητό της Ρίκη ερχόταν. Ο χώρος ήταν γεμάτος. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν έλεγε στον καθένα που ερχόταν: «Θα ήθελες να δοκιμάσεις το φαγητό της Ρίκη!» Στον καθένα δόθηκε ένα πιάτο σαν προετοιμασία για το φαγητό. Της είπα: «Εντάξει, πρώτα σερβίρισε τα άλλα πράγματα και πες τους, "το φαγητό της Ρίκη έρχεται" και συνέχισε να προσφέρεις ένα, δύο, τρία, τέσσερα άλλα φαγητά και γέμισε το στομάχι τους. Μετά πες: "Τώρα έρχεται το φαγητό της Ρίκη", και πρόσφερέ το εσύ η ίδια». Τους είπα: «Όλοι σας πρέπει να δοκιμάσετε - κανένας δεν πρέπει να μείνει έξω». Της είπα: «Δώσε μια κουταλιά στον καθένα». Έτσι δώσαμε μια κουταλιά στον Διδάσκαλο, μια κουταλιά σ' αυτόν, μια κουταλιά σε κείνον -- και έφαγαν τριάντα δύο άτομα! Όλοι όσοι έφαγαν είπαν ότι τους άρεσε το φαγητό της Ρίκη. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήταν πολύ ευτυχισμένος. Πάντα ήταν πολύ ευτυχισμένος με το πώς διευθετούσα αυτά τα πράγματα. Αν εγώ δυσφορούσα και συνοφρυωνόμουν, δεν θα ήταν καθόλου ευτυχής. Έτσι, δεν υπήρχε λόγος να είναι κανείς δυστυχής. Στο τέλος του φαγητού είπε: «Πώς μπόρεσες και τάισες τόσους πολλούς;» Η Ρίκη του είπε: «Είναι τα μαγικά της θείας». Εκείνος είπε: «Ναι, είναι τα μαγικά της θείας!»

Εκείνες οι μέρες ήταν πολύ όμορφες.

Στον Διδάσκαλο Ντάρσαν Άρεσε να Είναι με Κόσμο

Λίγοι άνθρωποι έτρωγαν με τον Διδάσκαλο Κιρπάλ Σινγκ. Τις πιο πολλές φορές έτρωγ ε μόνος του. Αν και, όταν πηγαίναμε να τον επισκεφτούμε, τρώγαμε μαζί του.

Σε ό,τι αφορά τις συνήθειες του φαγητού, στο σύζυγό μου άρεσε να τρώει με κόσμο. Καλούσε ανθρώπους να φάνε μαζί μας. Επίσης, δεν ήταν τακτικός στα γεύματά του. Ήταν απασχολημένος στη δουλειά και έπρεπε να τον φωνάζω πολλές φορές παρακαλώντας τον να φάει. Όταν άρχισε η Αποστολή, συχνά δεν έπαιρνε το δείπνο του πριν τις μια, δύο ή τρεις το πρωί λόγο) του φόρτου εργασίας. Μερικές φορές έμπλεκε σε συζήτηση για ποίηση ή για κάποιο λογοτεχνικό θέμα και δεν έτρωγε τα γεύματά του στην ώρα τους. Μια φορά του είπα: «Λυπάμαι. Μερικές φορές νιώθω ότι δεν ήμουν αυστηρή. Αν ήμουν αυστηρή για το φαγητό σου και το πρόγραμμά σου, θα ήταν καλύτερα». Αλλά εκείνος μου είπε: «Όχι, κάνεις το σωστό. Αν ήσουν πολύ αυστηρή δεν θα ήταν καλύτερα». Ό σύζυγός μου ήταν ποιητής απ' την αρχή. Η φύση του και οι συνήθειές του ήταν ποιητικές.

Εργαζόταν Πάρα Πολύ Σκληρά

Εκτός του ότι ήταν παιχνιδιάρης, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν εργαζόταν σκληρά σε όλους τους τομείς της ζωής. Εργαζόταν σκληρά στη δουλειά του. Έτσι πήρε προαγωγή και συνταξιοδοτήθηκε σαν Εκπρόσωπος Γραμματέας της Κυβέρνησης της Ινδίας. Δεν πίστευε στο χάσιμο χρόνου. Αφιέρωνε πολύ χρόνο στο διαλογισμό. Επίσης αφιέρωνε χρόνο να επισκέπτεται τους Διδασκάλους του. Στην εποχή του Χαζούρ, συνήθιζε να πηγαίνει στη Μπεάς κάθε ελεύθερη στιγμή του. Στην εποχή του Διδασκάλου Κιρπάλ πήγαινε στο Σαουάν Άσραμ όσο το δυνατόν περισσότερο. Ζούσε επίσης μια κανονική οικογενειακή ζωή. Είχε ένα κύκλο ποιητών με τους οποίους χαιρόταν να κάθεται και να απαγγέλλει ποιήματα. Εργάστηκε σκληρά και μελέτησε σκληρά σε κάθε τομέα της ζωής.

Ήταν πολύ λεπτολόγος με οτιδήποτε του ζητούσαν να κάνει. Ήταν λεπτομερής και πήγαινε στη ρίζα κάθε θέματος. Έλεγχε διπλά κάθε λεπτομέρεια, πριν δώσει απάντηση για οτιδήποτε. Αυτή ήταν η φύση του.

Δεν δούλευε σκληρά μόνον ο ίδιος, αλλά ενέπνεε και τους άλλους να εργαστούν. Δεν είχε σημασία ποιος ερχόταν, έβλεπε καλές ιδιότητες στους ανθρώπους και τους έκανε να βγάλουν τον καλύτερο εαυτό τους. Ήταν πάντα πολύ θετικός.

Το Ενδιαφέρον του Διδασκάλου Ντάρσαν για τις Ανάγκες των Ανθρώπων

Δεν μπορούσε να υποφέρει, αν κάποιος χρειαζόταν βοήθεια και δεν γινόταν οτιδήποτε χρειαζόταν. Αν κάτι έπρεπε να γίνει. έπρεπε να γίνει. Αυτό έγινε αυτόματα και δική μου φύση να προσπαθώ να είμαι όσο το δυνατόν εξυπηρετική. Χωρίς να κάνουμε σχέδια ή χωρίς να σκεφτόμαστε από πριν, προσπαθούσαμε να είμαστε εξυπηρετικοί στην Αποστολή σε οποιονδήποτε ερχόταν. Έτσι νιώθαμε, δεν ήταν σαν να κάναμε κάτι επιπλέον. Αυτό ήταν φυσικό. Ήταν ο τρόπος που εργαζόμουν.

Να Έχεις Μεγάλη Καρδιά

Δεν είχε σημασία τι μας συνέβαινε, δρούσαμε τίμια και κάναμε καλά πράγματα για τους άλλους. Αν ένας άνθρωπος δημιουργεί προβλήματα, τι μπορείς να κάνεις; Πρέπει να είμαστε ταπεινοί και γλυκείς και να έχουμε το στόχο μας πάντα μπροστά μας.

Αν θέλετε να κάνετε τους άλλους να καταλάβουν ότι κάνουν κάτι λάθος, αλλά κοιμούνται ή προσποιούνται ότι κοιμούνται, δεν μπορείτε να τους ξυπνήσετε.. Σ' αυτή την Αποστολή, πρέπει να έχει κανείς μεγάλη καρδιά και να είναι υπεράνω των υλικών πραγμάτων. Δεν μπορεί να μην έχει ευγένεια. Είναι καλύτερα για την Αποστολή. Ζώντας σ' αυτό τον κόσμο πρέπει κανείς να έχει μια πολύ μεγάλη καρδιά. Διαφορετικά μικρές καρδιές υπάρχουν τριγύρω. Χρειάζεται να καλλιεργούμε μεγάλη καρδιά.

Συμβουλή για τη Ζωή

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν δίδαξε στους ανθρώπους το θετικό μυστικισμό. Μας δίδαξε να ζούμε στον κόσμο όπως το λουλούδι του λωτού που ζει στο νερό, αλλά παραμένει στεγνό. Πρέπει να ζούμε απλά, να μην είμαστε προσκολλημένοι και να μη μας καταβροχθίζουν οι περιουσίες.

Οποτεδήποτε συνέβαιναν δυσάρεστα μικροπράγματα στη ζωή, έλεγε: «Συγχωρείστε και ξεχάστε». Στη ζωή συμβαίνουν τόσα πολλά πράγματα. Μας έλεγε πάντα να συγχωρούμε και να ξεχνάμε και να μην μένουμε σ' αυτά. Μας έλεγε επίσης ότι συντηρούμε μια οικογένεια και όλοι μας πρέπει να ξέρουμε τα όριά μας και πού αυτά σταματούν. Αυτό μας βοήθησε πάρα πολύ.

Μας δίδαξε να ζούμε και να αφήνουμε και τους άλλους να ζήσουν, με αγάπη. Δεν θα πρέπει να προξενούμε προβλήματα στους άλλους, αλλά θα πρέπει να φροντίζουμε γι' αυτούς, έτσι ώστε να μπορούν κι εκείνοι να ζουν με ειρήνη. Μας δίδαξε να λαμβάνουμε υπόψη τους άλλους και να τους κάνουμε να καταλάβουν ότι τους αγαπάμε και ενδιαφερόμαστε γι' αυτούς. Αυτό θα φέρει ειρήνη γύρω μας.

Βοηθώντας τους Ανθρώπους που Είχαν Δυσκολίες

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν ήξερε πώς να παίρνει το φορτίο από τους ώμους των ανθρώπων. Όταν κάποιος του ανέφερε ένα πρόβλημα, του έλεγε: «Αστό σε μένα, εσύ πήγαινε και να 'σαι χαρούμενος. Άσε αυτά τα προβλήματα σε μένα. Γιατί ανησυχείς;» Και ο άνθρωπος άλλαζε. Το παρατήρησα αυτό σε πολλές περιπτώσεις. Προσπαθούσε να κάνει τα πράγματα εύκολα για τους άλλους. Μετά που του μιλούσες, ένιωθες ελαφριά την καρδιά σου σαν λουλούδι.

Στην Αποστολή, πολλοί άνθρωποι έρχονταν κουβαλώντας τα προβλήματά τους. Είχε έναν τρόπο να τους δίνει με αγάπη μια ειλικρινή συμβουλή. Είχε μια ικανότητα να τους βοηθάει να βρούνε λύση στα πιο πιεστικά τους προβλήματα. Πολλοί άνθρωποι ήταν απογοητευμένοι από τη ζωή τους. Ο Διδάσκαλος μου έλεγε ότι όταν οι άνθρωποι ένιωθαν έτσι, χρειαζόταν να τους δώσουμε μια ώθηση, με ένα θετικό τρόπο. Έλεγε: «Μην τους αφήνετε να απογοητεύονται. Έχουν όλη τη ζωή μπροστά τους.» Έτσι, προσπαθούσα να ακολουθήσω αυτή τη συμβουλή, όταν οι άνθρωποι έρχονταν να μιλήσουν για τα προβλήματά τους.

Επειδή ο Διδάσκαλος ήθελε να ακούω τα. προβλήματα των ανθρώπων και να τους βοηθώ να νιώθουν ξανά θετικά, αυτό έγινε ένα μέρος της φύσης μου. Ήταν μια προσπάθεια χωρίς προσπάθεια. Ήταν μια στάση που ανέπτυξα. Η προσαρμοστικότητα είναι το κλειδί για την επιτυχία στη ζωή.

Προσωποποιημένη Αγάπη

Ο Διδάσκαλος αγαπούσε όλο τον κόσμο. Ακόμη κι αν κάποιος έλεγε ότι τον εγκαταλείπει, με έκανε να καταλάβω ότι εκείνος έπρεπε να αγαπάει αυτό τον άνθρωπο. Άσχετα με το τι έκαναν οι άλλοι, δεν υπήρχε ποτέ ούτε ακόμη κι ένα άτομο, που να σκέφτηκα ότι: «Ο Διδάσκαλος θα έπρεπε να έχει κάνει αυτό ή εκείνο και δεν το έκανε...« Αυτός έκανε να γίνεται σαφές ότι αγαπούσε τον καθένα, γιατί τον αγαπούσε και με ποιο τρόπο τον αγαπούσε. Δεν ξέρω γιατί, αλλά κι εγώ τους αγαπώ όλους. Δεν μπορώ να σκεφτώ ούτε για ένα μοναδικό άτομο που δεν το αγαπώ ή που δεν με αγαπά. Έχω αγάπη στην καρδιά μου για όλους. Ο Διδάσκαλος με έκανε έτσι. Αυτό δεν είναι μικρό πράγμα. Πόσο μεγάλος ήταν εκείνος που ζώντας δίπλα του με έκανε έτσι!
Για να σας κάνει να καταλάβετε πώς και γιατί πρέπει να ακολουθείτε, τον τρόπο του - που ήταν το να αγαπάμε τον καθένα - σας έκανε να νιώθετε ικανοποιημένοι. Σας έκανε να πετάτε, στον αέρα, νιώθοντας ελαφρύς. Είχε έναν τρόπο γεμάτο αγάπη. Ήταν τόσο γλυκός και τόσο τρυφερός. Είχε κάνει τη δική του δουλειά και σας έκανε να την καταλάβετε και σεις επίσης.

Ποτέ δεν μου επέτρεψε να νιώσω ότι πονάει. Ποτέ δεν είπε ότι το σώμα του χρειάζεται αυτό ή εκείνο. Αλλά αν ήθελα να κάνει κάτι για να φροντίσει τον εαυτό του, έλεγε: «Εντάξει, θέλεις να κάνω αυτό; Καλά, αλλά άσε με να κάνω τη δουλειά μου». Κάποια δύναμη κινούσε το σώμα του. Μια φορά είπε: «Αν ο γιατρός κόψει τη φλέβα μου, δεν θα βρεις αίμα στο σώμα μου, θα βρεις μόνο αγάπη»

Η Στοργή του Διδασκάλου Ντάρσαν για Μένα

Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν είχε το δικό του γεμάτο αγάπη τρόπο για να μου δείχνει στοργή - ένα παράδειγμα ήταν την εποχή που έκανα ξανά αλλαγές στο υπνοδωμάτιό μου που ήταν και καθιστικό. Είχα βγάλει μια καρέκλα, έτσι ώστε να μπορούν περισσότεροι άνθρωποι να καθίσουν στο δωμάτιο μαζί μας. Αλλά χρειαζόμασταν τις καρέκλες για κείνους που δεν μπορούσαν να καθίσουν στο πάτωμα. Έτσι πήρα έναν διθέσιο καναπέ. Έβγαλα τον μακρύ καναπέ και έβαλα τον διθέσιο, έτσι ώστε να μην πιάνει πολύ χώρο. Μετά πήρα δύο καθίσματα με ένα γυάλινο τραπέζι. Το γυάλινο τραπέζι θα το χρησιμοποιούσαμε για το τσάι του Διδασκάλου Ντάρσαν και το δικό μου. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν θα καθόταν από τη μια πλευρά κι εγώ θα καθόμουν από την άλλη πλευρά του τραπεζιού. Μ' αυτό τον τρόπο, σκέφτηκα ότι μπορούσε να απολαύσει το φαγητό του χωρίς να πρέπει να φέρουμε άλλο τραπέζι.

Όταν πήρα τα καινούρια κομμάτια, του είπα: «Έλα να σου δείξω τα καινούρια μου έπιπλα». Και του έδειξα: «Δες, αυτό τα κάθισμα το έκανα για σένα». Εκείνος είπε: «Είναι ωραίο». Του εξήγησα γιατί τα έκανα όλα αυτά... Είπα: «Τώρα μπορούμε να καθόμαστε εδώ και οι άλλοι μπορούν να κάθονται στα άλλα καθίσματα. Με αυτό τον τρόπο ο χώρος δεν πάει χαμένος. Έτσι, εσύ κι εγώ μπορούμε να καθόμαστε εδώ με το γυάλινο τραπέζι μεταξύ μας».

Πήραμε τσάι στα καινούρια καθίσματα. Έβαλα το τσάι πάνω στο γυαλί. Αφού πήραμε το τσάι και με έκανε να νιώσω ευτυχισμένη για τα καινούρια έπιπλα, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν μου είπε: «Αυτό είναι ωραίο, αλλά βάλε το άλλο κάθισμα ξανά εδώ και βάλε αυτό με το γυάλινο τραπέζι εκεί». «Γιατί;» Ρώτησα και εξήγησα ξανά το σκοπό της καινούριας διευθέτησης των καθισμάτων. Εκείνος ξανάπε: «Σε παρακαλώ, βάλε αυτό το κάθισμα με το γυάλινο τραπέζι εκεί κάτω και βάλε αυτό με τα καθίσματα μαζί ξανά πίσω εδώ». Εγώ ξαναρώτησα: «Γιατί;» Εκείνος είπε: «Όταν εσύ κι εγώ καθόμαστε εδώ, αυτό το γυάλινο τραπέζι μάς χωρίζει». Και επιπλέον εξήγησε: «Πρέπει να έχουμε ένα τραπέζι μπροστά μας. Πρέπει να τρώμε δίπλα δίπλα, χωρίς τίποτα ανάμεσά μας».

Ήμασταν οι Δύο σαν Ένας

Η σχέση μας ήταν γεμάτη αγάπη. Ήμασταν κάτι περισσότερο από σύζυγοι. Μερικές φορές οι άνθρωποι που έχουν πολύ κοντινή σχέση συναντούν δυσκολίες. Αλλά εκείνος με έκανε να καταλάβω ότι πάντα ήθελε το στήριγμα και τη βοήθεια μου. Ημασταν σαν ένας.

Σε όλη μας τη ζωή με είχε σαν σύντροφο. Με έκανε να καταλάβω ότι πάντα χρειαζόταν την αγάπη μου και τη συντροφικότητά μου και την είχε. Έλεγε ότι λόγω της βοήθειάς μου μπορούσε να κάνει την εργασία του Θεού.

Αν κάτι με έκανε, να νιώθω λίγο ανήσυχη ή άρχιζα να εκνευρίζομαι, μου έλεγε: «Θα καθίσω δίπλα σου και δεν θα σηκωθώ από κει μέχρι να νιώσεις πάλι ευτυχισμένη. Αυτή η εργασία δεν είναι δουλειά μου - αυτή είναι εργασία του Θεού κι Εκείνος θα την κάνει. Δεν διάλεξα εγώ αυτή τη δουλειά. Ο Θεός θα την κάνει». Καθόταν στο πλευρό μου γόνατο με γόνατο με πολλή αγάπη. Μετά τού έλεγα: «Είμαι εντάξει. Πήγαινε και κάνε τη δουλειά σου». Είχε το δικό του γλυκό τρόπο.

Αφιερώνοντας σε Μένα Ένα από τα Βιβλία Ποιημάτων Του

Όταν το βιβλίο *Μάταα-ι-Νουρ* (για το οποίο κέρδισε ένα Βραβείο της Ουρδικής Ακαδημίας) εκδόθηκε το 1988, ο σύζυγός μου μου έκανε την έκπληξη της ζωής μου. Όταν ήρθε η τυπωμένη έκδοση, μου έδωσε ένα βιβλίο και μου ζήτησε να διαβάσω κάτι που είχε γράψει μέσα σ’ αυτό. Όταν το κοίταξα έμεινα κατάπληκτη και με χαρά είδα ότι το είχε αφιερώσει σε μένα. Δεν μπορούσα να το διαβάσω δυνατά - ήμουν τόσο συγκινημένη που αφιέρωσε ένα βιβλίο με την ποίησή του σε μένα.

Όταν το βιβλίο *Μάταα-ι-Νουρ* εκδόθηκε, μου εξήγησε ότι έγραψε τον ακόλουθο στίχο τα πρώτα χρόνια του γάμου μας. Είπε ότι όταν παντρευτήκαμε, έγραψε ένα ποίημα που τώρα περιέλαβε σ’ αυτό τον τόμο. Στα Ούρδικά λέει: *«Βοχ ζε νατέν πιλού χαίν»,* που σημαίνει: «Ο Αγαπημένος μου (Διδάσκαλος) είναι στο πλευρό μου, όπως επίσης η σελήνη και τα λουλούδια».

Γράμματα Αγάπης

Τον πρώτο καιρό μου έγραφε γράμματα κατά τη διάρκεια των σπάνιων περιπτώσεων που έπρεπε να είμαστε μακριά ο ένας από τον άλλον, για παράδειγμα, όταν πήγαινα να δω τους γονείς μου κι εκείνος ήταν στο Δελχί. Εκείνη την εποχή οι άνθρωποι έγραφαν γράμματα. Δεν υπήρχαν τηλέφωνα. Με αποκαλούσε «Κούκλα» στα πρώτα γράμματα, και αργότερα «Αγαπητή μου Μπάτζαν». Είχε μια τέτοια φυσική κλίση να γράφει! Στα γράμματά του μιλούσε για την αγάπη που είχε για μένα, για τη φύση και για τόσα πολλά άλλα όμορφα πράγματα. Χρησιμοποιούσε καλλιτεχνικές κόλλες γραψίματος. Οτιδήποτε έγραφε ήταν σαν να έγραφε ποίηση. Διάβαζα εκείνα τα γράμματα ξανά και ξανά και μετά περίμενα με αδημονία το επόμενο.

Εργαζόταν στην Ποίηση του Μέχρι τις Τελευταίες Του Μέρες

Τον Απρίλιο και το Μάιο του 1989 έπρεπε ν' αρχίσουμε να ετοιμαζόμαστε για να πάμε την πέμπτη παγκόσμια περιοδεία του. Είχε γίνει πρόγραμμα να περιοδεύσει σε διάφορες χώρες στη Δύση. Αλλά αντί να τον δω να ετοιμάζεται για την περιοδεία, παρατήρησα ότι αφιέρωνε όλο του το χρόνο στο να εργάζεται πάνω στην ποίησή του και στο να την ξεδιαλύνει. Πέρασε περίπου ένα μήνα συλλέγοντας και οργανώνοντας όλη του την Ουρδική ποίηση. Τον ρώτησα γιατί περνούσε το χρόνο του με την ποίηση του, αντί να ετοιμάζεται για την περιοδεία του. Μου είπε: «Αν δεν το κάνω τώρα, δεν θα συμμαζευτεί, απλά θα κείτεται εδώ».

Αποκαλύπτοντας τη Δύναμη Της Αγάπης Του

Τις τελευταίες μέρες της ζωής του μού φανέρωσε ακόμη περισσότερο ποιος ήταν. Μου ζήτησε κατά τη διάρκεια αυτών των ημερών να του διαβάζω: «Σε παρακαλώ, διάβασε μου», είπε, προσθέτοντας: «η προφορά σου είναι τόσο ωραία». Καθώς διάβαζα, ένιωθα συναρπαστική αγάπη να ρέει μέσα μου. Η Θεία του αγάπη διαπερνούσε την ίδια την ψυχή μου. Είπα: «Αυτό μου δείχνει γιατί οι άνθρωποι δεν θέλουν να φύγουν από δίπλα σου, όταν είναι μαζί σου. Τόση πολλή αγάπη ρέει από σένα. Δεν θέλω να σηκωθώ να πάω επάνω. Νιώθω συναρπαστική Θεία αγάπη. Καταλαβαίνω γιατί οι άνθρωποι θέλουν να είναι μαζί σου συνέχεια και δεν θέλουν να σε αφήσουν». Είχα αυτή την εμπειρία λίγες μέρες πριν αφήσει το φυσικό του σώμα.

Μετά πρότεινε να καθίσουμε στη βεράντα μεταξύ των δυο υπνοδωματίων στον πάνω όροφο. Εργαζόταν στην ποίησή του μέχρι την ημέρα που άφησε τον κόσμο. Διάβαζα την ποίηση σ΄ εκείνον και μου εξηγούσε τις διάφορες αποχρώσεις της έννοιας. Μου ενέχεε τόση πολλή αγάπη, ποτέ δεν είχα νιώσει κάτι παρόμοιο πριν.

Τις πρώτες μέρες του γάμου μας μού ζητούσε να του διαβάζω όταν είχε να μελετήσει για τις εξετάσεις του. Αλλά τις τελευταίες μέρες της ζωής του, νομίζω ότι με έβαζε να του διαβάζω σαν πρόφαση, ώστε να μπορεί να μου εξηγήσει την ποίησή του.

Νύξεις ότι θα Έφευγε

Την Τρίτη 30 Μαΐου 1989, αφού είχαμε αποσυρθεί στις 3:00 το πρωί, αναπαύθηκε περίπου μέχρι τις 7:30. Κάποια στιγμή μεταξύ 7:30 και 8:00 κάθισε στο κρεβάτι για λίγες στιγμές, μετά ξάπλωσε, τεντώθηκε και ειρηνικά άφησε τον κόσμο για πάντα. Το σοκ και ο πόνος του χαμού του ήταν αμέτρητος. Ποτέ δεν περίμενα ότι θα έφευγε τόσο σύντομα. Όμως, κοιτάζοντας πίσω στους τελευταίους μήνες και στις τελευταίες του μέρες, συνειδητοποίησα ότι προσπαθούσε να μου πει με τον τρόπο του ότι θα έφευγε.

Έκανε ορισμένες παρατηρήσεις, που όταν τις ξανασκέφτομαι, έδειχναν καθαρά ότι γνώριζε πως θα φύγει. Ενώ έμοιαζε ότι ήθελε να το ξέρουμε, έμοιαζε επίσης ότι δεν ήθελε να το ξέρουμε. Έτσι έκανε μια παρατήρηση κάνοντας κάποια νύξη, αλλά μετά όταν τον ρωτούσαμε ή τον αντιμετωπίζαμε απευθείας για το τι εννοούσε, άλλαζε θέμα ή απέφευγε να απαντήσει. Ίσως δεν ήθελε να το γνωρίζει απευθείας κανένας, έτσι ώστε να μη γίνει χάος και πανικός τις τελευταίες του μέρες. Όμως, έκανε αρκετές λεπτές νύξεις και υπήρχαν ενδείξεις, που αργότερα μας έδειξαν ότι γνώριζε πως θα έφευγε.

Θυμάμαι ότι περίπου δέκα με δεκαπέντε μέρες πριν φύγει για την προγραμματισμένη παγκόσμια περιοδεία του, ο σύζυγός μου άρχισε, να κάνει νύξεις ότι μπορεί να μην πάει. Η αναχώρηση για την περιοδεία είχε οριστεί για τις 12 Ιουνίου. Αλλά άρχισε να λέει πράγματα όπως: «Μπορεί να πάω, μπορεί να μην πάω». Μια μέρα ο Διδάσκαλος Ντάρσαν κάλεσε κάποιον κι αυτός του είπε ότι ήταν απασχολημένος στο να ετοιμάζω τα ρούχα του για την περιοδεία. Ο Διδάσκαλος τον κάλεσε μέσα και του είπε: «Αν εγώ δεν πάω περιοδεία, μπορείς να πας χω-

ρίς εμένα; Τότε γιατί κάνεις διευθετήσεις;» Ακούγοντας αυτά τα σχόλια, τον ρώτησα ευθέως: «Γιατί δεν αποφασίζεις έτσι ή αλλιώς, αν θα πας στην περιοδεία;» Αλλά εκείνος άλλαξε θέμα.

Όταν ο γιος μας ο Μπάουα ήταν στο Δελχί στα μέσα του Μάη για μια εβδομάδα, του ζήτησε να φροντίσει κάποιες οικογενειακές υποθέσεις. Ο πατέρας του μετά του είπε: «Να φροντίσεις η δουλειά να τελειώσει σίγουρα πριν τις 30 Μάίου».

Την Κυριακή 28 Μάίου, ο Διδάσκαλος έκανε το σάτσανγκ και τη βραδινή ντάρσαν, όπως συνήθως. Τις πρώτες ώρες της 29ης Μάίου, τη Δευτέρα το πρωί, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν τηλεφώνησε στο γιο μας Ράτζι στο Σικάγο και μίλησε με κείνον περίπου μιάμιση ώρα για διάφορα θέματα της Αποστολής. Στο τέλος του τηλεφωνήματος ξαφνικά ευχαρίστησε τον Ράτζι λέγοντας «σαμπάς!» που είναι μια ινδική έκφραση που σημαίνει ανώτατη εκτίμηση για μια εργασία που έγινε και ενθάρρυνση και ώθηση για εργασία που πρόκειται να συνεχίστει στο μέλλον.

Το βράδυ της Δευτέρας 29 Μάίου ο σύζυγός μου ανέβασε λίγο πυρετό. Στις 9 το βράδυ καλέσαμε τρεις γιατρούς για να του κάνουν ένα τσεκ απ. Ενώ οι γιατροί ήταν μαζί του, ο σύζυγός μου ήταν σε χαρούμενη διάθεση.

Περίπου στις 2:30 το πρωί είχε ένα τηλεφώνημα από τον Τζέυ και τη Ρίκη Λίνκσμαν από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ήρθε ακριβώς την ώρα που ο Διδάσκαλος θα αναπαυόταν και τους το είπα. Εκείνη τη στιγμή, ο Διδάσκαλος Ντάρσαν με ακούσε και ρώτησε ποιος ήταν στο τηλέφωνο. Όταν του το είπα, είπε: «Θέλω να πάρω αυτό το τηλεφώνημα».

Αυτό ήταν το τελευταίο του τηλεφώνημα και η τελευταία συνομιλία της φυσικής του παραμονής. Ο Διδάσκαλος ήταν σε χαρούμενη διάθεση και είπε ότι ένιωθε περίφημα. Συνέχισε δίνοντας καθοδηγήσεις για το τελευταίο του βιβλίο. Ενώ τους μιλούσε, έστειλε να φωνάξουν τον κύριο Ίντερ Ρατζ Μάλικ, για να φέρει τις σημειώσεις του, που απαριθμούσαν κάποια σημεία που ήθελαν συζήτηση. Ήταν κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης που έδωσε τον τίτλο για το καινούριο

του βιβλίο, *Αγάπη σε κάθε Βήμα: Η ιδέα μου για. την Ποίηση.* Μετά είπε ότι είχε αλλάξει το τέλος του βιβλίου. Όταν ρωτήθηκε ποια ήταν η αλλαγή, ο Διδάσκαλος είπε: «Σας το έχω ήδη στείλει με το ταχυδρομείο, θα δείτε». Δεν ήταν παρά αργότερα που είδα το καινούριο τέλος. Αρχικά, το βιβλίο τελείωνε ως εξής: «Πάντοτε έγραφα όπως εμπνεόμουν και θα συνεχίσω να κάνω έτσι στα χρόνια που θα ’ρθουν». Αλλά ο σύζυγός μου είχε διαγράψει αυτά τα λόγια και άλλαξε το τέλος σε: «Ο Ωκεανός του Φωτός είναι χωρίς όρια, είναι η ζωή που είναι σύντομη». Μετά τελείωσε με τον ακόλουθο στίχο:

Που είναι η ολοκλήρωση του θαυμάσιου οικοδομήματος
των επιθυμιών μου;
Μέχρι τώρα έχω μόνο σύρει λίγες γραμμές,
και ετοιμάζω ένα προσχέδιο

Μετά στις 3 το πρωί, ο σύζυγός μου ξάπλωσε και αναπαύτηκε για λίγες ώρες. Τότε πήγα κι εγώ να αναπαυτώ. Κοιμόμουν στον καναπέ κοντά στο κρεβάτι. Μεταξύ 7:30 και 8:00 το πρωί ο σύζυγός μου κάθισε στο κρεβάτι του για περίπου πέντε λεπτά. Κάποια στιγμή γέλασε, αλλά αυτοί που τον περιποιούνταν, ο Τριλόχαν Σινγκ και ο Άιζικ Σινγκ, δεν ήξεραν γιατί. Μετά ξάπλωσε στη δεξιά του πλευρά κι αμέσως τεντώθηκε. Τα μάτια γύρισαν πάνω και οι δυο που τον πρόσεχαν σκέφτηκαν ότι δεν ήταν τίποτα το ασυνήθιστο, καθώς τον είχαν δει να το κάνει αυτό πολλές φορές, όταν εγκατέλειπε το σώμα για να μπει εσωτερικά. Αλλά αυτή τη φορά, πήρε μια βαθιά αναπνοή, που συνοδευόταν από έναν ήχο στο λάρυγγα διαφορετικό από οποιοδήποτε άλλο είχαν ακούσει πριν. Έτρεξαν να φέρουν τον κύριο Τζέιν, που έτρεξε στο πλευρό του Διδασκάλου. Ο Διδάσκαλος είχε πάρει την τελευταία του πνοή και άφησε το σώμα ήρεμα και ειρηνικά.

Θυμάμαι την τελευταία μας ολοκληρωμένη συζήτηση που έγινε γύρω στα μεσάνυχτα, το τελευταίο βράδυ της ζωής του. Ο Διδάσκαλος Ντάρσαν μου υπενθύμισε κάποια σημαντικά οικογενειακά θέματα που είχε συζητήσει μαζί μου λίγες μέρες

πριν. Μετά, ξαφνικά, μου είπε: «Είμαι πολύ ευτυχής που σου είπα αυτά τα πράγματα. Σκεφτόμουν ότι θα πρέπει να σου τα πω πριν πεθάνω. Τώρα βγήκε από το μυαλό μου». Την ίδια εκείνη νύχτα μου είπε: «Είμαι πολύ ευτυχισμένος που τελείωσα όλα μου τα καθήκοντα».

Σε Παρακαλώ Σηκω και Χαιρέτησε Τους Όλους - Τα παιδιά Σου 'Εχουν Έρθει!

Η απώλεια, όταν εκείνος έφυγε, ήταν αβάστακτη. Δεν μπορούσα να πιστέψω ότι πραγματικά είχε φύγει. Οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο είχαν ειδοποιηθεί κι έγιναν διευθετήσεις για την αποτέφρωση. Αφού ο Ράτζι, η Ρίτα, ο Μπάουα, η Μπάμπλη και οι μαθητές από τη Δύση έπρεπε να ταξιδέψουν ένα εικοσιτετράωρο προς το Δελχί, πολλοί δεν έφτασαν παρά την επόμενη μέρα. Ο σύζυγός μου έμεινε σ' αυτή την κατάσταση σ' ένα δωμάτιο μέσα στο άσραμ και κατά κάποιο τρόπο είχα το αίσθημα ότι όταν θα έρχονταν τα παιδιά του από όλο τον κόσμο θα έβγαινε από αυτή την κατάσταση για να τα χαιρετήσει και να είναι μαζί τους ξανά. Παρ' όλο που ήμουν βουτηγμένη στον δικό μου πόνο, ένιωθα τον πόνο χιλιάδων και χιλιάδων ανθρώπων που τον αγάπησαν και προσπαθούσα να τους ανακουφίσω. Με αγωνία και δάκρυα έβαζα το κεφάλι μου στο στήθος του και με αγάπη χάιδευα τη γενειάδα του και του έλεγα: «Σε παρακαλώ σήκω και χαιρέτησέ τους όλους. Τα παιδιά σου έχουν έρθει!»

Αληθινή Αγάπη

Σας λέω αληθινά οι άνθρωποι σήμερα δεν γνωρίζουν τι είναι αγάπη. Η αγάπη είναι να δίνεις και να θυσιάζεσαι. Αυτό είναι αγάπη. Οι άνθρωποι σήμερα δεν φαίνεται να καταλαβαίνουν ή ακόμη και να ενδιαφέρονται γι' αυτό. Για παράδειγμα, μου έλεγε: «Σε παρακαλώ, μην με πιέζεις». Είχε ορισμένη εργασία που ήταν εντεταλμένος να κάνει από τους Διδασκάλους του και χρειαζόταν να μπορεί να την κάνει, χωρίς κανείς να τον πιέζει να μην την κάνει. Έτσι, έπρεπε να προσαρμοστώ και να το δεχτώ αυτό. Τον αγαπούσα πάρα πολύ. Θα έκανα τα πάντα για κείνον. Με έκανε να καταλάβω με αγάπη ποιος ήταν ο ρόλος του. Θα έκανα οτιδήποτε για να τον κάνω ευτυχισμένο και θα έκανα οτιδήποτε για την Αποστολή των Διδασκάλων. Είχε τόση αγάπη για μένα. Κι εγώ τον αγαπούσα με όλη μου την καρδιά και την ψυχή .

Μου δίδαξε το νόημα της αγάπης. Μου δίδαξε τι είναι αγάπη. Μου δίδαξε τα πάντα. Μου δίδαξε να είμαι καλή, γεμάτη αγάπη και γλυκύτητα με τους ανθρώπους. Μου έλεγε να χρησιμοποιώ τη λέξη «Τζι» όταν απευθυνόμουν στους ανθρώπους και να μιλώ ευγενικά, ωραία και γλυκά στον καθένα. Στις περιοδείες ήταν τόσο γλυκός. Μου έλεγε: «Οπουδήποτε πηγαίνουμε, οι άνθρωποι στον κάθε τόπο προσπαθούν να κάνουν το καλύτερο. Κοίταξε τα προβλήματα, όχι επικριτικά, αλλά να προσπαθείς να τα διορθώνεις. Μην τους κατηγορείς. Κάνουν ό,τι μπορούν που είναι μέσα στις δυνατότητές τους. Να είσαι ικανοποιημένη με όλες τις διευθετήσεις. Απλά κάνε μια υπόδειξη, για να διευκολύνεις και να εξομαλύνεις τα πράγματα». Έτσι, όποτε πηγαίναμε περιοδείες είχα αυτή τη στάση, να εκτιμώ αυτό που έκαναν οι άλλοι. Αν με ρωτούσαν, έκανα διά-

φορές διευθετήσεις για να εξομαλύνω τα πράγματα. Προσπαθούσα να τους κάνω να νιώσουν άνετα κι ευτυχισμένοι.

Εκείνος ήταν ευτυχισμένος. Γνώριζε ότι ποτέ δεν είχα τύψεις.

Μοιραζόμενη την Ποίηση Του με τον Κόσμο

Αυτό που κάνω τώρα είναι ότι προσπαθώ να δώσω την ποίησή του στον κόσμο. Όπως έκανα σε όλη την έγγαμη ζωή μας, βάζω μουσική στην ποίησή του. Όλη μου η μουσική τώρα βασίζεται στο να τραγουδώ τα λόγια του. Μερικές φορές τραγουδώ στα γνήσια ουρδικά και μερικές φορές τραγουδώ τους στίχους του σε άλλες γλώσσες, όπως αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά, γερμανικά, ελληνικά και ιταλικά. Όταν άφησε αυτό τον κόσμο, προσπαθούσα να σκεφτώ τι να κάνω. Τότε, μια μέρα, ένα αγαπητός φίλος μου πρότεινε: «Έχεις πολύ μεγάλο μουσικό ταλέντο και χαίρεσαι τη μουσική τόσο πολύ. Γιατί δεν βάζεις μουσική στην ποίηση του Διδασκάλου Ντάρσαν Σινγκ; Μπορείς να κάνεις μια κασέτα ήχου τραγουδώντας τις αγγλικές μεταφράσεις των στίχων, συνοδευόμενες με μουσική, έτσι ώστε όλοι να μπορούμε να τις απολαύσουμε». Αυτό ήταν μια έμπνευση για μένα. Στην αρχή δεν ήξερα πώς μπορούσε να γίνει. Προσπάθησα με ένα ή δύο τραγούδια και μας άρεσε η μελωδία. Μετά άρχισα να δουλεύω με μερικούς σατσάνγκις που ήταν μουσικοί και κάναμε μαζί μια κασέτα ήχου με τίτλο «Αγάπη σε Κάθε Βήμα». Οι άνθρωποι έμοιαζαν τόσο ευτυχισμένοι μ’ αυτό.

Μετά από αυτό, συνέχισα να κάνω κασέτες όχι μόνο στα αγγλικά. Οι αγαπητοί μαθητές ήθελαν να τραγουδήσω τους στίχους του Διδασκάλου μεταφρασμένους και στα γερμανικά, ισπανικά, γαλλικά, ελληνικά και ιταλικά. Συνεργάστηκα με μουσικούς στην Ινδία για να τραγουδήσω τα έργα του στα ουρδικά. Μερικές φορές μελοποιώ επίσης και ύμνους από τις

Γραφές. Αν μπορώ να κάνω κάτι για να διαδώσω την ποίησή του στον κόσμο, νιώθω ευτυχισμένη. Στην πραγματικότητα, όλο αυτό είναι για να τον κάνω ευτυχισμένο. Όταν το κάνω, θυμάμαι την εποχή που συνήθιζα να τραγουδάω τους στίχους του σε κείνον και πώς αυτό τραβούσε την προσοχή του και χαμογελούσε.

Οποτεδήποτε τραγουδούσα σε κείνον, όταν ζούσαμε μαζί, ήμασταν σε καλή διάθεση. Πάντοτε ήθελα να είναι η ατμόσφαιρα μαζί του πολύ ομαλή και χαρούμενη. Όταν μερικές φορές μουρμούριζα με κλειστό στόμα τη μουσική των στίχων του. ρωτούσε: «Τι τραγουδάς;» Άκουγε και μετά μου έριχνε ένα χαριτωμένο, σκανταλιάρικο βλέμμα, σαν να ήθελε να πει: «Κοίταξε, τραβάει την προσοχή μου».

Είχα πάντα στο νου μου να τον κάνω ευτυχισμένο.

Ο Ρόλος Μου στην Αποστολή του Γιού Μου

Όταν ο σύζυγός μου άφησε τον κόσμο, ο γιος μας Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ συνέχισε την Αποστολή του. Τον βοηθάω φροντίζοντας να είναι όλα εντάξει. Η Αποστολή είναι τώρα το κύριο μέλημά του, όμως εγώ προσπαθώ να τον βοηθάω. Για παράδειγμα, βλέπω ότι κάτι χρειάζεται στο άσραμ και κάνω τις διευθετήσεις γι' αυτό, γιατί ο Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ και η οικογένειά του δεν μένουν εκεί συνέχεια. Το καθήκον μου τώρα είναι να βοηθάω όσο είναι δυνατόν.

Αν κάτι πρέπει να γίνει για τη συντήρηση του άσραμ ή αν δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα και ο γιος μου είναι στο Σικάγο ή σε περιοδεία, οι άνθρωποι εξακολουθούν να έρχονται σε μένα για συμβουλή. Όταν ο Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ είναι στο άσραμ και είναι απασχολημένος και εργάζεται ή συναντά κόσμο, τότε οι άνθρωποι πάντα θέλουν να μιλήσουν σ' εμένα. Έτσι, ακόμη εξακολουθούν να έρχονται πολλοί άνθρωποι για να με δουν, όλες τις ώρες της ημέρας και της νύχτας. Όταν εργάζομαι στη μουσική μου και κάνω μια καινούρια κασέτα με την ποίηση του συζύγου μου, τότε βρίσκω χρόνο για να εργαστώ σε απομόνωση, αλλά πάλι υπάρχουν άνθρωποι που έρχονται να με χαιρετήσουν κάθε μέρα. Συνήθως συνοδεύω το γιο μου όταν πάει περιοδεία ή πηγαίνει στο Σικάγο και μπορεί να μείνω με κάποιον από τους γιους μου, τον Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ ή τον Μπάουα. Μερικές φορές μένω στην Ινδία, αν θέλω να τελειώσω μια καινούργια μουσική κασέτα. Τότε έχω πιο πολύ μαζεμένο χρόνο και μπορώ να εργαστώ με τους μουσικούς στην Ινδία, για να την παράγω μέσα σ' ένα στούντιο.

Όταν κυττάζω τώρα τον Ράτζι, στην ηλικία των πενήντα, βλέπω πολλές όμοιες εκφράσεις που συνήθως έβλεπα στον Διδάσκαλο Ντάρσαν.

Όταν βλέπω όλους τους αγαπητούς μαθητές, θυμάμαι όλες τις φορές που περάσαμε μαζί με τον Διδάσκαλο Ντάρσαν. Αυτή η αγάπη μεταξύ μας είναι πάντοτε εκεί. Αυτή ποτέ δεν αλλάζει.

Έρχονται στο Σπίτι τους

Όταν οι άνθρωποι έρχονται τώρα στο άσραμ, μετά που ο σύζυγός μου άφησε τον κόσμο, έχω πάντα ένα αίσθημα ότι έρχονται σπίτι τους. Ακόμη και όταν κάποιοι φεύγουν από τα άσραμ για να επιστρέφουν στη χώρα τους, σηκώνομαι τα μεσάνυχτα για να τους χαιρετίσω.

Ο Ραγκμπίρ είναι ένα σέβανταρ που κάνει τις διευθετήσεις για να πάει τους ανθρώπους ή να τους παραλάβει από το αεροδρόμιο. Του είπα ότι όταν είναι αυτός που κάνει το καθήκον του αεροδρομίου, να μου λέει πότε κάποιος φεύγει ή έρχεται. Μια νύχτα ο Ραγκμπίρ ήταν στο καθήκον, αλλά κοιμήθηκε αργά και δεν σηκώθηκε εγκαίρως. Ο Μάρσαλ Ζασλόβε ήταν να φύγει για το αεροδρόμιο και είδε ότι δεν υπήρχε κανείς τριγύρω για να τον βοηθήσει κι ότι δεν έφτανε κανένα ταξί. Βγήκα έξω περίπου στις μια ή δύο το πρωί. Του είπα πως υποτίθεται ότι ο Ραγκμπίρ έπρεπε να είναι εδώ, αλλά θα πρέπει να πήγε σπίτι του και να κοιμήθηκε. Έτσι, έστειλα ένα μήνυμα και ο Ραγκμπίρ ήρθε στο άσραμ. Προσπαθώ να βοηθώ όποτε μπορώ. Ο Μάρσαλ το εκτίμησε που στις δύο ή τρεις το πρωί, κατέβηκα για να του πω αντίο.

Ακόμη και τώρα όταν οι άνθρωποι έρχονται στο άσραμ από το εξωτερικό, συνήθως τις μικρές ώρες του πρωινού, προσπαθώ να τους χαιρετήσω. Οι άνθρωποι είναι ευτυχισμένοι που είδαν τη «Θεία» στις δύο ή τρεις η ώρα το πρωί. Τα αισθήματα στοργής παραμένουν. Η αγάπη είναι η ίδια. Δεν έχει αλλάξει. Είναι η Χάρη του Διδασκάλου. Οι παλιές συνήθειες δύσκολα πεθαίνουν, βλέπετε, ειδικά με την αγάπη. Δεν φεύγουν. Είναι πάντα εκεί.

Η Αποστολή του Διδασκάλου: Δούλεψε Με Αγάπη και Πλατύ Χαμόγελο

Μιλώντας από καρδιάς, η ζωή δεν ήταν εύκολη έχοντας για σύζυγο έναν πνευματικό Διδάσκαλο. Το να αφήσεις την ιδιωτική σου ζωή, να έχεις κόσμο που έρχεται στο σπίτι σου όλες τις ώρες της ημέρας και της νύχτας, να ακούς τα πιο σπαραξικάρδια προβλήματά τους και μετά να περιμένεις για ώρες κι ακόμη και για μέρες για να μιλήσεις στο σύζυγό σου, δεν ήταν εύκολο πράγμα. Αν εξαρτάται από σένα, ποιος δεν θα ήθελε να είναι με το σύζυγό του συνέχεια; Αλλά αυτός ήταν άγιος. Ήξερα ότι δεν μπορούσα να τον κρατήσω μόνο για τον εαυτό μου. Έπρεπε να δώσει τον εαυτό του στον κόσμο.

Ο Διδάσκαλος Κιρπάλ μου είχε πει ότι ο σύζυγός μου έπρεπε να διευθύνει την Αποστολή όταν θα έπαιρνε πάνω του το μανδύα. Έβλεπα επίσης το σύζυγό μου να εμφανίζεται εσωτερικά με τη φωτεινή του μορφή κι αυτό δυνάμωσε το δεσμό μου με κείνον και με έκανε να θέλω να είμαι όσο το δυνατόν πιο χρήσιμη σ’ αυτόν και στην Αποστολή. Και πριν τον βοηθούσα στη ζωή, αλλά βλέποντας όλα αυτά, πήρα μεγάλη ώθηση και αυτομάτως ένιωσα ότι ήταν καθήκον μου να κάνω το καλύτερο για την Αποστολή. Έπρεπε να το αποδεχτώ αυτό. Αλλιώς, αν γαντζωνόμουν πάνω του, είχε μια τόσο ευαίσθητη καρδιά, που αν ένιωθε ότι δεν ήμουν ευτυχισμένη, θα ερχόταν αμέσως και θα προσπαθούσε να με κάνει να νιώσω ευτυχισμένη. Ήταν ευτυχισμένος όταν εγώ ήμουν ευτυχισμένη.

Πάντα μου έλεγε ότι θα έπρεπε να πηγαίνω σ' εκείνον οτιδήποτε κι αν είχα στο νου μου, οποιαδήποτε προβλήματα κι αν είχα εκείνος πάντοτε τα ξεδιάλυνε. Μετά εξηγούσε: «Αυτή είναι η Αποστολή του Διδασκάλου. Πρέπει να εργαστούμε. Πρέπει να εργαστούμε, καθώς εκείνος μας κάνει να εργαζόμαστε - με αγάπη και ένα πλατύ χαμόγελο». Έτσι, η Χάρη ήταν πάντα εκεί, και η Χάρη του μου χάρισε την ικανότητα να δεχτώ την κατάσταση μ' ένα πλατύ χαμόγελο στα χείλη μου. Είμαι ευτυχισμένη σ' αυτό το ρόλο, γιατί όλα είναι η Χάρη του που τα κάνει έτσι. Αυτό είναι εκείνο που πιστεύω.

Είμαι Ακόμη Εδώ μαζί Σου

Ο σύζυγός μου άφησε αυτό τον κόσμο το 1989 και μερικές φορές, όταν κοιτάζω τη φωτογραφία του και του λέω: «Δεν είσαι εδώ» ή «Δεν σε είδα τόσες πολλές μέρες», μου δείχνει: «Είμαι εδώ μαζί σου. Γιατί ανησυχείς;» Βλέπω ότι ανταποκρίνεται αυτομάτως κι αμέσως έρχεται βοήθεια σε μένα. Όταν έρχεται η Χάρη δεν οφείλεται στο αίσθημά μου: «Θέλω αυτό», αλλά αυτό απλά συμβαίνει χωρίς κανένα διανοητικό σχέδιο, σκέψη, οργάνωση ή επιθυμία.

Αν δεν έχω το όραμά του για λίγες μέρες και αρχίσω να νιώθω ότι: «Δεν είσαι εδώ» τότε μου ξαναδείχνει πως είναι μαζί μου. Το πρόσωπο του Διδασκάλου Ντάρσαν θα έρθει σε μένα σε φωτεινή μορφή. Αυτή έρχεται από μέσα, μόνη της. Αν και υπάρχει ο φυσικός χωρισμός, συνεχίζει να μου δείχνει ότι εξακολουθεί να είναι εδώ μαζί μου.

Για την Επιστήμη της Πνευματικότητας

Η «Επιστήμη της Πνευματικότητας - Sawan Kirpal Ruhani Mission», είναι ένας μη κερδοσκοπικός, μη θρησκευτικός οργανισμός, αφιερωμένος στην πνευματικότητα, την ειρήνη και την εξυπηρέτηση της ανθρωπότητας. Τα Κεντρικά Γραφεία είναι στο Δελχί στην Ινδία και στη Λύση είναι στη Naperville του Ιλλινόις. Έχει χίλια διακόσια κέντρα σε όλο τον κόσμο σε πάνω από σαράντα χώρες. Προσφέρει στους ανθρώπους μια ευκαιρία να βρούνε ειρήνη, χαρά και πνευματική πληρότητα. Ιδρύθηκε από τον Σαντ Ντάρσαν Σινγκ το 1976. Ο σημερινός πνευματικός αρχηγός της είναι ο Σαντ Ρατζίντερ Σινγκ, που διδάσκει μια απλή και φυσική μέθοδο διαλογισμού που οδηγεί στην ειρήνη, η οποία αρχίζει από το άτομο και σιγά σιγά σκορπίζεται σε όλη την υδρόγειο. Αυτή η τεχνική του διαλογισμού διδάχτηκε από τον Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σινγκ (1858-1948), τον Σαντ Κιρπάλ Σινγκ (1894-1974) και τον Σαντ Ντάρσαν Σινγκ (1921-1989) και από μια σειρά πνευματικών δασκάλων πριν από αυτούς. Αυτή δίνει ένα μέσον με το οποίο άνθρωποι όλων των ηλικιών, θρήσκευαν και εθνικοτήτων μπορούν να συμπεριλάβουν το διαλογισμό στη ζωή τους. Αυτή η άσκηση αναφέρεται σαν Σούρατ Σαμπντ Γιόγκα, Σαντ Ματ ή διαλογισμός στο εσωτερικό Φως και Ηχο. Μαζί με τη μελέτη του διαλογισμού, οι ασκούμενοι μαθαίνουν πως να αναπτύξουν τις ευγενικές ανθρώπινες αξίες που θα μεταμορφώσουν και θα εμπλουτίσουν τη ζωή τους, κάνοντάς τους ικανούς να συμβάλουν θετικά στον κόσμο.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
https://www.sos.org/el

Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj (1858-1948): Έκανε τη Surat Shabd Yoga, που ήταν εφικτή για λίγους, να γίνει προσιτή σε όλη την ανθρωπότητα. Προφήτεψε ένα μεγάλο πνευματικό ξύπνημα.

Sant Kirpal Singh Ji Maharaj (1894-1974): Παρουσίασε τα διδάγματα των Διδασκάλων σαν μια τέλεια επιστήμη. Με τρεις περιοδείες σε όλο τον κόσμο και βιβλία που καλύπτουν ολόκληρο τον τομέα της πνευματικότητας, έφερε το μήνυμα της ελπίδας σε κάθε γωνιά της γης. Το 1974, όταν άρχισε το πρώτο Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου, είπε πως η χρυσή εποχή της πνευματικότητας έχει ανατείλει.

Sant Darshan Singh Ji Maharaj (1921-1989): Στη δεκαπεντάχρονη αποστολή του, εγκαθίδρυσε τη Sawan Kirpal Ruhani Mission - Επιστήμη της Πνευματικότητας με 50 κέντρα σε πάνω από σαράντα χώρες και βιβλία που έχουν εξηγηθεί σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες. Ήταν ένας φημισμένος μύστης ποιητής και πήρε δύο Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας για τα ποιήματά του.
Εξήγησε την πνευματικότητα σαν ένα μονοπάτι «θετικού μυστικισμού», στο οποίο επιδιώκοντας κανείς τον πνευματικό του στόχο, ενώ εκτελεί τις εγκόσμιός του υπευθυνότητες, συμβάλλει θετικά στην κοινωνία του και γενικά στον κόσμο. Προτού να αφήσει το γήινο επίπεδο, στις 30 Μαΐου **1989,** ο Sant Darshan Singh Ji εμπιστεύθηκε την πνευματική του εργασία στον Sant Rajinder Singh Ji.

Sant Rajinder Singh Ji Maharaj (1946-): Συγκάλεσε το Πρώτο Διεθνές Συνέδριο για την Ολοκλήρωση του Ανθρώπου και το Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο για το Μυστικισμό, τα οποία συνεχίζει να κάνει κάθε χρόνο. Έλαβε πολλές τιμές και επαίνους για την εργασία του για την επίτευξη της εσωτερικής και εξωτερικής ειρήνης μέσω του διαλογισμού.

